

# خودایه له کوئی؟!

دۆزینه وهی هیز  
و ئامانج  
له بیابان



## جۆن بیقەر

هاور نیانی خوشهویستم،

کاتیک پرو بهر وی تاقیر کړنه وه و ته همدا دهینه وه، ئاسانه به ئینه کانی خدا له بهر چاو  
بگرین، ئهم کتیبهم نوو سیوه بو، ئه وهی هانتان بدم بزائن هموو و مرز مانی ژيانتان، ته نانه  
بیابانیش، ئامانجکی هه.

له م ورزه بیاباندا خدا دلان، نهرم دهکات و کار مکتهم مکتان له قالب دمدات بو، ئه وهی  
ئاماده بین بو، ئه پلانهی که بومان داناوه. پر مگه خدا له ئاسایی بیدنگ و که متر ناماده  
بیت، به لام بزانه که وازی لی نه هیناوی- ئه له تودا کار دهکات! له لاپه راندا ده بینیت که  
چون دمتوانیت به ئاراسته یه کی دروستدا به ناو بیابانه کاندای بگریت.

ئهم کتیبه به دیاری دمه خشم. تکایه ئهم کتیبه له گهل کهسانی تردا، بهشی بکهن له هر شوینیک  
که به یار مته دمر تان بیت بو هاندانی باور دارانی تر، و سر دانی مایه ر که مان بکهن  
و سر چاو زور مانی خویندنی زمانی کوردی به کار بهین بو **MessengerX.com**  
گورینی ژيانتان.

دوعا ده کهم که به هیز و دمه لاتی خوداوه به قوناغی بیابانه کاندای برون و پر له بهزی و  
زیاتر له جاران گویرایم لی خودا لی دمر چن. دوعا ده کهم و هک چون زیر له ئاگردا پالاوته  
ده کريت، ئهم ماوهی پالاوتنهش زیری پاک له نیودا بهرم بهینیت.

سمیری به ئینه کانی بکه و ئهم ماومیه به باشی تهواو بکه!

خدا رحمت پی بکات!

چون



John



MessengerX



Messenger  
INTERNATIONAL

چون بیفهر

JohnBevere@ymail.com

# خودايله له كوښى؟!

دۆزینه وهى هیز  
و ئامانج  
له بیابان





# خودايله له

# کوئی؟!

دۆزینه وهی هیژ

و ئامانج

له بیابان



# جۆن بیقه

**God Where Are You?!** by John Bevere, Kurdish Kalhori

© 2026 Messenger International

MessengerInternational.org

Originally published in English as God Where Are You?!

Additional resources in Kurdish Kalhori by John and Lisa Bevere are available for free download and video streaming at: **MessengerX.com** and on the **MessengerX** App.

To contact the author: JohnBevere@ymail.com

This book is a gift from Messenger International and is  
NOT FOR SALE

خودایه له کوێ؟! له لایه ن جو ن

وهشانی کوردی

© 2026 Messenger International

MessengerInternational.org

ناونیشان به زمانی ئینگلیزی **God Where Are You?!**

سه رچاوه کانی تر: جیهان و لیزا بیفار تانید به زمانی کوردی کوردی ئی به رامبه

رله ریگه ی ئه به وه **MessengerX.com** ده توانن کتیبه که، دابه زینن

یان ببینن به ئی هیچ ناو نیشان ئیک **MessengerX**

رینگای په یوه نندیکردن له گه ل ئه مراج له رینگه ی ئیمه یله وهیه:

JohnBevere@ymail.com



ئهم کتیبه دیاری په یمانگای مه سنجهری نێوده و له تییه و ناتوانریت بفرۆشیت.

## ليست

- ۷.....يه كه م جاره.
۱. «له كوئيت؟» ..... ۱۳.
۲. هاوه ئيكي باش ..... ۲۵.
۳. بيا بان پيويستي ..... ۳۵.
۴. په يوه ندي ..... ۴۵.
۵. شه رابي تازه ..... ۵۷.
۶. پاداشتي ئاسماني ..... ۷۱.
۷. ريگي گه وره ي خودا ..... ۸۱.
۸. بينايه كي باش دروست بكه ..... ۹۷.
۹. راهيناني بهرگه گرتن ..... ۱۱۳.
۱۰. ئاو له بيا بان ..... ۱۲۷.
۱۱. ريگا بو خودا ئاماده بكه ..... ۱۴۱.
۱۲. سه ركه وتن له بيا بان ..... ۱۵۷.
- پرسيا ره كاني گفتوگو ..... ۱۷۵.
- پاشكو ..... ۱۸۱.



## یہ کہ م جارہ

«چونکہ یہ زدان دڻنه واپی سیؤن دہدات، وھہ موو وڙانہ کانی  
دڻنه واپی دہدات؛ بیابانہ کھی وھک باخچھی عہدہن و زہویہ  
وشکھ کھی وھک باخچھی یہ زدان دہکات. خوئی و خوئی له  
ناویدا دہدوڑیتھوہ، سوپاسگوزاری و دہنکی ستایش.»

— (ئیشایا ۵۱:۳)

من سہر سامم بہ کتیی ئیشایا و پیغہ مہرہ دڻخوازہ کانم له پیمانی کوندان.  
له ئایہ تہ کانی خوارہ و دہا ئیشایا مہ تافوڑی جوړا و جوړ بہ کار دہ ھینیت بو ئہ وھی  
دڻنیامان بکاتھ وھ کہ خودا تامہ زرؤی گورینی فراوانی ب بہرہ می باخچھی ئیانمانہ.  
قسہ کھی بؤمان ئاشکرا دہکات کہ خاکی وشی بیابان، له راستیدا کاتالیستیکہ بو  
زیندو و بوونہ وھی بوونمان. ئہم روودا وھ ھہ موو ئاستہ نگہ کان لا دہبات، و ئاشکرای  
دہکات کہ ئیمہ دہی ببینہ چی. باوکمان بہم قوناغہ ئامادہ کاریبہ دا دہمانبات تا  
بتوانیت بمانگہ یہ نیتہ شوئی بہ ئیندراو.

شہرہ فی ئہ وھم ھہ بو وھلہ گہل ھاوسہرہ کہ مدابہ ناو بیابانی نائومیدیدا بروم.  
بیابانیک کہ ریشالی گوراوی نائومیدی له ھہر ساتیکدا بتوانیت ئیمہ بچہ و سپینتہ وھ.  
من خہریکی بینینی بووم دوعا دہکرد و مشتومر دہکات و ھاوار دہکات و  
دہپرست: «خوایہ له کوئیت؟!»

زؤربہی شہ وھ کان درہنگ بہ خہبہر دہمانیہ وھ و پیمان وابوو له کویدا ھہ لہمان  
کردو وھ. ئایا ھہ نگاوکی ھہ لہ یان ھہ لہ یہک ھہ بو کہ بتوانین قہرہ بووی بکہینہ وھ؟  
ھہ موو بہ یانیہک زوو، جوڻ دہچو و دہرہ و گوئی لیدہ گرت بو وھ لام...  
وھیوای خواست ئہمرو، پوڑی روونکردنہ وھ و گورانکاری له بارودوخی ئیستادا بیت.  
منیش بہ ب تاقہ تی چاوہر پی گہرانہ وھی بووم. کورہ کان کاتیک دہگہ رایہ وھ له خہ و  
ھہ لہ دہستن.

بۆيە بە گوڭدا چىرىندىم: «ئايى خۇدا شىتتىكى وت؟»  
 چۈن سەرى دەلەرزاند و دەيگوت: «نا!» ، بە بىستىنى وەلامەكەي، خەمىك  
 دلىمى پىر كىرد و سىبەرى هيوای مى دانا.  
 ئايى ئىمە شىت بووين؟ ئايى تا ئىستا دەنگى خۇدامان بىستبوو؟ چۈن دەكرىت؟  
 ئەگەر خۇدا ئىمەى بردبايە ئەو دۆخە، بۆجى لەناو زەنگى ئەم سەرلىشىواويپەدا  
 قسەى نە كىرد؟

بەلى، لە بىباباندا سەرگەردان بووم.  
 خۇزگە ئەو كاتە تىگەيشتنى ئىلىنم هەبوايە، بۆ ئەو دەمتوانى بە دلىكى سووكتىر  
 و هەنگاوى ئىمانەو ئەو كاتە تىپەر بىم. ئەگەر بەو تىگەيشتنەى ئىستام بە بىباباندا  
 تىپەرىپام، تىدەگەيشتم كە پاكەدەكرىمەو و ئامادەكارىم بۆ دەكرىت.  
 هەست دەكەم ئەم كىتتە لە زۆر روووە رىبەرىكى باشە و دىارىيە. وەرگەر بە بۆ ئەو  
 وانانەى لەم كاتەدا شاراوەن، ئەم وانانە لە جارىكى تردا يارمەتت دەدەن.  
 دلىكى بەهیزت هەيە، چونكە تەنیا نىت.

– لىزا بىقەر

نووسەرى پىررۆشى نىويۆرك تايمز  
 هاودامەزرىنەرى كۆمپانىيى مەسنىجەر ئىنتەرنەشنال

## پیش‌ه‌کی

ئەم کتیبە، گەشتە کەم لە بیابانەکاندا لە گەژتان باس دەکات ھەروەھا چیرۆکی ھاوشیوەی کەسانی دیکە. ھیشتا ھەموو ئەو شتانەم بە دەست نەھێناوە، کە خودا بۆی داناوە، بەلام ئارەزووی دلم ئەوێه کە لەناو ئەم لاپەرانیەدا، ئەو ھیز و بوئیریە بدۆزیتەووە کە پێویستە بۆ بەردەوامبوون لەسەر ڕینگاکە بەرەو ئەوێ کە خودا بۆت کوێ کردۆتەووە.

من بانگەشە ی ئەو ناکەم کە ئەم کتیبە لیکۆلینەوێهە کی ھەمەلایەنە یان ھەموو شتێک لەخۆدەگرێت لەسەر بابەتە کە. ھیشتا زۆر شت ماوە بوئرت کە لە دەرەوێ بازنە ی ئەم کتیبەدایە؛ بەلام ئەم گێرانەوێهە لە دلمەووە ھاتوو و لایەنە سەرەکییەکانی سەر دەمی بیابانەکان دەگرێتەووە. مەبەست لەم کتیبە ئاشناکردنی ئێوێه بە بابەتە کە و ڕینگەدان بە رۆحی القدس ئەم پەيامە لە ژبانی تایبەتی خۆتدا بۆ گونجاندن و جێبەجێکردنی ئەم پەيامە بۆ ژبانی تایبەتی خۆت.

ئەم کتیبە بەدواداچوون بۆ ئەو دەکات کە «بیابان» چییە و چی نییە ھەروەھا باس لە ئامانج و سوودەکانی دەکات. دوای من ئەوێه کە لە ڕینگە ی ئەم نمونە و، ویناکردن و ڕینمایانە، ڤیر بیت چۆن بە ژیرانە لە بیابانەکاندا ڤرۆن.

لە گەژل خوێندنەوێ ئەم کتیبەدا، تێبینی ئەو دەکەیت کە زۆریە ی چیرۆکە کەسییەکانم لە کاتیکدا نووسراون کە لە شوێنە جیاوازه‌کانی کلێسادا خزمەتم دەکرد. یە کەم کاری من خزمەتکردنی پاستورە کەم و میوانەکانی بوو لە شاری دالاس لە ویلایتی تەکساس بۆ ماوێ چوار سال و نیو. ماوێ بیابانیم لە ماوێ ھەژدە مانگی کۆتایی وەزارەتە کەمدا لەو پۆستەدا دەستی پێکرد. دووھ ماوێ بیابانیم لە ماوێ دوو سال و نیو بوو لە خزمەتکردنم وە ک پاستورێکی گەنجان لە کلێسایە ک لە فلۆریدا. قوونگی بیابانی دووھ ئەو ھەندەسەخت بوو کە یە کە میان ئاسان دەرکەوت. جیگی سەرسورمانە کە قوونگی دووھ ی بیابانیش ھەژدە مانگی کۆتایی خزمەتە کەم لە فلۆریدای گرتەووە.

ئایا لە ژياندا قوونگی بیابانی ترم ھەبوو؟ بە ئی. بەلام کاتیک ئەو قوونغانە ھاتن،



تېگه‌یشتننیکې باشرتم هه‌بوو له‌وه‌ی ئەم قوناغه چی به‌دوای خویدا‌هیتناوه. بویه له ئەنجامی ئەوتېگه‌یشتنه، چیترا‌ه‌وارمنه‌ده‌کرد: «خوایه، ئەمه‌چییه؟» یان «خوایه، تۆ له‌کوئیت؟!» له‌قوناغه‌ی‌بیابانییه‌کانی پېشوودا ئەوه‌نده‌فیربووم که‌ده‌مزانى له‌م قوناغه‌نوئیه‌دا چی رووده‌دات و وه‌لامی گونجاو چییه.

له‌گه‌ل ژن و پیاوی بېشومار قسه‌م کردوو که‌به‌م دۆخ‌دا تیده‌په‌رن. ئەم که‌سانه زورجار له‌گفتوگۆکانیان له‌گه‌نمدا، باس له‌سه‌رلېش‌تیاوای و بیده‌سه‌لاقی ده‌که‌ن. زورنیک له‌وانه به‌تایبه‌تی ئاگاداری ئەوه‌نن که‌چی رووده‌دات، هیچ زانیارییه‌کی تایبه‌تیا نیه. له‌راستیدا من و هاوسه‌ره‌که‌م له‌م دوایانه‌دا دوو پۆدکا‌ستمان له‌سه‌ر ئەم بابته‌کرد و وه‌لامی گفتوگۆکانمان زیاتر له‌جاران بوو. ئەم بابته‌وای لیک‌کردم که‌یه‌که‌م کتیب که‌نووسی‌بووم، که‌له‌چاپی یه‌که‌میدا به‌ناوی سه‌رکه‌وتن له‌بیاباندا بلاق‌رایه‌وه، دووباره‌به‌دوادا‌چوونه‌وه‌بکه‌مه‌وه.

نزیکه‌ی سی سأل له‌مه‌وبه‌ر ئەم کتیبه‌م نووسیوه. کاتیک به‌وردی خویندمه‌وه، بۆم ده‌رکه‌وت که‌ئەم په‌یامه‌پېغه‌مبه‌رایه‌تیه‌بۆ کو‌تایی ده‌به‌گونجاوتره‌۱۹۸۰و یه‌که‌می ۱۹۹۰بو. بویه‌من وسه‌رنوسه‌ره‌که‌م راستیه‌پته‌وه‌کانمان له‌کتیبه‌که‌ده‌ره‌یتنا و چه‌ند چه‌مکی‌کمان هه‌ل‌بژارد که‌سی سالی رابردوو له‌پۆلدا فیربووم و کتیبه‌که‌مان به‌ته‌واوی نووسی‌یه‌وه. که‌واته ئەم کتیبه‌چاپنکی نوپ کتیبه‌کۆنه‌که‌نیه، په‌یامنیکې نوئیه. من پیم وایه‌ئەو کتیبه‌ی که‌خه‌ریکه‌ده‌ست به‌خویندنه‌وه ده‌که‌یت، په‌یامنیکه‌که‌یارمه‌تیت ده‌دات له‌هه‌ر سه‌رده‌م و سه‌رده‌می‌کدا ریگا‌که‌ت بدۆزیته‌وه، جا له‌نه‌وه‌ی ئیستا بیت یان له‌دا‌هاتوو.

له‌کتیپی کۆمه‌لگادا ۱:۳ پیمان ده‌وتریت «کاتیک هه‌یه‌بۆ هه‌موو شتیک و ئامانجیک هه‌یه‌له‌ژێرئاسمان، که‌ی». له‌ژيانماندا تووشی قوناغی جیاواز ده‌بین و هه‌ریه‌که‌یان ئامانجی خۆی هه‌یه. تېگه‌یشتن له‌ئامانجی ئەو قوناغی که‌تیداین گرنگه‌بۆ کارکردنی دروست. بۆچی پیاوینک به‌چاکه‌ته‌وه له‌سه‌ر به‌رزکه‌ره‌وه‌ی سکی داده‌نیش‌ت و خلیسکینه‌ده‌کاته سه‌رلوتکه‌ی شاخیک ته‌ن‌ها بۆ ئەوه‌ی رووی خواره‌وه بکه‌ویت؟ بۆچی؟ چونکه‌هاوینه‌وه‌یشتابه‌فرله‌سه‌ر زه‌وی نه‌ماوه! ئەوه‌ی ده‌یکات بۆ وه‌زی زستان گونجاوه‌و له‌م وه‌زه‌دا ده‌بیته‌هۆی پێکان.

هه‌ولێ من له‌م کتیبه‌دا ئەوه‌یه‌که‌تېگه‌یشتننیکې نویتان له‌گه‌لدا باس بکه‌م که‌برین

و به‌ه‌یزکردنی دره‌ختی ژیان یارمه‌تیت د‌ه‌دات. مه‌به‌ست له‌مه‌ش ئاماده‌کارییه. له‌گه‌ل  
خوئندنه‌وه‌ی ئەم کتێبه‌دا، یه‌ک‌سه‌ر له‌ چوارچێوه‌ی خزمه‌ت‌کردنی کلێسادا ئەم باب‌ه‌ته  
ده‌کۆلمه‌وه. هه‌ریه‌که‌مان بانگه‌وازی تایبه‌تی خو‌ی هه‌یه. هه‌ندیکیان بانگ ده‌ک‌رێن  
بۆبازاری ئازاد، هه‌ندیکیان بۆئەکادیمییه‌کان، هه‌ندیکیان بۆ چاودێری ته‌ندروستی  
هه‌ندیکیان بۆ سیاسه‌ت و چه‌ندین بواری دیکه. بانگه‌وازی من له‌ پێنج بواره  
سه‌ره‌کییه‌که‌ی خزمه‌ت‌کردنی کلێسادایه، بۆیه‌چیرۆکه‌کانی ئەم کتێبه‌ ره‌نگدان‌ه‌وه‌ی  
ئ‌ه‌وه‌ن. ئ‌ه‌و بنه‌مایانه‌ی له‌م کتێبه‌داها‌ت‌وه‌، له‌گه‌ل هه‌ر شتێکدا یه‌ک‌ده‌گرێته‌وه‌ که  
خودا بانگی کردوویت بۆی له‌ ژياندا. ئ‌ه‌وانه‌ی بانگ ده‌ک‌رێن بۆ بازاری ئازاد پێویسته  
خو‌یان بۆ بانگه‌وازه‌که‌یان ئاماده‌ب‌که‌ن، هه‌روه‌ک چۆن خزمه‌ت‌کردنی ئینجیل پێویستی  
به‌و ئاماده‌کارییه‌ هه‌یه. ئەمه‌ له‌ هه‌موو بواره‌کانی ژياندا راسته.

ورده‌کارییه‌کانی دیکه‌ی جێی سه‌رنج:زانپاری دیکه‌م له‌م کتێبه‌دا له‌ ژیر ناو‌نیشانی  
«ئامۆژگاری گ‌رنگ بۆر‌گ‌اربوون له‌ گه‌شتیکی بیابان» دا دان‌اوه. ئەم به‌شه‌ی کتێبه‌که  
کۆمه‌لێک دیدگا و وشه‌ی هاندانی جیاوازه‌ که ده‌توانیت گه‌شته‌ بیابانه‌که‌ت تا  
ده‌توانیت به‌ره‌مه‌دار ب‌کات. هیوادارم ئەم په‌یامه‌ می‌شک‌تان پاک ب‌کاته‌وه‌، بۆ ئ‌ه‌وه‌ی  
ئ‌یوه‌ش تووشی هه‌مان، ئازار نه‌بن که من به‌ه‌و‌ی که‌مه‌ترخه‌م‌یم له‌م ماوه‌یه‌دا تووشی  
بووم. هیوادارم ئ‌ه‌وه‌ی له‌م کتێبه‌دا، هه‌یه هانتان بدات به‌دوای ئ‌ه‌و که‌سه‌دا ب‌گه‌رێن  
که تاکه به‌خته‌وه‌ری راسته‌قینه‌ی ئ‌یمه‌یه.

له‌گه‌ل رێژدا،

جۆن بیغه‌ر

ژانویه‌ ۲۰۱۹



# «لە کوئیت؟»

کاتیک بە سەبرەو بەرگەى ئازارەکانى وشكى و ويرانكارى دەگرين،  
شایه تحالى خۆشهويستيمان بۆخودا دەدەين و کاتیک خودا  
بە ئامادەبوونی شیرینی خۆی دەستمان لێدەدات، شایه تحالى  
خۆشهويستی خۆی بۆ ئیمەش دەدات.

-مادام گۆیۆن/ژان-مارى بوفیر دى لا مۆتى-گۆیۆن

«من بەرەو رۆژەلات دەڕۆم، بەلام ئەو لەوى نییه؛بەرەو رۆژئاوا  
دەڕۆم، بەلام نایبینم؛ئەو لە باکوور سەرقالییە، بەلام چاودێرى  
ناکەم؛بەرەو باشوور دەگەریتەو، بەلام نایبینم.»

-(ایوب ۲۳:۸-۹)

له ههمووان تورې بووم و نهمدهزانی بوچی. ههست دهکرا هیچ شتیک به باشی ناروات.

کورې یه کهممان، ئەدیسۆن، تهمه نې ههژده مانگ بوو و نه متوانی چاوه رپې بکه م. هاوارم ده کرد، به سه رهاسه ره که م لیزا.

من له پاستوره که م بیزار بووم.

هاوکاره کانم خه ریکی دلته نگم بوون.

ئه گه رپاستگۆ بم له خودا و کاره کانی بیزار بووم. منیش گریاوم ده کرد:

«چی ده کهیت؟»

«بوچی له ژيانمدا هیچ ناکهیت؟»

«بوچی به ئینه کانت بۆ من نایه ته دی؟»

«بوچی شته کان به هه له دا ده روون؟»

«بوچی قسه م له گه ل ناکهیت؟»

روژانه زیاتر و زیاتر چرپه م ده کردله: «کوئیت؟» و ئەم گله یی بۆ سوو ده م دووباره ده کرده وه.

ئایا تا ئیستا هه ستت به نزیک بوونه وه له خودا کردووه که وا بیرت له وه کردۆته وه که ته نها به چرپه کردنی ناوه که ی، سه رنجی ته واوی تۆ به ده ست ده هی نیت و یه که سه ر وه لامت ده داته وه؟ به لام دواتر یه ک له دوا ی یه ک نامه ی بۆ ده نیری و هیچ وه لامیتک ده ست ناکه ویت. پیده چیت به ته واوی له ژياندا نه ما بیت. ره نگه تۆ ئیستا له م دوخه دا بیت و بته ویت له بیده نگي خۆتدا هاوار بکهیت و هه مان پرسیا ری من بکهیت: «خوایه، له کوئیت؟!»

له بیابان بووم بهلام نهمدهزانی. من له دالاس دهژام له دلی خۆمدا گوتم من شوینکه وتووێه کی باشی عیسم که خودا لهیری کردوو. من گهنجیکی باوهردار بووم یه کهم قوڤاغی بیابانیمدا تپیه پیم.

پیشترتهنها ئهوهم دهبوو، هاوار بکهه و خودا خیرا وهلامی دهدايهوه. بیرم هاتهوه که وهلامی داواکارییه بی بایهخه کانم دهداتهوه. ئامادهبوونی نزیک و بهرجهسته و بههیز بوو، بهلام لهو کاتهدا تینه گهیشتم بۆچی. ههموو رۆژیک لهسهر ئهژنۆم دهبووم و هاوارم دهکرد: «خودا، کیشه که چیه! وهک ئهوه وابوو که ئهه چهند کیلۆمهتریک له منهوه دوور بێت.»

بهردهوام له ژیانمدا دهکۆلمهوه و له خۆم دهپرسی: «چه گوناھیکی ترسناکم کردوو؟»

باشه، راستیه که ئهوه بوو که وهک ههموو کهسیکی تر لهسهر زهوی، جارچاره خزین و گوناھم دهکرد، بهلام یه کسهر پهشیمان دهبوومهوه و ئهه لیبوردنه قبول دهکهه که عیسا پیشکهشی دهکات. تا ئهه کاتهی دهمزانی هیچ گوناھیکی رهگ و ریشهی قوول و به ئههقهست له ژیانمدا نییه.

ههموو رۆژیک بی ئاکام تیدهپهیری و دهمگوت: «خوایه، بۆ چیتر قسهه له گهل ناکهیت؟!»

به دنیاییهوه من یه کیک نیم له پیاوه گهورهکانی کتیی مقدس، بهلام کاردانهوهی هاوشیوهه دهبوو بهرامبهر به دۆخیکی لهو شیوهیه. قسههکانی ئهیوب که پیشتر سهیر و سهمههه دههاته بهرجاو، ئیستابۆ من مانای ههبوو. ههندیک لهه ئایهتانه، ههستی تهنیای بیابان به باشی دهگرن:

«ئهوهتا من بهرهو رۆژههلات دهپۆم، ئههیش لهوی نییه، بهرهو رۆژئاوا، بهلام نایبینم؛ چونکه له باکوور سهرقالییه، چاودیری ناکهه؛ چونکه بهرهو باشوور دهگهڕیتهوه، نایبینم.» (ایوب ۲۳: ۸-۹)

بهردهوام نوێژم دهکرد، بهلام وا دیار بوو دوعاکانم نه گهیشتنه سهقف. پاشان پهروهردگار نیشانی دام که ژبانی مهسیحی وهک گهورهبوون وایه له مندالیدا. تا ئیستامندالێکی رۆحی بووم، بهلام ئیستا گهشهه دهکرد بۆ ئاستیکی نوی. لهو ساتهههه نمونهیه کی کۆنکریتی له بهردهم چاومدا گهوره دهبوو.

کورې یه که ممان، ئە دیسۆن تەمەنی ههژده مانگ بوو. لیزا وهک دایکې مۆدیل، هه راکاتیک دهنگیکې لیده دا، یه کسه ر ئاگاداری ئە دیسۆن بوو. یه کسه ر ئە دیسۆنی له باوهش ده گرت و ئه ویش ئاسووده یی و هیژی له شیریندانیدا ده بیی.

به لām دوای ئەم قۆناغه، ئە دیسۆن ناچار بوو وهک هه ر مندائیکې تر گه وره بێت. هه ر چوار کوره که مان گه یشتنه ئه و قۆناغه ی که ده بوو خۆیان خۆراک بدهن. چ گێژاوێک بوو؛ ده بی بینی بێت! چوار کوره که مان له سه ر کورسی به رز داده نیشتن بۆ خواردن و نیوه ی خواردنه کانیا ن ده ر ژانده سه ر زه وی.

ئیمه خۆراکمان به منداله کان نه دا، ئه مه ش بۆ ئه وان بێزار که ر بوو، به لām دایک و باوک ده بێت له م جۆره حاله تانه دا به شداری خۆیان بکه ن. کاتیک کوره کانمان بیی که خواردنیا ن به ده وری خۆیا نیدا فریده دا، ویستمان ده ستوه ردان بکه ی ن و کۆنترۆلی خۆمان بکه ی ن، به لām ده مانزانی که به و کاره رێگری له پێشکه و تنه کانیا ن ده کات. ده بوو رێگه مان پێده ی ن گه وره بن. به دلنیا ییه وه تا تەمەنی هه ژده سالان نه مان ده ویست خواردن بخره ی نه ده میانه وه.

له گه ل گه شه کردنی مندالان، ئاستی ئه و یارمه تییه ی که وه ریده گرن، ده گۆریت بۆ ئه وه ی هانی، گه شه کردنیا ن بدات. خودا هه مان شت له گه ل ئیمه دا ده کات بۆ ئه وه ی بتوانین له رووی رۆحیه وه پێشکه وین و پێگه یشتوو بین. کاتیک له دایک ده بینه وه و پرده بین له رۆح، بۆ ماوه یه ک خودا هه موو ناله یه کمان به کار ده ی نیت بۆ ئه وه ی خۆی بۆمان ئاشکرا بکات. به لām دوای ماوه یه ک دوای کۆرپه یی (عیریه کان ۱۲:۵) چونکه خودا ده یه ویت یارمه تیمان بدات بۆ گه شه کردن و پێگه یشتن، رێگه مان پێده دات به قۆناغیکدا تپه رپن که له و ماوه یه دا یه کسه ر وه لāmی هه موو هاواریکمان ناداته وه.

کاتیک به یارمه تی خودا تپگه یشتم که گه شه کردن به ره و پێگه یشتنی رۆحی، وهک گه شه کردن وایه له مندالیه وه بۆ گه وره بوون، ده ستم کرد به بیر کردنه وه یه کی قوولتر و له خۆم پرسی ئایا من هه لēm کردووه؟ ئایا ئه وه ی من پێیدا تیده په رم، سزای خودایه؟ ئایا ده کریت ئه وه بێت که من به ره و بیابان بر درابووم بۆ ئه وه ی شتیک فیڕ بم- که وانه کانی سه ر ده می بیابانه کان به جۆرێک یارمه تیم بدهن بۆ گه شه کردن و ئامیرم بۆ دابین بکه ن بۆ ئه وه ی ببمه شوینکه و توو و خزمه تکارێکی باشتر؟

دوای بیر کردنه وه له م بیر کردنه وانه، بۆم ده رکه و ت که عیسا رێک به م قۆناغه دا

تێپه‌ریوه. هه‌ردوای ئه‌وه‌ی یه‌حیا مه‌عمودی کرد و له‌لایه‌ن باوکه‌وه ستایشی کرا،  
 رۆحی القدس برده‌یه ناو بیابان. خودا مه‌به‌ستی بوو سزای بدات به‌هۆی ئه‌م کاره‌وه و  
 به‌دڵنیاییه‌وه عیسا هیچ گوناھێکی نه‌کردبوو.

بۆیه له‌ کاتی‌کدا خه‌مبار بووم بۆ خۆم، ئه‌م بیرکردنه‌وه‌م ها ته‌ پێش چاوم: «په‌نگه  
 ئه‌م قۆناغه بیابانییه ئه‌وه‌نده خراپ نه‌بێت که من بیرى لێده‌که‌مه‌وه؟

## تێگه‌یشتن له‌ بیابان

ئه‌گه‌ر بمانه‌وێت وه‌ک عیسا بین، ده‌بێت له‌ کاره‌کته‌ریدا گه‌شه بکه‌ین. ده‌توانین  
 بڵێین بیابان ئه‌و شوێنه‌یه که خودا هه‌لیده‌بژێرت بۆ ئه‌نجامدانی ئه‌م کاره. زۆرجار،  
 کاتیک به‌ بیاباندا ده‌رۆین، به‌لێنه‌کانی خودا به‌تال ده‌رده‌که‌ون و خودا دووره. به‌لام  
 ئه‌مه ته‌نھا هه‌ستیکه نه‌ک واقع. له‌ راستیدا نزیکه و به‌لێنی داوه هه‌رگیز به‌جیمان  
 نه‌هێلێت (عیبرییه‌کان ۱۳: ۵).

قۆناغی بیابان کاتیکه که پێده‌چێت دژی خه‌ونه‌کانت بجوێیت، دژی ئه‌و  
 به‌لێنانه‌ی که دڵنا بوویت خودا رۆژیک پێی به‌خشیویت. له‌ راستیدا له‌وانه‌یه  
 هه‌ست بکه‌یت که ده‌گه‌رێته‌وه دواوه. بوونی ئه‌و له‌ چاوه‌کانتدا رۆژانه که‌م  
 ده‌بێته‌وه. له‌وانه‌یه هه‌ست بکه‌یت که ئێتر خۆشی ناوێت و پشتی لێکردوویت،  
 به‌لام ئه‌وه وا نییه.

به‌راستی بیابان شوێنێکی هاوبه‌شه که شوێنکه‌وتوانی راسته‌قینه‌ی مه‌سیح  
 هه‌موویان پێی ده‌گه‌ن، به‌لام له‌ گه‌ل ئه‌وه‌شدا هه‌ست به‌ ته‌نیاپی ده‌که‌ن کاتیک ده‌گه‌ن.  
 بیابان شوێنێکه که ده‌بێت هه‌موو مندا له‌کانی خودا ببینن. له‌ راستیدا، بۆ ئه‌وه‌ی به  
 شیوه‌یه‌کی ته‌ندروست گه‌شه بکه‌یت به‌ره‌و پێگه‌یشتن وه‌ک شاگردی راسته‌قینه‌ی  
 عیسا، پێده‌چێت چه‌ندین گه‌شتی سه‌رگه‌ردانان هه‌بێت بۆ بیابانه‌که له‌ پێشتانه‌وه.

خۆزگه‌ ده‌متوانی بڵێم له‌ خه‌شه‌ی گووگدا ده‌توانیت کورته‌ رێگه‌یه‌ک بگرێته‌به‌ر  
 یان به‌ جۆریک ئه‌م بیابانه‌ی پێشه‌وه تێپه‌رینیت، به‌لام ده‌بێت بڵێم که هیچ کورته  
 رێگه‌یه‌ک نییه. هاوڕێ ئازیزم، نه‌بوونی هیچ بژاردیه‌کی تر جگه‌ له‌ دوورکه‌وتنه‌وه له  
 سه‌فه‌رکردن له‌ بیابان و قبوڵکردنی، ئه‌م کاته نه‌ک هه‌ر بۆ تۆ باشه به‌لکو پێویسته بۆ  
 گه‌یشتن به‌ خاکی به‌لێندراو!



## به استی بیابان چییه؟

خۆشه‌ختانه زۆربه‌مان هیشتا ناچار نه‌بووین له شوێنێکی بێ ئاو و چیمه‌ن و په‌ناگه‌ وه‌ک بیابانێکی راسته‌قینه‌ زرگارمان بێت. بیابان، رۆژانی گهرم و شه‌وی ساردی هه‌یه‌، ده‌بێ به‌ ته‌نیا و برسی و تینوو سه‌فه‌ر بکه‌ین. جگه‌ له‌و هه‌موو سه‌ختیه‌، ئێمه‌ش ون بووین و ناتوانین رێگی خۆمان بدۆزینه‌وه‌. ره‌نگه‌ ئێمه‌ ئه‌زموونێکی له‌و شیوه‌یه‌مان نه‌بووبێت، به‌لام هه‌ستمان هه‌بووه‌ که‌ له‌ بیابانداین. له‌م کتێبه‌دا، رووداوه‌ سه‌ره‌کییه‌کانی سه‌رده‌می بیابانم له‌گه‌ڵتان باس ده‌که‌م. له‌م ماوه‌یه‌دا زۆر شت به‌سه‌رمدا هات و هیچیان وه‌ک ئاو خواردنه‌وه‌ نه‌بوون.

مژده‌ی خۆش ئه‌وه‌یه‌ که‌ ئه‌گه‌ر تامه‌زرۆی گوێپرايه‌لی خودا بین، مه‌رج نییه‌ بیابان کاتیکی نه‌رێنی بێت. ده‌زانم پێناچیت لۆژیکی بێت، به‌لام مه‌به‌ست له‌ ڕاکێشان بۆ ناو بیابان به‌ ته‌واوی ئه‌رێنییه‌. مه‌به‌ست له‌ بیابان پرايه‌نانه‌، پاک کردنه‌وه‌ت و به‌هێزکردنت، هه‌روه‌ها ئاماده‌کردنت بۆ جو‌له‌یه‌کی نوێی رۆحی خودا. هه‌موو ئه‌مانه‌ وامان لێده‌که‌ن به‌ره‌مه‌دارمان بکه‌ن.

زۆریک له‌ ئیمانداران به‌بێ زانیاری پێشوه‌خته‌، له‌ کاتی چوونه‌ ناو بیابانه‌کاندا ده‌ترسن و نا‌زیرانه‌ مامه‌له‌ ده‌که‌ن. به‌بێ تیگه‌یشتن، کاری هه‌له‌ ده‌که‌ن. بۆ نمونه‌ له‌ناکاو کاره‌کانیان یان کلێساکانیان ده‌گۆرن. ره‌نگه‌ ئامانجیان له‌م جو‌ره‌ بریاره‌ له‌ناکاو نه‌ی ژياندا، به‌ده‌سته‌پێنانی به‌خته‌وه‌ری بێت یان ئاساییبونه‌وه‌ بێت. بۆ که‌سانی سینگل، چوونه‌ ناو په‌یوه‌ندییه‌که‌وه‌ دوا‌ی جیا‌بونه‌وه‌ ره‌نگه‌ به‌ ئازار بێت. ئه‌گه‌ر پێش ئه‌وه‌ی تێگه‌یت که‌ خودا تۆی هه‌تاه‌ته‌ بیابان، به‌دوا‌ی رێگی هه‌له‌تندا بگه‌رێت، ئه‌وا به‌ نا‌زیرانه‌ کات له‌ بیابان درێژ کردوه‌ته‌وه‌. کاریکی له‌و شیوه‌یه‌ ته‌نها سه‌ختی، و ماندوێتی و ته‌نانه‌ت شکستیش زیاد ده‌کات؛ چونکه‌ له‌و کات و شوێنه‌ تێناگه‌یت که‌ خودا به‌ره‌و ئه‌وی بردووی.

مندالان ئیسرائیل له‌ ماوه‌ی چل ساڵ له‌ بیاباندا له‌م دۆخه‌دا بوون. نه‌بوونی وه‌ده‌یهاتنی بارودۆخی ئیستا بووه‌ هۆی ئه‌وه‌ی که‌ ته‌واوی ئه‌و نه‌وه‌یه‌ به‌ ناشایسته‌ی میراتگری خاکی به‌لێندراو هه‌ژمار بکری‌ت. چ کاره‌ساتیکه‌! مه‌به‌ستی خوداله‌ هه‌تانی ئه‌وان بۆ بیابان تاقیکردنه‌وه‌، و پرايه‌نان، و ئاماده‌کردن بوو بۆ ئه‌وه‌ی بینه‌ جه‌نگاوه‌ریکی به‌ په‌رۆش که‌ بتوانن به‌لێنه‌ ئاسمانیه‌کانی، مالتیکی نوی به‌ده‌سته‌پێنن و خاوه‌نداریان

بن. به لکو، مندالان ئیسرائیل به هه له بیابانیان وهک سزا سهر ده کرد؛ گله بییان ده کرد و بهردهوام بوون له شوئینکه وتی شه هوه ته کانی خوین.

کاتیک کاتی هاتنه دهره وه له بیابان و ده سته به سرداگرتی خاکی به ئیندراو، سیخوریان نارد بۆ ناو خاکه که بۆ ئه وهی زانیاری ستراتیژیان بۆ بهین و خه لکه که گوینیان له راپۆرتی خراپه کاران گرت، که بهردهوام له ژیر هه ناسه یاندا گله بییان ده کرد. ئه وان هه لئار دنیان هه بوو له نیوان به ئینی خودا و ئه وه هیزه ی که تیدا بوو و تیگه یشتن و لاوازی مروف، به لام مروفیان هه لئار د به سهر خودادا. ئه وان باوهریان به وه درۆیه ده کرد که ده لێن ئازار ده چێژن و شکست ده هین و ناگه نه ئه وه خاکه ی که شیر و ههنگوین، لێ ده رژیته. نه زانیان له سروشت و سیغه تی خودا بووه هۆی ئه وهی خراپ مامه له بکه ن.

که واته خودا به کورتی فه رمووی: «کاره کانت بکه!» ئه وهی وا دیار بوو سائیک له بیابان بوو، ته مه نیکی درێژ بوو.

من و تو پێویستمان به ئه زموونیکی له و شێوه یه نییه له سهر سیفیه که مان! به لام ده توانین له هه له کانیان فیزیی، هه روه ک چۆن پۆلۆسی نێردراوی خودا ئاماژه ی پێده کات: «ئهم شتانه وه ک نمونه به سه ریاندا هات و وه ک ئاگادار کردنه وه یه ک بۆ ئیمه نووسران که خه ریکه ده چینه ناو سه رده میکه وه که کو تایی سه ده کان هاتووه.» (یه که م قرنئیان ۱۱:۱۰).

ئه گهر له کاتی چوونه ژووره وه ماندا بیابانه که بناسینه وه، له بری ئه وهی گله یی و گله یی بکه ین، ده توانین سوپاسگوزار بین، ده زانین که دوا ی ئه وهی بیابانه که ده په رینه وه، خاکی به ئیندراو چاوه ریمان ده کات، په ره له گه شه کردن و هیز و نیعمه ت و ده رفه ت و جیه جیکردنی به ئینه کان. ئایا هیزێکی له و شێوه یه کاته سه خته کان ئاسانه تر ناکات؟ پاشان په نگه له گه ل یاقوب هاوړا بین که نوو سیویه تی:

«براکانم، هه ممو ی به خو شی بزانه کاتیک ده که ونه بهر تاقیکردنه وه ی جوړاو جوړ، به لام با به رگه گرتن! کارێکی ته واو و بێ که موکوړی خو ی هه بیت تاکو پێگه یشتوو و ته واو بن و هه چیان که م نه بیت.» (یاقوب ۴، ۱:۲)

## ناموزگاری بو رزگارپوون له گه شتیکی بیابان

### ۱. کاته کانت بزانه

زۆربه مان سه رمان سورماوه له سه رده می بیابان. خودائوه و نه ده باشه که به نیعمه ته، کانپوئاماده بوونیوبه ئینه کانیرادین. چاوه ری ناکهین کاته خو شه کانمان کو تاپی پیبت. به لام روژیک تیده گهین که شتیک گوپاوه. بویه له بری نه وهی بترسیت گرنگه ههنگاوئیک بچیته دواوه و دیدگابه ده سته پینیت. پیویسته له وه تیبگهیت که له کویت چونکه نه گهر له و کات و شوینه تینه گهیت که تیدایت نه وه، کاردانه وهت به شیویه کی هه له ده پیت.

وهک نه وه وایه له که شوه وهای باشووری کالیفورنیا بگوازیته وه بو باکووری که نه دا. کاتیک زستان هاتوپله کانی گهرماچه ندپله یه ک له ژیر سفر داده به زیت، باشه بزانیته له کوی و چی له بهر بکهیت!

له بیابانی شدا هه مان شته. نه گهر گرنگی به ونیشانانه نه دهیت که ئاماژه به وه ده که نه له شوئینیکدایت که ئاو و چیمه نی تیدا نییه، ییزار ده بیت و باجیکی قورس ده دهیت. له پهیمانی کۆن دا ده خوئینه وه که پیاوه کانی ئیساخار، «ئه وانه نه که سه رده میان ناسیوه» (یه که م کرۆنیکلژ: ۳۲). کاتیک کاته کانت له بیابانه کان ده زانیت، ده زانیت چی بکهیت.

### ئه زموونی بیابان واته به راستی خراب بووم؟

ئه وه پرسپاریکی باشه!

زۆریک له ئیمه کاتیک له بیابانداین، رهنگه له خو مان پرسین: «چی سته میکم کردوو که خودای نارازی کردوو؟»، بیگومان ئهم پرسیاره، ده ره ئه نجامی تینه گه یشتنمانه له بیابان.

له کتیی پیرۆزدا و به درژایی میژوو، ژن و پیاو بۆیان ده رکه وتوو که بیابان کاتیکه بو ئاماده کاری بو ئه و چاره نووسه ی که خودا بۆی داناوه. که واته بیابان شوینی ره تکرده وه نییه له لایه ن خوداوه، به لکو شوئینیکه که بو ئیمه هه ئیده بژیریت بو ئه وهی خو مان ئاماده بکهین. من پیم وایه که ده کړیت کاره کانمان له ئه نجامی هه لپژاردنی خرابدا بچنه شوینی یی به ره هم. راستیه که ئه وه یه که هه رچه نه ده ئیمه وهک مه سیح بووین، به لام هیشتا گونا هه مان به ده سته وهیه و توانای زیانگه یان دهمان

به لَام رَاسْتِيَه كه ئەمەيه: ئێمه خودايه كى ليپوردن و سه رووك كاهينيكمان هه يه كه له لاوازيان تونده گات. كه واته يه كه م ههنگاو بو ده رچوون له چاله كه يان ههنگاونان به رهو ده رچوون له و بيا بانه ي كه خو مان تيدا، هه لمز راوين ئەوه يه كه بچينه به رد هه باوكه خو شه ويسته كه مان و بليين: «باوكه، من به ئەنجامدانى ... گونا هه گونا هه م كردوه (شوئى به تال پر بكه ره وه). تكايه لي م خو شه به. من ته وبه ده كه م له م گونا هه و ئيستا به نيعمه تي ته به شه وه يه كى جياواز ده ژم.»

که واته مه به سستی من ئەو هیه ته نانه ت ئە گەر خه تای خۆت بێت که له م بیابانه دا گیر بوویت، کیشه که به به بۆ لای خودا و ڕینگه ی پێیده فیڕی ئەوه ت بکات که ئەو چی دهوێت و به رهو پێشه وه بچیت به و هیوا یه ی که به م زووانه بتوانیت بیابانه که به ڕیته وه. بێگومان کاته که هی خۆیه تی، هلام وه ک زیورنوس فره مویه تی: «کاته کانم له دهستی تۆدایه؛ ڕزگارم بکه له دهستی دوژمنه کانم و له دهسته وانیه ی گوشه گیریم ده که ن!» (مزمور ۱۵: ۳۱). هه موئه مانه به لایه کدا، رهنگه تۆ ئیستا له بیاباندا بیت چونکه خودا دهیه و یت له م شوێنه ئازاره دا بیت. ئەوه هه له یه ک بوو که کردووه که تۆی گه یانده ئەم شوێنه ئازاره و ده زانم که زانیی، ئەوه قوناغی بیابانه کان قورستر ده کات. ئەوه یه کیکه له و هۆکارانه ی که ئەم کتێبه ده نووسم. مه به ستم ئەوه یه یارمه تیت بده م له دیدگای خودا بۆ بیابان تیبگه یت و چۆن دهیه و یت ئەم ئەزمون به به کار به ینیت، بۆ ئەوه ی یارمه تیمان بدات گه شه بکه ین و زیاتر له عیسا مه سیح بچیت!

شتیکی ترکه پښوېسته ټامارۍ پښېده، ټهوهیه که خوداتوی نههیناوه ته بیابان تاله دهستی شهیتان بهجیتان بهیلّیت وله بیرتان بجّیت. پښ ټهوهی نهوهی دووهی مندالان له کتیتی دهړچوون ړنگه یان پښدریت بچنه ناوځاک بهلښدراوهوه، خوداییری خستنهوه که:

«لهبیرت بێت چۆن یه‌زدانی په‌روه‌ردگارت چل ساڵ له‌ بیاباندا رێبه‌رایه‌تی کردیت، بۆ ئه‌وه‌ی زه‌لیلت بکات و تاقیت بکاته‌وه‌، بۆ ئه‌وه‌ی بزانیته‌ چی له‌ دلتدايه‌، ئایا فه‌رمانه‌کانی جێبه‌جێ ده‌کته‌ یان نا.» (تشنه‌ ۸: ۲)

بۆیه هه‌رچه‌نده گه‌لی ئیسرائیل گونا‌هیان کرد، و بۆ ماوه‌یه‌کی زۆر له بیابان مانه‌وه به‌هۆی گه‌مژه‌یی و بێ منه‌تی و یاخی‌وونیان، به‌لام له کۆتاییدا خودا هه‌موو شتیکی بۆ چاکه‌ گۆری. به‌ئێ! کاری خودا سه‌رسوڕه‌ینه‌ره‌خۆش‌حالم! ایوه‌ چۆن؟

هه‌له‌ مه‌که‌ن! خوداله‌ ژيانماندا وازله‌ کارکردن ناهینیت چونکه‌ ئیمه‌ له‌ بیاباندا‌ین. به‌ناو بیابانه‌کاندا رێبه‌رایه‌ تیمان ده‌کات؛ به‌بێ ئه‌و هه‌رگیز نه‌مانده‌توانی بیابانه‌که‌ بپه‌ڕین وه‌ بوون له‌ بیابان به‌و مانایه‌ نیه‌ که‌ ئیمه‌ی ته‌رخان کردووه‌ بۆ ئه‌وه‌ی هه‌رکاتیک بیه‌وێت، به‌کارمان به‌ئین. خودای به‌زه‌ییمان ئه‌وه‌ ناکات. به‌ پێچه‌وانه‌وه‌، بیابان، شوێنیک و کاتیکه‌ که‌ به‌ هێزه‌وه‌ کار ده‌کات.

له‌وانه‌یه‌ گوێت له‌ وته‌ی: «نابیت زۆرله‌ نزیکه‌وه‌ سه‌یری کیشه‌که‌ بکه‌یت!» باشه‌ ، بیابانی هه‌روه‌ک خۆیه‌تی؛ سه‌خته‌ ببنیت خودابه‌ هه‌مووئه‌مانده‌داده‌جوولیت. من ده‌مه‌وێت ئه‌م راس‌تییه‌ گرنکه‌ به‌ده‌نگی به‌رزبێلم: بیابان شوێنی شکست نیه‌، لانیکه‌م بۆ ئه‌وانه‌ی ئاره‌زووی گوێرایه‌لی خودا ده‌که‌ن. عیسا به‌هۆی برسێتی لاواز بوو و هیچ هاورێیه‌کی نه‌بوو که‌ پشی پێ به‌ستیت و هانی بدات، چل رۆژ له‌ بیابان به‌پێ ئاسووده‌یی جه‌سته‌یی و پێنما‌یی سه‌روو س‌روشتی، له‌لایه‌ن شه‌یتانه‌وه‌ هێرشی کرایه‌ سه‌ر. عیسا به‌ قسه‌ی خودا شه‌یتانی شکاند! بیابان بۆ مندا‌له‌کانی خودا کاتیکێ شکست نیه‌:

«به‌لام سوپاس بۆ خودا که‌ مه‌سیح، هه‌میشه‌ له‌ کاروانی سه‌رکه‌وتنی خۆیدا سه‌رکردایه‌ تیمان ده‌کات.» (دووه‌م قرنتیان ۲: ۱۴).

گه‌لی ئیسرائیل له‌ کاتی نیشته‌جێبوونی کاتیدا له‌لایه‌ن ئه‌و گه‌لانه‌وه‌ که‌ له‌ بیابانه‌کاندا ده‌ژیا، هه‌راسان ده‌کران. خودا به‌ ئیسرا‌یلی وت به‌ره‌نگاری بن. مندا‌لان ئیسرا‌یل، ئه‌م‌مۆریه‌کان (ژماره‌کان ۲۱: ۲۱-۲۵)، ماری (ژماره‌کان ۱: ۳۱-۱۱) و خه‌لک باشان (ژماره‌کان ۲۱: ۳۳-۳۵) ئه‌وان شکستیان پێه‌ینا. ئه‌گه‌رمه‌به‌ستی خودا ئه‌وه‌ بووب‌یت که‌ ئه‌وان شکست به‌ئین، بۆیه‌ هیچ هۆکارێک نه‌بوو بۆ ئه‌وه‌ی فه‌رمانیان پێب‌کات بۆ به‌رگریکردن له‌ پێگه‌ی خۆیان. هه‌رچه‌نده‌ خودا مه‌به‌ستی نه‌بووه‌ به‌ره‌و بیابانی شکست بیانبات، به‌لام زۆربه‌یان پێش ئه‌وه‌ی بچنه‌ ناو خاکی به‌لێندراوه‌وه‌ مردوون. خودا مه‌به‌ستی ئه‌وه‌ نه‌بووه‌، به‌لام ئه‌م دۆخه‌ ده‌رئه‌نجای نافه‌رمانی ئه‌وان بووه‌.

هيوادارم ئەم وتەيه له دلتاندا نوقم بێت: هۆكاری بيايان نارەزايی خودايه و سزادانی له لایه ن ئەوه وه. به هه مان شتیه بيايان شوێنیک نیه که خودا وازت لی بێنیت و له بیرت بکات؛ شوێنیک نیه دابنیشین و شکست قبول بکهین!

## خودا دهیه ویت چاکه له ژيانماندا بکات!

بیايان، کاتیک نیه به دواي نيشانه، و نيعمهت، و زۆری و موعجزه دا بگه پريت، به لکو کاتیکه بۆ گه ران به دواي دلی خودا دا که سيفهت و هيز له تۆدا دروست ده کات. کاتیکه بۆ گه يشتن به خه و نیک. ئەگینا، به پ له به رچاو گرتنی ئەو به لینه ی له دلماندا اشارا وه ته وه، ئەم ماوه یه پ ئومید دهرده که ویت و رهنگه ببیته هۆی گله ی زۆر.

به هه بوونی تیگه يشتنیکي دروست له دۆخی ئیستات، دیدگی تۆ بۆ زیانت دروست ده بێت. پاشان ده توانیت ده ستی خودا ببینیت؛ ته نانهت کاتیک هه ست به ده ست لیدانی ئەو نا که یت. ئەمه ئەو کاته یه که خۆشه و یستیت له «چی تیدایه بۆ من؟» بو: «خودا چیم لی ده ویت؟»

پیشتر باسم له بیهیوایی ئەیوب و تینه گه يشتن له وهی که خودا چی ده کات. له هه ر شوێنیک سه یری ده کرد، خودای نه ده بینی! به داخه وه ئەگه ر ئەوه کۆتای ده سه لاته شیکارییه کانی ئەیوب بێت. به لām نا ئومیدی زāl نه بوو به سه ر ئەیوبدا و ئەم قسانه ی ئیمان و هیوای وت:

«به لām ئەو ریگی من ده زانیت، و کاتیک تاقیکردمه وه، وه ک زێر دیمه ده ره وه.» (ایوب ۲۳: ۱۰)

چ دیمه نیکي هه ناسه برکتيه! ئیمه هه ول ده ده ین له وه تیبگه ین که خودا له کوپی شانیشی خۆیدا ده مانبینیت. بابه ته واوی متمانه مان پی هه بێت و پشتی پ به ستین، وه ک پۆلۆسی نێردراوی خودا له فیلیپییه کان ۶: ۱ نووسیه یه تی: «من متمانه م به م شته هه یه، ئەوه ی ده ستی به کاریکي باش کردوه له ئیوه دا، تا رۆژی عیسا مه سیح به ته واوی ده یگه یه نیت.»

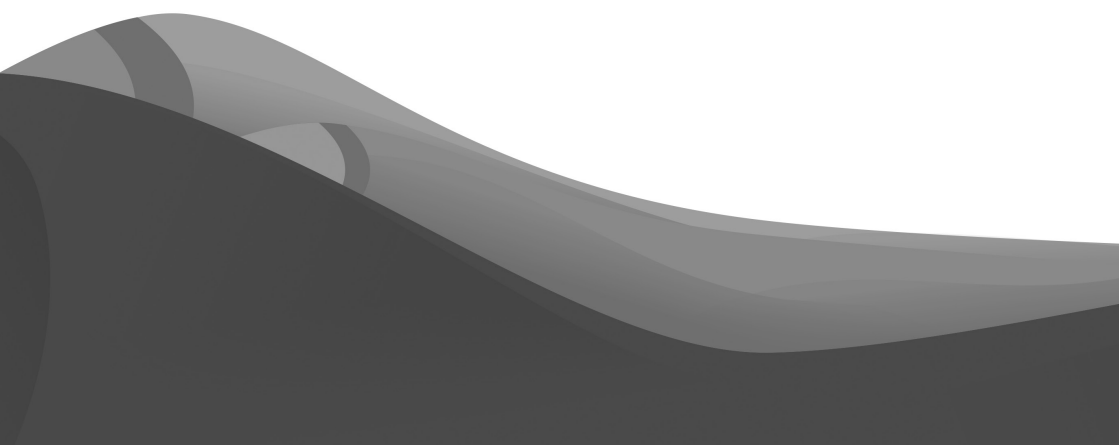
ئیمه ده زانین که ئەمه ته نانهت له بیا بانیشدا، راسته.



# هاوه ئىكى باش

«كاتىك مەسىھىيەكان رووبەرووی زىيانىكى ناخوشى دەبنهوه،  
به خوراگرييهكى زياترهوه ههئدهستن. ئهوان وهك دارىك وان كه  
له لىوارى شاخىكدا گهشه دهكهن، و بههوى بايهوه دهشكىن،  
له گهل ئهوهشدا، لهوانى دىكه بههتزن.»  
-بىلى گراهام

«عيساله ئوردن گهرايهوه، پر بوو له رۆحى القدس، رۆحيش  
بردىيه ناو بىابان.»  
-(لوقا ۱:۴۱)





به خير پښ بۇ بيابان! ئايا سەرت سورما له پيشوازيه كي گهرى ئاوا؟ ئيمه به گشتي چاوه رپي ئه وه ناكه ين كه به سهربردنې كات له بياباني رځيدا، شتيكي باش بيت، به لام پتيويسته بزانيڼ كه باوكي خوښه ويستان شوئيكي له و جوړه به زور به نرخ ده زانيت و كومه لگه يه كي باشمان له تهنيشتمان.

ئه گهر پټ وايه بيابان شوئيكي كه نابيت له سەفهري ئيمانە كه تدا سەرداني بكهيت، هانتان ددهم دووباره بيركه نه وه! راستيه كه ئه وه يه كه له بياباندا شوئيكي بيشومار پيغه مبه ران (پيروزه كان) ده بينين-ته نانه ت كوري خوداش له وي له دايك بووه و كاتيكي زوري له بيابان به سەر بردووه.

به واتايه كي تر، كاتيكي له بيابانه كاندا، ده روين كومپانيايه كي باشمان له تهنيشتمان... وه ئيمه تهنياين.

تکيه ئيزعاج مه کهن زور ناو بهيتم. ليستی دانیشتوانی بیابانه کان ته واو سەرنج راكيشه.

بنيگومان پنيشر باسي ئه يوبم كرده وه؛ پياويك كه له وشه كه دا به: «گه وهره تريني هه موو خه لكي روزه لات وه سف كراوه» (ايوب ۳:۱). هه موو سهره وت، وسامان ومندا، وته ندروستي و پشتيواني ژنه كه ي له ده ستدا. ئه يوب پياويكي راستو دروست و راستو دروست بوو كه له لايه ن هاوري نزيكه كانيه وه به نه يني گونا هكردن تومه تبار كرا. ئه يوب له بيابانه كاندا ئه وهنده بيهيوا بوو، له دلي خويدا وتي: «خوزگه هه رگيز له دايك نه بوو مايه!»

توسه رگه ردانيكي ببابانيت كاتيكي خودا داواي له ئيراهيم پياويكي ده وله مه ندي ئور كرد كه به ئاسووده ي ده ثيا، هه موو شتيك به جيبه يليت و گه شته كه ي بۇ خاكي

بە ئێندراو دەستپێکات. سارا لە تەنیشتییدا ڕۆیشت و ئەو دووانە زۆربەی گەشتەکیان لە بیابان بەسەر برد.

موسازۆر ئاشنای ژینگەی بیابان بوو. وەک شازادەیەک لە کۆشکی فیرعەون ژیاو، بەلام دواى کوشتنی میسرێیەک، خۆی لە بیابانەکاندا بێدەسەلات بینی و چل ساڵ لە مەڕ مەردا بەسەر برد. هەر لەم بیابانەدا بوو کە خودا لە دارستانیکی سووتاویدا خۆی بۆ ئاشکرا کرد:

موسا گالای خەزووڕ یترۆن، کاهن میدیان ڕەشبانیمی کرد. ڕۆژێک مەڕەکانی برده ئەو دیوی بیابانە کە و هاته هۆریب کە چایى خودایە. لەوێ، فریشتەى یەزدان بە بلیسەى ئاگر لە ناو دارستانی کەووە بۆی دەرکەوت. موسا بینی کە دارستانە کە دەسووتیت، بەلام ناسووتیت. بۆیە لە دلی خۆیدا وتی: «سبەى جارێکی تر ئەم شتە گەورەى دەبینمەو و دەبینم بۆچی دارستانە کە ناسووتیت.» کاتی کە یەزدان بینی موسا دێتە لای، خودا لە ناو دارستانە کەووە بانگی کرد: «موسا! موسا! موسا!» وتی: «من لێرەم.» (دەرچوون ۳: ۱-۴)

پاشان وەک دەزانین موسەبە دەگەرێتەووە بۆ میسر و لەوێو خەلکە کە بەرەو بیابان دەبات.

لە بیابانەکاندا یوسف دەناسیت کۆرە خۆشەویستە کەى باوکی. براکانی فری دەدەنە ناو چالیکەووە پاشان دەیفروشن بە کۆیلا یەتی و بە قاچاخ دەیبەنە ناو میسر. دواتر جل و بەرگی بۆ دروست دەکەن وزیندانی دەکەن. لەزیندانە کەدا، خودا خۆی بۆ یوسف ئاشکرا دەکات و خەوێنەکانی نانهوا و جامچی پاشا لێک دەداتەووە. ئەمەش ئامادەى دەکات بۆ لێکدانەوێى خەوێنەکانی فیرعەون.

پاشان پاشا داود دەچێتە ناو وێنە کەووە. ساموئیل پێشبینی دەکات کە داود، دەبێتە پاشای داهاووی ئیسرائیل زۆری نەخایاند داود خۆی بۆ ئەم پۆستە ئامادە کرد بە ژیان لە ئەشکەوتەکان و سەرگەردان لە بیابانەکاندا. هەر لەم دۆخدا بوو کە خودا خۆی وەک شوان، و هێز، و قەلغان، و قەلای و پەناگەى خۆی ئاشکرا کرد. یۆحەناى تەعمیدکەر بانگکرا بوو بۆ ئەوێى بێتە پیغەمبەرێکی گەورە-باوکی خەونێکی بۆ بینبوو و وونی کردەووە کە شتیکی لەو جوهریان بۆ ئاشکرا دەکات. بەلام هێشتا خودا

له بیابان، خوی بویان ئاشکرا کرد نه ک له قوتابخانه ی کتیی مقدس، له بیابانه کانی یه هودا ده ژیا و له پیستی ئازهل جل و بهرگی بۆ خوی دروست ده کرد و میرووه کان بوونه خواردنی. لوقا ٣: ٢-٣ ده ئیت: «... له بیابان قسه ی خدا بۆ یه حیا، کوری زه که ریا، هات. جا یه حیا چوو هه موو ناوچه کانی ده ور به ری ئوردن و بانگه شه ی ئه وه ی ده کرد که خه لک ته وبه بکه ن و مه عمودیه ت بخۆن بۆ لیخۆشبوونی گونا هه کانیا ن.» (لوقا ٣: ٢-٣)

خودا نه یینییه کانی زۆریه ی په یمانی نو ی بۆ پۆلۆسی نێردراوی خودا له بیابانه کانی عه ره بستان ئاشکرا کرد. پۆلۆسی نێردراو خودا له نامه که دا غلاطیان ١: ١٦-١٧ چونکه نوو سربوو: «بۆ ئه وه ی کوربه که ی له مندا ئاشکرا بکات تا ئینجیل له نیو نه ته وه کاندابانگه شه ی بۆ بکه م. له و کاته دا به گوشت و خوین کۆبوونه وم نه کرد، و نه چوومه ئۆرشه لیم بۆ، لای ئه وانه ی پیش من نێردراوان بوون؛ به لام چوومه عه ره بستان پاشان گه رامه وه دیمه شق.» (غلاطیان ١: ١٦-١٧)

یۆحه نای نێردراوی خودا له کوی بوو کاتیک وه ی عیسا مه سیحی وه رگرت؟ «من یۆحه نا، راکه ت، و هاو به شی له گه لت له ئازار و شانیشی و سه بر که له مه سیح عیسا په ره ردگارماندا یه، بۆ قسه ی خدا و شایه تحالی عیسا، له دوورگه ی.» (مکاشفه ١: ٩)

پاتمۆس دوورگه یه کی چۆل بوو که به بیابانیکی ته واداده نرا. له هه مووی گرنگتر عیسا یا وه رت ده بیته له م گه شته دا. عیسا که دوا ی وه رگرتنی نیعمه ت و رۆحی القدس، به ئاشکرا له لایه ن خودا وه په وانه ی بیابان کراروو به رپوی تا قیکردنه وه کانی شه یتان بووه وه.

من ئەم نه خشه م بینوه: خودا له بیابانه کاند ئه و کاره گه ورا نه مان پیشان ده دات که به نیازه له داها توودا له ریگه ی ئیمه وه بیکات پاشان راسته وخۆ ریتناییمان ده کات بۆ ئاماده کاری.

ئه گه ر بیابان بۆ پیغه مبه ران و پیرۆزه کان و په ره ردگارمان پیویست بوو، ئه و منیش له سووده کانی بوون له بیابان تیده گه م، هه رچه نده منیش وه ک شیمادل ده مه ویت ریگه یه کی ئاسانه تر بدۆزمه وه. بیابان شویتیکه که خودا تاقیمان ده کاته وه، و به ره که تمان پیده دات و به هیزمان ده کات و پاکمان ده کاته وه. خودا له بیاباندا سیفه تیکی

## ئامۆزگارى بۇ پزگار بوون له گەشتىكى بىابان

۲: ھەرچەندە ھەست بە تەنپايى بکەيت، خودا له وئيه

زۆرجار، ئەزموونى بىابان نيشانەى نەبوونى خودايە! تەنھا کاتىک ھەست دەکەيت پتويستە زياتر له جاران ئەزموونى بوونى ئەو بکەيت، ھەميشە وا ديارە کە دوورە.

زۆر گرنگە له دوو رینگەتتېگەين کە ئامادەبوونى خودالە بىابانەکاندا دەرەدەکەوئ. يەکەمیان لەسەر ئەم بېگەيەى کتتېى مقدس دامەزراو: «ھەرگىز وازت لىناھيتم و وازت لىناھيتم.» (عيريهکان ۵: ۱۳) ئەم ئايەتە ئامازەيە بۇ بوونى رەھای خودا.

پاشاداوئامازە بەو دەکات: «ئەگەر سەرکەوم بۇ ئاسمان، تۆ لەوئيت، ئەگەر جىگاکەم له گۆردا دابنيم، تۆ لەوئيت» (مزموز ۸: ۱۳۹). ئەگەر متمانەت بەخودا و قسەکانى ھەيەئەوا راستيەکە ئەوہيە کە گرنگ نبيە چۆن ھەست دەکەيت يان چى روويداوە، خودا له ھەموو بارودۆخکدا له گەئە.

ھيمايەکى دیکەى بوونى خوداکە ھەموومان خوئشان دەوئت وبەشيکە له ژيانى مەسيحى، بوونى ئاشکرايە. وشەى «دەرخستن» يان «دەرخستن» بەواتاي بينىنى نەبينراو، و نەبيستراو ونەناسراو ناسراو. کاتىکە کە خودا له رووى جەستەيەوہ خوئ ئاشکرا دەکات. بەريەککەوتنئىکى لەم جۆرە رووبەر رووبوونەوہيەکى خوئشە کە رەنگەلەکاتى عيبادەت، دووعاتايەت، پياسەکردن له دارستانەکان، چالاکیەکانى رۆژانە، يان بەچەندىن رینگەى دیکە بۆمان بئت.

کەواتە کاتىک لەبىابانى ئەمروداثينووى رۆحى وبرسييت، خودابە ئامادەبوونى جوانوھەناسەبرکئى خوئ بەرەکەتت پىناکات. تەنھاھيتم بەوئشت بەبەئینەکانى بېستە، گرنگترینيان بریتیيە لە «ھەرگىز جيت ناھيتم و وازت لىناھيتم» کاتىک له غيايى ئامادەبوونى ئاشکراى ئەودا ستايشى دەکەين، خوئشەويستىيەکى چەقبەستووى خوئمان بۆ ئەو نيشان دەدەين...

ئىلاھى لە ئىمەدا دادەريژيئت. بيايان خاكيكه كه خودا ئامادەمان دەكات بۆ ئەوھى لە شانشيني خويدا بەرھەمدار بين.

وروژيەرترين بەش لە بيايان ئەوھىە كه خودا بە شيوازي نوئ خوي بۆمان ئاشكرا دەكات. ئيشايا پيغەمبەردەنووسيت:

«چونكه يەزدان سييۆن دئنهواي دەدات، وئرانەكانى دئنهواي دەدات؛ بيايانەكەى وەك باخچەعەدەن، وزەويەوشكەكەى وەك باخچەى يەزدان دەكات. خووشى وخووشى لەناويدادەدۆزريتهو، سوساگوزارى و دەنگى گۆرانى.» (اشعيا ۳: ۱۵)

باخچەى عەدەن ئەوشوئىنەبوو كه خوداخوي بۆئادەم ئاشكرا كردوھەموويان لەو شوئىنەداھابەش بوون.

لەبيايان، تينوو و برسى خودادەبيت. كەواتەكاتيک خودا دە يەويت خوي دەريخات، دەتوانيت لە شوئىنەكەوتە دونيايەكانى ئەم زيانە دوور بکەويتهو و بەرھە ئەو ھەنگاو بنيت لەدۆخیکداكه لەزۆرشت يئەش بيت وزياترلە ئاساي سەرنجت لەسەر ييت. ئەگەر بمانەويت وەلامى بانگەوازي خودا بدەينهو، ئەوا ڕووبەرۆوى ئەزموونيکى لەو شيوھىە دەبينەو. لەبياياندايەكه خودابە شيوازي نوئ خوي بۆمان ئاشكرا دەكات. ئيشايا پيغەمبەردەئيت: «بەراستی ئەخودايە ڕزگارکەرى ئيسرائيل، تۆخودايە کيت كەخۆت دەشاريتهو» (اشعيا ۴۵: ۱۵). خودا تينوئيتيەكى وەھا بەھيز بۆ پەيوەندى ئينتيمي لەگەل خويدا لە کەسانى ئارەزووى ئەودا دروست دەكات. ھەر وھاخوداخوي لەو کەسانە دەشاريتهو كه تينووى ئەو نين. دەبيت بوونى ئەو بزانييت و بە شتيكى ئاساي وەرەگيريت.

## تينوئيتى بۆ خودا

خوداخوي بۆئەو کەسانە ئاشکرا دەكات كە بەھەموو دڵەو بەدوايدادە گەريڻ.

سەرنج بدەن خودا ئەوھى ئيسرائيلي ھينايە بيايان تا زەليليان بکات و تينوويان بکات. بەلام خەلکەكە لەبرى ئەوھى زياترەك يەشوع تينووخودابن، برسى بوون لەو شتانەى كه خودا لتيان وەرگرتوو. كەواتەكاتيک خودا ھات وەك موسا خوي

بۆيان ئاشكرا بكت، ئەوانىش برى بوون بۆى. لە راستىدا ئەوان تىنووى ئەو بوون. لە دووبارە كىرنەهەى كىتى تىنىيە دا دەخوئىنەهە:

«بەلام كاتىك گوتت لەدەنگە كە بوو لە ناوئەراستى تارىكىيەهە، لە كاتىكدا شاخە كە بەئاگرەدەسووتىت، لەمن وخوت و ھۆزە كانت و پىرە كانت نىزىك بووتىهە، وگوتت:

ئەوئەتايەزدانى پەرورەدگارمان شكۆمەندى وگەرەپى خوى نىشان دايىن ئىمەش دەنگى ئەومان لەناوئەراگرەوئەبىستووه. ئەمروئىنىمان كە خدا دەتوانىت قسە لەگەل مروف بكت ئەوئىش دەتوانىت بۆى. ئىستا كەواتە بۆچى بمرىن، ئەم ئاگرە گەرەپە دەمانخوات. ئەگەرچىتەرگوتىمان لەدەنگى يەزدانى پەرورەدگارمان بىت، دەمرىن. چونكە كى ھەيە لەسەر زەوى گوتى لە دەنگى خوداى زىندوو بووتىت كە لە ناو ئاگرەو قسە دەكات، وەك ئىمە و ئىاوه؟ نىزىك بىنەهە و گوتت لە ھەموو ئەوشتانە بگرن كە يەزدانى پەرورەدگارمان، دەلىتت. پاشان ھەمووئەوشتانەمان پى بلى كە يەزدانى پەرورەدگارمان پىت دەلىت، ئىمەش دەيكەين.» (تىنىيە ۵:۳۲۷۲)

بەلام خودائامادە بوو خوى بۆيان دەربىخات وەك چۆن لە بىباباندا، بۆموسا بوو، بەلام خەلكە كە خۆيان راگرت و پرسىارىيان لە موسا كىرد: «نىزىك بىهە و گوتت لە ھەمووئەوشتانە بگەرەپە يەزدانى پەرورەدگارمان دەلىتت، پاشان ھەموو ئەوشتانەمان پى بلى كە يەزدانى پەرورەدگارمان پىت دەلىتت، ئىمەش دەيكەين. بەداخەو خەلك ھەرگىز خودى خودايان نەدەناسى، تەنھا زانىارىيان لەسەر ئەو ھەبوو. بۆيە ھەرگىز نەيانتوانى ئەو كارە بكەن كە فەرمانىيان پىكرابوو. لەبەر ئەوئەى ئەويان دەناسى، ھەرگىز نەچوونە ناو خاكى بەلىندراو و لە بىبابانە كاندا مردن.

كاتىك خودادەمانباتە بىبابان وەك يۆخەنا، موسا، داود، يوسف، پۇلس و زۆر كەسى تردەيەوتت بزانىت ئايا تىنووى نىشانەكانى ئەوين يان بەدواى ئاسوودەپى و چىژدا دەگەرپىن كە لى دوورمان بىخاتەو. جەيمس دەنووسىت:

«وہ كاتىك داواى دەكەن وەرى ناگرن، چونكە بە ھەلە داواى دەكەن، بۆ ئەوئەى لە شەھوئەكانتەندا خەرج بكەن. ئىئوئەى زىناكار، ئايا نازانن دۆستايەتى لەگەل دونيا دۆرئەتايەتەلەگەل خودا؟ ھەر كەسىك بەدواى

دؤستايه ټي له گه ل دونيادا بگه ږيت، خوی ده کاته دوژمنی خودا؟ پيت وایه که کتیی بیهوده به به تالی ده لیت: «ئه وړوچه ی خودا یی به خشیوین، تامه زړوی ئیره یه؟» به لام ئه و نیعمه ته ی که ده بیه خشیټ، زؤرتره. هه ر له م چوارچپوه یه داده لیت: «خودا به رهنگاری سه ربه رزه کان ده بیته وه، به لام نیعمه ت به خو به زلزانان ده به خشیټ.» واته که واته خو تان ملکه چی خودا بن، به رهنگاری شه یان ببنه وه، ئه ویش لیتان هه لیت، له خودا نزیك ببنه وه، ئه ویش لیتان نزیك ده بیته وه، ده سته کانتان پاک بکه نه وه، ئه ی گونا هباران، دلتان پاک بکه نه وه، ئیوه ی دوو بیر.» (یعقوب ۴: ۳-۸)

کاتیک به هه موودلمان به دوايداده گه ږيږن، به دوايداده گه ږيږن و لی نزیك ده بیته وه، ئه ویش ده یكات له ئیمه نزیك ده بیته وه. نه وه ی ئیسرائیل به دوا ی ئاره زوی و (شه هوه ته کان) خو یان داده گه ږان نه کته وه ی خودا لیتان ده ویست. ئه وان میلله ټیکی زیناکاروله شفرؤش بوون که به شتوازی دونه یه دوا ی ئاسووده ی وئاسایشدا ده گه ږان، به لام زؤرنه خایاند بو یان ده رکه وت هه موو شته گرانبه ها و ئیمکاناته کان نه یان توانی میسر یه کان و سوپا که یان ږرگار بکه ن.

خودا ده لیت بؤ ئه وه ی لی نزیك ببینه وه ده بیت دوو شت بکه ین. سه رته ده بیت ده سته کانمان پاک بکه ینه وه. دووهم قرنتیان ۷: ۱ ده لیت: «بؤیه خو شه ویستان، به هه بوونی ئه م به لیتانه، باخو مان پاک بکه ینه وه له هه موو پیسیه کی گوشت و ږوچ، پیروزی ته واو بکه ین له ترسی خودادا، گونا هه که مان له خودا جیا ده کاته وه:» به لام تاوانه کانتان، جیا بوونه وه یه کیان نیوان ئیوه و خودا که تاندا کردووه، گونا هه کانتان ږووخساری له ئیوه شاردووه ته وه تا کو گو ټی لی نه بیت.» (اشعیا ۵۹: ۲)

هه نگو ی دووهم ئه وه یه که ده بیت دلمان پاک بکه ینه وه. خالی سه ره کی ئه وه یه که جهیمس ده لیت: «دلنه کانتان پاک بکه نه وه، ئیوه ی دوو بیر.» (یعقوب ۴: ۸). ئه مانه ئه وانه ی دوو دل و مردوون، به رده وام له نیوان ږوچ و جه سته دا ده لهرزن. عه قل و هه ست و سؤزیان له سه ر بابته ی ئیلاهی دانه ناوه. کولسیان ۳: ۱-۲ ده لیت: بیرت له سه ر. ئه وه ی سه ره وه دا بئی، نه ک له سه ر زه وی.»

ئه وه ی توبه هه ولټیکی زؤره وه به دوايدا ده گه ږيټ شتیکه که به رزه ونډیه کانتان مه یلیان بؤی هه یه. وشه ی سه ره کی «خواسه ت» بریتیه له. کاتیک ئافره ت قزی لوولی

ھەيە، لەبەر ئەوھەيە كە قزى كارى لەسەر كراوھ و بووھ بە كۆلا. دەتوانىت تالەكانى قزى بە دەستتەوھ بگرت و راستيان بكەيتەوھ، بەلام كاتىك دەيكىشىت، قزى لولەكە دەگەپتەوھ شوپى خۆى.

مروّفەكان دەتوانن بچنەكلئسا، ولەگروپى پەرسىش گۆرانى بلّين وبەشدارى چالاككەيەمەسحىيەكان بكەن، بەلام كاتىك بەشدارى ئەوچالاككەيانەناكەن، مئىشكىيان بۆ كۆى دەروات؟ مئىشكىيان دەچپتە ئەو شوپىنەي كە سەرنجيان ئاراستە دەكرت. ھەر كە باوھرداران بيناى كلئساكە بەجپدەھلّين يان لە كەشوھەواى مەسحى لادەدەن، مئىشكىيان دەچپتە ئەو شوپىنەي كە ئاراستەيان دەكرت؛ ھەرەك چۆن قزىكى لول كە دواى وازھىنان دەگەپتەوھ بۆ شوپى سەرهتايى خۆى.

من سوپاسگوزارى زۆرىك لەكلئساكانم لەسەرانسەرى وّلات كە سروود دەلّينەوھ، تىببىنى لەسەروتارى دەخوين و كات بۆ خزمەتە جياوازەكانى كلئسا تەرخان دەكەن، من بانگەشەم كردوھ. بئىگومان ئەمانە شتە جەستەيەكان نين، بەلام كاتىك كارى خۆبەخشانە لە كلئسا دەكەن، تەنھا باسى بارە، وەرزىش، جل و بەرگ، ھەوالى سۆشال مېديا، خوليا، رەگەزى بەرامبەر، خواردن، بازاركردن، نامىشە دلخوازەكانيان و مۆبايل و شتە دونايەيەكانى دىكە دەكەن؛ لە كاتىكدا چاوھەكانيان پووناك دەبنەوھ كاتىك باسى ئەم شتانە دەكەن. بەلام خويندەنەوھى كىتىي مقدس، دووئاوئىنجىل گەياندن بۆ ئەوانى تر و چوون بۆ كلئسا بە زۆر بەسەرياندا دپت.

كاتىك پياويك عاشقى ژنىك دەبپت و ژنەكەى خۆشى دەوئت، پئويست ناكات يىي بلّين بىرى لىبكەنەوھ و باسى بكەن. ھەمىشە بىرى لىدەكاتەوھ و ناوى ھەمىشە لەلايەن ئەوھوھ دەبىسترت. ئەمەش لەبەرئەوھەيە كە ھەست يان دلى پياوھەكە بەرەو ئەو ژنە، ئاراستە دەكرت. عەقلى دووانە نىيە. بىر لە ژنانى تر ناكاتەوھ. ئەو عاشقى ئەو ژنەيە!

داود لە زمور ۱۶: ۸ دەلّيت: «من ھەمىشە پەرەردگارلەبەردەممدادەھيئەمەوھ» ، ئەمەش ماناى ئەوھەيە كە مئىشكى دابەش نەبووھ. دلى پاك و خاوتنە. لە دلى خۆيدا بىر لە شتى تر ناكاتەوھ كە بەقەد خودا خۆشى دەوئت. خۆشەويستى ئەو بۆ خودا سىبەرى ھەموو چاكەيەك دادەنپت كە ئەم جىھانە پئىشكەشى دەكات. عيسا ئەو شتانەي كە جىگەى سەرنجە، سەرنجيان لەسەرە، يان متمانەيان پىدەكرت، بە بت



دهزانيت. داود دهنوسيت:

«کې دهتوانيت بهرهوگرده که ی یهزدان سهرکهوېت؟ کې له شوينه پېرژه کهیدا بوهستيت؟ ټهوکهسه ی دهستی پاک و دلنیکې پاکې ههیه، رځی بهرزنه کردوتهوه بو درو، نهسویندی درونهخواردوو.» (مزمور ۲۴:۳-۴)

ههرکهسیک له عیسازیا ترهیچی خوش نهویت ومتمانهی پې نهبیت، دلنیکې پاکې ههیه. عیساله مه تادا ۱۰:۳۷ دهلئیت: «ههرکهسیک باوکی یان دایکیدله من زیاتر خوش بویت ټهوهی له من زیاتر کوربان کچه که ی خوش بویت، شایسته ی من نییه.» باوهک نهوهی ئیسرائیل له بیابان رهفتار نه کهین. ژیا نی جهسته یی وزه مینی خو یان ټهوهنده خو شده ویست که دهرفته نی ناسینی خودایان له دهستدا. اشعیا ۵۳:۱-۲ دهلئیت:

«بیابان شادی ئیمهیه، گوله کانی ناو بیابانیش به نازادی ده گولن. بیابان گورانی دهلئیت له خوشیدا هاوار دهکات؛ چونکه بهقه د چیا کانی لوبنان جوانه. وه وهک کینلگه کانی کارمیل و شاروون بهپیت دهبیت. ههموو شکومه ندی و شکومه ندی خودا و گوره یی و دهسه لات دهبین.»

له بیاباندا یه که شکومه ندی خودا ئاشکرا دهبیت!  
بابچینه پال ټهو پېرژانه ی که پیش ئیمه به بیاباندا رویشتون! بابدهست و دلنیکې پاکه وه له خودانزیک ببینه وهوهک داود، موسا، پؤس، یوسف و پیاو و ژنه گه وره کانی ترا!

## بیابان پۆیستی

«هه موئه زموونه کانت له بهر چاوبگره. بیر له وه بکه ره وه که چۆن خودا له بیابانه کاندایه رینماییت کردو وه وه موو پۆژیک خواردن و جل و بهرکی پیداویت. چۆن خودا رینگه خراپه کانت، ته ماح و هه موو هه سه ته کانی بو چۆن هه ستیاره کانی میسری لی سه ندوته وه. بیر له وه بکه ره وه که چۆن نیعمه تی خودا به سه بووه بوته له هه موو سه ختییه کانتدا.»

-چارلز سپیجیۆن

«بیرتان بیت یه زدانی پهروه ردگارتان چۆن رینه رایه تیتان کردو وه... به ناو بیابانه کاندایه بوئه وهی زه لیلتان بکات، تاقیتان بکاته وه و بزانی چی له دلتان دایه...»

-(تثنیه ۸:۲)

یه کهم جارکه کاره کهم برده بیابان، تووشی شوک بووم. ئه گه رپاستگو بم، چهند سالی یه کهمی باوهرم به مه سیچ، بۆ من وهک مانگی ههنگوینی بوو. من پاستور بووم له شاری دالاس له ویلایهتی تهکساس دهژیام و له کۆمپانیایهکی ئه ندازیاری کارم ده کرد کاتیک پۆستیکی خزمه تم پیدرا له کلێسا که دا. کاری من له کلێسا که دا خزمه تکردنی پاستوره کهم و هاوسهره کهی بووبه میوانداریکردنی وتارده ری میوان له کلێسا گه و ره که مان. چهنده نایاب وسه رنجرا کیشه! پیتم وابووله به هه شتم. من میوانداری گه و ره ترین وه زیره کانی ئینجیلیم ده کرد له سه رزه وی؛ چونکه کلێسا که مان یه کیک بوو له ناسراوترین کلێسا کان له هه موو ئه مریکا.

کاتیک ئه م وه زیره نیشتما نی ونیوده و له تیانده ده گه یشتنه فرۆکه خانه، من هه ئمه گرت و ده یانبردم بۆ کلێسا ناوخۆیه کانیان. له ماوهی مانه و یاندا بۆ هه رشوئینیک پتیویستیان پیی بوو، ده یانبردم و له گه لیان نانم ده خوارد. چهن دین کاتژمێر له گه ل گه و ره ترین که سایه تییه خزمه تگوزارییه کانی نه وهی خۆم به سه ربرد. سالانی یه کهمی ئه م پۆسته گه و ره و ورووژینه ر بوون.

به لām دواتر شته کان سه ختروسه ختربوون. ئه و کاته نه مده زانی چونکه خودا هیشتابۆی ئاشکرا نه کرد بووم که ده چمه ناو بیابان. بیابان ئه وشوئینه یه که خودا فیرمان ده کات. له و یدایه که کاره کته ری ئیمه گه شه ده کات و ئیمانمان به هیز ده بیته. بیابان پتیویسته.

بیهینه به رچاوت: تۆ ئیسرا ئیلییه کیت و به م دوا یه له کۆبلیایه تی درێخایه ن رزگارت بووه. گه شتیکی ترسناک و ورووژینه رت له نیوان دوو دیواری ئاوی تووره و و شکدا کردووه. کاتیک ده گه یته شوئینی مه به ست، ده گه رپیتته وه و ده بیینیت دیواری ئا و

به سهر د وژمنه کانتدارپو وخواون. سته مکاره کانت له ناوچوون، بډهه ميشه نه ماون!  
توسه مات کړدوه و بهررگار بوونت وسهرکه وتی خودای به هیزه که ت شاد بوویت.  
هه ست ده که یت که س ناتوانیت شکست پې بهینیت چونکه خودا له لای تویه.  
جاریکی تر هه رگیز گومان له هیژی و وه فاداری ناکه یت!

نیستاجه ندر وژی داهاتو و بیهینه به رچاوت: توبه تینوو و ماندو و بیهه وه له گه رمای  
سووتینه در دادر ویت. ته نانه ت هیشتاله خاکی به لئندر اویش نزیک نه بوو یته وه؛ و له بری  
ئوهی به ره وئامانجه کانت هه نگو و بنیت، له بیابانیکې پرله عه قاره بدا سهرگره دران  
ده بیت. چیرتسایشی خودا ناکه یت و دلخوش نابیت به که وتی ئه سب و سواره که ی  
بو ناودهریا، به لکو گله یی و ده لیت: «بوی له میسر وه هینامانه دهر وه بو ئه وهی  
ئیمه؟ منداله کانمان، و مېره کانمان به تینویتی بکوژن؟»

نیستاسه یری خوت بکه... ئایا به راستی پیت وایه خودا به دهستی خوی له  
چنگی دوژمنه که ت رگارت بکات، بو ئه وهی بې ئامانج له بیابانیکې سهرلېش وای  
و بیده نگیداسه رگره درانی بکه یت؟ ئایا ئه وه مه به ستی ئه و بوو؟ بیگومان نه خیر-بیابان  
شوئیکه که ده بیت له ریگه که ت دایدید اتیه ریت پېش ئه وهی بگه یته خاکی به لئندر او.  
هه مان ئه و کارهی بوئیه کړدوه که منداله کانی له میسر دهر هینا و بریدیان بو بیابان.  
خودا توی بردوته بیابان، نه ک شه یتان. له م وشکه سالییه دا به دواى ئامانج و  
پلانه ئاسمانییه کانداده گه ریت. سهره تازه لیلیمان ده کات، پاشان تا قییمان دکاته وه. ئه م  
کاره ده کات بو ئه وهی سروشتی راسته قینه ی دلّمان بزاین.

خودا چوژن زه لیلیمان ده کات؟ «ئوتوی زه لیل کړدوبرسی به جی هیشتیت، و  
خواردنه که ی ماییدایت» (تنیه ۸:۳). وای له ئیسرایلییه کان کړد ئه و ونده برسی  
بین که بیهه ش بوون. به لام دواتر رایگه یاند که به مّا خوراکیان پیده دات. بیده چیت  
کړدوه ی که له و شیویه دژ به یه ک بیت. چوژن ده یتوانی برسییان بکات، له گه ل  
ئوه وشدا هیشتا مّا خوراکیان پې نه دابا؟

مّا باشترین خواردن بوو که فریشته کان بومینیوی تایبه ت به خوایان هه بوو! ئیلیا  
له ماوه ی چل پوژه که دا، گه شته که خوی دوو به ش بوو، به لام ئیسرایلییه کان زوری  
هه بوو. پیغه مبه ریکی ئاسمانی له هه فته یه کداسه ش پوژر زق و پوژی بوده هینا و به  
شیویه کی موعجیزه مّا پزله پوژی شه شه مه وه تار پوژی حه و ته م به کراوه یی ده مایه وه.

هه رگیز جارنیکیش خواردنیاں ته واهو نه بوو لهو رۆژه وه که خودا یرزق و رۆزیان پندا تا نهو رۆژه ی که له لیاواری خاکی به لێندراو که مپیان دانا.

که واته بۆچی خودافه رموویتی «برسیت ده که م؟» باسی چی ده کرد؟ بۆئه وه ی باسترله بابه تیکی لهو جوړه تیبگه یین بارودۆخی ئهوان له بهرچاوبگرن. گریمان له نانی به یانیدا پارچه نانیک بخۆیت و بۆژه می ئیواره پارچه نانیک تریخۆیت. نه که ره، که ره ی باده م، جام، نه سۆسیس، نه تونه؛ ته نهها پارچه نانیک. ئیمه باسی چه ندرۆژیک یان ههفته یه که ناکه یین، به لکو چل سال رنجیمه که ت که له پارچه نانیک پیکهاتوه!

کاتیک من پاستوریکی گه نجان بووم، په نجاوشه ش ئه ندای گه نجان بردبوو گه شتیکی خزمه ت بۆ ترینیدا. گه شته که هه شت رۆژی خایاند. کلێسای ترینیتی ژمه کانمان ئاماده ده کرد و خانه خویمان زور به خشنده بووبه لام هه موو رۆژیک مریشکمان ده خوارد. به شیوازی جیاواز مریشکه که یان لیتا. بۆ نمونه له گه ل برنج و سه وهزی جیاواز تیکه لیاں کرد به لام هه ر مریشک بوو.

دوای هه شت رۆژه خواردنی مریشک، برسی شتیکی تربووین.

کاتیک گه بیهتینه ماله وه، یه کیک له کوره کانی ناوگروپه که له دایکی برسی که چی ده خۆن بۆژه م ئیواره؟ دایکی له وه لامداوتی: «مریشک!»، گه نجه که ی ناو باخچه ی رۆلاند وای له دایکی کرده مبه رگه رنکی بۆ بکریت.

له ترینیدا دوای هه شت رۆژه دلێ خۆماندا گوتمان «یترابووین له خواردنی مریشک»؛ بیهتینه بهرچاوت ئه گه ر ئه م دۆخه بۆ ماوه ی سالتیک به رده وام بوايه، چه هه ستیکمان ده کرد! چل سال نه ک چل رۆژ؛ و ئه وه ش به هه مان خواردن! ئیستا ده توانین تیبگه یین که چون خودابوو هۆی ئه وه بیرسیتی بمرن. ئه وه شته ی که ئاره زوویان، ده کردنه ی به خشیون، به لکو خواردنی پنبه خشیون بۆئه وه ی به زیندوو ی و ته ندروست بمیننه وه.

چه هه لومه رجیکی تربوو هۆی ئه وه ی برسیتی بمیننه وه ئاره زوویته وه ی نه یانبوو؟ کاتیک چیرۆکه که ده خوینینه وه، ئه و راستیه ی که جلوبه رگ و پتلاوه کانیاں تیک نه چوو و بودجه یان تیک نه چوو ژیا نی خیزانی بیکۆتای سهرنجمان راده کیشیت. باشه رات چیه له سه رچل بیزارکه ر! موئی بازرگانی ئۆنلاین بۆله بهرکردنی جل و به رگ چیه؟ راسته جل و به رگی نوێ ده کړن. چل ساله رۆژانه جووتیک نه عل له بهر ده که ن. به ئی

پیداویستییه سهره تاییه کانیاں دابین ده کرا، له گهرماوسه رما سه لامهت بوون، به لام  
ئه وهی ده یانویست نه یانبوو.

یه کدهنگی دیمه نی ده ور بهرت له بهرچاوبگرن، نهک بۆچه ندرپۆژیک یان  
ههفتهیهک، به لکوبۆماوهی چل سال. بیهینه بهرچاوت که هه موورپۆژیک له  
بیابانه کانداکا کتوسیک و دارنیک درکاو و زهوییه کی درزای ببینیت. هیچ باسک له  
چه می پړاو، داره چره کان، باخی ترپ جوان و ده ریاچهی خوش نییه.  
پیداویستییه کانیاں دابین کرا، به لام ئه وهی ده یانویست نه یانبوو. که واته، بهم  
بیرۆکهیه، با جارنیک ترئه مایه ته بکوئینه وه:

«برسی و تینووی کردی و خواردنی مآپندایت که نه تده زانی و با و با پیرانت  
نه یاننده زانی، بۆئه وهی فیرتان بکات مرووف ته نها به نان ناژی، به لکوبه ههر  
قسه یهک که له ده می یه زدانده دیته ئاراهه.» (تثنیه ۸: ۳)

خودابه برسی هیشتیانه وه به لیسهنده وهی ئه وهی ئاره زوو وحه سهرته کانیاں  
خوش ده کرد، له هه مان کاتدا هیشتا پیداویستییه سهره تاییه کانیاں دابین ده کرد.  
برستی، ئه وانی خسته بهر تاقیکردنه وهیه کی وه ها: خودا ویستوبه تی بزانی ئایا به دوا  
ئه ودا ده گهرپن یان هیشتا به دوا ئه و شته دا ده گهرپن که له دوا خویان به جیان  
هیشتووه. ئایا ئه وان تینووی راستودروستی ئه و بوون یان به دوا ئاسووده پی و  
چیژدا ده گهران؟ به داخه وه دل گه لی ئیسرا ئیل به دوا خودایه کدا نه بوو که ته نها  
په زامه ندی و جیبه جیکردنی ئه وان بوو. له م تاقیکردنه وه دا شکستیان هینا:

«به لام ئه و کوومه له تیکه له وکرکاره ناشاره زایانه ی که له نپویندا بوون زور  
ته ماحیان بۆخواردن هه بوو، ئیسرا ئیلیه کانیش دیسانه وه ده گرینه وه و  
گو تیان: کئ گوشتمان پیده دات بۆ خواردن؟ ئه و ماسیه تان له بیریت که  
له میسر به خورپی خواردمان، خه یار، وخه لوز، وزه نجه فیل، و پیاز و  
زه نجه فیل! به لام ئیستا گوشته که مان وشک بووه ته وه ئه مه ته نها شتیکه  
که له بهرده م چاوماندایه مآ به س.» (اعداد ۱: ۴-۶)

## ناموژگاری بۆرگار بوون له گهشتیکي بیابان

### ۳: گرتنی بابته کان به دهستی خوی

وهک ئه مریکیه کان که خاوه نکار و چالا کوان، یه کیک له وهسوه سه کانی بیابان ئه وهیه که ههنگاوینین بۆته وهی گۆرانکاری دروست بکه. کاتیک وا دیاره خودا نه ماوه به ملیۆنان کیلۆمه تر دووره، کاتیک ههولّه بهرزه کانمان بۆمه مله کهت ب کهن، کاتیک ده رنه ناجی سه عاته کانی دوو عاته نه ئازاری ئه ژنۆمانه، رهنگه کاتیک رووبه رووی ئه م بارودۆخانه ده بینه وه، بتوانین جیاوازی دروست بکه یه با شته کان بگۆرین. ئه وه به هیچ شیوهیه ک بیرۆکه یه ک باش نییه. له بیابان هیچ شتیکی تایبهت روونادات؛ ئیمه به که مێک ئاو و خۆراکی یه کپارچه درێژه به ژانمان ده دهین. له بیابانه کاندافێرده بین که ژان زیاتره له وهی که ئیمه ده یکه یه یان هه مانه. ئیمه دایکی خودای بیابان له نزیکه وه ده ناسین و هه موو رۆژیک ویستی ئه و به دی دینین.

له یه کیک له قوناغه بیابانییه کانی خۆمدا، هه موو رۆژیک ههستم ده کرد وهک ههفته یه ک، هه موو ههفته یه ک ههستم ده کرد وهک مانگیک، چونکه هیچ خهون و پالنه رو ئاره زووی تایبهتم نه بوو. به لام له گه ل ئه وه شدا ده بوو بهردهوام بم. ناچار بووم بهردهوام بم، قسه ی خودا له دل مه وه وه ریگرم، به باشتین شیوه خزمهت بکه م وله ب تاقه تی هیچ شتی که م. ناچار بووم بهردهوام خۆم بیر ب خه مه وه که ئه مه ریک ئه وه یه که خودا ده به ویت. هیچ کاتیک به فیرۆ نه داو به ئینه کانی جیه جی کرد.

وه دلنیاییه وه بیابان شوینیک نییه بۆ باشت کردنی خۆت به هیچ شیوه یه ک! له بیرت بێت که تۆ پاک ده کریت ته وه و ئاماده ده کریت، بۆیه ده بێت هه ول بدهیت خۆرا گریب و بهر نه نگاری فیتنه ی گونا بهیته وه. له سه ره ئه و رینگایه خیرایه ی که خودا له بیابانداروستی کردووه، ده بێت هه میشه شان به شانی ئه و رابکه یت.

هه رگیز هه ول مه ده پێش بکه ویت، چونکه پنده چیت به ئارامییه وه رابکات!

ئەوان بیران ھاتەوہ کەلەمیسرداچییان بەجێھێشتبوو، کەژیانکی کۆیلایەتی و ستەمکاری لەژێانی ئەویابانەدا خراپتربوو کەخوداڕێبەراییەتی کردوون. خەڵکە کە گریانەوگەیییان دەکرد بۆ پارچە گوشتیک، بەلام خوداگوێی لەدەنگی ئەوان بوو:

«کەواتەئەوہی داوای کردوون پێی داوان، بەلام برسیتیہی کە بەسەر رۆحیاندا ناردوہ... بۆئەوہی بخۆن تێر بن، چونکە ئەوہی ئارەزووی دەکەن پێی بەخشیون. بەلام پێش ئەوہی ئارەزووی ئەوان تێر بێت ولە کاتی کەداخواردنە کەلە دەمیاندا بوو، توورەپی خودالە دژی ھەلگیرسا.»  
(مزامیر ۱۰۶: ۱۵؛ ۲۹: ۷۸؛ ۳۰-)

ئەوہی دەیانویست بەنرخیکی زۆربە دەستیان ھینا. گوشتی کوێلە لاوازیان بۆھینا. لاوازی و لاوازی ھیزیان کەم کردوہ و نەیان توانی بەسەرئەم تاقیکردنەوہدا زāl بن و ھەرگیزنە گەیشتنەخاکی بەئێندراو! گوناھە کەیان ئەو نەبوو گوشتیان دەویست، بەئکو مەبەستیان لە داوای ھەلە بوو. داواکاریہی کە لەم شیوہیە نارازیوونیان لە خودا و ڕینگاکی ڕینماییکردن و تێکردنی پێداویستیہی کانیان لەلایەن ئۆبیدوہ نیشان دەدا، ھەر وہە ئارەزووی ئەوان بۆ ئەوژیانە کە لە میسریہ جێیان ھێشتبوو. ئیستا ژیاپی پێشوویان خۆش بوو و کۆیلایەتی خۆیان لەو خاکەدا لەبیر کردبوو.

ئەم وانە یە بۆھەموومان وریاکەر و ھەوہی: ئەگەر تەنھا بەدوای سوودە لاوہکیہ کانی بەئینە کەدابگەرپین و بەدوای بەخشەردا نەگەرپین، ئەوا ھیزی بەرگەگرتنی بیابانی ژیانمان نابێت. ھەتمییە خۆشیہ کانی جارن لەبیربکەین، بەلام تێروانیی دروست ئەوہیہ کە ئەو کاتە کاتی خۆش نەبوون؛ چونکە ئیمە دیلە کانی دایک بووین. گەر ان بەدوای خودادا بۆ ئەوہی کە بە دایکی بەخشیوہ و ئەوہی بۆ ئیمە دەکات جیاوازە لە گەر ان بەدوایدا بۆ خۆی. ھەلئاردە یە کەم، بۆ بەرژوہندی ئیمە یە و پالئەرە خۆپەرستە کانی دایک لەباشترین ھالەتدا پەییوہندیہ کی مندالانە لەگەل خودا بەرھەم دەھینیت. بەلام گەر ان بەدوای خودادا بۆ ئەوہی کە ھەییەتی، ئەو پەییوہندیہ ئینتیمی و بەھیزە بەرھەم دەھینیت کە ئیمە لەبەنەرەتدا تەمەرزوین.



## برسیتی پیرۆزکردن

وهك چاوه‌پروان ده‌كرت ژيان له بياپانه، كاندا له‌گه‌ل كه‌مى سه‌رچاوه‌دا ديت. كاتيكه كه‌ ته‌نه‌ائه‌وشتانه به‌دهست ده‌هينيت كه‌ پتويست پتيانه، له‌رووى سۆزداريه‌وه‌له‌ رووى جه‌سته‌يه‌وه‌يان له‌ رووى ماددييه‌وه‌و ته‌وه‌ى ده‌ته‌ويت به‌دهستى ناهينيت. خودا پنداويستيه‌ سه‌ره‌تاييه‌ كانمان دابين ده‌كات له‌ بياپان ناني رۆژانه‌مان پي‌ده‌به‌خشيت، به‌لام زۆرى نيه‌.

كاتيك شته‌كان به‌ باشى ده‌رۆن، ده‌لئين سوارى ته‌سپين؛ به‌لام له‌ بياپاندا ته‌سپيك نيه‌ كه‌ زينتي هه‌بیت. تتيه‌رين به‌ بياپاندا، بريتيه‌له‌ تتيه‌رين به‌ يتيه‌شى جوراوجۆردا. كاتيكه كه‌ پتويسته‌ پنداويستيه‌ كانى كۆمه‌لگه‌ پيشينه‌ى خواسته‌كانى خۆدا دابنيت. خودا ئاگادارى پنداويستيه‌ رۆحيه‌ كانى تۆيه‌ له‌ بياپان ره‌نگه‌ تۆ وا بير نه‌ كه‌يته‌وه‌ كه‌ تۆ ته‌و جۆره‌ پنداويستيه‌ هه‌يه‌! وه‌ ته‌و له‌ كاتى خۆيدا پنداويستيه‌ كانمان دابين ده‌كات و ته‌و سه‌رچاوه‌ى ئاره‌زووه‌ كانمانه‌.

مه‌به‌ست له‌ بياپان پاكردنه‌وه‌ و به‌هيزکردنى ئيمه‌يه‌. ده‌بیت به‌دواى دلى خودادا بگه‌رپين، نه‌ك ته‌وه‌ى بۆى ئاماده‌ كردوين. پاشان كاتيك دينه‌سه‌رده‌مى زۆرى، له‌ بيرمان ناچيت كه‌ يه‌زدانى په‌روه‌ردگارمان زۆرى پتيه‌خشيوين بۆ ته‌وه‌ى په‌يمانمان له‌گه‌لدا به‌ستن. (تتيه‌: ۸-۱۸).

كيشه‌بنه‌ره‌تى ئيمه‌ ته‌وه‌يه‌ كه‌ پينا سه‌ى ئيمه‌ بۆ پنداويستى، خواسته‌ كانمان جياوازه‌ له‌ واقع. ئيمه‌ خواسته‌ كانمان به‌ «پنداويستى» ده‌زانين كاتيك هيج په‌يوه‌نديه‌ كيان به‌ يه‌ كه‌وه‌نيه‌. ره‌نگه‌ زۆريك له‌ ئيمه‌ پتويست بكات جاريكى ترفيى ته‌وه‌ بين كه‌ پۆلس چى گوتوه‌.

«من له‌ پتويستيه‌وه‌ ته‌مه‌ ناليم، چونكه‌ فيربووم له‌ هه‌ر بارودۆخيدا پازى بم. ده‌زانم پتويستيداريوون ماناي چيه‌، و زۆريوون واتاي چيه‌. من فيرى نه‌يتى ژيانم له‌ هه‌ر بارودۆخيدا و له‌ هه‌موو بارودۆخيدا، چ له‌ پرپوون و چ له‌ برسيتى، چ له‌ كه‌مى و چ له‌ پتويستيدا. هيزم هه‌يه‌ بۆ هه‌موو شتيك له‌ ريگه‌ى ته‌و كه‌ سه‌ى كه‌ به‌هيزم ده‌كات.» (فيليبان ۴: ۱۱-۱۳)

پۆلس له‌ ريگه‌ى هيزى مه‌سيحه‌وه‌ فيرى بوو كه‌ له‌ كاتى كه‌ميدا، ده‌توانيت

وهک له کاتی زوړیدا رازی و توره بیت. به داخه وه پنده چټ هټشتا له که نیسه ی رۆژ ناو ادافیری رازیوون نه بووین؛ چونکه زوړیک له ئیمه که به زوړی ده ژین، وهک ته وانه ی نارازین و دلخوښ نین. ته گه راخوښی تهو شته نه بین که هه ست ده که ین مافی خوځمانه، هه ست به بیبه شبوون ده که ین. ئیمه ئیمان و رۆحانییه تی مروځه کان به خاوه ندریټی، وئاسی سهرکه وتن و پټگه ی کومه لایه تی ده پټوین و چاوپوښی له که موکورپیه که سی و ئایینییه کانیان ده که ین.

مندالان ئیسرائیل، به غه نیمه ټیکی زوړه وه میسری به جه پټشت. زیو، زټر و وه جل و بهرگی گرانبه هایان هه بوو. به لام کنازا گرانبه ها کانیان به کاره ینا بو دروستکردنی بت له بیابانه کاند، شانازیان به خوځینه وه ده کرد به له بهرکردنی جل و بهرگی جوان و سه ماکردن له بهرده م بته کانیندا. روونه که ته م موک و مائیانه ئامازیان به پیرۆزی وره زامه ندی خودا نه بووه. ته نهادوو کهس له وانه ی که له گه ل ئیسرائیلیه کان بوون، له کوچی ره سه ندا چوونه ناو خاکی به لټندراو؛ ته نهایه شوع وکلټب چوونه ژووره وه، چونکه رۆچی گوټپرایه لی خودایان هه بوو (اعداد ۱۴: ۲۴).

ته گه رټیمه به وشتانه ی که هه مانه حوکم له سهر یه کتر بده ین، نهک به و پټیه ی که کټین، ته وه نیشانه یه بو ته وه ی سیسته می به ها کانمان چه بده ستووه.

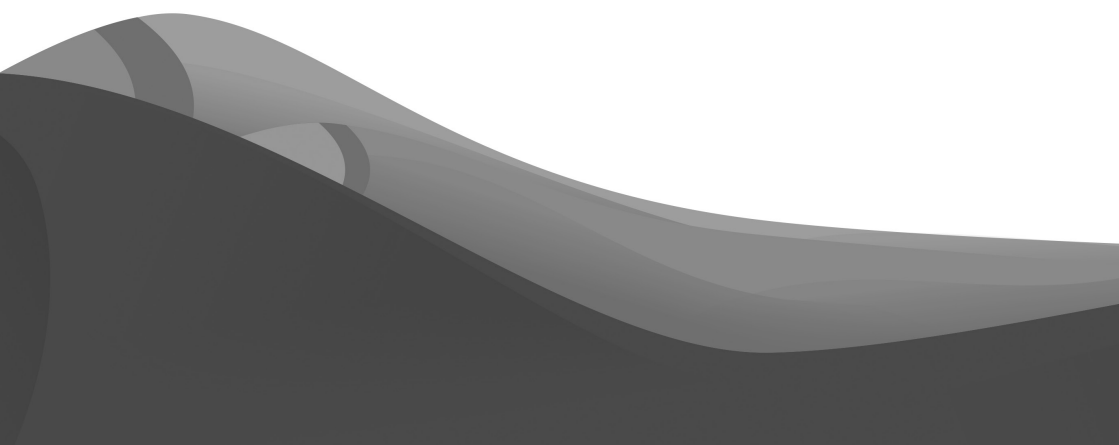
له لایه کی تره وه، هه ندیک جار کاتیک ئیمانداران به زوړی دارپی یان ته نانه ت سهرکردایه تی و کاریگه ری به ده ست ده ینین، ته مه وهک مو له ټیک له لایه ن خودا وه ده بینن بو ته وه ی هه رچییه ک بیان ه وټ بیکه ن! هه رچییان بوټ ده یکر و پاره کانیان به هه رشیوه یه ک بیان ه وټ خه رج ده که ن، یان پټگه ی خوځیان به کار ده ینین بو به ده ست هټینانی کاریگه ری بو به رزه وه ندی خوځیان. ته وانه ی ته م کاره ده که ن زوړ جار ته وانه ن که له بیابانه کاند به کاتیک ناخوځشا تیده په رن. به لام له راستیدا، نیمه ته داراییه کان و کاریگه ری سیاسی ده بیت متمانه ی مروځ به خودا زیاد بکات بو ته وه ی به دوای مه به ست و رټنماییه کانیدا بگه رټ. هه ټوټستی عیسا له خزمه ته که یدا له بهر چا و بگرن. هیچ پالنه رټکی خو به رستانه ی نه بوو. گونا هه کانمان و نه خوځشییه کانمان و سزای له سټیداره دانمان له ته ستو گرت. ته و ئاسووده یی ئیمه ی له ئاسووده یی خو ی هه لټزارد، هه رچه نده بی گونا بوو. مه به ستی عیسا له خزمه تکردن و ژیاندا خزمه تکردنی خو ی نه بووه، به لکو ده ستبهرداری خو ی بووه! له رټگه ی

خوبه دهسته وه دانی خوځیه وه، گه وره ترين دیار پی پټبه خشین؛ ژبانی هه تاهه تاپی.  
 پنگه یشتی کاره کته ری له و شتویه له نیمه دا له لایه ن خودا وه دروست ده بیت  
 کاتیک له بیاباندا بین. بیابان نه و شوینه یه که بهرهمی رُوح په روه رده ده کریت.  
 ناره زووی ناسینی نه و توه که ئاو ده دات وله پرؤسه که دا فیر ده بین چۆن وه ک  
 نه و برؤن.

# پەيوەندى

«ئەو سەرسورھىنەرە كاتىك زىيانى ناوۋەمان دىتتە گۆرەپانە كەوۋە  
و زۆرىك لە كىشەكان، بەي ماندووبوون چارەسەر دەكرىن.»  
-اى. دابليوتوزر

«ئەگەر مەنت خۆش بویت، فەرمانەكانم دەپارىزىت.»  
-يوحنا ۱۴:۱۵



مه به سستی خوداچييه که به نهری به رهو، بیا بانمان ببات؟ ئیمه باسما له هه نديک له سووده کانی بیا بان کردووه وله خواره وه زیاتر باسی ده کهین، به لām پرسیاره که ئه وه یه ئایا خودا سوودله بیا بانه کان وهرده گریت؟ به ئی. ئه وئاره زووی ئینتیمایو که شه کردنی په یوه نندیمان له گه لیدا ده کات. به داخه وه پیده چیت زۆریک له ئیمه زیاترخۆسه نته ریین له په یوه نندیمان له گه ل خودادا، ریگه ده دین حه سره ته که مان کال بیته وه.

من زۆر عاشقی لیزابووم کاتیک ده ستگیرانداربووم. بهرده وام بیرملیده کرده وه وه هر شتیکم ده کردبو بینی بۆماوه ی پینج خوله کی تر. ئه گهر پیویستی به شتیک بوو، من سواری ئۆتۆمبیله که ده بووم و بۆی ده هیتم.

له ییرمه جاریک نزیکه ی پینج کاتژمیرله مالی دایک و باوكم بووین. به لām به داخه وه دوی پینج کاتژمیرنا چاریووم برۆم، نزیکه ی یه کسه ردوی رۆشتنم، لیزا ته له فۆنی بۆکردم و به ده نگه شیرین و شیرینه که ی وتی: «هه نگوین، تۆپالتۆکه ت به جیه ئیشتوه!»

له وه باشترنه ده کرا. منیش به په رۆش و بی دوودلی وه لām دایه وه: «باشه، ئه وا ده بیت بگه ریتمه وه و پالتۆکه م وه ریگرم!»

رۆیشتم و سێ چوار کاتژمیری ترمان پیکه وه به سه ر برد. رۆژیکی نایاب بوو. له وەرۆژانه دانه گه رله نیوه ی شه و داته له فۆنی بۆیکردایه و بلتیت: «حه زم له ئایسکریمه»، منیش وه لām ده دایه وه: «ده خوله کی ترده بم، ته نهاچ تامیکت ده ویت؟». به درێژایی رۆژ، به دوی ده رفه ت و هوکاریکدا ده گه رام بۆ ئه وه ی کات له گه لیدا به سه ر به رم. من دلخۆش ده بم هه ری ئه و بیه ویت بۆی بکه م؛ چونکه

زۇر عاشقى بووم. ئەو كارانەم نە كىردووه بۆئەوھى يېتى بىسەلمىنىم كەخۇشم دەۋىت ، بەلكو لەبەر ئەوھى خۇشم دەۋىست ئەو كارانەم كىردووه.

پىيويست نەبووبەزۇرخۇم بىدەم بۆئەوھى باسى ئەوبىكەم بۆكەسانى تر... ھەر كەسىك گۆپى ھەبوو، گۆپى لى بووم كە ستايشەكانى دەگوتىم. ئەگەر گەتوگۆكەم لەگەل كەسىك كەمىك سارد بووايە، بە سىروشتى لىزام پەرورەدە دەكىردو باسى ئەوھم دەكىردكە چۆن بىرپارە ھاوسەرگىرى بىكەين. بە كورتى من پىياۋىكى عاشق بووم! چەندىسالىك بەسەر ھاوسەرگىرىيە كەماندا، سەرنىجىم بۆشتەكانى ترلادرا. شتەكانى ۋەك ۋەرزىش، چالاكىيەكان لەگەل ھاۋرىپان ۋىكارى كلىسا. زەحمەت بوو كات لە گەل لىزابەسەر بەرم وزۇرىم لى نەدەكىردەوھ. كىرىنى دىيارىيەكانى تەنيا لە جەژنى كىرىسىمىس، ۋىسالىۋۇزى ۋ پۇزى لەدايكىبوونىداسنووردار بوو ۋەھەندىكجار تەنانەت ئەۋەش پىشتگۆى دەخرا. جارىپىكان لە پۇزى فالانتايندا، لەبىرم چو دىيارىيەكى بۆ بىكەم. دلى شكا. تەنھا شتىك كە دەمتوانى بىكەم داۋاى لىيوردن بوو. راستىيە دلتە زىنەكە ئەۋە بوو كە من زۆر ناپىگەىشتو بووم كە نىشانەكانى ۋەرزە جىاۋازەكانى ژيان پىكەۋە بىينىم. يەكىتتىيەكەمان گرثىبووبو؛ يەكەم خۇشەۋىستىيمان لە مردندا بوو!

زۆرسوباسگوزارم كە دۋاجارخودا سەرنىجى پاكىشام ۋ رىپەۋى دلى گۆرى. خودا رىگەى پىندام بزانم چەندە خۇپەرست بووم. بە فەزلى خۇى، بلىسى خۇشەۋىستى ئىمەى ھەلگىرساندەۋە ۋژيانى ھاوسەرگىرىيمان چاككىردەۋە.

ئەمەش دەتوانىت لەپەيوەندىيمان لەگەل خودادارۋوبىدات. زۆرىك لە شۆپىكە ۋتوانى مەسىح دەگەنە گۆشەيەكى ئاسوودە يان زەۋىيەكى تەخت ۋ لە برى پىشكەۋتن، ھەۋلى سەقامگىركىردنى دۇخى ئىستا دەدەن. ئىتر بەدۋاى خودادا ناگەپىن. ئەۋان پىۋەرە رۆحىيەكانىيان لەسەر بىنەماى بەراۋردكىردنى خۇيان بەكەسانى دىكە يان ئەۋەى ھەست دەكەن راستە، بەدۋاى خودادا دەگەپىن ۋ بەدۋايدا دەگەپىن ۋەك كەسىك. بۆيە لەم خالەدا قوۋلايىيەكانىيان لادەبەن. سەرنىجىيان بۆئەركەكانى پۇژانە ۋ بەدەستەپىنانى سەرەكەۋتن ۋ كىشەكانى ژيان رادەكىشىت. لە دۇخىكى لەۋجۆرەدا زىاتر بەدۋاى نىعمەتەكانى خودادا دەگەپىن ئەك ناسىنى.

دلىان لادەچىت ۋ لە خودا دۋور دەكەۋىتەۋە بۆ خۇيان. لەۋانەيە پەيوەندىيە «مەسىحىيەكان» يان فراۋانتر بىكەن ۋ ناۋيان لە كلىسادا تۆمار بىكەن، بەلام چىتر

تامه زړوی ټه و کهسه نین که ژيانيان پښه به خشیت.

کاتیک کاته کانمان به گهړان به دواى سود و نیعمه ته کانی خودادا به سهر ده به ښه لېبرى ټه وى به دواى په یوه نندیه کی نیکدا بگه رپښ له گه لیدا، به ټاسانی لایه نگرى ده که ښ. با راستگو بین، ټیمه شانازی به ووه ده که ښ که کاتیکى زورمان له دوو عا، به سهر ده به ښ. به لآم ټه گهر بتوانین خو مان له روانگه ټه ووهه ببینین، ټه و تیده گه ښ که زیاترمه به ستمان به کاره پنانی ټه وین. به م کاره، ټه و کورت ده که ښه ووه بو سهر چاوه ټه و یارمه ټی. به لآم خودا ټه و ونده خو شى ده و پښ که نایه و ټت فریو بد رپښ. ټه و بو ټیمه ده کات که بو ټه و که سانه کرد که شو پښ عیسا، که و تېوون:

«بورورژى دواتر، ټه و خه لکه ټی له ټه و دیوی ده ریا که دامابو ونه ووه، ببینان که به له میکی دیکه له وى نییه، جگه له به له میک، عیسا له گه ل شاگرده کانی نه چوه، به لکو شاگرده کانی به ته نیا رو شتوون. پاشان به له مه کانی تر له که ناروه هاتن و دواى سوپاسگوزاری هاتنه نیک ټه و شو پښه کی که نانین لی خوارد بوو. کاتیک خه لکه که زانیا که عیسا له وى نییه، نه شاگرده کانی، سوارى به له مه کان بوون و چوونه که فهرنا حوم بو گهړان به دواى عیسا دا. کاتیک له ټه و دیوی ده ریا که دوزیا نه ووه، پپیان گوت: «پاپی، که ټی گه یشتیته ټیره؟» عیسا و له ټی دایه ووه: «ټه مین، ټه مین، به راستی پپتان ده لپم، ټیوه به دواى مندا ده گه رپښ، نه ک له بهر ټه وى ټه و نیشانانه تان ببینوه که ببینتان، به لکو له بهر ټه وى نانه کانتان خوارد و تیر بوون.» (یوحنا ۶: ۲۲-۲۶)

عیسا پالنه ره راسته قینه کانی کاره کانمان ده زانیت. کاتیک قهره بالغی هاتن و به دوایدا ده گهړان، ټیگه یشت که زیاتر به دواى نیعمه ټیکی تر دا ده گه رپښ (خوړاکی ببهرامبه ر) نه ک بو ببیننی و ټیگه یشتن له نیشانه کان. هیمایه ک ټاماره به ریگه که ده کات یان زانبارى ده دات، به لآم ټاماره به خو ټی ناکت. عیسا ټیگه یشت که خه لکه که به دوایدا نارپون، چونکه نیشانه کانی خو ټی بو ټاشکر اکر دوون، به لکو ته نها به دواى پرکردنه ووه ټی ټه و اواندا ده گهړان.

ټایا که سیک ده ناسیت ته نها کاتیک په یوه ندیت پښه ده کات که پښو یستی به شتیک بیت یان شتیکى ده ویت؟ یان له ووهش خراپتر، ټایا له زیانندا که سیکت هه بووه که ټایا ته نها ویستویه تی ببیت هاوریت بو قازانجی خو ټی - سووده کانی وه ک

کاریگه‌ری، پاره و شته ماددیه‌کانی تر؟ ئەم کەسانە بە‌راستی گرنگیت پێناده‌ن و هیچ خۆشه‌ویستییه‌کیان بۆت نییه، تەنھا تۆ بە‌کارده‌هێنن بۆ ئەوه‌ی بۆ ماوه‌یه‌ک پێگه‌ی خۆیان بگرنه‌ به‌ر. ئازارت هه‌یه‌ کاتیک به‌م شێوه‌یه‌ سوودت لێ وهرده‌گیریت!

هه‌لوێستیکی خۆپه‌رستانه‌ له‌ کۆمه‌لگا و جه‌سته‌ی مه‌سیحدا جێگه‌ی خۆی گرتوه‌. زۆریک له‌ گێتساکه‌ نارازین و خۆشه‌ویستیان بۆ مه‌سیح سارد بووه‌ته‌وه‌. ئەوان خزمه‌ت به‌ خودا ده‌کەن بۆ ئەوه‌ی که‌ بپارێ، بۆیان بکات نه‌ک بۆ ئەوه‌ی که‌ ئەو کێیه‌. که‌واته‌ تا ئەو کاته‌ی خودا ئەوه‌ی ده‌یان‌ه‌وێت دابی‌ی بکات، ئەوان دل‌خۆش په‌رۆش ده‌بن بۆخزمه‌ته‌که‌یان. به‌لام کاتیک پووبه‌پرووی کێشه‌ ده‌بنه‌وه‌ و ژيان سه‌خت ده‌بێت، پالنه‌ره‌ راسته‌قینه‌کانی دل‌یان ئاشکرا ده‌بێت. گله‌ییکردن حه‌تمیه‌. بۆچی؟ چونکه‌ کێشه‌ یان سه‌ختی حه‌تمیه‌ و خۆسه‌نته‌ره‌. کاتیک کێشه‌ کان به‌رده‌وام ده‌بن، گله‌ییکردنیش هه‌روا. نه‌وه‌ی ئیسرائیلیش له‌ په‌ف‌تاره‌کانیاندا نه‌خشێکی هاوشێوه‌یان دانا. کاتیک خودا له‌ ده‌ستی فیرعه‌ونی سه‌تمه‌کاری میسر رزگاری کرد، گه‌له‌که‌ دل‌خۆش بوون:

«ئینجا میریامی پێغه‌مبه‌ر، خوشکی هارون، زه‌نجه‌فیلێکی به‌ ده‌سته‌وه‌ گرت و هه‌موو ژنه‌کان به‌ زه‌نجه‌فیل و سه‌ماوه‌ به‌دوایدا رۆیشتن. میریام پێ گوتن: گۆرانی بۆیه‌زدان ب‌لێن، چونکه‌ به‌شکۆمه‌ندی سه‌رکه‌وتنی به‌ده‌سته‌پێناوه‌؛ ئەسپ و سواره‌ که‌ی فێداوه‌ته‌ ناو ده‌ریاوه‌.» (ده‌رچوون ۱۵: ۱-۲)

خه‌لک له‌ دۆخێکی باشترا نه‌بوو. ئەوان سه‌رسام بوون به‌ گه‌وره‌یی و هێزی موعجیزه‌یی و چاکه‌ی خودا کاتیک له‌ ده‌ستی دوژمنه‌که‌یان رزگاری کردبوون. به‌لام تەنھا سێ رۆژ دوا‌ی ئەوه‌، کاتیک پووبه‌پرووی ئاوی تالی بیابانی خۆی بوونه‌وه‌، گله‌ی‌یان کرد و پرسیا‌ریان کرد: «چی بخۆینه‌وه‌؟» (ده‌رچوون ۱۵: ۲۴).

لێدوانێکی له‌و شێوه‌یه‌ شتیکی بێمانایه‌. ئایا ئەو خودایه‌ی ده‌ریای سووری جیا کرده‌وه‌، نه‌یتوانی ئاوی خوارده‌نه‌ویان بۆ دابین بکات؟ ئایا موسا سێ رۆژ پێشتر هه‌مان سه‌رکرده‌ی قاره‌مان نه‌بوو؟ به‌راستی خودا ئاوه‌که‌ی شیرین کرد. به‌لام یاده‌وه‌ری ئەم موعجیزه‌ زۆر زوو کال بووه‌وه‌. دوا‌ی چه‌ند رۆژێک دیسان خه‌لکه‌که‌



هاواریان ده کړد بڼ خواردن. ئهوان به گه مژه ییوه گوتیان: «خوژگه له سهر دهستی  
خودا له خاکی میسرده مردباين!» به راستی؟ ! ئایا باشتړ بوو خشت دروست بکړیت  
له کاتیکدا پاسه وانه کان قامچیيان له پشته وه، ده کړد؟ !

«له بیابان، هه موو جه ماعه تی نه وهی ئیسرائیل له موسا و هارون  
مورموریان ده کړد. نه وهی ئیسرائیل پښان گوتن: خوژگه به دهستی یه زدان  
له خاکی میسرده مردباين، له وئ له تهنیشت مه نجه له کانی گوشت دانیشتن  
و نانمان خواردا تیر، به لام ئیوه ئیمه تان هیڼایه دهره وه بڼهم بیابانه بڼ  
ئوهی هه موو هم جه ماعه ته به برستی بکوژن.» (دهرچوون ۱۶: ۲-۳)

## ناموژگاری بڼ پزگار بوون له گه شتیکی بیابان

۴: به نامه خوت بناسه.

له یه کتیک له یه کهم نه زمونه کانی بیابانمدا، به سهختی به ئه ریڼی  
بمښمه وه، چون که وادیار بوو هیچ شتیک ناگوړیت. ئه وه چاوه پروانی  
نه بوو که ییزاری کړدم، به لکو نازاری چاوه پروانی بوو. ییزار بووم له و دوخه  
ییزار که ره ی که وا دیار بوو له ریگه ی به دیه ښانی ئه و خه ونه ی خودا پی  
به خشیبووم، که له سه فهر و بانگه شه ی به رده وام زیاتر هیچی تر نه بوو.  
خودا پی و تبووم که بیابان به کارده هیڼیت بڼ پاک کړدنه وه م. به لام  
پوژتیک کاتیک له گه ل په روه ردگاردا زورانبازیم ده کړد سه باره ت به وهی  
بڼی «بیابان ئه وه نده ماو هیه کی» زوری خایاند: «ییری هیڼامه وه، دهمه  
وئ بزنام خزمه تم ده که یت یان خه ونه که ت!»

وا! قسه کانی سه رنجی راکیشام! ده بوو به وردی بیرم بکړدایه ته وه و  
دوعا بکه م که ئایا پلانه که م بانگه شه ی ئینجیل بوو بڼ هه موو جیهان یان  
ئامانجی زور باشتړ ئه وه یه که به گوږایه لی متمانه م پی هه بیت و چاوه ریڼی  
جووله ی قسه که ی بکه م. تهنه ئه و کاته له گه ل ویستی ئه ودا هاوته ریب  
ده بووم. که واته مه به ستم ئه وه یه مه هیله ئه و خه ونه ی خودایڼی  
به خشیبوت، له پیشینه ی ژیان له ئاماده بوونی ئه و و تهنه ئه و کاره بکه یت  
که خودا ده یه وئ بیکه یت.

له کاته سه‌خته‌کانی بیاباندا که نار‌ه‌زایه‌تییه‌کان ده‌وروژین، باوترین خاله‌کانی  
 ئامازه‌کردن بۆ سه‌رکرده‌کان، ئەندامانی خێزان، دۆست، دوژمن و ته‌نانه‌ت حکومه‌ته.  
 زۆربه‌مان (له‌ خۆماندا

ترس) ئیمه‌ خودابه‌سه‌رچاوه‌ی کیشه‌کانمان نازانین. که‌واته، به‌ هه‌مان شیوه‌  
 گه‌لی ئیسرائیل گه‌لی له‌موساوه‌هارون ده‌کرد، به‌لام به‌ دنیاییه‌وه‌ ئه‌وه‌ی له‌  
 مێشکیاندا بووئه‌وه‌بووکه‌ خودایی داوین! کاتیکی موساله‌ جه‌وه‌هری قسه‌کانیان  
 تێگه‌یشت، بانگیان کرد: «ئیه‌وه‌ گه‌لی له‌ ئیمه‌ ناکه‌ن، به‌لکو له‌ یه‌زدان گه‌لی ده‌که‌ن.»  
 (ده‌رچوون ۱۶:۸)

بیابان هه‌موو جوړه‌ پالنه‌ریکی دڵ ئاشکرا ده‌کات؛ جا خۆپه‌رست بێت یان  
 خۆنه‌ویست.

داوای رۆحی القدس بکه‌ که‌ بۆت ئاشکرا بکات که‌ چی له‌ دلتدا ده‌گوزهریت، چی  
 به‌ره‌و پێشه‌وه‌ ده‌تبات. چ بیرکردنه‌وه‌ یان په‌فتاریک له‌ کۆیلایه‌تی «میسره‌که‌ت» دا  
 ده‌ته‌یلێته‌وه‌ یان ده‌بێته‌ هۆی ئه‌وه‌ی له‌ کاتی بیابانه‌که‌تدا گه‌لی بکه‌یت؟ راستگۆیی و  
 وه‌رگرتنی دب‌سیپلینی خۆشه‌ویستی ئه‌و بۆ ته‌ندروستی داها‌تووتان زۆر گرنگه‌.  
 مژده‌ی خۆش ئه‌وه‌یه‌ که‌ هیچ شتیک ناتوانیت ڕیگیمان لێبکات له‌ ته‌وبه‌کردن  
 و گۆڕینی باری دلمان! ده‌توانین له‌ چرکه‌یه‌ کدا واز له‌ گه‌لییکردن به‌نین و به‌دوای  
 په‌پوه‌ندییه‌ کدا بگه‌ڕێین له‌ گه‌ل خوداو چیر وه‌ک ئامرازیک به‌کاری نه‌هینین. ئه‌وه‌  
 کاتیکه‌ که‌ خودا له‌ خۆشه‌ویستی خۆیه‌وه‌، ده‌ماننێڕێته‌ بیابان.

## خودا زیاتره‌ له‌ چاره‌سه‌ر

نه‌وه‌ی ئیسرائیل به‌دوای خودی خودادا نه‌گه‌ران، بۆیه‌ نه‌یان‌توانی ڕیگاکانی  
 بزائن. کاره‌ به‌هێزه‌کانی خودا وروژاندیان به‌لام هه‌رکاتیک باسی کرده‌وه‌ سه‌روو سرو  
 شتییه‌کانی نه‌کرا، گه‌لی ئیسرائیل به‌لاری‌دا ده‌چوون. ته‌نها سووده‌کانی ڕزگاری تێریان  
 ده‌کرد. ئه‌وان ئاره‌زووی ئه‌وه‌یان نه‌بوو که‌ خودا له‌ نزیکه‌وه‌ بناسن.  
 رۆژیک له‌ بیابان خودا به‌ موسا وت به‌ خه‌لکه‌ که‌ بلێ خۆیان پاک بکه‌نه‌وه‌ چونکه‌  
 بریاره‌ بێته‌ سه‌ر چیا‌ی سینا و قسه‌یان له‌ گه‌ل بکات؛ هه‌روه‌ک چۆن پێشتر له‌ گه‌ل  
 موسا قسه‌ی کردبوو. ه‌لام کاتیک ئه‌و رۆژه‌ات و خودا شکۆمه‌ندی خۆی ئاشکرا

کرد، گه له که بهرگه ی وهی گه وره یه که ی نه گرت:

«کاتیک خه لکه که هه وره بروسکه یان بیی، وگویتان له دهنگی شمشال بوو، شاخه که یان بیی که دوکه لی لیده هات، هه موویان له رزین. وهستان و چوونه لای وتیان: وټ قسه مان له گه ل بکه ئیمه ش گوی ده گرین، به لام با خودا قسه مان له گه ل نه کات، نه ک بمرین.» (دهرچوون ۲۰: ۱۸-۱۹)

به واته یه کی تر، نارېزایه تیان به رامبه رموساده ربرې وده یان گوت: «تو خوټ له گه ل خودا قسه بکه، ئینجا چیمان پې بلې وئیمه ش ده یکه یان» (لیکدانه وهی نازاد)، به پې ئه وهی په یوه نندیان له گه ل خودا داهه بیت، دیسانه وه به دوی قازانچ و قازانچدا ده گه ران بوټر کردنی ئاره زووه خو پهرسته کانیا. رهنگه مه به ستیان باش بوو بیت و ته نهامه به ستیان ئه وه بوو بیت که قسه ی خودا بپارین، به لام به پې په یوه نندیه کی نزیک وئینتیمی له گه لیدانه یان توانی له سه ره ئه م رینگیه به رده وام بن.

ئیسرا ئیلیه کان له بری ئه وهی به دوی په یوه ندی له گه ل خودا داهه بگه رین، به دوی وه لام میکداده گه ران بوکټیسه کانیا و وهک ده زانن خودا ده فرمانه که ی پیداون! به لام ئه وه کټیسه که ی چاره سه رنه کرد. نه وه له دوی نه وهی ئه م گه له خو یان سه لماندکه توانای جیبه جیکردنی ئه م فرمانانه یان نییه.

ئهی نه وهی ئه مرؤمان ئهی؟ چه ندمانله دلّه وه هه ولده دین رینگانی خودا بپارین؟ ئیمه سویندوبه لټن ده دین که جیبه جی ناکه یان وئهم به لټنانه ش ئه وهنده قورسن له سه ر شانمان که به زه حمه ت ده توانین ده سته کانمان له نوټر دا به رزیکه ینه وه. له کوټا ییداد اوای یارمه تی له پاستوره کانمان، هاوسه ره کانمان، هاوړ ټکانمان، یان بلوگره ده لخوازه کانمان ده که یان، بهو هیوا یه ی ئه وانیش وهک ئیمه به دوی خودا ده گه رین و په یوه نندیه کانیا له گه لیدا باشتر بکه ن. هه روهک چو ن به نه کانی ئیسرا ئیل، ئیمه هه ولده دین قسه ی خودا که فرمانه کانی خو ټه تی، بپارین به پې ئه وهی په یوه نندیه کی ژیا نه خش وکه سی له گه لیدا بپارین. عیسا له یوحنا د ۱۴: ۱۲ دلټ: «ئوکه سه ی فرمانه کانی می هه یه وپا به ندیان بکات، ئه و که سه یه که می خو شده وټ، ئه وهی می خو شده وټ، باوکم خو شی ده وټ، منیش خو شم ده وټ وخوم بوی ده رده خه م.»

پېشىترئەم ئايەتەم خويندبووۋە وپىم وابووخودا دەلئىت: «يۆحەنا، ئەگەر فەرمانە كانم جىبەجى بىكەيت، خۆشەويستىت بۆ من دەسەلمىنىت.» پاشان رۆژىك خودا يېيى و تەم جارېكى تر ئەم ئايەتە بخوينمەۋە. كاتىك خويندەۋەي ئەم ئايەتەم تەۋاۋا كرد، خودا يېيى و تەم: «ھىشتا تىناگەيت كە ھەۋلى چىت پىدەدەم- دووبارە بىخوينەرەۋە!» ئەمە، نۆ دە جارېرەدەۋام بوو.

لە كۆتايىدا ھاۋارم كرد: «پەرۋەردگار، لە كەمتەرخەمىم بېورە؛ نىشانم بدە كە دەتەۋىت چىم پى بلىئىت!»

پەرۋەردگار فەرموۋى: «پىتان نالېم ئەگەر فەرمانە كانم جىبەجى بىكەن، خۆشەۋىستىتان تەۋاۋا دەبىت، خۆشەويستىت بۆ من سەلماندوۋە بەلكو ئىستا دەزانم تۆ منت خۆشەۋىت يان نا! مەبەستى من ئەۋەيە كە ئەگەر كەسېك بەراستى خۆشى بوپم، ئەۋا دەتوانىت فەرمانە كانم جىبەجى بىكەت!»

تىگەيشتەم! پەيوەندى بە پەيوەندىيەۋە ھەيە نەك ياسا! ئەم ئايەتەم زىاتر ۋەك فەرمانىك يان ياسايەك بىرم لىكردبووۋە. خودا ھەۋلى دەدا گرنگى پەيوەندى بۆم روون بىكەتەۋە.

- خودابە ياسا و رېسا ناناسرېت.
- خودا لە مېتۆدە كاندا نادۆزىتەۋە.
- خوداى گەرە ناتوانرېت لە كۆمەللىك رېنمايى كورت بىكرېتەۋە!

بەلام زۆرىك لە ئىمە ھىشتا باۋەرمان بەم شتە ھەيە سەبارەت بە خودا. ئىمە پەيوەندىمان لەگەل خودا بە «ياسا و رېسا» دەگۆرىنەۋە؛ رېسا يان رېساكانى ۋەك ھەۋت ھەنگاۋبۆزىيانىكى بەختەۋەر، پلانى چوارەنگاۋى بۆرگارىبون، پىنج لايەنى پەيوەندىيەكى سەرکەۋتوۋ، شىۋازى سەلمىتراۋ بۆ نوڭى ۋەلامدانەۋە ۋەتە. ئە گەر بەم شىۋەيە لەخودا نىك بىينەۋە، سەيرىيە كە مامەلە كردن لەگەل گوناھدا زۆرقورس دەبىت.

خودا، رېگەيەكى نوڭى نىيە بۆ يارمەتىداني خۆمان! ئەۋا خودايەكى زىندوۋە كە لە مىندالەكانىدا نىشتەجىيە، من و تۆ. دەيەۋىت ئىمە بناسىت ۋەبشار بىت لەۋەي ئىمە جىين و چى دەكەين! ئەمەش پىۋىستى بە پەيوەندىيەكى قوۋل و سۆزدارى ھەيە، بەلام مەيلى مەۋفايەتى كەمكردنەۋەي خۆشەويستى يەكەممانە. بەم بىرۆكەيە

تیده گهین که بۆچی عیسا فەرموویەتی:

«بەلام من ئەمەم له دژی تۆ هەیه، که یەكەم خۆشەوێستیت بەجێهێشتوو. لەبیرت بێت له کوێوه کهوتوویت. بۆیه تەوبه بکه و ئەو کارانه بکه که سەرەتا کردووه. ئەگینا ئەگەر تەوبه نه کهیت، دیم بۆ لاتان و چارداره کهت لهو شوێنه ده بهمهوه که لێیهتی.» (مکاشفه ۲: ۴-۵)

موسابه پێچهوانه‌ی ئیسراییلییه‌کانه‌وه‌رازی نه‌بوو که له‌دوو‌روه‌وه‌ خودا به‌رستیت. کاتیک ڕووخساری خودای بینی، پاشه‌کشی نه‌کرد به‌لکوبه‌ره‌و پێشه‌وه‌ ڕویشیت. له‌کتیی ده‌رچوون ۲۰: ۲۱ نووسراوه: «گه‌له‌که له‌ دووره‌وه‌ وه‌ستان و موسا نزیک بووه‌وه‌ له‌ وتاریکیه‌ ئه‌ستووره‌ی که‌خودایی بوو.» هه‌رچه‌نده‌ موساسه‌رکرده‌ یه‌کی به‌هێز و کاریگه‌ر بوو له‌ گه‌لێکی سی ملیۆن که‌سیدا؛ پیاویک بوو که‌دهستی له‌ سه‌ر سوپه‌ینه‌رت‌ترین نیشانه‌ و سه‌رسوپه‌ینه‌ره‌کانی په‌یمانی کۆندا هه‌بوو، به‌لام ده‌یزانی که‌ به‌ ته‌ن‌ها ئەم شتانه‌ را‌زی ناکه‌ن. دوا‌ی ئەزموونکردنی ئەم نیشانه‌ و سه‌رسوپه‌ینه‌رانه‌ دوعاکه‌ی له‌ به‌رچا‌و بگرن:

«ئەگەر له‌ به‌رده‌م تۆدا په‌زامة‌ندیم دۆزیه‌وه‌، ئیستا ڕینگا‌نت فێرم بکه‌، تا بتناسم و له‌ به‌رده‌م‌تدا په‌زامة‌ندی به‌ده‌ست به‌ینم... ئەگەر ڕووخسارت له‌ گه‌لماندا نه‌ ڕوات، لێره‌وه‌ مه‌مانبه‌ره‌ سه‌ره‌وه‌... تکه‌یه‌ شکۆمه‌ندی خۆتم پیشان بده‌.» (ده‌رچوون ۳۳: ۱۳-۱۸)

خودا ئۆفەرێکی گه‌وره‌ی بۆ موسا کرد. له‌ ناوه‌راستی بیا‌بانه‌که‌دا خودا یێی وت ڕۆ‌خه‌لکه‌که به‌ره‌وخاکی به‌لێن درا‌وبه‌. ته‌نانه‌ت پێش‌نیاری کرد فێر‌شته‌ی هه‌ل‌بێ‌تر درا‌وی خۆی بنێ‌رت بۆ‌ئهو‌ی له‌ ڕینگادا چا‌ودێ‌ریان بکات. موسا چا‌که‌ی خا‌که‌که‌ی بێ‌رخسته‌وه‌ ڕ‌ژا‌وبه‌ شی‌روه‌ه‌نگوین، پ‌رله‌غه‌نیمه‌ت و با‌خ و با‌خی جوان. کاتیک موسا ئەمه‌ی بیست، پێش‌نیاری به‌خشنده‌ی خودای په‌تکرده‌وه‌. به‌ واتایه‌کی تر، موسا پا‌یده‌گه‌یاند «من ئاماده‌بوونی تۆم له‌م به‌لێ‌نانه‌ پێ‌ با‌ش‌تره‌، نامه‌وێت ئەم به‌لێ‌نانه‌ به‌ی تۆ‌هی من بن.» د‌ن‌یام خودا له‌ حه‌ماسه‌تی موسا را‌زی بوو. موسا زی‌ات‌ریه‌ت‌امه‌رزوویه‌وه‌ بۆ ئاماده‌بوونی خودا بوو و به‌ بۆ‌تیه‌وه‌: «دا‌وا‌ی لێ‌کردم

تەكادەكەم رېڭكانت فېرېم بىكە تابتەناسم» (دەرچوون ۳۳: ۱۳). ئەگەر خۇدا بىناسىن، دەبىت فېرى رېڭكانى بىن! رېڭكانى خۇى بۇ ئەو كەسانە ئاشكرا دەكات كە بەدوای دلى خۇيدا دەگەرېن، نەك تەنھا بۇ دەسەلات يان بۇ پېداوېستىيەكانى خۇيان: «بەلام ئەوانەى خۇداى خۇيان دەناسن بەھىز دەبن و چاكە دەكەن.» (دانىال ۱۱: ۳۲).

كاتىك دەچومە ناو وەزارەت، ھەموو بەيانىيەك يەك دوو كاترېم بۇ نوژ تەرخان دەکرد، دوام دەکرد: «خودايە بەكارم بەھنە بۇ رېڭاكردى رۆحەكان، بۇ چاكردەنەوہى نەخۆشەكان و دەرکردى خراپەكاران!» بەردەوام ئەم دوعايەم بە وشە دووبارە دەكردەوہ بەردەوام دووبارەى دەكردەوہ. ھاوارکردن بۇ وەزارەتېكى وەھا دوور، واى لېكردم ھەست بە قوربانيدانى خۆم بىكەم.

دواى ماوہىەك پەرورەدگارقسەى لەگەل كىردم: «كورم دوعاكەت خۆپەرستانەىە و لە ئامانجدا نىيە!» قسەكانى خودا واى لېكردم پاشەكشە بىكەم.

خوداىي پىرسىم: «پالئەرى تۆچىيە بۆئەنجامدانى ئەم كارانە، تۆتەنھا دوعا دەكەيت بۇ ئەم و ئەوم بەكارى بەھنيت، بابەتى دوعاكەت تۆيە. مەبەستم لە دروستكردى ئۆيە رېڭاكردى رۆحەكان و دەرکردى جنۆكەكان و چاكردەنەوہى نەخۆشەكان نەبووہ. مەن تۆم بۇ پەيوەندىيەكى نىزىك و ئىنتىمى لەگەل مەن دروست كىردووہ.»

قسەكانى مەنى ھەژاند. پاشان شتېكى پېشاندام كە ھەرگىز لەبىرم ناچېتەوہواتە: «يەھوداش بە ناوى عيسا خەلكى شىفا و ئازادى كرد!» بەئى، عيسا دوانزە شاگردى نارد، لەئىوياندا يەھودا، ئەو كەسەى كە دواتر خيانەتى لىدەكرد. بۆيە تىگەيشتم كەتەركىزەكەم ھەلە بووہ. مەبەستى خودا بۇ ئىمە-پاداشتى ئاسمانى ئەو-ناسىنى عيسامەسىحە. (فېلېپىيەكان ۳: ۱۰).

دواى چەندسائىك، لىزا ھەمان دوعاى كىردبۆئەوہخۆى بۆكۆبوونەوہىەك ئامادە بىكات. ئەو و خوداگفتوگۆيەكەيان كىرد. خودابەلىزا وت: «لىزا مەن مەروڤەكان بەكار ناھىيەم، مەسحىان دەكەم وچاكەيان دەكەمەوہ، دەيانگۆرم، وەك خۇمىيان لىدە كەم، بەلام بەكارىان ناھىيەم!» پاشان خودا لە لىزا پىرسى: «لىزا، تا ئىستا كەس تۆى بەكارھىناوہ؟»

لىزا لە وەلامدا وتى: «بەئى»

خودا دىسان پىرسى: «ھەستەت چۆن بوو؟»

لیزا وتی: «هه ستم ده کرد هاوړیکه م خیانه تی لیکر دووم.»  
خودا درېژه ی به قسه کانی دا و گوټی: «زوریک له بنده کان لیم ده پارتیه وه که به کاریان بهینم.» نه وان ده لېن: «به کاریه پنه بڼه وهی کاریگه ربم ومروځه کان رږگار بکه م!» بڼه منیش نه وه م کردو تامله زرړی دلیان بووم به لام سهرقالی خرمه تکردن بوون. نه وان هه رگیز خوځیان به فیروونی رینگاکانی منه وه سهرقال نه کرد، بڼه نه و دیاریانه ی که پیمداون به کاریان هیڼا بڼه وهی شانشین خویان بنیات بنین. کاتیک کیشه کان هاتنه سهریان، هاواریان بڼه کردم، به لام دلته نگ بوون که وه لامی نه وانم نه دایه وه دو عاکردن له کاتی خوځیان وبه و شیوه یه ی که ده یانویست. هه ست پینان وابوو به کاریان هیڼاوه و لیم توره بوون. که وتنه خواره وه، چونکه منیان نه دهناسی.»

رات چیه له سهر ژنیک که ته نها ده یه ویت مندالی له گهل میړده که یدا هه بیت و به هیچ شیوه یه ک، میړده که ی نانسیت؟ نه وژنه ئاماده نییه به شیوه یه کی شه خسی بکه ویتنه سهر ده ست و پی میړده که ی و بلیت: «ته ی ژنه که م، من به کاری بهیننه بڼه وهی بڼیوی ژیانم دابین بکات، تکابه مندالم پڼ بده، یان، ده مر م!» رهنکه شتیکی گالته جارانه ده ریکه ویت به لام کاتیک ئیمه نه و جوړه په یوه ندی له گهل نه ودا و پاشان هاوار ده که ین بوی: «ئیمه بڼه رږگار کردنی مروځه کان!» زورجیاواز نین کاتیک ئیمه په یوه ندیه کی نزیک و ئینتیمی له گهل خودا دادمه زرینین، مندالان دینه ناو جیهانه وه؛ هه روه ک چوڼ په یوه ندیه کی نزیک ژنیک له گهل میړده که یدا هه یه.

بڼه ئیسراییلیه کان به دواى شتیکی دروستدا نه ده گه ران. نه ک به دیه پنه ریدا ئا ماده یان بکه به به ده سته پینانی حکمه ت و هیژ بڼه ته حددا. بیابان بوو به خاکیکی پڼ به ره هم که نه وه یه کی به فیروچوو له کاتیکدا خاکی به لېندراو له ده ستمان بوو. ئیمه وانه یه کی گه وره یه بڼه هه موومان ده بیت تامله زرړی بیابانه که له م گه شته شکومه نده دا.

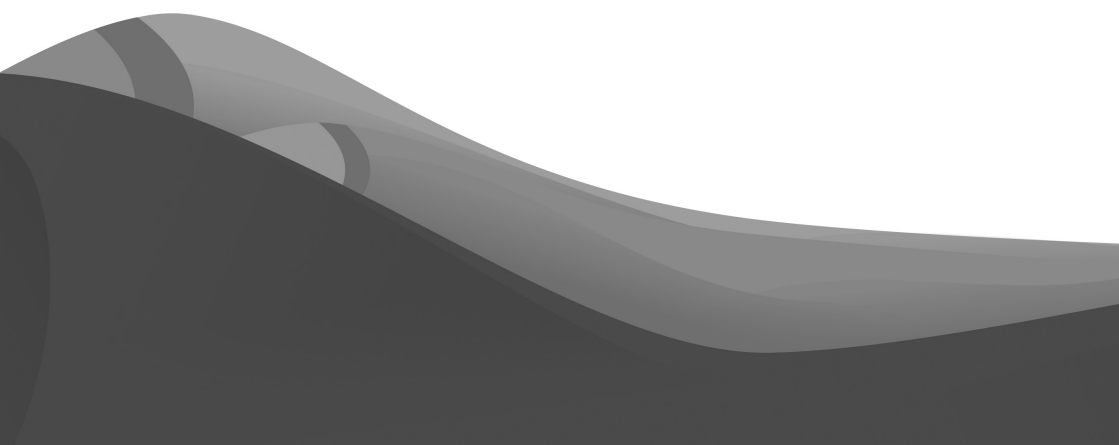
# شەرابى تازە

«با ئىمە بېنە قاپچىك بۇ شەرابە نوپىيەكەت كە ھەمووان تازە  
بىكاتەوہ.»

-ئەفرايم سوری

«ئىوہ شتەكانى پېشووتان لەبىرە و شتەكانى كۆن لەبەرچاو  
دەگرن. سەيركە، من شتەكى نوپى دەكەم، ئىستە سەرھەلدەدات،  
ناتوانن ھەستى پېبىكەن؟ من رېگىيەك لە بىابان و چەمەكان لە  
بىابانەكاندا دروست دەكەم.»

- ئىشايە ۴۳: ۱۸-۱۹





ئەگەر بمانەوئیت خودابە شیوەیەکی ئینتیمی وئینتیمیتربناسین، دەبیت کراوەبین بۆ گۆرانکاری وھیچ شونئیکی باشتربیە بۆئەوێ بتوانین لە بیابان. ئیمە شاهییدی جوولەییەکی نوێی رۆحی خوداین. لە بیابانەکاندا شونئیک کە لە ھەموو شونئیکی تر وێرانتر و بێ بەرھەمتر دەرە کەوئیت.

پرسیاریک کە زۆر کەس لەگەڵیدا خەبات دەکەن، ئەوێ: بۆچی بیابان یان کاتە سەختەکان گۆرانکاری بەدوای خۆیاندا دینن؟ باسەکانمان لەم بەشە کتیبە کەدا ھەندیک تێروانینتان پێدەبەخشیت.

ماوہیەکی زۆر لەمەوبەریان باشتەر بۆلیم ماوہیەکی زۆر زۆر لەمەوبەر، ھەژدە مانگ لەبیابانەکاندا سەرگەردان بووم، بە کاتێکی سەختدا تێدەپەڕیم، کاتیک ھەلٴتێردرام بۆ پاستورکردنی گەنجان. لەو کاتەدا ئەو کلئسایەکی کە من بۆ پاستورکردنی گەنجان دەستنیشانکرا بووم لەفلۆریدا بوو و خێراترین کلئسا بوو لە ئەمریکادا. بۆیە سەرم سوپما کە بۆ ئەم وەزارەتە ھەلٴتێردرام، چونکە پێشتر ھیچ ئەزموونیکم نەبوو لە پاستورکردنی گەنجان. بەلام دەمزانێ خودامنی ناردوو و ئەگەر بە ھەوێ زیاترەو بەدوایدا بگەڕام، ھەمووشتیک بە باشی دەرویشیت. وەزارەتی لاوان بەپێی مۆدیلێکی تەقلیدی دارٴتێزابوو. خزمەتگوزاری گەنجان لەسەربنەمای مۆدیلێکی تەقلیدی بوو. لەم مۆدیلە خزمەتگوزارییەدا، گەنجان ئەرکی خۆشیان پێدەسپێردرا، بەلام بەداخووە زۆرێک لەو گەجەنەئەو گەنجەکان لە رووی رۆحییەو گەشەیان نەدەکرد. بۆیە کاتیک ئەم وەزارەتەم قبوڵ کرد، ھەستم کرد رۆحی مقدس پێم دەلٴیت: «دەبیت پەيامە کەت لەسەر، تەوبە وپەرۆزی، گۆتٴرایەلی و خوداپەرستی بیت!» بۆیە، بیرم لەو کەردەو و بانگەشە لەسەر کرد و بە تێپەربوونی کات کە شوھەوای گروپی گەنجان گۆرا.

ئەنجامىكى نايابمان ھەبوو. گروپى گەنجان تەنھالە ماۋەى چەندمانگىكىدا قەبارە يان سى ھىندەزىيەدى كىرد. كەسانى دەرەۋەى ياسا و ئەندامانى كۆلتە نامۇكان و گەنجانى بەتەمەن بۇ ناسىنى عىسابە لىشاۋ دەچوون. زۆرىك لە گەنجانى گروپى پىشۋو ھەماسە تىيان لە دەستدا بوو، بەلام لە گەل ئەۋرپىيازە نوپىدە، ھەماسە تە كەيان ھەلگىرسا. ھەموومان چىژمان لەئامادە بوۋنى بەنرخى خودادەبىنى و خۆشە وىستىمان بۇ ئەۋگەشە دەكرد. خۋاى گەۋرە بەرەكەتى زۆرى خستە سەر ئىمە و ھەۋلە كانمان. پىنموايە تەنھا ئىتر بەرگەى بىابانە كەم نەدەگرت، بەۋ پىيەى تازە لە بىابانە كە لە دالاس ھاتبوۋمە دەرەۋە. ئىستە لەبانگەۋازى خۇمدا بووم بۇئىنجىل، ولە گەل خۇمدا ئىستىدالەم دەكرد كە لەبەر ئەۋەى عىسا جارىك چوۋە بىابان، ئەۋا بە ئەگەرىكى زۆرەۋە ماۋەى بىابانە كەمىش يەك دەبىت. چەند ھەلە بووم. خودا ھىشتا زۆر شتە ھەبوو فېرى بكت سەبارەت بە پاككردنەۋە و بەھىزكردن و زۆر شتى تر سەبارەت بە بىابان. ئەۋا بىابانەى كە بۇ ماۋەى ھەژدە مانگى داھاتوۋ تىپىدا سەرگەردان بووم، واىكرد كە ماۋەى بىابانى پىشۋوى سادە دەرەكەۋىت.

رۇخى مقدس چەندىن بىرۋكەى داھىنەرانەى دەدا بە تىمى سەرگردايە تىمان. كاتىك شەرابى ئاسمانىمان پىدەدرىت دۋاى ماۋەىەك لە ئامادەكارى لە بىابان، خودا دەماننېرئە دەرەۋە بۇ ئەۋەى ئەۋەى لە مېشكىدايە بىكەين. ئەۋا نىشانمان دەدات كە چۆن ۋەك موسا، داۋد، يوسف و ئەۋانى تر كارىگەر و كارىگەر يىن. نااساپى دەرەكەۋت بەلام لە گەل گەشەكردنى گروپى گەنجانى كلىساكە مان. بەراستى چاۋەرۋانى زىاترم لە گروپە ناوخۆيە كەمان دەكرد. ھەستم دەكرد پىۋىستە پەيامە كەمان بگەيەننە ھەموو گروپىكى گەنجانى كلىسا لە ناۋەرەستى فلورىدا. كەۋاتە لەدوۋا بىرۋكەيەك ھاتە مېشكە: «ئەگەركۆبوۋنەۋەى گەنجان لە تەلەفزيۇنەۋە پەخش بىرايە چى؟» لە ۋاكتەدا، لە ناۋەرەستى ھەشتاكانى سەدەى رابردوۋدا، ئەۋە باشتىن رىگە بوو بۇ ئەۋەى پەيامە كە بگەيەنرئە دەرەۋە. ۋەك دەرزان ئىنتەرنىت، سۇشال مىدىا، يوتىوب، مۇبايل... ھتد نەبوو. دۋاى ھەندىك لىكۆلىنەۋە بۆم دەرەكەۋت كە يەككىك لە كەنالىكى گەۋرەى تەلەفزيۇنى ناوخۆى زىاترەلە ۴مىليۇن بىنەرى ھەيە ۋەۋەى جىگەى سەرسورمانە، تۆرەكە شەۋانى شەممە كاتىمىر ۱۰۱ پاشنىۋەرۋ شۆبىنىكى كراۋە بوو. دەزمانى كاتىكى باش دەبىت بۇ ئەۋەى پەيامە كەمان لە گەل بىنەرانى گەنج ۋەھرزە كارماندا باس بىكەين. ئەم بىرۋكەيەم لە گەل پاستورە بالاكانى كلىساكەدا بەيەكەۋە باسكرد، ئەۋىش ۋتى

بودجه مان نښه بڼی. بڼه پر سپارم لیکر د که ټایا ده توانین ته حه دای گه نجان بکهین که خوین پاره ی بهرنامه ته له فزیو نییه که دایین بکهین. ټه ویش رازی بوو منیش ټه م خه ونه م له گه ل منداله کانداس باس کرد و گوتم که ده مانه ویت بکهینه ټه و گه نجان هی له ناوهر پاستی فلوریدا که له گه ل مادده هوش به ره کان، مه ی و کیشه کانی تر دا خه بات ده که ن. ټه ندامانی گروپی گه نجان ټه و خه ونه یان له باو هس گرت و به و پاره یه ی که له کاره جیا وازه کانی نیو ه کاتیدابه ده ستیان ه یتا بوو، وه ک گه یان دنی رڼ نامه، کارکردن له چیش تخانه کان و فروشتنی کالا، بهرنامه کانی شهوی شه ممه ی گه نجان پاره یان بڼ دابینکرا.

پاستوره بالاکه ی کلپساکه سهری سورما و ټیگه یشت که خودابه شداره لم کاره دا. ټه مه ټه نجامی شه رابه نو ټیه که یه-ټایا تا ټیستا بیستو و ته که کو بو ونه وه ی گه نجان ی کلپسا له کاتر میتر ۱۰ ی شه وانی شه ممه له ته له فزیو نه وه په خش بکریټ؟ به لام کاریگه ری هه بوو. ده رټه نجامی ټه م چالا کیپانه رڼگار کردنی ژیا نی زور ټیک بوو. ټه گه ر ټه م شه رابه نو ټیه مان قبول نه کردبا، هه رگیز رووی نه ده دا. سالانیک دواتر، دوا ی پاستور کردنی گه نجان، گو ټیم له شایه تحاله کان بوو که کاریگه ری سهری کردنی ټه و بهرنامه ته له فزیو نییه یان له سهر بوو. ټی مه ناومان لیتا «گه نجه سوزداره کان» داینا بومان.

## گورانکاری، باشه.

دواتر جارتکی ترباسی ټه و کلپسایه ده که موه. به لام سهره تا با تاییه تمه ندییه کانی شه رابه نو ټیه که بکو ټینه وه و بڼی گرنگه.

ټه و گورانکاری به ی که خودابه ره وروومان ده بات، زور جارتاسان نییه؛ به لام هه میشه باش و به ره مه داره. زور جابه رهن گاری گورانکاری ده بین ه وه چونکه کاریگه ری له سهر ټاسی ټاسو ده بیمان هیه. من باوهرم وایه ټی مه بوونه وه ری خو وین. کاتیک ټه م جوړه نه خشانه ره گیان له ټی مه دا داکو ټیت، ده کریټ هاوسه نگر کردنیان ناخو ش بیت. به لام گورانکاری کاریگه ری زیاتری له سهر بینا تنانی شان شینی ټه وه هیه، ده بیت کراوه بین بڼ گورانکاری.

ټه گه ر ټی مه له خیرا ټیکی خودا تر سدا په روه رده بین، رینگ، شیواز و نه ریته کانی ټیمان به خیرایی جیگیر دهن و قوولتر دهنه وه. هه موو نه ریته کان هه ل نه بن، به لام کاتیک مرو فقه کان ته نها به پی نه ریت مامه ل ده که ن وله ټیمان ټیکی دل سوزانه بن، ټیمان ه که یان ده بیت ته پراکتیزه یه کی مات و بی گیان.

لە راستىدا ئەم جۆرە رېيازەنە دەتوانن بىنە قەلەي ئايىنى. ئەو كەسەي پەنا بۆ دىن ببات، روالەتتىكى ئايىنى ھەيەوبەردەوام جەخت لەو ھەدە كاتەو كەخودا كەردوويە، بەلام بەرەنگارى ئەو دەبىتەو كەخودا ئىستەدەيكت.

فەرىسيەكان وسەر كەردە ئايىنىەكانى دىكەي سەردەمى عىساھە ئۆستىكى ھاو شىوھيان نىشان دا. ئەوان بە شانازىيەو ھەنگەشەي ئەوھيان دەكرد كە نەوھى ئىبراھىم و كوراني پەيمان و نەوھى موسان. بەردەوام جەختيان لەو دەكردەو كەخودا كەردوويەتي و بۆيە بەرەنگارى كورى خودا دەبوونەو كە لە نىوانياندا بوو. ئەوان بە پەرۆشەو بۆ نەرىتەكانيان و شىوازي پەرسەنەكانيان بوون، بۆيە كاتىك عىساتەھەداي ھەموولايەنەكانى ئاسوودەي وسەقامگىرييان لە ژياندا كەرد، رووبەرووي كېشەيەك بوونەتەو. عىسابە رووني ئەوھى خستەروو كەخودا نابىت لە چوارچىوھى ئەواندا بىت، بەلكو دەبىت لە چوارچىوھى خودادا جىگىر بگىرن. ئەوان بەرەنگارى ئەم گۆرانكارىيە بوون و خۆيان بە نەرىتەو چەسپاند.

كەسىك كە تەنھارەھەندى ئايىنى لەخۆيدا چاندبىت، ھەلۆستىكى نوخەگەرابى پەرەپىدەدات و لە دلى خۆيدا دەلەت: «خودا تەنھا لەرگەي ئىمەو كاردەكات و بەپىي پەرسىيەكانى ئىمە»، ئەگەر رووبەرووي ئەو جۆرە بىركەندەوانە نەبەو، دواجارەتەكەرتەو. ئەمەش لەسەردەم عىسابەدرۆپى مۆرووي ئايىنى مەسىحى روويدا. رىك بۆئەوھى بگۆرىن وپشەبەكەوين بۆئاستىكى ترى ئيمان وشكۆمەندى، دەبىت ئامادەبين ناوچەي ئاسوودەي خۆمان بەجىھەنلەين وئەو رىگەيە بگىرنە بەر كەخودابەرەو ئەو دەبات. ئەم رىگەيە زۆرجار بەرەو بىابان دەمانبات، كەخودا دەبىتە ھۆي ئەوھى ژيانىكى نوئ لە ئىمەدا سەرھەلەدات. نەخشىكى لەو جۆرە لە ژيانى يۆھەناي تەعمىدكەردا بەرووني بىنرا. باوكى سەردەمانىك سەرۆك كاهىن بوو. پىشەي داھاتووي ئەو بوو كە وەك باوكى بىتەقەشە. بۆ بەدەستەپەناني كارىكى لەو شىوھىيە، دەبوو بچىتە قودس ولە ژىرفىركارى مامۆستايەكى بەناوبانگدا بخوئىت.

ناوى گەمالىيل بوو. بەلام رۆژىك رۆحى خودا يۆھەناي بانگ كەرد بۆ بىابان. تازى تەرنوژى دەكرد، زىاترەھەستى بەناچارى دەكەرد بچىتە بىابان. دلىنام مەلەلانى لەگەل خۆيدا ھەبوو و بىركەندەوكان ھاتنەمەشكى:

«ھەموو ئەو ھاورىيانەي لەگەلئاندا گەورە بووين دەچنە» قوتابخانەي كىتەي مقدس». ھەموويان بىروانامەكانيان ھەردەگرن و دەبنە سەركەردەي كەنىسەكان.

ئەوان له هەرکەنيسه يه ک که بيانەووت دهنستنيشان ده کړن وبانگه شه ي بۆ ده کهن. بېرله من چي ده کهن؟ ئە گهرنه چمه قوتابخانه ي کتبي مقدس چي به سهرم ديت؟ ده زانم بانگه وازنيک له ژياندا هه يه. باوکم وتي که فريشته کان و بهر پرسه بالا کان له دايک بوونميان پي راگه ياندوو و تيان که من ده بمه خزمه تگار. به لام ئە گه ريچمه ناو قوتابخانه ي ئينجيله وه بيا بان، کهس ته نانه ت ناوي منيش نابيستيت، هه رگيزيانگم ناکهن بۆ بانگه واز.

به لام يۆحه نا له وه لام ي بانگه وازي بيا باندا، به سهر بۆردوماني ميشکيدا زال بوو و برياريدا بچيته بيا بان، به رينماي رۆح. له لوقا ۸:۱ ده باره ي ئە وه ده خوئينه وه: «مندا له که گه وره بوو و رۆحي به هيز بوو، تا رۆژي ده رکه وتني بۆ ئيسرائيل له بيا بان»

## ئامۆژگاري بۆ پرگار بوون له گه شتيکي بيا بان

### ۵. له خيمه بژي، مال دروست مه که!

هه رگيز له بېرت نه چيت که بيا بانه که کاتييه و تو ته نها به ناودا تيده په ريت. بۆيه هه موو هه وئتيک بده له م ماوه يه دا له ناو چادردا بژيت. خانوو دروست مه که! هه رچه نده ئيسرائيلييه کان بۆ ده يان سال له بيا بانه کاندا ژيانو، به لام هه رگيز ئە وه مه به ستی خودانه بووه. هه رگيز پي نه وتوون باشترين دۆخ بۆخويان دروست بکه ن و جيگير بن، به مەش ته سليمي دۆختيک ده بن که وادياره واقيعيه. خه لکه که له ناو چادردا ده ژيا، هه ميشه ئاماده ي گه شتکردن بوون، ده يانزاني که شوئي ئيستايان کاتييه و هيشتا نه گه يشتوونه ته شوئي کو تاي خو يان. هه ميشه مه به ست بوو بيا بان شوئيکي کاتي بيت و خودا هه رگيز نه يگوت: «ئە م بيا بانه ئە وه نده خراب نيه. کي پيوستي به خاكي به لئندراو هه يه؟ باقوله کانمان کو بکه ينه وه و خانوويه ک دروست بکه ين-بو من و تو!» به ئي ته نانه ت خوداخوي ته واي ماوه ي بيا بانه که له چادر يکدا به سهر بردوووه.

رهنگه که مپي چادر بۆ ماوه يه ک چيژبه خش بيت، به لام زۆربه مان ژينگه ي ناوه وه وکه شوه واي ماليکي راسته قينه مان پي باشتره. هه له ي دروستکردني خانووه که ت له بيا بان مه که. هه ميشه ئاماده بن جانتا کاننان کو بکه نه وه و به رده وام بن له

بوو.» ئەو ھى جىڭگى سەرنجە، چۈن لەمندا ئىيەو ھەستى بە مەشق و راھىنەنە كانى بۇقۇنغانى بىابان كىردو ھەسالا ئىككى زۆرى بەسەرىدو ھە بۇ ئامادە كارى بۇئەو شەش مانگە ھى كە لە بىابان بەسەرى بىردو ھە. بەلام عىسا دەئىت گەورەترىن پىغەمبەرە كە لە ئىكەو ھە لەدايك بوو.

قسە ھى خودا لەسەر ماو ھى چەندە درىژە و چەند بىابان و چەندە بارودۇخە كان بۇيۇخەنا سەخت بوون. لوقا ۲:۳ دەئىت: «ئەنساوقە يىفاسەروك كاھىن بوون، قسە ھى خودا بۇ يۇخەنا ھى كورى زەكەرىا لە بىاباندا ھات. ئەو ھى جىڭگى سەرنجە، لەكاتىكدا ھەناس و قەيفالە ژىر سىستەمىكى ئايىنىدا كارىان دەكرد كە لە دۇخىكى پىشودابوو، كەشتىيە كى نوئ لە شوئىنكى وىك و سەختدا شىو ھى خوى دەگرت. لىرەدايە كە شەرابى نوئ ئاشكرا دەبىت.

خودا، يۇخەنا ھى بىابان ئامادە كىردو ھە، نەك لە قوتابخانە ھى كىتى مقدس ئەو سەردەمە! جەمەتە كە لە ھەموو جولە كە و ئۆرشەلىمەو ھەتبوون بۇ ئەو ھى لە دەمى يۇخەنا بىابانەو قسە ھى خودا بىيىستن. رۇح، ھەناسە ھى كى نوئ وەرگرت، شەرابى نوئ رىژا، بەلام نەك لە شوئىنكى ئايىنى بەلكولە بىابان. ئەوانە ھى ئىترەرگە ھى مونافىقى ئايىنى نەدەگرت.

گەشتەكەت، لەكۇتايىدا چادىرە كە بچەمىنەو ھە بىخەنە گۆشە ھى ئەشكەوتە كە. ئەوان بە دىكى تامەزىيەو ھە چوونە لای يۇخەنا بۇ گۇرپانكارى و ئامادە كارى بۇ ھاتنى كورى خودا.

دوای ماو ھى كەم لەم رىوداوانە، عىسا ھات بۇ ئەو ھى لەلایەن يۇخەنا لە رىوبارى ئوردن مەعمودى پىبىكرىت. ھەرچەندە يۇخەنا ھەستى بە ناشايستە ھى دەكرد و ھەر بۇيەش ئامادە نەبو مەعمودى عىسا بدات، بەلام عىسا پىداگرى لەسەرئەو كىرد. گرنگ بوو بۇخەمەتكردى عىسالەو شوئە دەستپىكەت كە خودا لەسەرزەوى دەستى پىكردبوو. پاشان عىسا پىر بوو لە رۇح و يەكسەرىدىانە بىابان.

كىتى مقدس بە رىوونى باس لەو دەكات كە عىسا پىر بوو لە رۇح كاتىك بىردا ھە بۇ بىابان، بەلام دوای چل رۇژ لە تاقىكردەنەو ھە تاقىكردەنەو ھە، بەچەك لە بىابان ھاتە دەرەو ھەراپەو ھە. ئىستا ئامادە بوو بۇ ئەو ھەزارەتە ھى كە بانگىرابوو بۇ. دوای چەند مانگىك لە دەستپىكردى خەمەتە كە يۇخەنا مەعمودىەت، بىابان خەمەتكردى عىسامەسىچى بە جىھان بەخشى.

## میسکی تازه

زۆری نه خایاند دواى ئه وهى عیسا ده ستى به خزمه ته كه ی كرد كه له لوقا ۵: ۳۳ ده خو ټینه وه: «ئه وان پټیان گوت: «بۆچی قوتابیه كانی یۆحه نا زۆر جار به رۆژوو ده بن و دوو عاده كه ن؛ شاگرده كانی فره سییه كانیش به هه مان شتیه، به لām قوتابیه كانی تۆ به رده وام ده خۆن و ده خۆنه وه.» ئه و په سیاره ی كه ده بټ بیکه ین ئه وه یه، كی ئه م په سیاره ی لیکرد؟ وه لāmی ئه م په سیاره له مه تادا هاتوه: «پاشان شاگرده كانی یۆحه نا هاتنه لای عیسا...» (۱۴: ۹). سالانیک پټم وابوو ئه وان فره سین به لām ئه و رۆژه ی زانیم كه وه لām كه یۆحه نا ی ته عمید كه ره، ده رگایه كی نوێ قسه ی خودا بۆم كرا به وه! ئه م پیاوانه به ده ست به رۆژوو بوونی درێژ و چه ندين كاتژمێر نوێ وه ده نا ئین، به لām ئه مه له شاگرده كانی عیسا دا وا نه بوو. شاگرده كانی یۆحه نا ی ته عمید كه ره قوربانیا ن پټشكه ش ده كرد، به لām ئه وه شاگرده كانی عیسا بوون كه ناوه ندى سه رنج بوون.

یه كینك له رینگا كانی كار كردنی رۆحی خودا له سه رده می یۆحه نادا له رینگه ی رۆژوو ی درێژه وه بوو. به لām هیشتا شاگرده كانی یۆحه نا له شتیا زى خزمه ت كردنی یۆحه نا نه گۆرا بوون بۆ ئه وه ی كه رۆحی خودا به ره ی پټ ده دا. ئه وان پټیان وابوو كه شتیا زى خزمه ت كردن و په رستیا ن به ره مه داره. شاگرده كانی یۆحه نا به جیه تیشتنی ختیا نه كانیا ن و چوونه بیا بان و خواردنی مژوو بۆ خواردن، باجی ئه و قوربانا نه یان دا بوو كه عیسا كرد بووی. ئه وان باجی كی زۆریا ن دا بوو بۆ ئه وه ی شوین جۆن بكه ون، به لām سه ركرد كه یان هیشتا له زیندان بوو. به لām ئه م كه سه نوێ به شاگرده كانی له گه ل خۆی هینا كه یاسا ئاساییه كانیا ن جیه جی نه ده كرد. شوینكه وتوانی جۆن هه ستیا ن به سووكا به تیکردن ده كرد. به لām پاستیه به ئه وه بووكه ئه وان له مه تر سیدا بوون كه له رۆحی ئاییندا گیر بخۆن.

له بیرت بټ رۆحی دین، هه میشه جه خت له وه ده كاته وه كه خودا كرد و یه تی، و به ره نگاری ئه وه ده بټ ته وه كه خودا ده یه و ټ بیکات. هه روه ها له وانه یه شاگرده كانی یۆحه نا زیا تر خه می دلسۆزیا ن بۆ سه ركرد كه یان و چۆنیه تی په فتا ر كردنیا ن بوو بټ وه بټیا ك بوون له وه ی خودا چی ده یلټ و ده یكات. ئیتر سه رنجیا ن له سه ر دلی خودا نه بوو.

چیتا رگه نگییا ن به وشیا وه نه ده دا كه رۆژنیک به دوا ی دلی خودا دا ده گه ران. شانا زی و سووكا به تیکردن ده ستی به سه ردا گرت. ئه وانه ی له گه ل جۆن بوون كات و ره نگه مو لك و ما لی خۆیا ن به خشیا بووه ئه م وه زا ره ته. به لām وه ك خۆی، هه مو وئه و كا رانه

كردوويانه و ھەموو ئەو شتانهى كە بەدەستيان ھىنابوو، لە مەترسيدا بوو. بۆيە نوqm بوون لەقولاى خۆيان وبەرەنگارى گۆرانكارى بوون، ھەرچەندەسەركرده كە يان لەبارەى عيساگوتبووى: «ئەو دەبىت بەرزىكرتتەوھەمنيش دەبى بچووك بم.» (يۆحنا ۳: ۳۰). سەرنج بەدەن عيساچۆن وەلامى داىەو: «ئايا ميوانانى ھاوسەرگيرى دەتوانن بەرۆژوو بن لەكاتىكدا زاوا لەگەلىاندایە؟ (بە دلىنایىيەوھە نا)»

(لوقا ۵: ۳۴). عيسا پائەنرەكانى سەركرده ئاينىيەكانى ئاشكرا كرد و وتى: «بۆچى دەبىت بەرۆژووبن لەكاتىكدا كورى خودا لەگەلىاندایە، ئەگەر كەسىك ئارەزووى شتىكى لەخوداوە ھەيە با بىتە لام» (بىركردنەوھى ئازاد)، بىركردنەوھى ئاينى وای لىكردن! باوھريان بەوھەبىت كە دەتوانن بەرۆژوو و كارە ئاينىيەكانى تردلى خودا رازى بكەن. ئەوان رۆژوويان وەك رىگەيەك بۆ گەيشتن بەخودا دە بىنى كە ھەستيان دەكرديشكەوتووتريان دەكات لەچاوئەوانەى كەبەرۆژوو نەبوون (يان رىگەى دىكەيان بەكارھىناوھ) بۆيە خۆبەزلزان بوون. شىوازەكان بۆيان گرنگتر بوون لە ميوەكان.

ھەرچەندەرۆژوورگرتن و دووركەوتنەوھە لەخواردن سوودى خۆى ھەيە، بەلام ئەوھە بۆفريودانى خودا نىيە، بەلكوبۆئەوھەيەبتخاتەدۆخىكەوھە كە باشترگويت لە قسەى خودايىت. كەواتە بۆچى شاگردەكان ناچار بوون بەرۆژوو بن بۆ ئەوھى گوپيان لە دەنگى خودا بىت، لەكاتىكدا خودا لەگەلىان بوو؟

باديسانەوھە سەيرى لوقا ۵: ۳۴-۳۵ بكەين: «عيسا وەلامى داىەوھە: «ئايا ميوانەكانى ھاوسەرگيرى دەتوانن بەرۆژووبن لەكاتىكدازاوا لەگەلىاندایە؟ بەلام رۆژانىك دىن كە زاوايان لى وەردەگيرىت و دواتر لەو رۆژانەدا بەرۆژوو دەبن.»

عيساناليت كە لەورۆژانەدابەرۆژوو بن. دەلئت بەرۆژوودەبن. ئەم كەسانە باسيان لە خۆبەدوورگرتن لەخواردن دەكرد، بەلام عيساباسى جۆرپكى جياواز لە رۆژوو دەكات. سەرنج بەدەن ئەم رۆژووھە لەوكاتەدادەبىت كە زاوا بردراوھ. عيساباسى نەبوونى خۆى دەكات نەك بوونى خۆى خۆبەدوورگرتن لەخواردن. ئىمە ئەمە دەزانين چونكەعيسادريژە بە قسەكانى دەدات وماناى ئەو مەتەلە روون دەكاتەوھە كەخەريكەبۆيان دەگيرتتە. لەبىرت بىت كە يەككە لەپىناسەكانى بىابان نەبوونى بوونى بەرجەستەى خودايە. بىرلەومەتەلە بكەرەوھە كە ئەمە دەخاتە روو:

«كەس شەرابى نوئ ناخاتە ناوپەرداخىكى كۆنەوھە. ئەگەر نا شەرابى نوئ



په رداخه کانی شهراب ده تقینیت و شهرابه که ده رږت و په رداخه کانیش  
له ناو ده چن.» (لوقا ٥: ٣٧)

شهراب له کتیی مقدس هیمای بوونی خودایه. پؤس له ئه فسیان ٥: ١٨  
ده فهرمویت: «به شهراب سهرخوش مه بن، چونکه ئه وه له شفرؤشییه؛ به لکو پر بن  
له رۆح.»

پنویسته پرین له شهراب، که بوونی خودایه. شهرابی نوئ جووله ی تازه رۆحیه تی.  
ده مه ویت جاریکی تر بیر له پرسیاریکی گرنګ بکه یته وه. ئایا سهرسورپمانی یه که م  
جارت له بیره که پر بویت له رۆحی خودا؟ ئاماده بوونی شیرین و به یز بوو. هه موو  
رؤژیک ئاماده بوو، هه رجاریک دوو عاده کرد هه ست به بوونی ئه وه کرد. هه ندیک  
جارت نهاله کلن ساداده نیشیت و ده گریت چونکه ئه و زورلپت نزیګ بوو.  
به لام دوی ماوه یه ک، ئیتر به و ئاسانییه هه ست به بوونی ئه وه نه ده کرد.  
هیشتا وه ک جاران دوو عاده کرد، به لام له خوت پرسى: «له کوی خودایه؟!» تو  
گه یشتبوو یته بیابان!

بیابان یان کالوونه وه ی بوونی خودا بې هو نییه. خودا ئاماده ت ده کات بؤ ئه وه ی  
بیته په رۆیه کی نوئی شهراب. ناتوانی شهرابی نوئ که جووله ی تازه ی رۆحی خودایه  
بخه یته ناو په رداخه کانی شهرابی کؤنه وه.

بوئلی پیستی شهراب له سهرده می عیسادا له پیستی مهر دروست ده کرا. کاتیک  
شهراب بؤ یه که مجار له ناو پیستی شهرابدا دانرا، پیسته که ی نهرم و لاستیکی بوو،  
ئهمه ش وایکرد شهرابه که به ئازادی برږت. هه رچهنده به درږایی سالان هه وای  
رؤژه لاتی ناوه راست وایکرد شهرابه که وشک بیته وه به لام، ده بووه شتیکی لاواز  
و سهخت. ئه گه رشهرابی نوئ بخرایه ناو ئه م چهره شهرابه کؤنانه، پیسته کان  
نه یانده توانی پشتگیری له کیش و چه وربوونی شهرابه که بکه ن، چونکه وشک و  
نه گورده بوون وبه ئاسانی درز و دراندن. له و کاته دا بؤچاره سهرکردنی ئه م کیشیه،  
چه تره شهراب کؤنه کان بؤ ماوه ی چهنه رؤژیک له ئاودا ده شوردران و دواتر زه یتی  
زه یتون ده شوردران به سهر پیسته کاندا، به م شپوه یه ش نهرم و لاستیکی پیسته کانی  
شهرابه کان ده گه رانه وه. ئه مه هیمای ئه وه یه که به سهر ئیمه دادیت، وه ک چه قوی  
شهراب که پر بووه له شهرابی رۆحی نوئ. ئیمه بانګ کراوین بؤ ئه وه ی هه لګری

ئامادەبوونى خۇدايىن. ئەو كەشۈھەۋايەى كە تىيدا دەژىن ھەستىارىمان بەرامبەر بە  
 رىڭگانى خۇدا زىاد دەكات. ئىمە لە بەھەشتدا نىن، بەلكو لەسەر زەۋىيە كى گەندەلەين.  
 كەۋاتەدەبىت مىشكمان نوئ بىرئىتەۋە. بۇئەۋەى پىستى شەرابەكەمان بە نەرم و نىان  
 بىمىنئىتەۋە(ھەمىشە ئامادەىە بۇ شەرابى نوئ)پىۋىستە، لە قسەى خۇدادابىخەينە  
 ناۋەۋە. پۇئس لە ئەفسىان ۵: ۲۶دەنووسىت: «تاكلىسا پىرۇز بىكات و پاكى بىكاتەۋە،  
 بە شۇردنى ئاۋ بە وشە پاكى كىردەۋە.» رىشتى زەبىتى زەيتون لەسەر پىستى شەراب  
 ۋەك ئەۋە ۋايە لە نوئۇدا بەدۋاى دەموچاۋى خۇدادا بىگەرئىت. كاتىك كات لە گەل  
 خۇدابهسەردەبەين لە دوۋعاۋ لە وشەدا، مىشكمان تازە دەبىتەۋە و چىتر پىداگرى  
 لەسەر رىڭگانى خۇمان ناكەين.

بەلام بۇنىڭدىن كەينى شەرابى كۇن، دەبىت سەرەتاشەرابى كۇنەكە  
 بىرئىت!ۋاتە شەراب يان بوونى بەرجەستەى خۇدا لە پىستىدە نەماۋە!ۋاتە نەبوونى  
 ئامادەى بەرجەستەى خۇدا، يان ۋەك ھەمىشە دەلەيم قۇناغى بىابان! ئىمە لەم  
 قۇناغەدا ئامادەين بۇگۇرانكارى!

بۇچى خۇدا بوونى بەرجەستەى خۇى دەكىشىتەۋە؟ ئايا مەبەستى ئەۋ ئەۋەيە  
 ئىمەماندووبىكات؟ نەخىر، ھەرچەندە ئەۋەرۈدەدات! ئايالەبەرئەۋەيەكەدەيەۋىت  
 ئىمەبىخاتەتەنىشت ژوۋرەكە ۋەھركاتىك پىۋىستى بەئىمە بوۋىتە لامان؟ نەخىر!  
 ھۇكارى كەمكىردەۋەى بوونى خۇى ئەۋەيە كە دەيەۋىت زىاتىر بەدۋايدا بىگەرئىت.  
 گەرەن بەدۋاى ئەۋدا نەرمى و نەرمىت بۇ دەگەرئىتەۋە. ئەۋانەى رەق و نەگۇر بوون  
 ئەۋانەن كەۋازىان لە گەرەن بەدۋاى خۇدا ھىناۋە. ئەۋان لە رىڭگەى خۇيانەۋە گىريان  
 خۇاردوۋە، شىۋازىك كە لە ئەزمونەكانى رابىردوۋەۋە ۋەريانگرتوۋە.

دۇخى شۇنىڭكەۋتۋانى پۇخەناى تەعمىدكەر بەم شىۋەيە بوو. خۇيان دايە دەست جۇن  
 ئەۋان بە بىروباۋەر و شىۋازەكانىانەۋە چەسپان، چۈنكە لە رىڭگەى ئەۋەۋە شايەتخالى كارە  
 گەۋرەكەى خۇدا بوون. بەلام لەبرى ئەۋەى زىاتىر كار بىكەن بۇ بە دەستەنىنانى پاداشتى  
 ئاسمانى ناسىنى ئىنتىمى خۇدا، لە بىروباۋەر و شىۋازەكانىاندا رەق بوون.

خۇدا لە گەل ھەر جۈلەيە كىدا فىركارى نوئ ئاشكرا دەكات. عەقىدەى و بىرۈكەى  
 عەقلانى رىڭگەلەيكن كە بەرەۋدلى خۇدا دەمانبەن، بەلام ئەگەر تەنھا سەرنىمان  
 لەسەر عەقىدەى يان بىرۈكەكان بىت، لەۋانەيە لە كۇتايىدا بىكەۋىنە كۇيلايەتى ئايىنى  
 يان ياساى يان ھەلە.

ناته وانيت له ړنگه‌ي پهرستني وشکه‌وه‌خودا بناسيت، به‌لام زورتيک له مه‌سحييه کان، به‌بي ټاگداري خوځان بؤ ټم شتوازه ژيانه راده کيشرين. نه‌خش وهه‌نگاو و پوتيني پهرستني خوځان داده‌م‌زړين. پاشان کاتيک دواچارده‌گنه قوناغي نمونه بوون بؤ‌ټه‌واني تر، وازله‌گه‌ران ده‌هين و خوځان به‌و نه‌خشانه يان نه‌ريتانه ده‌چه‌سپين که چاندوويانه. هه‌رچه‌نده‌پري ټينجيل ده‌ژين، به‌لام له ناوه‌وه هه‌ست به به‌تالي ده‌که‌ن. يه‌رميا ٢٩: ١٢-١٣ ده‌ټيت:

«کاتيک بانگم کردوهاي ودوعام بؤ کرد، وه‌لامت ده‌ده‌مه‌وه. تؤ به‌دواي مندا ده‌گه‌ريټيت و ده‌مدوزيته‌وه؛ ټه‌گه‌ر به‌دلم بؤم بگه‌ريټيت.»

ته‌ن‌ها نوټ‌زکردن به‌س نيه بؤ دوزينه‌وه‌ي ټه‌و. زورتيک له مه‌سحييه کان گيرؤده‌ي فؤرموله‌ي ټاييني بوون، ته‌نانه‌ت ټه‌وانه‌ي که به‌دلسؤزي دووعاده‌که‌ن. خودا خو‌ي ده‌فه‌رموټيت له‌نوټ‌زدا به‌هولي زياتره‌وه به‌دوايدا بگه‌ريټيت. پروني ده‌کاته‌وه که تؤبه‌دوايدا ده‌گه‌ريټيت، وټه‌مه‌ش ته‌ن‌ها به‌هولدان نايه‌ت. پتويستي به‌ ټاره‌زوو ودټيک هه‌يه‌بؤ‌گه‌ران به‌دوايدا. هه‌ربؤيه خودا له عيبرانيه‌کان ١١: ٦ده‌فه‌رموټيت: «به‌بي ټيمان مه‌حاله‌دلي رازي بکريټ، چونکه‌هه‌رکه‌سټيک بيټه‌لاي ده‌بيت باوه‌ري به‌وه هه‌بيت که ټه‌وه‌ه‌يه و پاداشته‌ري ټه‌و که‌سانه‌يه که به‌دوايدا ده‌گه‌رين.» با جاري‌کي تر سه‌يري ټه‌وه بکه‌ينه‌وه که عيسا چي گوتوه‌و.

«که‌س شه‌رابي نوټ ناخاته ناو په‌رداخټي کؤنه‌وه. چونکه ټه‌گه‌ر بيکات، شه‌رابي نوټ په‌رداخه‌کان ده‌تقيټيت و شه‌را به‌که ده‌ريټيت و په‌رداخه‌کانيش تيکده‌چن شه‌رابي نوټ ده‌بيت بخريټه ناو په‌رداخټي نوټيه‌وه. که‌س دواي خواردنه‌وه‌ي شه‌رابي کؤن ټاره‌زووي شه‌رابي نوټ ناکات، چونکه ده‌ټيت: کؤن باشتره (لووقا ٥: ٣٧-٣٩)»

که‌سټيک که راهاتوه به شه‌رابي کؤن، ناتوانيټ يه‌کسه‌ر شه‌رابي نوټ وه‌ريگريټ. وشه‌ي سه‌ره‌کي «يه‌کسه‌ره» چونکه‌ټيمه مروځين که به خوو و نه‌خشه‌ي خوځان ريټمايي ده‌کريټين. خودا ده‌بيت به رشتني شه‌رابي کؤن و هينياني بؤ قوناغي‌کي وشکي ټاماده‌کاري، به ته‌ماح رابه‌ټينيټ بؤ‌ټه‌وه‌ي ټاماده بين بؤ شه‌رابي نوټ. کاتيک تينوو

بوويت ۋەھىچت نىيە بىخۆيتەۋە، چىتر گەلې ناكەيت ۋەبلىت: «شەرابى نويم ناۋىت، شەرابى كۆن باشترە.» ئەگەر تامەزرۋى ئامادەبوون ۋە ھىزى خودا بىت، ئەۋاۋەرگەر دەبىت بۇ جوۋلەى تازەگەرى خودا لە ژيانندا. تۆۋەك داود دەبىت كە لە بىابان ۋتى:

«خودايە، تۆ خوداى منىت،  
بە ھەموو بوونمەۋە، بەدۋاى تۆدا دەگەرېم؛  
گيانم تىنوۋى تۆيە، گۆشتم تامەزرۋى تۆيە،  
لە خاكىكى ۋشك ۋ تىنوۋ ۋې ئاۋدا!  
لە پىرۋرگاگەدا سەيرى تۆم كىرۋوۋە ۋ ھىز ۋ شكۆمەندى تۆى بىنى.»  
(مزمور ۶۳: ۱-۲)

داۋدېرسى ھىز ۋ بوۋى خودا بو. لە ئەنجامدا، كاتىك دەستى بەۋ كارە كىرەك  
بانگىرېۋو بۆى، نەرمى ۋ نەرمى نىشان دا لەۋەى خودا دىيەۋىت بىكات، بە پىچەۋانەى  
شا شاول كە شتەكانى بە شىۋازى خۆى دەكرد نەك خودا.

## نىشتەجىبوۋنىكى دىكە لە بىابان

ۋەك لە سەرەتاي ئەم بابەتەدا پىم ۋتت، يەكەم خىزمەتكردى فېركارىم باستور  
بوون بو لە گروپىكى گەنجانى كلىسا لە فلۇرىدا. كۆبوۋنەۋەى تەلەفزىۋنى زۆر بو.  
ھەرۋەھا بەرنامەيەكى رادىۋىيمان لەسەر يەككىك لە بەناۋانگىرىنەكان ھەبوۋ  
رادىۋى ناۋچەييمان ھەبوۋ. ھەموو شتىك زۆر ناياب بو.

بەلام پۇژىك لە كاتى دوۋعارۋخى خودا پىي ۋتم كە گۇرپانكارىيەك دىت ۋ بەردەۋام  
بو: «ئىۋە چىتر نايىتە باستورپىكى گەنجان، من دەتتېرم بۇ كلىسا ۋ كۆنفرانسە  
جىاۋازەكان لە سەرانسەرى ئەمريكا، لە پۇژھەلاتەۋە بۇ پۇژئاۋا، لە سنوۋرى كەنەدا  
تا سنوۋرى مەكسىك، بۇ ئالاسكا ۋ ھاۋاپى... دەنېرم.»

من بە دايرە لىزام گوت ئەۋەى پۇچ ۋتۋويەتى ھەردوۋوكان بە قوۋلى لە دلماندا  
بىرمان لەۋە كىردەۋە، ۋ لەگەل كەسدا بەشدارىيمان نەكرد. جگە لە ھاۋرپىيەك ۋ  
باستورپىك كە لە ۋىلايەتپىكى تردا دەژىا. خودا ۋتى ئەمە دەكات، ئىمەش دەمانزانى كە  
ئەگەرپەراستى قسەى كىردباپتۋىستى بە يارمەتى ئىمە نەدەبوۋ بۇ ئەنجامدانى.

بەلام زىاترلە سالتىك ھىچ پروۋى نەدا. لەكاتىكىدا چاۋەپىم دەكرد، پىدەچوۋ

مه حال بیت بچمه ناو حزووری خوداوه. بۆ من قورستر و قورستر بوو، کاتیک زیاترمان له دوعابه سهرده برد له جاران، به لّام تنه پنده چوو نه گه یشته هیچ شوینیک. جگه له وهش خهونی ره سهنی خۆم بۆ گه نجان له ده ستدابوو (شهرابه کونه که رږابوو). تازیاتر دوعام ده کرد، خه ونه کهم زیاتر کهم ده بووه وه. ئاره زوی من کهم بوو بووه وه. له ده ره وه هیچ شتیک نه گورابوو، به لّام له ناوه وه چهن دکاتر میتریک له کوبوونه وهی گه نجان دوعام ده کرد و تنانهت چهن د جاریکیش له خودا داوام ده کرد که سیک تر بدوژیته وه بۆ بانگه واز.

کاتیک چوممه کوبوونه وه که به تال بووم، به لّام نیعمه تی خوداله کاتی خزمه تکرندنا داپوشیم. کاتیک ته وای بووم و له ریگی ماله وه بووم، بوونی ئه و بۆ هه فته یه کی تر ده سه ندرایه وه! له سه رووی هه موو، ئه مانه شه وه به تاقیکردنه وه ناوخوی و ده ره کییه کان تیده په پین که پیشتر ئه زمونمان نه کردبوو. به خۆم ده گوت رهنگه خه تای من بیت، بۆیه دان به ههر گونا هیکدا ده نیم که پیم وایوو رهنگه کردیتم، به لّام کانیاوه کهم هیشتا وشک بوو.

رۆژیک دوی ئه وهی به ته وای بیرم له وه کرده وه که چ گونا هیکم کردوو، خودا یی وتم: «تۆ به هوی گونا هه که ته وه له بیابان نیت! من ئاماده ت ده کهم بۆ گورانکاری له داهاتودا!»

خودا خه ربکی پیکه ینانی کاره کته ری بوو له مندا تا بتوانم بانگه وازی ئه و قوناغه ی خزمه ته کهم به جیبه یم. ئیشایا ۴۳: ۱۸-۱۹ سه رنج بده نه:

«شته کانی پیشووت له بیره، و شته کانی کۆن له بهرچاو ده گریت. سه یرکه، شتیک نوئ ده کهم: ئیستا سه ره ه لده دات؛ ئایا ئیوه هه ستی پیناکه ن؟ له بیابان ریگایه ک دروست ده کهم، له بیابانیش رووباره کان.»

دواتر له م کتبه داپیتان ده لیم که چۆن کاتی خودابه شپوه یه کی موعجیزه ی ورده کارییه کانی «گورانکاری له داهاتودای» بۆ ئاشکرا کردم. به لّام له ناوه راستی رۆژه زه حمه تکیشه کانی گهلانی دیکه دا که خویان بۆ بیابان ئاماده ده کرد، خودا منی بۆ خزمه تیک له ئه مریکا و ئه و دیو ئاماده ده کرد.

هاوړی ئازیز، خودا ده بیته هوی وشکبوونه وهی شه رابی کۆن، ئاره زوی شه رابی کۆن مه که تا کاتی شه رابی نوئ دیت، تاقیکردنه وه کان.

## پاداشتی ئاسمانی

«هه‌ندیك له رابردوودا قوول ده‌بنه‌وه و هه‌موو كیشه‌یه‌ك كه هه‌یانبووه هه‌نده‌كوئن، دواترچاویان له داها‌تووه وچاوه‌روانی كیشه‌ی زیاتر ده‌كهن وه‌ه‌موو ژیانیان له سه‌ختی جو‌راوجو‌ردا به‌سه‌ر ده‌بن.»

-دی. ال مودی

«برایان، من خۆم به ده‌ستگیرکراو نازانم؛ به‌لام شتتیک ده‌که‌م؛ له‌بیرکردنی ئه‌وه‌ی له پشته‌وه‌یه و زه‌حمه‌ت ده‌کێشم بۆ ئه‌وه‌ی كه له پێشمدا‌یه، فشار ده‌خه‌مه سه‌ره‌وه‌ئامانجه بۆ به‌ده‌سته‌پێنانی، ئه‌وه‌خه‌لاته‌ی كه خودا بانگی کردووم بۆ سه‌ره‌وه‌ له عیسا مه‌سیحدا.»

-فیلیپیان ۱:۱۳-۱۴

پولوسی نیردراوی خودا نووسه‌ری دوو له‌سهر سی نامه‌کانی په‌یمانی نوی بووه و دامه‌زړینه‌ری زوړیک له‌کلپساکان بووه له‌نیوگه‌لاند. خزمه‌ته‌که‌ی له‌هموو جیهاندا ب‌لاوبووه، له‌گه‌ل‌ته‌وه‌شدا له‌کوتای ژیانیدا وتی: «هیشتا به‌دهستم نه‌گه‌یشتووه» رازی نه‌بوو و رازی نه‌بووتا‌کۆرسه‌که‌ی ته‌واو نه‌کردبا و نه‌و خه‌لاته‌ ئاسمانییه‌ی به‌دهست نه‌هیتا.

بۆ‌ئوه‌ی کۆرسه‌که‌مان ته‌واو بکه‌ین و خه‌لاته‌که‌مان به‌دهست به‌یتین، یه‌که‌م شت که‌ ده‌بیت بیکه‌ین ئه‌وه‌یه‌ که‌ دان به‌خواماندا بنیین که‌ هیشتا به‌دهستمان نه‌گه‌یشتووه‌ یان به‌دهستمان نه‌هیتاوه.

ئیمه‌ کامل نین و ده‌بیت به‌رده‌وام بین له‌گه‌شه‌کردن و گۆرانکاری.

موسا بانگه‌وازیکی گه‌وره‌ی هه‌بوو، سه‌رکردایه‌تی گه‌لیکی سی ملیونی ده‌کرد و ئامرازی کاریگه‌ریه‌ گه‌وره‌کانی نیشانه‌ و سه‌رسوریه‌ینهر و موعجیزه‌ گه‌وره‌کانی په‌یمانی کۆن بوو. هه‌رچه‌نده‌ خودا ده‌یگوت موسا نه‌رم و نیانترین (فیرکه‌رتین) مرۆقه‌ له‌سه‌ر زه‌وی، به‌لام موسا خوی پی و نه‌بووه‌ که‌ ئامانجه‌که‌ی به‌دهست هیتاوه، به‌لکو به‌رده‌وام بووله‌هه‌ول‌دان بۆ‌ته‌واوکردنی ږیره‌وه‌که‌ی و به‌دهسته‌یتانی پاداشتی ئاسمانی. ده‌بیت فیرکاری بین بۆ‌ئوه‌ی گه‌شه‌ بکه‌ین و بگۆرین.

هه‌نگاوی دووهم له‌ ته‌واوکردنی کۆرسه‌که‌مان بۆ‌خودا له‌بیرکردنی رابردوو (سه‌رکه‌وتن و شکسته‌کان) رابردوو! دیسانه‌وه‌خودا له‌ئیشایا ۴۳: ۱۸-۱۹ ده‌فه‌رمویت:

«شته‌کانی ږیشووت له‌بیره، و شته‌کانی کۆن له‌به‌رچاو بگرن.

سه‌یرکه، من شتیکی نوی ده‌که‌م: ئیستا سه‌ره‌له‌ده‌ات؛

ئایا هه‌ستی پیناکه‌یت؟ له‌بیابان ږینگیه‌ک دروست ده‌که‌م،

"له‌بیابانه‌کاندا ږووباره‌کان ده‌ژینم.»

شكسته كان رابردوو، ره تکرده وه کان یان گوناوه کانی، ئە گەر له سهریان دانیشتین، ده توانن رینگریمان لیبه کهن له ههنگاونان به رهو مه سیح. به لام سه رکه وتنه کانی رابردوو ده توانن رینگریمان لی به کهن. ئە گەر ئیمه زۆر متمانه مان به خۆمان هه بیته و دلتیابین له خۆمان، پشت به دهسته که وته کانی رابردوو بهستین بۆ چه سپاندنمان ورپگه خو شکر دنمان، ئە واله دهستمان ده چیت له وهی که خودادهیه ویت له ئیستادا بیکهین. قسه کانی خودا له ئیشایا ۴۳ راست پێش سه رده می ئەو بوون. به لام بۆ ئەوهی به رهو پێشه وه بچین و ئەوهی له می شکی دایه بۆمان بیکهین ده بیته ئاماده بین له گه ئیدابه ورینگایانهی که دهیه ویت له رابردوو مان ده ریه پێنیت. ئە گەر نه یکهین مه ترسی ئە وه مان له سه ره که ببینه مه ری ره شی پیر. پۆلس جه خت له سه ره ئەم راستیه ده کاته وه:

«کاتیک مندال بووم، وه ک مندالیک قسه م ده کرد وه ک مندالیک بیرم ده کرد وه وه ک مندالیک ئیستدالام ده کرد. به لام کاتیک بووم به پیاو، شته منداله کانم لای برد. ئیستا له ئاوینه دا ده بینین، چونکه وینه یه کی کال و کاله له ئاوینه دا، به لام کاتیک دیت رووبه روو یه کتر ده بینین. ئیستا به شیکی ده زانم؛ به لام دواتر به ته وای ده زانم، هه ره وه ک چۆن منیش به ته وای ناسراوم.» (یه که م قرتیان ۱۳: ۱۱-۱۲)

هیچ شتیکی خراب له و منداله دا نه بوو، ته نه امانیک بوو. کاتیک ته مه نی پینج سال بوو ته نه ا شتیکی که ده یوانی بیکات ئە وه بوو که نامه کان بلیت. شاکاره که م جیهانی بارهه لگری یاری وئه لقویتی من بوو. من له شووشه یه کی تاریکه وه سه یری ژیانم ده کرد، چونکه ئە وه نده پینه گه یشتم که بتوانم لایه نه ئالۆز تره کان بگه ڕیم. کاتیک ته مه نم بوو به هه ژده سال، بارهه لگری یاری و لینگۆس بوون به شته کانی رابردوو وه ک ئیشایا وتی. به م شیوه یه دوا ی سالنیک له گه وره بوون ده متوانی له رپگه ی چاویلکه ناسایه کانه وه ژیان ببینم که زۆر تاریک نه بوون. ئاست و توانای تبه گه یشتم زیاتریوو. سه روستیه مندالی ته مه ن ۱۸ سال وه ک مندالیک پینج سالان ره فتر بیکات. له گه ل گه وره بوونمان رپگه مندالانهی رابردوو له یرده کهین یا وه لانیین، ئە ورینگایانهی که چیر به سوود و پراکتیکی یان به سوود نین بۆ دابینکردنی پیداو یستیه کان یان دۆزینه وهی خو شی له ژیاندا.



## ئاموژگاری بۆ پزگار بوون له گه‌شتیکی بیابان

۶: لیستی ئەو شتانه‌ی که نابیت بیکه‌یت

له بیاباندا شتگه‌لیک هه‌ن که نابیت له ماوه‌ی مانه‌وه‌ی کاتیما  
له‌م بیابانه‌دا بیکه‌ین. گه‌لی ئیسرائیل زۆر په‌شیمان بوون له ئەنجامدانی  
ئەم کارانه. ته‌نانه‌ت ده‌توانریت ب‌ل‌ئین ئەم شتانه لیستی ئەو شتانه‌ن  
که نابیت مه‌سیحیه‌کان به در‌یژایی ژانیان بیکه‌ن، به‌لام په‌نگه‌ له  
بیابانه‌کاندا وه‌سه‌ی ئەنجامدانی ئەم کارانه له پیشووتر گه‌وره‌تر ب‌یت.  
من له خواره‌وه‌ بابته‌ سه‌ره‌کیه‌کانی ئەم لیسته‌م خستۆته‌ روو:

۱. شه‌هوت بۆ کرده‌وه‌ی خراب. کاتیک ب‌په‌ش ده‌بین، هه‌ندیک جار وا بیر  
ده‌که‌ینه‌وه‌ که ئەنجامدانی کاری هه‌له‌ هه‌ست به‌ باشتروونمان ده‌کات یان  
ته‌نانه‌ت دل‌خۆشتمان ده‌کات.

۲. شوێنکه‌وتنی به‌ته‌کان. ئەمه‌ش ئاماژه‌یه‌ بۆ شوێنکه‌وتنی ئاره‌زووه‌کان، زانیی  
ئەوه‌ی که خۆشویستنی شتیک یان که‌سیک زیاتر له عیسا دژی قسه‌ی  
خودایه‌.

۳. خۆبه‌ده‌سته‌وه‌دان به‌ وه‌سه‌ه‌ی سیکسی یان ب‌ ئەخلاق.

۴. تاقیکردنه‌وه‌ی خودا.

۵. سکالا، سکالا، سکالا.

ده‌توانین زۆرشت فێرین ده‌رباره‌ی ئەوه‌ی چی نه‌که‌ین له بیابان له  
یه‌که‌م نامه‌ی پۆله‌سه‌وه‌ بۆ کۆرن‌تیه‌کان:

«چونکه‌ برایان، نامه‌وت نه‌زان بن که باوب‌پیرانمان... به‌سه‌ر بیابانه‌که‌دا  
ب‌لا‌بوونه‌ته‌وه‌. ئیستا ئەم شتانه‌مان به‌سه‌ر هات وه‌ک نمونه‌، بۆ  
ئەوه‌ی شوێن ر‌یگ‌خراپه‌کانیان نه‌که‌وین.» (یه‌که‌م ق‌رن‌تیان ۵، ۱۰: ۱-۶)

گه‌لی ئیسرائیل باج‌یکی زۆریان دا، بۆیه‌ پ‌ت‌ویسته‌ تاده‌توانین له‌وانه‌کانیان  
ف‌یرین. هاو‌پ‌ی ئازیز، له‌بیاباندا ده‌توانیت ر‌یگ‌کانی خودا ته‌نانه‌ت د‌لی  
ئەویش بد‌و‌ز‌یت‌ه‌ وه‌، به‌لام ده‌ب‌یت به‌ به‌رده‌وامی و به‌ چه‌قبه‌ستووی له  
د‌لت‌دا ب‌ل‌یت: «خودا، باوه‌رم وایه‌ که تۆ باشیت و تۆ منت خۆشه‌و‌یت،  
ته‌نانه‌ت کاتیک هه‌ست به‌ چاکه‌ی تۆ و خۆشه‌ویستیت ناکه‌م.»

له هه مان کاتدا له گه‌ل گه‌شه کردنمان له شته کانی خودا، وپیشکه وتن له قوناغه جیاوازه کانی ژياندا، ده‌بیت شته کانی پیشوو و مندالانه وه‌لا بنین. پۆلس ده‌لێت ئیستا ئیمه‌ رینگ و شکۆمه‌ندیه‌ که‌ی به‌ کال ده‌بینین، به‌لام له‌ گه‌ل فشاردانمان به‌ره‌و خه‌لاتی ئاسمانی، پۆژانه خودا به‌ روونیت ده‌بینین. به‌ واتایه‌ کی تر، ئیمه‌ش وه‌ک چۆن ئه‌و ئیمه‌ ده‌ناسیت، ئه‌ویش ده‌ناسین. کای وه‌ دۆخی ئاسمان چیه‌ که‌ ده‌ته‌ویت پاره‌ی بۆ ده‌یت؟ ئایه‌تیکه‌ که‌ پیشه‌کی و قسه‌کردنه‌. فیلیپیان ۳: ۱۰ ده‌لێت: «من بانگتان ده‌که‌م بۆ لای گه‌لی مه‌سیح و ئیوه‌ی زیندوو، منیش وه‌ک ئیوه‌ نامرم.» ئه‌وه‌حاله‌تی خودی ئاسمانه‌ که‌ گه‌نجه‌ که‌ عیسا مه‌سیح به‌هۆی کاره‌که‌یه‌وه‌ بووه‌، و ئه‌ویش دروستی ده‌کات. هێزی نه‌بات و ئه‌هلی دلی خودا تا ئامانجی دلمان باشه‌.

سێیه‌م جار که‌ بیرى لیده‌که‌یه‌وه‌ ده‌گه‌رپێته‌وه‌ بۆ دۆخی کۆنی ئه‌سمانیده‌، «که‌ مه‌مکی قژی کورته‌پالدان بۆ قاتای بێرگاری یان شوراھی.» ئه‌وانه‌ی هه‌ول ده‌ده‌ن خۆیان به‌ خۆیان بناسین، بپاره‌ دژی یه‌کتر شه‌ر بکه‌ن. ترسی جدیدیترینی چاوی شه‌یتان ئه‌و که‌سه‌یه‌ که‌ بووه‌ته‌ مه‌سیحی به‌لام تاریکی وه‌سفکردنی قورسه‌.

باوه‌رداران وه‌ک مه‌سیح ده‌بن، چیت بۆخۆیان ناژین، به‌لکو بۆئو که‌سه‌ ده‌ژین که‌ تێیدا نیشته‌جی بووه‌. پاشان ده‌چنه‌ ناو ده‌رکه‌وتنێکی گه‌وره‌تر و به‌هێزتری ژيانى مه‌سیحه‌وه‌. هه‌ر له‌به‌ر ئه‌مه‌شه‌ پۆلس ده‌لێت بۆ ناسینی خودا ده‌بیت به‌شداری له‌ ئازاره‌کانیدا بین و له‌ گه‌ل وینه‌ی ئه‌ودا بگونجین. ئه‌و ئازاره‌ جه‌سته‌یه‌یه‌ تایبه‌ته‌ی که‌ پۆلس باسی ده‌کات، هاوته‌ریبه‌ له‌ گه‌ل مردنی، رۆج که‌ ده‌رئه‌نجامه‌که‌ی زیندوو بوونه‌وه‌ی ژيانه‌! پێته‌رده‌نووسیت:

«بۆیه‌ له‌به‌ر ئه‌وه‌ی مه‌سیح له‌ جه‌سته‌دا ئازاری چه‌شتوو، خۆتان به‌ هه‌مان ئپراده‌ چه‌کدار بکه‌ن. چونکه‌ ئه‌وه‌ی له‌ جه‌سته‌دا ئازاری چه‌شتوو، وازی له‌ گونا هه‌ناوه‌، بۆ ئه‌وه‌ی چیتله‌ جه‌سته‌دا بۆ ئاره‌زووی مرو‌فه‌کان ناژی، به‌لکو بۆ ویستی خودا.» (یه‌که‌م په‌ترۆس ۴: ۱-۲)

ئه‌گه‌رله‌ گۆشتدا ئازارمان چه‌شتبیت، چیت سه‌رنجمان له‌سه‌ر رینگاکانی خۆمان نییه‌، له‌لایه‌ن ئه‌وانه‌وه‌ کۆنترۆل ناکرین یان به‌دوای گوناهندانارۆین. ئیمه‌ سیفه‌تی مه‌سیحمان هه‌یه‌ که‌ له‌ خۆماندا کارده‌کات! ئه‌وه‌ ئه‌و ئامانجه‌یه‌ که‌ پێویسته‌ به‌دوایدا بگه‌رپین، وئه‌وه‌ ته‌نها شتیکه‌.

## نازار له گهڼ مه سیح

قوربانیه کانی مه سیح چین؟ زوریک له باوه پداران تینه گه یشتنیکیان له چه مکه هیه چونکه فیرکاریه ئانییه کان ره نگدانه وهی دروینه یان له م زاروا هیه ئینجیلییه داوه. نازار به مانای مردن به نه خوښی یان نه بوونی پاره ی پتویست نییه بو پیدانی هه سابه کان یان برسپوون بو چهند هه فته یه ک، بو نه وهی خودا سه رسام بیت بهو قوربانیه که سیانه ی. نازار قوربانی نییه-نازار، گوپرایه ئیه! نووسه ری کتیی عیرانییه کان به پوونی له باره ی نازاره کانی مه سیحه وه دهنوسیت.

«له رۆژگاری گوشته کهیدا، دوعا و پارانه وه به هاوار و فرمیسکی بهرزه وه، بو نه وه که سه ی که توانی له مردن رزگاری بکات، به هو ی گوپرایه ئیه که یه وه گوپی لیده گیرا. واته هه رچه نده کوپوو، به لام له ریگه ی نه ووشانه ی که توووشی بووفیری گوپرایه لی بو. (عیرانییه کان ۵: ۷-۸)

کاتیک عیسا هاته سه ر زه وی، توانای گوپرایه لی نه بوو، به لکو ده بوو نه وکاره بکات فیری. گوپرایه لی باوکی بوو کاتیک ئاسان نه بوو. عیسا نهیده ویست دلی مروقه کان رازی بکات. به لکوته نه باورازیکردنی خودا ده یزانی له درپژخایه ندا، خه لک سوودمه ند دهن له گوپرایه ئیه که ی. په ترۆس نازاری راسته قینه ی وه ک ژيانکردن به پی ویستی خودا له به رامبه ر ئاره زووه کانی مروفا ده بیی (یه که م په ترۆس ۴: ۲). «نازاره کانی مه سیح» واته گرته به ری ریگی خودا کاتیک میشک، هه سه کانمان، یان هه سه ته جه سه ته یه کانمان به ره وئاسووده یی، سازشکردن، یاجیژمان راده کیشن. زورجار نه مه له کاتی ملمانیدا پرووده دات کاتیک خودا پیمان ده ئیت ریگایه ک بگرته به ره لام هاوړی، خیزان، هاوکاره کان، یان ئاره زووه کانی تر به ره و ئاراسته یه کی ترده مانکیشن. به داخه وه وادیاره زوریه ی نه وانه ی له ئیمه نزیکترین، به ره نگاریمان ده بنه وه. نموونه یه کی کلاسیکی نه مه، کاتیکه که په ترۆس دژی مردن وناشتی عیسا ده بیت:

«له وکاته وه عیسا دهستی کردبه نیشاندانی شاگرده کانی که ده بیت بجیتته ئورشه لیم و نازاری زور به ده ست پیره کان و سه روک کاهینه کان و ماموستایانی یاسا بگریت و بکوژریت وله رۆزی سییه مدازیندوو بیته وه. به لام په ترۆس بریدییه لایه ک دهستی کردبه سه رزه نشتکردن وگوئی: گه وره الیت

دووریّت، ھەرگیز ئەمەت بەسەرنایەت. بەلام عیسا پرووی کردەو و یی  
گوت: شەیتان! لە پشتەووە برۆن، تۆ دوژمنی من، چونکە بیرت لەسەر  
شتەکانی مەروفەکانە نەکە شتەکانی خودا. (متا ۲۱: ۲۳-۲۴)

عیسابە شاگردەکانی گوت کە بۆ ئەوێ شوین خودا بکەوێت، دەبێت بچێتە  
ئۆرشەلیم و ئازار بچێت، و بکوژیت و لە پوژی سێیەمدا لە مردن ھەستیتەو.  
بە دنیاییەو پەترووس گوتی لە عیسا نەبوو کە باسی زیندوو بوونەو بکات. ئەگەر  
ھەیبوایە، قسەکانی عیسا سەبارەت بە مردنی بێزاری نەدەکرد.

دەتوانی گوت لە و بیرکردنەوانە بێت کە بە مەشکیدا تێدەپەری؟

دەشێت دەقەھێک چاوەڕێ بکە، تۆ مەسیحی بەتێندراوێت [تازە بوی ئاشکرا  
بوو بوو] و بپارە شانشینی بگەڕێنیتەو. کارەکانم و ژیانم بۆ دامەزراندنی شانشینی  
و گەپاندنەوێ ئیسرائیلەمن ژن و خێزانەکەمم بەجێھێشت تا شویت بکەوین و  
ھاوڕێکانم لە رێگادا لە دەستداو. کاتێکی زۆرم لەسەر ئەمە بەسەر بردوو. و ناوم  
لەسەر لیوی ھەموو کەسێکە سەرکردەکانی کەنێسەکان پێیان وایە تۆیت شێتانە؟  
پۆژنامەو گوڤارەکان لەسەر کارە مشتومراویە کانتان دەنووسن. لە ئێستادا تۆ گەرمترین  
بابەتی سۆشیال میدیا، و زۆربە قسەکان ناخۆشە زۆریک لە سەرکردەکان بە زاھید  
دەزانن. وە ئێستا باسی مردن دەکەیت. دواي ئەو چیم بەسەر دیت؟ ئەو نەدە کاتم  
بە شوین تۆدا بەسەر بردوو، جگە لە شەرمەزاری ھێچ تری بۆ نەھیناوە!

پیتەریە توورەییەو وتی: «وا نییە پەرەدگار!» (ییری ئازاد). عیسا بەخێرای  
ئاماژەی بەو ھەداکە بیرکردنەوکانی پەترووس، خۆپەرستانە و دونیاییە. پەترووس ئەم  
پووداوانە وەک خودانەبینی. شەیتان ئەم جیھانە فیڕ کردوو (خودای ئەم  
سەردەمە دوو ھەزار ساڵ ڕۆژ ۴: ۴) کە بەرژەو ھەندییەکانی خۆی بپارێت. شانشینی  
ئاسمان پێچەوانەکە. کەواتە بۆ بەدیھێنانی ویستی خودا دەبێت دژی پەوتی  
کۆلتوری باو بچین، تەنانەت ئەگەر ناچار بین پووبە پرووی خوشک و براکانمان  
ببینەو لە پەرەدگاردا کە بیرکردنەوکانیان لە ژێر کاریگەری جیھاندا. پەترووس  
پیاوێکی خراپ نەبوو، بەلام بیرکردنەوکانی لە ژێر کاریگەری جیھاندا بوو؛ نەک  
مەسیح. ئەو بەرەنگاری ئەو دیدگایە بوو کە دیاری دەکرد شتەکان، چۆن بن  
یان بن. نمونەھێکی تریش، نەوێ ئیسرائیلە کە سیخوڕییان بەسەر خاکی کەنعاندا

ده کړد. زیاتر له سالتیک تپه‌ریپوو به‌سهر خه‌لکه که‌دا که له بیابان بوون کاتیک خودا به موسای گوت پیاو بنی‌رتته دهره‌وه بو کو‌کردنه‌وه‌ی زانیاری دهریاره‌ی نه‌و خاکه به‌لیندراوه که قه‌ده‌ریان بو دانراوه. موسا له ههر هوزیکي ئیسرائیل دوانزه سهرکرده‌ی هه‌ل‌ب‌ژارد. دوو که‌سیان یه‌شوع و کالیب بوون. کاتیک سیخوره‌کان گه‌رانه‌وه، راپورتی دژ به‌یه‌کیان دا سه‌باره‌ت به‌وه‌ی چپیان بینیه، وده‌بوو چی بکه‌ن. ده که‌سیان ووتیان:

«به‌لام نه‌و‌خه‌لکه‌ی له خاکه‌که‌دا ده‌ژین به‌هیزن، شاره‌کانیش قه‌لا وزور گه‌ورن. جگه له‌وه‌ش نه‌انکیه‌کانمان له‌وی بینی. نه‌مالاکیه‌کان له نه‌گیف ده‌ژین؛ هیتیه‌کان و نو‌بیه‌کان و موریه‌کان له شاخه‌کاندا ده‌ژین؛ که‌نعانیه‌کان له که‌ناری ده‌ریا و به‌درنژایی رووباری ئوردن ده‌ژین. به‌لام نه‌و پیاوانه‌ی له‌گه‌لیدا رویشتبوون، گوتیان: «ئیمه ناتوانین بجینه سهر گه‌ل، چونکه نه‌وان له ئیمه به‌هیزترن.» وه راپورتیکی خراپیان سه‌باره‌ت به‌و خاکه هینایه ئاراهه که له‌ناو ئیسرایلیه‌کاندا لئیان کو‌لیه‌وه و گوتیان: نه‌و‌خاکه‌ی که به‌ناودا تپه‌رین بو‌گه‌ران، خاکیکه دانیشتو‌وانه‌که‌ی قووت د‌ه‌دات، وه‌ه‌موو نه‌و که‌سانه‌ی تئیدا بینیمان زه‌به‌لاحن.» (ژماره‌کان ۱۳: ۲۸، ۲۹-۳۱: ۳۲)

به‌لام کالیب و یه‌شوع باسیکی تریان گپ‌رایه‌وه:

«پاشان کالیب گه‌له‌که‌ی له‌به‌رده‌م موسادا هیمن کرده‌وه، وگوتی: بایه‌کسهر بچین وخواه‌ندارتی بکه‌ین، چونکه ئیمه به‌باشی ده‌توانین به‌سه‌ریدا زال بین... نه‌گه‌ریه‌زدان پتی خوش بیت، ده‌مانخاته نه‌م خاکه وپیمان ده‌به‌خشیت، خاکیک که شیر و هه‌نگوین لی ده‌رژیت. ته‌نیا له یه‌زدان یاخی مه‌بن له‌گه‌لی خاکه که‌ش مه‌ترسن چونکه نه‌وان نانن بو ئیمه! نه‌وان قه‌لغان وه‌رگیراوه ویه‌زدان له‌گه‌ل‌مانه، لئیان مه‌ترسن.» (ژماره‌کان ۱۳: ۳۰؛ ۱۴: ۸-۹)

دوانزه پیاوه که پیکه‌وه رویشتن بو نه‌وه‌ی سیخوری به‌سهر خاکه‌که‌دا بکه‌ن. خاکیک و شاریک و گه‌لیکیان بینی. بو ده‌یان راپورتیکیان دا و دوو که‌سی تریش راپورتیکی دژیه‌یه‌کیان دا؟ وه‌لامه‌که له روانگه‌ی نه‌واندا به!

خودا سه‌باره‌ت به‌ کالیب و یه‌شوع وتی که نه‌وان روحتیکی تریان هه‌یه و به ته‌واوی شوئینیان که‌وتوون (ژماره‌کان ۱۴: ۲۴). به واتایه‌کی تر له ئاره‌زووی مرو‌فه‌وه

بەرەو ویستی خودا گواسترا بووه. ئەوان لە روانگەى خوداوه سەیری دۆخەکیان دەکرد و تەنھا خەمى سەلامەتى و ئاسوودەى خۆیان نەبوون. ئەمە گەنگە بۆ ئەوهى، تێبەگەىن بۆچى دە سیخوڤە که راپۆرتىكى جیاوازیان بە کالێب و یەشوع دا. ئەو دە کەسە زیاترخەمى ئاسوودەى و سەلامەتى و خێزانى خۆیان بوون نە ک ئەوهى خودادەیهوئێ. ژانیان بە وشتانە رێنمایى دە کرا که کاریگەرییان لە سەر بوونە ک شانشینی خودا. ئەوان لەوه تێنە گەیشتن که خودا هەرگیز وازیان لێناھێنیت و خودا لە هەر رێگایە کدا که خەلک رێبەرایەتى بکات سەرکەوتووین دە کات. ئەم بیرکردنەوه هەلەیه بۆ باقى خەلکە که شە راست بوو، بۆیه دەیانگوت:

«هەموو ئیسرا ئیلیه کان گەبیان لە موسا و هارون کرد، و هەموو جەماعە تە کە پێیان گوت: ئایا ئێمە لە خاکی میسرین لەم بیابانە دابمردنایە! بۆچى یەزدان ئێمەى گەیانده ئەم خاکە؟ بۆئەوهى بە شمشیریکەوئێ ژن و مندالە کانمان تالان بکەین؟ ئایا باشتەر نەبوو بگە رێنەوه بۆ میسر؟» (ژمارە کان ۱۴: ۲-۳)

نەوهى ئیسرا ئیل بیریان لە رۆژە خۆشەکانى میسر کردەوه، ئەو کاتەى سکیان پر بوو و ژانیان سەقامگیر بوو. هەرچەندە ئەوان لە میسر کۆیلە بوون، بەلام ئەوهى رۆبەرپروویان بووهوه لە دیلبوون قورستربوو. هەموو میللەت بەرەنگارى گۆرانکارییه کى پێویست بوو. ئەوان ئاشنای ژینگەى بیابان بوون و هەستیان بە ئاسایش دە کرد تێیدا، هەرچەندە ئەو کۆچەرى و خواردنەى که هەیانبوو، ئایدیال نەبوو. لە ئەنجامدا چاویان هەرگیز نە کەوتە سەر خاکی بەلێندراو و ویستی خودایان بۆ ژانیان جێبەجێ نە کرد. بەلام یەشوع و کالێب دەبوو بەردەوام بن. ئەو دژایەتییەى که رۆبەرپروویان بووهوه لە «براکان» هوه بوو که دەیانویست بە تەواوی بێدەنگیان بکەن: «بەلام هەموو کۆبوونەوه که گوێیان بەردبارانیان بکەن. پاشان شکۆمەندى یەزدان لە چادرەکەى چاپۆیکەوتندا بۆ هەموو ئیسرا ئیلیه کان دەرکەوت.»

(ژمارە کان ۱۴: ۱۰). ئەوانەى دژایەتى یەشوع و کالێبیان دە کرد، مێشکیان نوێ نەبووهوه و ملکەچى بیرکردنەوه و شیکارییه کانى جیهان بوون. ئەوان بە رێگا و بیرى بیابانى خۆیانەوه گیر بوون.

پۆلس وه ک یەشوع و کالێب وتی که پێویستە ئەوهى لە دواوهیه بەجێبەجێلین، و فشار بخەینە پێشەوه بۆ خەلاقى بەهەشت (فیلیپیان ۳: ۱۴).

باديسانه وه له ئيشايا ۴۳: ۱۸-۱۹ بکۆلینه وه و سهرنجی ته و ئاموژگاريانه، بدهين که هانمان دهدهن:

شته کانی پيشووت له بیره، وه بیرت له شته کۆنه کان ده کرده وه.  
سهیرکه، من شتیکی نوێ ده کهم: ئیستا خه ریکه به هار ده کات؛  
ئایا ههستی پیناکهیت؟ له بیابان ریگایه ک دروست ده کهم، وه له  
بیابانه کاندایه رووباره کان ده ریژنیم.

به داخه وه ته نانهت له مړوشدا زۆرن ته وانه ی شوینی «سهلامه تی» دیلبوونیان پې  
باشتره له هه ولدان بۆ ئازادی و جیبه جیکردنی به لینه کانی خودا. ته وان له وه زیاتر  
له ریگه ی ئاشنا و دوژمنکارانه ی ئیستا ده ترسن له و گۆرانکارییه ی که له داهاتوودا  
چاوه ریپیان ده کات. هه ندیکێ تریش هه ن له رابردوودا به کاری خودا رازین و ئیتر نا  
ته وان ئاماده نین بچنه پيشه وه و رووبه رووی ته حه دای نوێ ببنه وه. به دنیاییه وه  
خودا له ریگه ی ته وانه وه کاری گه وره ی کردووه، به لām له ئاسووده یی سه رکه و تنه کانی  
رابردوودا جیگیر بوون.

گوته ریایه لی ویست و ئیراده ی خودا، ئازادی و ژیان ده هیئت و تاکه ریگایه بۆ  
به دیه پینانی راستیه کان؛ هه رچه نده ره نگه له بارودۆخی ئیستاماندا به ده سه ته پینانی  
پاداشتی ئاسمانی مه حال بیت. خودا له ریگه ی ئیشایه وه وتی که کاریکی نوێ ده کات،  
به لām کاریکی له وشیه وه له بیابانه کاندایه ته نجام ده گات. به واتایه کی تر، کاتیک شوینی  
رۆخی خودا ده که وین بۆ جیبه جیکردنی ویستی ته و، خۆمان له دۆخیکدا ده بینینه وه  
که پیده چیت مه حال، ووشک و بێ به ره هم بیت. به لām وه ک ده زانی، ته وه ی لای  
مروّف مه حاله لای خودا مومکینه (لوقا ۱۸: ۲۷). چونکه له ده ره وه ی بیابانی ئیستا،  
ژیانیکی زۆر و سه رکه و تن و جیبه جیکردنی به لینه کان چاوه ریپتان ده که ن.

وه ک ته وه ده سیخور و ته وانی تر مه به که ئاماده نه بوون ویستی خودا قبول بکه ن  
وبه ره نگیری ته و گۆرانکارییه بوونه ته وه که له بیبه شی بیابان، رزگاریان ده کات. به لکو،  
به متمانه وه فشار بخه ره سه ر پاداشتی ئاسمانی خاکی به ئیندرای خودا!

# رېځگای گه وره ی خودا

«ناخوښی ته نه ټامرازیک نیی، به ټکو ټامرازیک کاريگه ره له لایه نه خوداوه بو پېشکه وتنی رڼی. زورجار ټهو بارودوخ و پروداوانه ی که وهک پاشه کشه هه ستیان پیده که ی، ټهو شتانه نه که گه شه ی رڼحیمان چرتر ده که نه وه. کاتیک له م شته تیده گه ی، ده چینه ناو قوناغه کانی گه شه کردنی رڼی چر. به م شیوه یه به تیگه یشتن و قبولکردنی واقعی رڼی ژیان، نازار ټاساتر و ټاساتر ده بیت بو به رگه گرتن.»

-چارلز ستانلی

«دهنگیک هاوار دهکات: رېځگای یه زدان له بیابان ټاماده بکه نه له بیاباندا رېځگایه کی گه وره بو خودا که مان راست بکه نه وه.»

-ئیشایا ۴۰:۳



سهرسورهيڼه ره که خدا له بيابان ريځايه کي خيرا دروست بکات! بيابان شوښيکه که ريځگاني تيدا ناماده ده کړت؛ ريځايه ک بؤ ژيانپکي شکومند که له گهل عه قل و ئيرادهي خودادا هاوئا ههنگ بټت.

به دريژاي ميژوو که کس هم ريځايه يان گرتوته بهر. به لام خودا زور که س بؤ هم سه فهره ناماده ده کات. ئيشايا ۳۵: ۶، ۸ باسي شتيکي لهو جوړه ده کات:

«ناوه کان له بياباندا ده رټين چه مه کانيش، له بيابان... له وي ريځايه کي خيرا ده بټت و يي ده وترت ريځاي پيرؤزي.»

ريځاي گه وره ي خدا له بياباندا، ناو و ژماره ي ئاساي ريځا و ريځا سهره کييه کاني دیکه ي نيه؛ به لکو يي ده وترت «ريځاي پيرؤزي» .

يه کيک له پيناسه کاني پيرؤزي بريتييه له «پاک بوون» . عيساده ئيت: «خوشبه ختن ئه وان ه ي پاکن، چونکه خودا ده بينن» (مه تا ۵: ۸). عيسا ناگه رټيه وه بؤ کلټيسايه کي ناپيرؤز يان ناپاک؛ خه ريکه ده گه رټيه وه بؤ کلټيسايه ک به يي په له و چرچ و لوچي و يي که موکوري.

ده يان سال له مه و بهر، کاتيک گه نج بووم و تازه ده ستم به خزمه تکردن کرد، خودا رؤژيک له نوټزدانيشاني دام که ده يه ويټ ژيانم پاکتريکاته وه. ئه وه نده په رؤش بووم به ليزام گوت: «خوداده يه ويټ پيسيه کانم پاک بکاته وه!» وه منيش به رده وام بووم و هه موو ئه و شته نه خوازاوانهم پي وت که خودا ويستويه تي لابات. (ههروه ها چه ند شتيکي بؤ ليسته که زياد کرد که رهنگه له ده ستم دايټ!)

به لّام بؤ ماوه ی سئ مانگ هیچ شتیکې نوئ رووی نه دا. له راستیدا چهنډ شتیک له ژیاندا هه بوون که خراپتر بوون و هه ستم به پټویستی ده کرد که زیاتر پاک بېمه وه. چوومه لای خودا و پرسیم: «بؤچی خو و عاده ته خراپه کانم، له بری باشتربوون خراپتر ده بن؟»

له وه لّامدا وتی: «کورم و تم دهمه ویت پاکت بکه مه وه. تا ئیستا هه و لت داوه به هیزی خوت ئهم کارانه بکه یت، به لّام ئیستا من به شتواری خوّم ئه نجامی دده م.»  
نهمده زانی که ده چمه ناو به که م گه شتی بیابانی ژیانمه وه و ۱۸ مانگی خایاند.

### رېځگانې ئه و رېځگای ئیمه نین

له سهره تاي ژياني ئيمانيمدا به وه زار هتي تي. ال ئوسبورن. دکتور ئوسبورن وه زيړيکي گه وره و نووسه ريکي ناياب بوو که له گهل هاوسه ره که ی، ده یزي، بؤ ده یان سال سهر کردايه تي وه زار هته کاني ئينجيل و چاره سهر کردنيان له سهر انسه ري جيهاندا کرد. وه زار هته که یان ده یان مليون که سی رزگار کرد.

بؤيه به دنيا بيه وه ده توان وروژاندني من له وتاري دکتور ئوسبورن له کلّيسا که مان له دالاس، و به سهر يردني کات له گهلّيدا له ماوه ی مانه وه ی له شاره که دا خه يال بکه ن. له سهر ووی هه موو ئه وانه شه وه، چونکه ئه و کاته من خانه خوئ بووم، به شتويه کی شه خسي ناسيم. ئه و ناياب بوو. هه ستم ده کرد له تهنيشت مه سيح دانيشتووم کاتيک له گهلّيدا بووم.

ئوسبورن چهنډ جار يک هاته کلّيسا که مان و ههر جار يک زیاتر له يه کتر نزیک بوو ينه وه. هه موو ئه و کتیبانه ی که له گهنجيدا خویند بوو يه وه بؤ ئاماده کاری بؤ خزمه ته که ی پيدام، له دوو سه فهر يشدا هه موو جله کاني بؤ هيّنام، چونکه ئیمه ته و او قه باره مان يه ک بوو. من وه ليزا له و کاته دا بودجه ی کړيني جل و به رگي فره ري نه بوو، بؤيه له هه ردوو بؤنه که دا سوو ديکي زورم له به خشنده ي ئه و وه رگرت. دواي ئهم سهر دانه نه و و ده یزي وه ک دايک و باوک يک بؤ من و ليزا بوون.

چهنډ سائيک پيشتر، کاتيک هيشتا له کو مپانيای ئه نډا زيار ی کارم ده کرد، رؤژيک له کاتيکدا ئوسبورن له کو بوونه وه يه کدا بانگه شه ی ده کرد، رؤچی پيرؤز به چرپه يي گوتم: «رؤژيک خزمه تي ده که یت. رؤژيک بؤی کار ده که یت.» بؤيه له دلي خو مډا

گوتم ئەمه ئهوه پشتراست دهکاتهوه که له داهاتوودا له تيمه کهيدا دهيم و دهست به خزمهتيکي ئينجیلی هاوشيوه دهکهم.

به لām هيچ رووی نه دا، هيشتا سه رگهردانی بيابان بووم. وهزارهتي خيزانی ئوسبورن باره گا سه رکهيه کهی له شاری «توسکالوسا» بوو، به لām له ئورلاندو دهریا. له گه ل تپه ربوونی کاتدا، ههستم به فه رمانیکی ناوه کی کرد سه بارهت به وهزارهت کهم که ناچاری کردم بچمه ئورلاندو بو ئه وهی له خيزانی ئوسبورن نزيکتر بم. دوو ئامانجم له ميشکمد بوو. يه کهم: ئه وه بو ی روون بووه وه که من چير له کلئيسای دالاس خزمهت ناکه م. ئه و پياویکی به ريز بوو، ده مزانی که هه رگيز به دامه زرانندی من کلئيساکه مان به دهر ناکات. دووهم: ئه گهر من وليز له ئورلاندو بزياین، زور ئاسانتر ده بوو بچينه ناو وهزارهت که يه وه. من به گواسته وه م بو فلوريدا خوم ده خسته به رده ستی.

ده زانم ئەمه رهنکه وه ک زياده روهی ده رکه ویت، به لām زوربه تامه زرويه وه بووم که خودا به ره و بانگه وازه راسته قينه که م بمبات.

بو يه کاتم له گه ل باستوره که م له دالاس داناوه تا يتي بلیم ده مه ویت ده ست له کار بکيشمه وه و بچمه ئورلاندو. شه وی پيش چاوپيکه وتنه که سی باستورپکی دیکه له شاره جيا وازه کانه وه به يه ونديان پتوه کردم. هه ريه که يان کاتيک زانیان که من پلانم هه يه رۆزی دواتر چی بکه م، به ته واوی يه ک پرسياريان ليکردم: «ئایا ئه ليزا له گه ل ئەمه دا باشه ؟»

ليزا له گه ل ئه وه دا نه بوو. چهن د جارێک يتي وتبووم: «جۆن، هه ر ريگايه ک هه ئييزيتریت، له گه لتداده رۆم به لām له دلمدائه وه م نيه که ئەم کاره بکه م!» منيش پشتگويم خست. له دلي خومدا گوتم ، ليزا تيناگات و به و پييه ی من له ماله وه م، پتيويسته ته نهاخوی بداته ده ست ئه وقسانه ی من ده يلیم، بيرکردنه وه کانم چهنده نا پيگه يشتوو، گه مژه بوون.

کاتيک باستوری سييه م ئه و شه وه ته له فونی بو کردم و هه مان پرسيارى دوو پرسيارى يه که می ليکردم پرسى، شتيک له مندا چرپاند. چاوه کانم کرانه وه و ده مبيني که له برى ئه وه ی ريگه به خودا بده م پلانه که ی بو ژيانم دابريژييت، هه و لم ده دا يارمه تی بده م بو ئەنجامدانى.

رۆزی دواتر، من و ليزا له گه ل باستوره که م و هاوسه ره که ی کو بووينه وه. پيشتر

هوکارۍ کوښوونو هه کم بڼوون کردبووه، بهلام دواى سې پهيوه ندى ته له فوڼى شهوى پيشتر، بيرؤکه کم گورېبوو. ههردووکيان به ميه ره بانى به من و ليزيان گوت که هيشتاده يانه وېت له گهلان بمينينه وه. کاروېسته کونه کم هيشتا له شوڼى خويدا بوو. ههستم کرد قورسايبه ک له شانم هه لگيرا و ناماده بووم ببينم خودا کارمان بڼو بکات. نه مده زانۍ که هيشتا پرؤسه ى پاککردنه و هم ته واو نه بووه. شه بولېکى دیکه له رڼگدا بوو و ههر له و رؤژه وه دهستى پېکرد.

ته نه شاهه ش کاترېمېر دواى کوښوونو هه که مان له گهل پاستوره کم و هاوسه ره که ى، له ماله وه بووم، جله کانم له بهر ده کرد بڼو نه وهى بچم له گهل هه نديک له هاوکاره کانۍ کلېسا کم يارى باسکه بکم. ته له فوڼه که زهنگى لېدا. نه وه بوو که تى. ل. نوسبورن! زيا دهره وى ناکم، به پهيوه ندييه که ى تووشى شوک بووم.

کاترېمېرونيوېک قسه مان کرد، نه وېش خزمه تېکى پيشکه ش به من و ليزا سميس کرد. نيمه ده بوو يارمه تى نه و و دهيزى بدين که به جيهاندا گه شت بکن. ههروه ها ده بوو کلېسا به ک له تولسا دابيتېن، که له کوتاييدا ده بېته موديلېک بڼو نه وهى کلېسا کانۍ دیکه بچېنرېن. نامانجى داهاتوو چاندى کلېساى هاوشپوه بوو له سه رانسه رى جيهان که چالاکى ئينجېلى به رفراوان تېيدا به رپوه ده چوو. له م پهيوه ندييه ته له فوڼيه درېزه دابه رده وام له دلۍ خو مديايرم ده کرده وه: «واو باوکه، به راستى تو کار ده که یت و سه رسامم به وهى که تو چنده خپرا کار ده که یت!» زه حمه ته باسى نه و سه رسورمان و وروژانده بکم که ههستم پېکرد کاتېک پهيوه نديم به ته له فوڼه وه کردله گهل تى. ال دلنيا بووم که نه مده رچوونه له بيا بان؛ نه و ده رچوونه ى که چاوه رپې بووم. نه وهنده دلخوش بووم که ههستم ده کرد ده توانم بازېدهم، وده ست له سه قفى. نه وشوقه يه بدم که له وکاته داتېيدا ده ژيام. دواى نه وهى ته له فوڼه کم هه لواسى، چوومه ده روه بو نه وهى سوپاسى بکم، بهلام ههستم به گه ران يان گومانېک له رؤحمدا کرد؛ ههستېکى ناخوش، ومات و قوول بوو.

له دلۍ خو مدا گوتم: «نا خوايه نا، نا! نابيت نه مه بکه یت! زور له مه و بهر به لېنى نه مه ت پېدام. وت رؤژېک له تى ئېل کار ده کم. نابيت بلېت نا!»  
نه م گه رانه رېگه ى نه ده دام برؤم. سې رؤژ هه ول مده به هه ول و دوعا کردن له م ههسته رزگارم بېت، بهلام نه متوانى. هاوارم کرد: «خوايه، با بهم شته دلخوش بم!»

ليزا له ناو خویدا ههستی به هه مان گهړان ده کرد؛ هه رچه نده به راستی ویستویه تی له گه ل خیزانی ئوسپورن کار بکات.

دواچار هه لمبژارد ئەم گومان و خویشکینینه (هه نگاوێکی مندالانه و رهنګه مه ترسیدارتر له لای منه وه). پشتگوێ بخه م بویه من و لیزا چوینه ئوکلا هو ما سیتی بو چاوپیکه وتن و پیده چوو هه موو شتیک به ریکوپیکي بیت. تی. ل. و دهیزی به فره ی ئه و بۆسته ی له وه زاره ته که یان پيشکesh کردوله ئاهه نگيکي کريسمسا به هه موو تیمه که یان ناساندين.

پاشان گه راي نه وه بۆ دالاس و ده ستمان له کاره کانی کلپسا که مان کتياپه وه. به لام خویشکینینه که هه ر مابوو وه. چه ندين کاتژميردوعا کرد و هیشتا هه ستم به باشی نه بوو. به رده وام دوام ده کرد بۆ ئه وه ی له م هه سته خراپه رزگارم بیت، به لام پیده چوو گۆرانکاری به سه ردا نه هات.

له کوتاييدا به ليزام گوت: «نازانم چيیه، به لام شتيکه!» ئوم سه ری له سه ری خو ی دانا و وتی: «منیش هه مان هه ستم!»

ته له فۆنم بۆ تی. ال و هه ستم پیکرد، ئه ویش وتی: «پتویسته یه کتر ببینن و باسی ئەم بابته بکه ین.» بویه به فروکه گه یشتینه تولسا و دوو کاتژمیر قسه مان کرد. تی. ال وتی: «ئیمه ئەم کاره مان پيشکesh کردیت چونکه به راستی خو شمان ده ویت و ده زانین تۆتیمه ت خو شده ویت. به لام ئیستاده ست ده که ین به بیرکردنه وه له وه ی که ئەمه به راستی له خوداو نه ییه.»

وتم من: «خۆم لێ تیناگه م، به لام پیم وایه تۆ راست ده که یه ت!» باوه رپم نه ده کرد ئه وه بلیم چونکه هه موو وه ی منی ده ویست تا بیلیم. خه ونی ته وای ژيانم ئه وه بوو که له کۆمپانیای تی. ال ئوسپورن.

له و رۆژانه دا به زووری به یانیان زوو ده چوومه ده ره وه بۆ ماوه ی یه ک دوو کاتژمیر و نیو بۆدوعا کردن. به لام دوا ی ئه وه ی رووبه رووی ئەم نا ئومیدییه بوومه وه له پاله وانه که م دکتور ئوسپورن، بۆ ماوه ی دوو هه فته به ده گمه ن دوعاده کرد کاتیک به یانی ده چوومه ده ره وه. وا دیار بوو ته نها شتيک که ده توانم بیکه م گریان بوو. ته نها شتيک که ده متوانی بیکه م ئه وه بوو که به بیباوه ری پیداجوونه وه به رووداو ه کانی چه ندمانگی رابردوودا بکه م. خه ميکی وه سف نه کراو بوو. وه ک ئه وه وابوو من ماته مینی

مردنی که سږی ټازیم ده گړا. دواى دوو هه فته له دهره وهى مال بووم که کهس گوږی لیم نه بوو و به دهنکی بهرز هاوارم کرد «بوچی؟! بوچی ویستت واز له کاره بهینم؟ شهش سال له موهو بهر پیت وتم رږژیک له تی. ل. کار ده کهم. بوچی؟!» هه رگیز له بیرم ناچیته وه که خودایې وتم: «چونکه ویستم بزاتم خزمه تم ده که کیت یان خه ونه که!»

سهرم سورما.

پاشان وتی: «ههر بویه وام لیکرد ئیپراهم ئیسحاق پدشکهش بکات له سهر قوربانگا تا بزاتم خو شه ویستیه که ی بو من گه وره تره یان ئه و به لینه ی نیعمه ته که پیم به خشیبوو. ئه وه ده یسه لمینیت که خزمه تم ده کات، خزمه تم ده کات بو ئه وه ی خه ونه که ی بیته دی، یان خزمه تم ده کات و دلنیا ده بیته وه که به لینه کهم جیبه جی ده کهم بو به دیهینانی ئه و خه ونه!»

ئهم قسه یه ی خودا وه لامی هه موو ئه و پرسیارانه ی دایه وه که له دوو هه فته ی رابردوودا، له میشکمدابوون و بو یه که مجار له ماوه ی هه ژده مانگدا، رږحم پر بوو له شادی. وه ک ئه وه وابوو ژیانم بو بگه رپته وه و تیگه ی شتم که له و سانه دا چهنده به خته وه رم. تیگه ی شتم ژنیکی جوان ژنی منه. تیگه ی شتم که من باوکی مندالیکى جوانم. جاریکى تر عاشقى ژن و کوره کهم بوومه وه. تیگه ی شتم که له شوقه یه کی ته و او نویدا ده ژیم سی هه نگو له لیواری هه وزه که وه دووره وئاسمانیکى خورگیران رږژه کانی پرکردبوو. هه موو ئه مانهم پشتگوئى خستبوو، چونکه به ووی فشاری وه زاره ته وه چه مابوومه وه؛ که پیم وابوو بو دلخوشکردنی خودا ده یکه م.

ئیسټا که ئاوریک له دواوه ده ده مه وه، تیده گهم که کاتیک خودا یې وتم کار له کو مپانیای تی. ال ئوسبورن، پیشر ئه و ئیمتیا زهم هه بوو که چه ندین جار خزمه تم کردبوو. زورجار هاتبووه کلپسا که مان له دالاس و منیش هه میشه له گه لیدا بووم. به لام ئیسټا ئیتر کارم نه ما. چوومه وه کلپسا تا بزاتم ده توانم بگه رپمه وه سهر کاره کوئه که م. بیرمه ئه وه م به هاوړپیه کم وت هاوکاره که ی پاستوره کان بوو، سهری کردم و گوتم: «هه ست به زه لیلی ده که م!» - ئه وانه ورده ورده ئه و وشانه بوون که وتم. به هه مووانم گوته وو که بریاره له کو مپانیای تی. ال و ده یزى. ته نانه ت پاستوره که مان له مینه ره وه راپگه یانده وو، به لام پرووی نه دا.

## ټاموژگاری بو پزگار بوون له گهشتیکي بیابان

۷. له کاتي هه لېژاردني هاورېدا ټاگداربه.

زورچار، توندترین رهځنه گر و نه یاره کانمان ته وانهن که پیمان و ابوو له تپیه که ماندان! نابیت سهرمان سورما بیت. گوشه گیری له که سیکه وه سهرچاوه ده گرت که پیت و ابوو هاورپته.

بیابان ده توانیت گوشه گیری راسته قینه بهینته ټاراه و نه گهر بمانه ویت شوینکه وتووی مه سیح بین، پتویسته چاوه پروانی گوشه گیری و گوشه گیری بین. پوټوسی نیردراوی خودا ده لیت: «به راستی، هه موو ته وانه ی ټاره زووی ژیانان به خودا په رستی له عیسی مه سیحدا هه یه، گوشه گیر بیان له سهر ده کرت.» گوشه گیری، یان گوشه گیری، به شیکه له پرۆسه ی پاک کردنه وه. رهنه کي گوشه گیریت بکات؟ کومه لیک له م که سانه دوو روون- ته وانه ی دزه یان کردووه ته ناو گه لی خودا وه و وا دهرده که ون که باوه ردان، به لām له دلاندا هیچ شوینه واری خودا نییه. ههر بو یه پوټس باسی یاننيس و یامبریس ده کات که به رهنگاری موسا بوون. ته مانه ته وانه ن که له نیو گه لی خودا دانیشته چی بوون وبه دهره کی داده نران.

کلنسا که به به خشنده ی کارنیکي نیوه کاتي پیشکه ش کردم. ۸ مانگ له وی خزمه تم کرد. پاشان ته وه ی خودا بوی ټاماده ده کردم روویدا. داوایان لیکردم ته ندای تیمی به رزترین گه شه ی کلنسا که بم. بووم به پاستورنیکي گهنجانی ته و که نیسه یه. موعجزه یه ک بوو. من و لېزا هه ردو و کمان

## رینگی پاک کردنه وه

بوچه ندین سده، به راستی له وه ته ی عیسا زه وی به جیه یشتووه، شوینکه وتووانی هه ولیاندا وه به توانای خویان پیروزی به ده سته پینن. له راستیدا ته وای ټایینه کانی کلنسا دهرته نجامی هه ولنیکي بته یوا بووه بو به ده سته پینانی پاکي و پیروزی هاتوونه ته بوون. به لām ته وه ی ټیمه کردو و مانه، ته وه یه که خومان له یاسا گه راییدا تیکه ل بکه ین، چونکه پیروزی کرده وه یه کی نیعمه تی خودایه نه ک سنووردار کردنی دهره کی گوشت.

خودا نیعمه ت به خو به زلزانه کان ده به خشیت نه ک سهر به رزه کان. سهر به رزه کان

دهمانزانی که خودا ئه ده رگایه ی له ژيانماندا کردو ته وه. ئیستازيانیکی نوی و دېدیکي نویم هه بوو، وهک پیستی شهراییک بووم که ئاماده بووم بۆ هه لگرتی شهرایی نوی.

بۆلس باسی هه ندیک له وگۆشه گبری و گۆشه گیربانه ی کرد که تووشی بووه و پیمان ده ئیت که به شیک له م گۆشه گیربیه له «برا درۆزنه کانه وه» هاتوه. (دووم قرتیان ۱۱: ۶۲).

باشه که سانیک له بیابانه کاند هه بن که گرنگیت پیده ده ن و گرنگیت پیده ده ن؛ که ویستی خودا بۆ ژيانت راده گه یه نن. له م ماوه یه دا پیویستت به ره خنه گر و ئه و که سانه نییه که بانگت ده که ن بۆ سه ریچی. ژنه که ی ئه یوب و هاوړیکانی هه مان شتیان کرد. پیویستت به پیغه مبه ری درۆزن نییه بۆ ئه وه ی ستایشت بکه ن، له کاتیکدا پیویستت به دیسیلینیکي ئیلاهی هه یه. پیویستت به که سانیکه که خویشان ده ویت و حیکمه تی ئیلاهیان بۆ رابگه یه نن.

به لām ئاگداربه: ئه گهر ئه و که سه ی ده ست ده کات به ره خنه گرتن و تۆمه تبارکردنی تۆ به وه ی که تۆی راکیشاوه بۆ ناو بیابان، ئه و ئه و که سه هاوړی تۆ نییه. رۆحی مقدس به گونا هه کانمان تاوانبار ده کات و زۆرجار که سیکي تر به کارده هینیت بۆ ئه وه ی یارمه تیمان بدات هه له که مان ببینن و ته و به بکه ی. به لām ئه و هه سته ی به رده وام ئیدانه کردن، ویتیه وایی له دوژمنه وه سه رچاوه ده گرت. بۆیه ئاگداربه!

پیان وایه به ی یارمه تی رینمایی و یاسا و ریسی نووسراوی خودا ده توانن پیروزی به ده ست به یین، به لām خو به زلزانه کان ده زانن که هه ولئیکي له و شیوه یه بیهوده و ده بیت پشت به نیعمه تی خودا (هیز) به ستن. په یوه ندییه کی نزیک له گه ل خودا پیروزه، چونکه ته نها له ریگه ی په یوه ندییه کی له و شیوه یه مروف ده توانیت یاساکه به یلته وه که له سه ر دلی نووسراوه.

ئیمه زۆر هه ولیمان داوه به گوێرایه لی وشه نووسراوه کانی په یمانی نوی یان به بیروباوه ری دهره وه ی کتیی مقدس پیروزی به ده ست به یین و به شیوه یه کی نه گبه تانه شکستمان هیناوه. وهک جوله که کان که هه ولیان دا به پا به نده بوون به



فهرمانه کانی یاسا رږگاری به دهست بهینن، رږگارکردن ئیمهش، به پپی ئه م یاسایانه بېتوانانین له پیروزییدا برؤن. زورنیک به یاسایي یان پراکتیزه کردنی ترخویان سنووردار کردووه. هه موو ئه م سنووردارکردنه دیارانه هه وئدان بوون بؤ به دهستهینانی پاکي ناوهوه.

به لآم خودا به دواي رواه تیکي پیروژدا ناگه پیت؛ گورانی دلی دهویت؛ چونکه دلی پاک، په فتاریکی پاک به رهه م دهینیت. عیسا له مه تا ۲۶:۲۳ فهرموویه تی: «ئه ی فره سییه کویره کان، سه ره تا ناوه و هی جامه که و مه نجه له که پاک بکه ره وه بؤ ئه وه ی ده ره وه ی ئه وانیش پاک بیت.»

ئه گهر دلت پاک بیت، چیر ئاماده نابیت به شیوه یه ک مامه له بکه یت که عیسا شه ره مزار بکات. خؤکارانه خؤت له سه یرکردنی مآبه ره پؤرنؤگرافییه کان یان له بهرکردنی جلوه برگی وروژینه ره ده پاریزیت. ژن یان ژن ده توانیت به شانازییه وه بلیت که هه رگیزجیا نه بوومه وه، به لآم هیشتا چاویکی خراب له دلیدا هه لده گریت به رامبه ربه که سیک له شوینی کاره که ی یاناوبه ناوسه ردانی مآبه ره پؤرنؤگرافییه کان ده کات. ئایا ئه وه به پیروزی ناوده به یت؟

ئه گهر دلت پاک بیت، کؤمپیوته ره که ت یان موبایله که ت پاک ده بیتته وه و نابیتته هوی گه ران به دواي ماده ی بی ئه خلاقیدا. ته کنه لؤجیا خوی ناپاک ناکات. ئه وه ناوه رؤکی دلته که ئه وه دیاری ده کات. ئه گهر دلت پاک بیت، ته نها ئه وه ت دهویت که خودا ئاره زووی ده کات.

بیابان یه کیکه له و خاچانه ی که خودا بؤ پاککردنه وه ی پآنه ره و مه به سته کانمان به کاری دهینیت. خوداله پرؤسه ی ئاماده کردنی دلماندایه پیش ئه وه ی بگه ریته وه بؤ کلپسا. ئه وه نه وه یه ک پهروه ره ده کات که رهنگدانه وه ی شکۆمه ندی ئه و بیت- گه لیک که به وینه ی ئه و دروست بووه و به پپی کاره کته ری ئه و مامه له ده کات:

«له مآله گه وrehه کاندآ ته نیا قاپ و قاپی زیر و زیو نییه، به لکو له دار و گلپش هه یه؛ ئه وانه بؤ به کارهینانی گرنگن، ئه مانه بؤ به کارهینانی باو. بؤیه هه رکه سیک خوی پاک بکاته وه له وه ی که وتم، ده بیتته قاپیک بؤ به کارهینانی گرنگ، ده فریکی پیروژ و به سوود بؤ خاوه ن مآله که، ئاماده کراوه بؤ هه موو کاریکی باش.» (دووم تیموتائوس ۲: ۲۰-۲۱)

وهك ټيټينيتان كړدو وهله ماله كه دا دوو جوړ خواردن هه يه: كه بریتين له خواردي گرنګ و خواردي ېې بايه خ. وشه ي «ېې بايه خ» له وشه ي يوناني (Atimia) وه رګړنيان بؤ «ېې شهرم، به ېې مادده، شهرمه زاري، كه مته رخه م. وشه ي يوناني بؤړنژگرتن، «تيم» (time). خودا ده فهرمويت: «ته گه رېگه رپيټه وه، ده تگه رپنمه وه، وهك وه زيريك له به رده ممدا ده وه ستيت... وده ي من ده بيت.» (يه رميا ۱۹: ۱۵). ته وه ي به نرخه، به پاك كړدنه وه ي ته واو له پيسيه كان رزگاري ده بيت.

مه لاي، پيغه مبه رپي پهيماي كونه كه پيشبيني سه ختي سه باره ت به سه رده ي پهيماي نوې كړدووه. ته وكيشه يه ي كه روو به رووي بووه وه ته وه بوو كه وشه سازي پهيماي نوې نه بوو. بويه ناچار بوو وشه ي وهك «لښيه كان» و «كاهينه كان» به كاريپنيت بؤ وه سفكردي ته وه ي كه له رڼگه ي روحي مقدس بينويه تي سه باره ت به مه سحيه يه كان پهيماي نوې.

مه لاي پيشبيني كړدكه خودا «بؤ» په رستگاكه ي (واته كلّيسا) ديت، پيش ته وه ي بيته بؤ په رستگاكه. مه به ستې له ته نجامداني ته م كاره، پاك كړدنه وه ي جهسته يه. ده نو وسيت:

«وهك پالاوته و پاكه ره وه ي زيو داده نيشيت، كوره كان لښي پاك ده كاته وه و وهك زير و زيو پالاوته يان ده كات، تاكو به راستودروستي، پيشكه ش به يه زدان بكن.» (مه لاي ۳: ۳)

«لښي» له ثايه ته كان سهره وه دا، وښه ي «شانشيني كاهينه كان ه» له يه كه ي په تروس ۹: ۲ كه ثامازه يه بؤ شو ټنكه وتواني مه سيح له كلّيسادا. به و پنيه ي خودا پاك كړدنه وه ي ته م كاهينا به تييه به راورد ده كات به پالاوتي زير و زيو، گرنګه له تاييه تمه ندييه كان زير و زيو تيېگه ي و چؤن پالاوته ده كرين بؤ ته وه ي باشر له بابته كه تيېگه ي.

زير به رنګي زهردي جواني خوې، روويه كي نهرم و بريقه دار و كانزاي هه يه. زورجار له سروشتدا ده بينريت و به رپزه يه كي كه م كانګ ده كريت و به ده گمه ن پاكه. كاتيك پروسه ي پالاوتي تيده په رپت، ده بيته ماده يه كي نهرم و شل و ېې ژنگ و دوور له كهرسته ي تر. ته گهر زير له گهل كانزاكاني تر دا تيكل بكرت، وهك مس، ئاسن،

يان نیکل، نهوا په قترده بټ و که متر شل ده بټته وه. نه م پیکه وه بوونه یی ده وترت ټالووی. تا رټه ی کانزاکانی تر زیاتر بټ، زټره که په قتر ده بټ. به پیچه وانه وه تا رټه ی ټالووی یان کانزاکانی تر که متر بټ، زټره که نه رمتر و شلتر ده بټ. لیکچوونی نیمه له م لیکچوونه دا روونه: دلټیک پاک وه ک زټر وایه له ناماده بوونی خودادا؛

زټری پاک، ونه رم، وناسک و شل. بوټه وه ک رټوچی پیروز ده فهرمویت:

«نه مړو، نه گهر گویت له دهنگی بټ،

دلټان رهق مه که نه وه،

وهک له ئیستفزا زیدا،

له تاقیکر د نه وه له بیابانه کاندا.

... هه موو روژیک، به مەرچیک هیشتا پیی ده وترت «نه مړو» ،

واته ناموژگاری یه کتر بکه ن، تا کو هیچ کام له ئیوه به فیل و ته له که ی

گونه رهق» نه بټته وه. (عیرانییه کان ۳: ۷-۱۳، ۸)

گونه نه و توخمه زیادکراو هیه که زټری پاکي بوونمان ده کاته ټالووی رهق. نه م که موکوپیه ناسکی و هه ستیاریمان له ناو ده بات و به م شټوهیه ش رټگری له توانای بیستنی دهنگی خودامان ده کات.

به داخه وه نه مه بارودوخی زور که سه له مړو دا که دهره کییه کی پیروزیان هه یه، به لام دلټیک ناسکیان نییه که بو عیسا بسوتیت. نه و خو شه ویستییه گولاوییه بو خوداجیکه ی خو ی به خو په رستییه کی بیده سه لات داوه که ته نیا به دوا ی ئاره زوو وئاسووده یی وقازانچی خو یاندا ده گه رټن. نه گه رواگریمانه بکرت که ئاین نامرازیکه بو قازانچی که سی (یه که م تیموټیؤس ۶: ۵)، نه و نه م باوه ردارانه به گه ران به دوا ی سوودی به ئینه کاندا «به ئینده ریان» لایردووه. نه وان له فیلټیک وادان، وبه ئاسانی رازی دهن بو شتانه ی که دونیا پټشکه شی ده کات، چاوه رټی وهرگرتی له ئاسمانه وه ده که ن! به لام خودا نه مه ی ناوټ:

«ئاینی پاک و بټگه رد له به رده م خودا، و باوکمان نه مه یه سه ردانیکردنی

هه تیو و بیوه ژنه کان له ناره حه تیه کانیا نداو خو به ی په له ی دونیا هیشتنه وه.

(یا قوب ۱: ۲۷)

عيسا ده گه رېته وه بؤ کليسا يه ک که پاک و پيروزه، بې په له و چرچ و لوجی و بې که موکورې (ته فسيان ۵: ۲۷)؛ جه سته يه ک که دلی به رېځگانی دونيا پيس نه بووه. تايبه تمه ندييه کی دیکه ی زير بریتيه له بهرگر يکردن له ژنگ يان ژنگ. له کاتيکدا که کانزا کانی تر به هوی بارودوخی ژينگه ييه وه زيانيان پیده گات، زير له ده وره بهری ده پاريزریت کاریگه ريه کی له و شيوه يه قبول ناکات. مس (ئالوويه کی زهره له مس و زينک) له زيرده چیت، به لأم وه ک زير کارليک ناکات. کانزای مس به ئاسانی زيانيان پیده گات. سيمای زيری هه يه، به لأم تايبه تمه ندي خوی نييه. ئيمه له کليسا که دا ده فره مسييه کانمان هه يه که ته نها شتوه ی زيرين وته نها ئاگر يکی سووتاو جياوازی نيوان نه و دووانه ئاشکرا ده کات. مه لای دوا ی پاکبوونه وه ی ده لیت:

«ئينجا ديسان جياوازی ده که يته وه له نيوان چاکه کاران و خراپه کاران، له نيوان نه وانه ی که خرمه ت به خودا ده که ن و نه وانه ی که خرمه تی ناکه ن.»  
(مه لای ۱۸:۳)

گه رانه وه بؤ باسه که مان له پرؤسه ی پالوتن يان پاککردنه وه ی زير. رېژه ی بهرزی توخمه کانی ترله زيردانه ک هه ر پيکها ته که ی ره قترده کات، به لکو واده کات ئاماده ی ژنگ و گه نده لی بیت. ئهم ماده يه به ئاسانی کاریگه ر ی نه و ژينگه دونيا ييه کی ته تيدا ده ژين.

ئيستار پيځگانی جيهان، بلا و بوونه ته وه بؤنا و کليسا. کولتوری جيهان، کاریگه ر ی له سهر که نيسه ی داناوه و په له ی له سهر داناوه. له نه مريکا شته دونيا ييه کان به ها کانی کليسا ياپيس کردووه. زور پيکیان هه ستيا ريان له ده سنداوه و پيويستی پاککردنه وه نابین. مه لای ۳:۳ نشان ده دات که چؤن عيسا کليسا که ی له کاریگه ريه کانی جيهان پاک ده کاته وه؛ هه روه ک چؤن زير پاک ده کاته وه و پاکي ده کاته وه. له م پرؤسه يه دا زير که ورد ده کریت و ده کریت ته تۆز و تیکه ل به ماده يه ک ده کریت که ينی ده و تریت فلؤکس. پاشان نه و دووانه له کوره ی پله ی گهری بهرزا ده توينه وه. ئالووی يان پيسيه کان به لای فلؤکسه که دا راده کنشرين و بهر ز ده بنه وه بؤ سهر رووی زهوی. زير که که قورستره، له ده ره وه جيگير ده بیت. پاشان پيسی يان کانزا کانی تری وه ک مس و ئاسن و زينک لاده برين.

به وردی سهیری شتووازی پاک کردنهوه، پاک کردنهوه خودا بکه:

«دهستم لیت دهسوریمهوه و وه کوچه قوکیشتیک پیسیه کانت دهسرمهوه و هه موو پیسیه کانت لا دههه. دادوهه کانت وهک سهرهتا ده گهریمهوه، راوئیکاره کانت وهک سهرهتا. و پیت دهوتریت شاری دادپهروهی و شاری متمانه.» (اشعیا ۱: ۲۵-۲۶)

ئه وئاگره چیه که خوداو پاک کردنهوه مان به کاری دههینیت؟ وهلامی ئهه پرسیاره، لهه مایه تانه دایه که له خواره وهه هیناومانه:

«بهه زۆردلخۆشن، هه چهنده ئیستا بۆ ماوهیه کی کهم ئه گهر پتویست بووبه تاقیکردنهوه جوړاو جوړه کان خه مبار بوویت، بۆ ئه وهی راسته قینهی باوه ده که تکه زۆر بهنخرته له زپیر که له ناو ده چیت ئه گهرچی به ئاگر تاقی بکریتهوه، بزانییت که له نه نجامداستایش وشکۆمهندی وشهره فی له کاتی وهی عیسا مه سیحدا بیت.» (یه که م په ترۆس ۱: ۶-۷)

ئاگری پالوتهی خودا، ئه و تاقیکردنهوه و ئازارانه یه که له بیابانه کاندا رووبه روومان ده بیته وه. گهرمای ئهه ئاگره، لابه ری ئهه پیسیانه یه که سیبه ریان به سه ر سیفه تی ئیلاهیماندا کردوه. ئهه ریگیه به شتیه یه کی پۆتانسیتل به رهو پیروزی ده بات (دواتر روونی ده که مه وه که بوچی وشه ی «پۆتانسیتل» به کارده هینم). تاییه تمه ندیه کی دیکه ی زپیر شه فافیه تییه که یه. شه فافیه ت واته توانای بینین له ریگه یه وه که شووشه. شه قامی شاره که زپیری پاک بوو، وهک شووشه روون بوو. (پهیدا بوون ۱۲: ۱۲) کاتیک به ئاگر پاک ده بیته وه، شه فاف ده بیت! ده فریکی شه فاف، خوی شکۆمه ند ناکات، به لکو ناوه وۆکه که ی شکۆمه ند ده کات. کاریکی وا ورد و ورده.

وه نزیکه ی هه ر که پاک بووینه وه، جیهان جاریکی تر عیسا ده بینیته وه. جیهان سه رنجی شه فافیه تمان ده دات. شه فاف بوون واته وتی راستی و شانازی نه کردن و پابه ند بوون به قسه ی خۆمان به شه ره فمه ندانه ژبان نه شارنده وهی هیچ شتیک. کتییی ئیشایا چهن دین جار جه ختی له سه ر ئهه م بابه ته کردوه ته وه:

«سهیرکه، من تۆم پالوته، به لّام وه ک زیو نه بوو؛ له کوره ی ته نگانه دا تاقیم کردو ته وه. له پیناو خوّمدا، ته نانه ت له پیناو خوّمیشدا، ته وه ده که م؛ چونکه بۆچی ناوم پیس بکړیت؟ شکو مه ندی خوّم ناده م به که سېکې تر.» (ئیشایا ۴۸: ۱۰-۱۱) ټاگریان کوره ټاگرېکې، رسته یې نییه که زیو (یان زېر) ټنیدا پالوته بکړیت، ته مه ش به کاره یّانی نووسه ر پوون ده کاته وه که «نه ک وه ک زیو.» ته و تاقیکردنه وانه ی که پنیدا، ټیده په رین گه رماییه کی چرن.

ته وه ش شته به نرخه کان له یې به ها کان جیا ده کاته وه. خودا به پیچه وانه ی ویستی ئیمه پیسی و پیسی لانا بات. هر بویه پوّلس له دووم تیمو ټیو س ۲: ۲۱ ده لیت که سېک که ده یه ویت پاک بکړیته وه، «خوی پاک ده هیل ټیته وه». ته گه ر ه وّل بدهیت پاسا و بۆ خو ت یان بیانوو به ټینیته وه و رېگه بدهیت هه له کانی رابردوو راتېگرن، خودا نا چار ت نکات وازی لېبھ ټینیت. پر و سه ی ئازار شایانی ته وه نییه. پاک کردنه وه له سه ر رېځگای خیرا بۆ پیروزی به رده وامه و به رده وامه و زور جاریش به ئازاره. به لّام، به زانیی ته نجامه کانی ده ئیم که هیشتا تامه زر ووی ته وه م.

نووسه ری کتبی عیبرانییه کان ده فه رمو یت: «له گه ل هه موو مرو فّه کاندا شو ټن ئاشتی بکه ون و پیرو ز بن، چونکه به یې پیروزی که س یه زدان نابینیت.» عیسا ده فه رمو یت: «خو ش به ختن ته وانه ی پاکن، چونکه خودا ده بین.» (مه تا ۵: ۸). داود که دل ټی بۆ خودا هه بوو، هاوار ده کات و ده لیت: «کې ده توانیت هه له کانم بناسیته وه، له گونا هی نه یّی بمپاری ټیت.» (زه بوری ۱۲: ۱۹).

ته مه ده بی ت هاوار مان بیت. ته گه ر به دوا ی خودا دا بگه ر ټین بۆ ته وه ی دل مان پاک بکاته وه، ته وا ته و پیسیانه لاده بات که له چا وماندا شارا ون. خودا بیر کردنه وه و نیازه کانی ناوه و ه مان ده زان ټیت، ته نانه ت کاتیک یې ټاگا بین لیتان.

هان تان ده دم فیر ټن چو ن بیابانی رو چی و کاته کانی تاقیکردنه وه بناسن و له باوه شی بگرن. کاتیک ټاگر تاقی ده کړ ټیته وه، توره مه به و په خنه له که سانی تر مه گره، به لکو به دوا ی مه به سته که یاندا بگه ری. دل ت بېشکنه و رېگه بده خودا توخمه به نه ر ټییه کان له توخمه به نرخه کان جیا بکاته وه. فه رمان ده کات: «پیرو زین، چونکه من پیرو زم» (یه که م په تر و س ۱: ۱۶).

له ييرت بټت که پرؤسه ي پالوتني، ئه وه ي پيشتر باش بووه به هيز ده کات و ئه و  
شتانه لا ده بات که لاواز، وبیده سه لاتمان ده کات. پرؤسه ي پالوتن له باوهش بگره  
تاببیته ده فريک بؤشکؤمه ندي، به جواني و رووني شکؤمه ندي خودا په نگدانه وه ي  
هه بټت.

# بینایه کی باش دروست بکه

«هیچ ئەستێرەیهک به قەد ئەستێرەى باکوور گەشاوه  
 نییه هەروەها ئاوێک نییه وەک کانێیهک لە بیاباندا شیرین  
 بێت، هەروەها هیچ باوەڕیکیش بە نرختر نییه لەو باوەڕەى که  
 لەناو ئازارەکاندا دەمێنێت و بەسەر ئازارەکاندا زāl دەبێت.  
 باوەڕێکی تاقیکراوی ئەزموون دەهێنێت. ئەگەر ناچار نەکراباين  
 بە تاقیکردنەوەکاندا تێپەڕین، هەرگیز لاوازی خۆمان نەدەزانی و  
 ئەگەر پێویستمان بە هێزی خودا نەبوایە لە ڕیگا کەدا، هەرگیز  
 نەماندەزانی.»

-چارلز اسپرجن

«ئەوانەى جەستەن بێر، لە شتەکانى جەستە دەکەنەو، بەلام  
 ئەوانەى ڕۆحین بێر لە شتەکانى ڕۆح دەکەنەو.»

-(رومیان ۸:۵)-



ئوه «کاره کته ره» نه ک «مه سحکردن» ، که ژن و پیاو ده کاته خودا. له فشاره کانی بیابانه کاند، کاتیک ناو میدی بهرز ده بیته وه و خه ونه کان وا دیاره له ده ستیان دهرنا چیت، باوه رداران پتویستیان به پاککردنه وه هه یه. ئه م پرۆسه ی پاککردنه وه کاره کته ری دروست ده کات.

له بیرمه وه ک له به شی یه که مدا وتم، که من خۆم ده بوو له بیابانه کاند به سه ر توره یییه کی زۆردا زال بم. ۆیه له خودام پرسى: «بۆچی ئه وه ونده له هه مووان توره م؟ چیم پتویسته له ژياندا بیبه ستمه وه یان فری بدمه ده ره وه؟» له وه لاما وتی: «کورم تۆ ناتوانی هیچ شتیک ببه ستیته وه و فری بدیه ته ده ره وه تا خودی خۆت له خاچ نه ده یت!»

له هه موو کاتیک زیاتر ماندوو بووم، پرسیم: «باشه، ئه م توره یییه له کوئوه دیت؟ من پیشتر توره یی له وه شیوه یه م نه بینوه، ته نانه ت پیش ئه وه ی رزگارم بیت!» خوداله وه لاما وتی: «ئهم توره یییه سالانیکه له تۆدایه به لام نه تبینیوه، هه روه ک چۆن پیسیه کانی ناو ئه لقه یه کی زترین که پیش توه توه ی نابینرین. به لام کاتیک ده یخه یته ناو کوره که وه، پیسیه کانی دینه سه ر رووی!»

تینه گه یشتم له قسه کانی خودا چ دهره نجامیک به ده ست به ینم. بۆیه خودا ورده کارى زیاتری پیدام ده شلیت: «ده توانیت لۆمه ی هاوسه ره که ت، هاوکاره کانت، هاوړیکانت، سترسی مندالبوون، یان بارودوخه که ت بخه یته ئه ستوی خۆت ئه گه ر وابکه یت. توره یییه که له تۆدا ده مینیتته وه، وه کاتیک گه رمی ئاگره که که م ده بیته وه، ئه واله ناوتدا جیگیر ده بیت، وخوله که ش دووباره ده بیته وه. یان ده توانیت له نوژدا تهوبه بکه یت و بلّیت: خودایه ئه م توره یییه ببه یت و لیم خۆشه! ئه وامنیش ده یکه م،

بەشىكى زۆرى لە دەفرە گەورەكانتدا بېژىنە دەرەو. «كەواتە ئەوئەم كەرد. دانم بەوئەدا نا و پەشىمان بوومەو لە گوناھەكانم لە كاتىكدا گەرمای سووتىنەرى بىبابانى تورەيى مەنى گرتبەو. ئەمەش يەككەلەو ھۆكارانەى كە وا دەكات بىبابان سەرەراى ھەمووسەختىيەكانى، شايانى خۆى بىت و بىتتە مايەى خۆشى:

«بەم شتە زۆردلخۆشن، ھەرچەندە ئىستا بۆ ماوئەيەكى كەم ئەگەر پىويست بوو، بەھۆى تاقىكردنەو جۆراوچۆرەكانەو خەمبار بوويت، بۆ ئەوئەى راستەقىنەى باوئەركەت زۆرەنخترە لە زۆر كەلەناوئەچىت ھەرچەندەبەئاگرتاقى دەكرىتەو، بەلام لە كاتى ئاشكرابوونى عىسا مەسىحدا ستايش و شكۆمەندى و شەرەفى لىدەكەوئەو. «(يەكەم پەترۇس ۱: ۶-۷)

بىبابان ئەوئەوئەيە كە ئىمە پاك دەبينەو و سىفەتى ناوئەوئەمان دروست دەبىت. كورەى ناخۆشى و گۆشەگىرى سىفەتتىكى خوداپەرستانە لە ئىمەدا دروست دەكات. رۆميان ۵: ۳-۴ دەئىت: «نەك ھەر ئەو، بەلكوشانازى بە ئازارەكانمانەو دەكەين، دەزانين كە ئازارەكان بەرگەگرتن بەرھەم دەھىنئىت و بەرگەگرتن كارەكتەرى بەرھەم دەھىنئىت، كارەكتەرىش ھىوا بەرھەم دەھىنئىت.»

خودا ژيانى داودى پەسەند كەرد؛ چونكە پياويك بوو لە دواى دلى خودا خۆيەو نەك پاشا و تەخت! شا شاول ھەرگىز كاتىكى لە بىبابان بەسەر نەبردووە تا پاك بىتەو، تاكوئەي ژيانى بە ناپاك و ناجىگەر بوو. بەلام داود لە بىبابان پاككرائەو خوداش شاولى بەكارھىنا بۆ ئەوئەى بىنئىرئە ئەوئەى!

رەنگە رىنگاكاني خودا نەيتى بن، بەلام پلانەكاني ھەمىشە باشن!

## خەونىك دواخرا؟

پاككردنەو دەتوانئىت ئازارەخش بىت. درۆت لە گەل ناكەم-بىبابان سواربوونىكى پاركە گەشتياري نىيە. ئازار ئازارە، ھەندىك جار بە توندى لىمان دەدات. رەنگە خودا بانگەوازەكەت لە خەون و بىنبەكاندا نىشان دايت. رەنگە باسى پلانەكاني بۆ تۆ كەردبىت. ھەرچەندە رەنگە وا دەرەكەوئە كە تا زياتر لە بىبابانەكاندا

به دواى خودادا بگه پښت و گوټړايه لى قسه كه ي بيت، زياتر له و خه ونه ي كه له دلتدا داناوه دوورده كه وپته وه.

بیر له يوسف بگه ره وه: خدا خه ونى سهر كړدایه تی پښه خشی و ته نانه ت ده سه لاتی به سهر براكان و خپزانه كهيدا پښه خشی. دواتر چی پرویدا؟ هر ته وانه ی كه بریار بوو ناگداری بن-هه مان برا گه وره كان-دواى ماوه يه كى كه م له ولاتى كى بېگانه دا به كوټلایه تی فروشت. ثاباده توانیت شوک و ناثومیدی و نازاره كه به خه يالتدا به پښت؟

نزيك بوودنلنيا بېت له وهى كه خدا به شپوه يه كى موعجيزه ده ستوهردان ده كات و نازادى ده كات. به لآم هم هيوايه له كوټايدا گؤړا بو ناثومیدی؛ چونكه كوټلایه تپيه كه ي چه ند مانگ و سالتى كى نه خاياند، به لكو زياتر له ده سال بوو. ته وه ماوه يه كى زوره! هه موو هم ماوه يه يوسف ده يزاني كه ته وانه ي هم به لايه يان هيناوه ته ناراه، براكانى له نازاديدا چپژ له سامانى باوكيان وهرده گرن.

يوسف چى كرد؟ له سهرده ي بيا بانه كاندا وه لآمى چى بوو؟ ئيمانى خوى پاراست، و خزمه تپكى كرد و به لىنى خوداى له بير بوو. دلسوز و ژير و به ته مه ك بوو و له ته نجامى هه موو هم سيفه تانه دا تامى سهر كه و تنى به خته وه رى كرد. به لآم هم دوخه له ناكاو گؤړا و زور خراپتر بوو، چونكه ژنه كه ي ناغاكه ي چاوى له سهر بوو. هه ولىدا يوسف رابكيشيت بو زينا كردن و چه ندين جار هه ولىدا. به لآم يوسف ههر جاريك به گوټړايه لى خودا له بې ته خلاقى ررگارى بوو. له كوټايدا ناچار بوو توندوتيز بېت و يوسف ناچار بوو له چنگى خوى ررگارى بېت. ژنى ناغاي يوسف كه به هوى ته مه وه نازارى پښه يشت، ناچار بوو به درو تومه تى پې بدات. يوسف به نارې وا «تومه تبار» كړا و فرېدرايه زيندان (به زورى كوټيله يه كى بياني كه هه ولى ده سترديژيكرنه سهر ژنى ناغاكه ي دابوو له زيندان نازاد نه كړا).

زيندان يه كان كاتپكى زوريان هه يه بو بير كړدنه وه. ده توانيت ته و بير كړدنه وانه به خه يالتدا به پښتپته وه كه ده بې يوسف له گه ليدا هه يبوو بېت شهربان ده كړد، بيه پنه به رچاوت:

«من به درېژاي ته مه نم به دلسوزى خزمه تم كړدووه، سوودى چى بووه؟  
ده رده كه وپت كه ده بې له زينداندا برووخېم بېتاوان. ژيانم كوټاي هات! برا  
خراپه كانم نازادن و رهنكه چپژ له نيعمه تپكى زور وهرېگرن. چ هه ليه كم

کردبوو؟ تنهئا ئهوه بوو که خهونه «خودا بهخشراره کهم» له گه‌ل براکاندا بهشی بکه‌م، ئیستاش ئه‌مه پاداشتی منه! خزمه‌تکردنی خودا چی سوودی هه‌یه؟! وا دباره تا زیاتر گوێرایه‌لی بم، زیانم خراپتر ده‌بێت.»

ک ئ له ئیمه ده‌توانیت یوسف تاوانبار بکات بۆ ئه‌و جوړه بیرکردنه‌وانه؟ بیرکردنه‌وه‌کانی لۆژیکي ده‌رده‌که‌ون.

به‌لام رۆژیک له زینداندایوسف رووبه‌رووی گه‌وره‌ترین تاقیکردنه‌وه‌ی خۆی بووه‌وه له سه‌رده‌می بیابانه‌کاندا. خودا دوو پیاوی هینایه‌ لای، نانه‌وای پاشا و جام هه‌لگری پاشا، که هه‌ردووکیان خه‌ونیان هه‌بوو. خه‌ونه‌کانیان یوسفی سه‌رلێشپواو کرد و هه‌ولیدا لیکدانه‌وه‌یان بۆ بکات. ئه‌گه‌ر یوسف باوه‌ری به‌ خودا و به‌ئینه‌که‌ی نه‌مابا، ئاسان بوو سه‌رنجی له‌سه‌ر خۆی بێت و په‌تیان بکاته‌وه. ده‌یتوانی ب‌لێت: «به‌لی، سه‌باره‌ت به‌ خه‌ونه‌که‌ت دوێنێ شه‌ودوێنێ شه‌و خه‌ونیکم بینی و پێم وابوو له‌ خوداوه‌یه. هه‌ر وه‌ک تۆ به‌لام واقیعه‌که‌ ئه‌وه‌ بوو که خه‌ونه‌که‌ نه‌هاته. خه‌ونه‌کان، ب‌ی که‌لک، و ب‌یه‌وده، و سه‌رلێشپواو. بۆیه‌ تکایه‌ ب‌تارم مه‌که‌ن!»

ئه‌گه‌ر یوسف ئه‌و کاره‌ی بکرایه، سالانیک له‌ بیابانه‌کاندا ده‌بوو، په‌نگه‌ تا کو‌تایی ژیا‌نی. ئه‌و ب‌لیتی ئازادییه‌که‌ی هه‌لده‌وه‌شاند‌وه‌ (دواترخزمه‌تکاره، که‌ فیرعه‌ونی له‌ توانای یوسف بۆ لیکدانه‌وه‌ی خه‌ونه‌کان ئاگادارکرد‌وه‌ ئه‌مه‌ش بووه‌ هو‌ی ئازادکردنی یوسف له‌ زیندان و‌پله‌ به‌رزکردنه‌وه‌). ئه‌گه‌ریوسف هه‌لوێستی «به‌زه‌بی به‌خۆیدا» هه‌ب‌وایه‌ له‌زیندانه‌که‌دا ده‌مرد، به‌ تال، و په‌شبین و ب‌یه‌یواوه‌-ده‌یگوت: «خودا د‌ل‌سو‌ز نییه‌؛ به‌ئینه‌کانی ج‌ی‌به‌ج‌ی ناکات!»

به‌لام یوسف ئه‌و کاره‌ی نه‌کرد. ئه‌و د‌ژ‌ی ئه‌و بیرکردنه‌وه‌ و لۆژیکه‌ شه‌ری کرد که‌ پ‌ی‌چه‌وانه‌ی به‌ل‌ی‌نی خودا بوون، و خزمه‌تکردنی خزمه‌تکاری نانخواردن و نانه‌وا هه‌ل‌ب‌ژ‌ارد. به‌ گو‌ی‌رایه‌لی خودا مایه‌وه. ئازاد کرا و پله‌ به‌رزکرایه‌وه‌ تا ئه‌و پاده‌یه‌ی له‌ پله‌ی دووه‌مدا بوو به‌رامبه‌ر به‌ گو‌ی‌رایه‌لی ده‌رئه‌نجامی چی بوو؟ د‌وا‌جار بوو به‌ دووه‌م فه‌رمانده‌ی میسر له‌ د‌وا‌ی فیرعه‌ون!

د‌وا‌ی نو‌ سال، یوسف پله‌ی به‌رزکرایه‌وه‌ بۆ پ‌ۆ‌ستی سه‌رکرده‌ و بارود‌ۆ‌خی برسی‌تی بووه‌ هو‌ی ئه‌وه‌ی برا‌کانی وای ل‌ی‌کردن ب‌ی‌نه‌ میسر بۆ ئه‌وه‌ی خواردن ئاماده‌ بکه‌ن و له‌به‌رده‌میدابوه‌ستن. یوسف وه‌ک هه‌موو که‌س‌یک به‌د‌وا‌ی تۆ‌له‌سه‌ندنه‌وه‌یاندا

نه گه را. که سایه تییه کی سهرکرایه تی راسته قینه ی هه بوو؛ که سایه تییه ک که بوئه و پاشایه تییه گونجاو بوو. چاکه ی له گه ل ټه و که سانه کرد که سته میان لئ کردبوو. پیاوټکی تال نه بوو، به لکو پر بوو له لیبوردن، و ئیمان و خو شه ویستی بو ټه وانه ی خیانه تیان لی کردبوو. زبور نووس له باره ی یوسف هوه دهنووسیټ:

«پیاوټکی پیش ټه وان نارد به ناوی یوسف، که به کوټیله فروشرا. به کوټ و زنجیر به سته وه فو ملی له ئاسن دانرا؛ تا قسه که ی هاته دی، وقسه ی یه زدان راستی کرده وه.» (مزمور ۱۰۵: ۱۷-۱۹)

ته نه ا خودا ټه وکاته ی ده زانی که ټه و به لټنه ی که به شیوه یه کی شه خسی به یوسف دابوو، جیبه جی ده بیت (زیاتر له بیست سال دوا ی ټه و خه ونه). بیابان کاره کته ری له ناویدا دروست کردکه ژیا نی، و خیزانه که ی وسهرکرایه تییه که ی له قالب بدات. کیلی هه موو ټه م سهرکه و تنانه ترسیکی ریزدارانه بوو له خودا. له به رامهر هه موو ټه گهره کاند، یوسف بانگه شه ی بو ده کرد و کاری له سهرده کرد و گوټرپایه ی قسه ی خودا بوو.

چی دهر باره ی تو؟ وه ک پیشتر ئاماژه م پيدا، رهنگه خودا له خه ون و بینینه کاند بانگه وازه که ت نیشان دابیت، یان رهنگه پلانه کانی خو ی پئ بلتیت. به لام هه روه ک یوسف له بیابانه کاند سهرگه ردان بوویت و وا دیار بوو تا زیاتر به دوا ی خودادا بگه رتیت و گوټرپایه ی قسه که ی بیت، زیاتر له و خه ونه ی که له دلتدا دانابوو، دوور ترده بیت هوه. رهنگه که سانی دیکه ت بینیت، ته نانه ت ټه وانه ی دژی به ها کانت بوون، پیشکه و تن له خزمه تکردندا (یان بواره کانی تری ژیان) له کاتیکدا پیده چیټ تو به پیچه وانه ی ئاراسته ی خه ونی خودا پیدراوه که تدا بجوټیت. تو هه موو ټه وکارانه ت کردکه زانیوته چو ن بیکه یت، به لام خه ونه که ت نه ها تو ټه دی.

له وانه یه که سانیک له ده ورو به رت هه بن که جه سته ی بن و به دوا ی خودادا ناگه رتن له گه ل ټه وه شدا سهر فراز بن و وا درده که ون که سهرکه و توون. ټه وان وه رگری «نیعمه تی» دارای و کو مه لایه تین. رهنگه هه ندیک له و که سانه ی له ده ورو به رتن به هو ی چه پله لیدان یان فی لکردنه وه سهر فراز بن، یان له ریگه ی ناپاکی و درو و فیله وه پیشه که یان به ره و پیش ده بن، به لام هیشتا وا درده که ون که

بهخته وهرن، له کاتیکداتق وه ک یوسف له زیندانی فیرعه وندایت.  
پوښسته چی بکهیت له و باره یه وه؟ گله یی ده کهیت؟ خودا له باره یه وه ده فهرمویت:

«ئیه قسه ی توندتان له دژی من کردوه. ده لئین: «چیمان له دژی ئیه کردوه؟» تۆ وت: «خزمه تکردنی خودا بیهوده یه. چ قازانجیکی هه یه که فهرمانه کانیمان پاراستوه و به رووخساری خه مناکه وه له بهردهم یهزدانی سوپاسلاردا روښتوین؟ پاشان سه بهرزه کان به دلخوښ ناوده بهین. به لأم خراپه کاران نه که ههر سه رفراز دهین، به لکو خودا تاقی ده که نه وه و ویرانکاریش دههین.» (مه لای ۳: ۱۳-۱۵)

گله یی کاران له م ئایه تانه داچی ده لئین؟ ده لئین: «گوپرایه لی خودا چ سووډیکی هه یه، له کاتیکدانا مانگه یه نیته. هه چ شوښنیک خراپه کاران سه رفراز دهین وله شوښی ئیمه دا به خته وه ردهین، ئه وانه ی جهسته یی و فیلبازن.» (به ئیراده ی خوڤ!). خودا ئه مه له دژی خو ی ده زانیت. ئه گهر به ساده یی بلین ئه مه راسته وخو گله یی و گله یی کردنه له م وشه توند و خراپانه.

گله یی کردن، مندالان ئیسرائیل له خاکی به لئیندراو دوورخسته وه. بوچی گله یی کردن بیژنیه به رامبه ر به خودا و بوچی به حوکی تونده وه به رهرووی ده بیته وه؟ به شیوه یه کی ناراسته وخو به خودا ده لئیت: «من حه زم له وه نییه که تۆ له ژانمدا ئه نجامی ده دهیت ئه گهر منیش تۆبوومایه، شتیکی جیاوازم ده کرد.» ئیمانداران به م کاره نیشان ده دهین که به ته وای ریزی لی ناگرن.

خودا ده زانیت کی شوښی که وتوه وکی به دوا ی قازانجدا ده گهریت. گروپی یه که م، پیداغری له سه ر ږنگی خو یان ده که ن، گروپی دووه میش هه رکاتیک شته کان به ږنگی خو یان نه روات، گله یی ده که ن. ئه وه ی هه ندیک به نیعمه ت ده زانن و ئه وه ی به راستی نیعمه ته دووشتی جیاوازن. ئه گهر هه لوښت (دل) راست نه بیت هه ندیک له نیعمه ته کان نامننه وه. ئه م ئایه ته ی خواره وه ئاراسته ی ئه و که سانه کراوه که پالنه ری خو په رستانه یان هه یه و گله یی ده که ن. خودا پێیان ده لئیت چ بیان له گه ل ده کات:

«ئښتاش ئه ی کاهینه کان، ئه مه فهرمانیکه بو ئیه! ئه گهر گویتان لی نه گرن و نه یخه نه دل وه بو ږږگرتن له ناوه که م، یهزدانی سوپاسلار

د هغه رموټ، ټهوا من نه فره ټيکتان بؤ ده نيرم و نه فرهت له نيعمه ته کانتان ده کهم، به لي پيشتر نه فره تم ليکردن، چونکه ئيوه ټهوه ناخه نه دلوهه.»  
(مه لاکي ۲: ۱-۲)

پاداشت يان ميراتمان مولک و پيگه ي ئيمه نييه. ميراتمان په روه ردگار ه!  
حه زه قيل ۲۸:۴۴ ده لیت: «ټه مه ميراتيان: من ميراتيانم... من مولکيانم.»  
زورپک له مه سحييه کاني ټه مرچاويان له ميراتي راسته قينه ي خويان له ده ستداوه و له بري ټهوه سه رنجيان له سه ر ټه و شتانه بووه که به شتيکي ئاساي و ه ريانگرتووه. رهنگه ته نانه ت با شترين شته کانيش که خودا لي خوش بوو. به لام ټه م جوړه په فتارانه وه ک کورپک وايه که زياتر بير له وه ده کاته وه که باوکي چي پيډه به خشيت نه ک ټه و په يوه ندييه ي له گه ل يه کتردا هه يه. من چوار کورم هه يه و به خوشحال يه وه هه مووشتي کم پيډه به خشم. به لام دل م ده شکانډه گه ر ټيگه ي شتم که ټه وان ته نها به هو ي ټه وه ي له من ده يانه وئيت گرنگيم پيډه ده ن. بزانه دواتر ماليکي چي ده لیت:

«پاشان ټه وانه ي له يه زدان ده ترسان قسه يان له گه ل يه کتر کرد. ويه زدان گوټي لي بوو وگوټي لنيان بوو، کتي بيکي يادکردنه وه له به رده ميدانوس را بؤ ټه وانه ي له يه زدان ده ترسان و بيريان له ناوه که ي ده کرده وه.» (مه لاکي ۱۶:۳)

ټه مانه ټه وانه ن که ده بټت به هه مان بارودوخي بيا باند اتي په رن که «شکو مه نده کان» پيډا تيډه په رن، به لام ټه و له ويه تيان پيگه و دانپيدانان و سامان نييه. ټه وان دوا ي دلي خودان! ټه وان به ئاره زووي ناسيني ټه و ده سوتين. ده تواني له سه ر باب ه تي کو مه لايه تي يان دارايي قسه يان له گه ل بکه يت، به لام کاتيک با سي خودا ده که يت يان ټه وه ي ده يليت دليان پر ده بټت له تامه زرؤي.

لوقا له باره ي ټه وانه وه ده لیت: «به يه کتر يان گوت: ئايا بينيتان دل مان له ناو ماندا ده سوتيت له کاتيکدا له ريگدا قسه ي له گه ل ده کردين و کتيي مقدس بؤ کرده وه!»  
(لوقا ۲۴:۲۳). ئاره زووه کان يان روحيه. ده لين: «ته نها ده مه وئيت خودا بناسم؛ دلي رازي بکه م؛ تينووم و تامه زرؤي قسه ي خودام؛ ده مه وئيت خوشييه که ي له مندا بټت،

چونکه سهرچاوهی خوښی من ئه وه. «ئهمه گرنګترین شته. خوښه ویستی یه که میان بوعیسیایه نه که بۆپنګه وبارودوخ و، مولک ومالی خویان. رفته رفته کانیاں کاتیک له بیابانداں جیاوازی نییه له گهل کاتیک بانګه شهی، ملیوئان کهس ده کهن.

چونکه ئیمه هاوکارین له گهل خدا، ئیوه کیلګه ی ئه ون، بینای ئه ون. من وه که وهستیایه کی بیناسازی لښهاتوو، بناغه یه کم دانا و ئیستا که سږی تر له سهری بنیات ده نیت. با هه رکه سږی ئاګداری ئه وه بیت که چون له سهری بنیات ده نیت. «(یه کهم قرن تیان ۳: ۹-۱۰)

پتویسته گرنګی به چونیته قی بنیاتنای ژیا نمان بده یں! له کتیی پیرۆزدا دروستکردنی خانوو هیما ی بنیاتنای ژیا ن و خزمه تکرده له شانشینیدا. ئیمه سهر به خودا ین چونکه بینای ئه وین:

«بۆیه براګم، پیرۆزکان که هاوبه شن له بانګه وازیکی ئاسمانیدا، عیسا به نږدراوان و سهرۆک کاھینی باوهره که مان ده زانن، که چهنده دلسۆز بوو بۆ ئه وه که سه ی که داناوه، ههروهک چون موسا له هه موو مالی خودادا دلسۆز بوو. چونکه ئه گهر دروستکه ری مالیک له خودی ماله که شایه نی رږز لښانتر بیت، ئه و عیسا له موسا شایه نی رږز لښانتره. هه موو مالیک بینا کاریکی هه یه، به لām خودا دروستکه ری هه موو شتیکه. «(عیبرانییه کان ۳: ۱-۴)

سهرنج بده ن که دروستکه ری خانوو که، یه زدانه. ئیمه ناتوان ین به هیزی جهسته یی خۆمان ئه م کاره بکه ین. هه رچی خودا بنیات بنیت وه ستاوه، به لām ئه وه ی ئیمه دروستی ده که ین، به رده وام نابیت. «مه گهر یه زدان خانوو که دروست نه کات، بینا کاران به به تالی کار ده کهن» (مزامیر ۱۲۷: ۱). هه ر شتیکی مروف سهریه خو له خودا بنیات بنیت، به رده وام نابیت، جا خزمه تکردنی کلّیسا بیت یا ن مال یا ن ژیا ن. نمونده یه که له م بابته له سهره تای ژیا ن ۴: ۱۱ ده بینین: «وه رن با شاریک بۆ خۆمان دروست بکه ین و تاوهریک که لوتکه ی له ئاسمانه کاندای بیت، ناومان بۆ خۆمان دروست بکه ین، نه که له سهر رووی هه موو زه وی پهرش و بلاو نه بین.»



پالنه‌ری ټه‌وانه‌ی تاوهری بابلیان دروستکرد چی بوو؟ ټه‌وان به‌دوای خه‌ونه‌کانی خویندا ده‌گه‌ران، خه‌ونیک که سه‌ننه‌ری خوین بوو بۆ ټه‌وه‌ی ټه‌و بینایه بۆ شکومه‌ندی خوین دروست بکه‌ن. ټه‌وان ده‌یانویست وه‌ک خودا بن سه‌ربه‌خو بن له خودا. ټه‌م به‌دواداچوونه ټاره‌زوو وئیراده‌ی خوین تیرده‌کردویستی خودایان له‌به‌رچاونه‌ده‌گرت. بینایه‌کی سه‌ربه‌خوله‌خوداهه‌رگیزناوه‌ستیت، چون هه‌رچه‌نده‌ نیه‌تمان به‌رزیت، به‌ی خوداه‌مووشتیکی بی‌هوده. هه‌ربویه‌ئاگادارمان ده‌که‌ینه‌وه:

«به‌لام هه‌ربه‌که‌یان ده‌بیت ټاگاداری ټه‌وه‌ بن که چۆن بنیات ده‌نیت. چونکه‌ که‌س ناتوانیت بناغه‌ی، که‌سیکی دیکه‌ له‌سه‌ر، ټه‌و بناغه‌یه‌ دابنیت که‌ پیشتەر دانراوه‌ که‌ عیسا مه‌سیحه. ټه‌گه‌رکه‌سه‌پک له‌سه‌ر ټه‌م بناغه‌به‌ به‌ زیر یا زیو به‌ردی به‌نرخ دار په‌له‌وه‌ری یان په‌رۆ بنیات بنیت، کاره‌کانی هه‌ربه‌که‌یان، روون ده‌بیت‌ه‌وه‌ چونکه‌رۆژ ده‌یخاته‌ روو. ټاگره‌که‌ کاری هه‌ر یه‌که‌یکیان تا‌قی ده‌کاته‌وه‌، هه‌روه‌ها‌کوالیتی کاره‌کانی تا‌قی ده‌کاته‌وه‌.» (یه‌که‌م قرنتیان ۳: ۱۰-۱۳)

زیر، زیو یان به‌ردی به‌نرخ ټاماژهن بۆ بنیاتنانی ریگی خودا. دار، چیمه‌ن یان په‌رۆ ټاماژهن بۆ شیوازی دروستکردن‌یان به‌ به‌کاره‌ینانی نه‌خشی دنیا. ټایا ټه‌م ټایه‌تانه‌ باس له‌ حوکمدان ده‌که‌ن له‌ به‌هه‌شتدا؟ نه‌خیر! ټه‌وان باسی ټه‌و کاته‌ ده‌که‌ن که‌ دیته‌ په‌رستگا‌که‌ی (مه‌لا‌کی ۳: ۱۶ و ۴: ۱، یه‌که‌می قرنتیان ۳: ۱۶-۱۷).

وه‌ک ټاگردیت که‌ دارو په‌له‌وه‌ری وکوټی ده‌خوات، یان زیر و زیو پالاوته‌ ده‌کات. هه‌ر بویه‌ به‌رده‌وام ده‌بیت و ده‌لټیت: «ټه‌گه‌ر کاره‌کانی هه‌رکه‌سه‌پک بسوتینیت، ټه‌وا تووشی زیان ده‌بیت، هه‌رچه‌نده‌ خو‌ی رزگاری ده‌بیت، به‌لام ته‌ن‌ها وه‌ک که‌سه‌پک ده‌بیت که‌ له‌ بلټسه‌ی ټاگردا هه‌لدیت» (ټایه‌ت ۱۵).

ټه‌گه‌ریبنای ژبان‌ت، کاره‌که‌ت یان خزمه‌ته‌که‌ت به‌ خشی خو‌ت دروست بکه‌یت وه‌ک ټه‌و ده‌سه‌لاته‌ی که‌له‌که‌سایه‌تیتدا هه‌یه‌یان به‌پیی پلان وشیوازه‌ دونیایه‌ کان، له‌ کو‌تاییدا له‌ده‌ست ده‌ده‌یت. ټه‌گه‌ر هه‌ول بده‌یت به‌ ترساندن‌ی خه‌لک کو‌نترۆل بکه‌یت یان فریو بده‌یت، ټه‌وا هه‌موو شتیکی له‌ده‌ست ده‌ده‌یت که‌ به‌ده‌ستی

دههينيت. ئه گهر بۆ به ده سته پېنانى پۆستېك چه پله لېدان و سوو ككردنى كه سانى تربكهيت، ئهوا له درېځخايه ندا سهر كه وتوو نابيت و ئه و پۆسته له ده ست ده ده يت. ئه گهر بېناى ئه وانى تر له ناو ببه يت له كاتېكدا بېناى خۆت دروست بكه يت به ره خنه يان قسه و باس، بېناكه ي خۆت ده سوتيت و له ناو ده چيټ.

تۆ شكۆمه ندى ئه وانى تر له ناو، ده به يت بېناى خۆت ده سوتيت و له ناو ده چيټ. زۆرېك فيل يان ته نانه ت درۆكردن به كار ده هېن بۆ ئه وى خۆيان له وه گه و ره تر ده ريخه ن، بۆ ئه وى هه ندىك سوود به ده سته پېن. به لام ئه مه يش تېده په ريت! «خۆتان مه خه له تېن. ئه گهر هه ركه سېك له ئېوه يې وايه له م جيهانه دا دانا يه، با بېت به گه مژه، تاكو دانا، بېت. چونكه حيكمه تى ئه م دونيا يه گه مژه ييه. لاي خودا وه ك نوو سراوه: «ئهو دانا كان به فيل بازى خۆيان ده گرن» (يه كم ۳: ۱۸-۱۹).

لاى خودا هه ر بوارېكى ژيان ت كه پالنه رى خۆپه رستى بېت، دار، چيمه ن يان وه كو په رۆ ئه ژمار ده كرېت. گرنگ نيه چه نده يارمه تى كه سانى تر ده دات يان به ناوى خودا وه ئه نجام بدرېت يان كاتى گونجاو بېت، هه رچيه ك بېت له م ئاگره دا ده گو رېت بۆ خۆ له مېش.

ته ركيزى ئه م حيكمه ته دونيا ييه له سه رخۆته. «به لام ئه گه ر ئېره ي و ته ما حىكى تالت له دلندا هه يه... ئه م حيكمه ته له سه ره و نه ايه ته خواره وه، به لكو زه مين ييه هه ستيا ريه شه يتا نيه.» (ياقوب ۱۴: ۳-۱۵). ئېره ي، پكابه رى وگومان له دا يك ده كات.

بۆ ئه وى خاكى خۆمان مسۆگه ر بكه ين، ره نكه ناچار يين به شدارى له شانۆگه ريه كانى ده سه لاتدا بكه ين كه ده توانيټ هاوړئ وشه ره فمان لېبكه وېته وه وله هه مووى گرنگ تر په يوه نديمان له گه ل خودا دا هه بېت ته نانه ت نيگه رانيه كانمان سه باره ت به پېگه، نازناو يان مافه كان ده توانن باستوره كان يان ئه وانى ديكه كه به شدارن له خزمه ت كرده ن، زورچار به نرخىكى زۆره وه له ده ستدانى ژيانىكى نزيك له دلى خودا. بۆ ئه وانه ي به دلسۆزيه وه به دواى دلى خودا دا ده گه رېن، وا دياره تا زياتر به دوايدا بگه رېن، زياتر لى ده رۆن. به نا ئوميد يه وه هاوار ده كه ن:

«ئهو كه سه ي بېته لام و گوږى له قسه كانم بېت  
وه مامه ئه ي له سه ر ده كات، نيشانت ده دم له كى ده چيټ.  
ئوكسى به جېما وه بۆ دروست كردنى خانوو،

چالټیکې له زهویدا هه لکه‌ند و خانووه‌که‌ی له‌سهر به‌ردټک دروست کرد. که لافاوه‌که هات به‌په‌له هاته ناو ماله‌که‌وه، نه‌یتوانی بیهه‌ژیتیت، چونکه به توندی دروستکرايوو. (لوقا ۶: ۴۷-۴۸)

کاتیک له دالاس ده‌ژیان، سه‌یری کریکارانی بیناسازیم ده‌کرد که له‌سهر تاوهره به‌رزه‌کان کاریان ده‌کرد. له به‌که‌م نیگادا پټشکه‌وتنه‌کان خاو ده‌رکه‌وت؛ چونکه چه‌ند مانگیکیان به هه‌لکه‌ندنی بناغه‌که و هه‌لکه‌ندنی بناغه‌که به‌سهر برد. تا بیناکه گه‌وره‌تر بیت، خه‌نده‌قه‌کان قوولتر دهن و بناغه‌که گرانتر ده‌بیت. به‌لام که چاوم له‌خواره‌وه‌بوو، وادیاربوو کریکاران به هیواشی ده‌جوولټن و پټشکه‌وتنه‌که‌ش هیواش بوو. پاشان له‌ناکو بیناکان به خیرایی به‌رز ده‌بوونه‌وه. وه‌ک ټه‌وه وایوو له شه‌ونیک‌دایناکه له سفره‌وه بوسه‌درټیش‌تبت. پټشکه‌وتنی راست وچه‌پی بینایه‌ک به‌راورد ناکړی له‌گه‌ل پټشکه‌وتنی ټاسوی. من باوهرم وایه که زورټک له ټیمه له جه‌سته‌ی مه‌سیحدا، به تایبه‌ت گه‌نجان، خه‌ریکی ټاماده‌کردنی بناغه‌که‌ن. سوپاسی خودا ده‌که‌م بؤ ټه‌وه! رهنکه بیر له وه‌زارته‌که‌یان بکه‌نه‌وه، بانکه‌وازیکی تایبه‌تیان هه‌یه یان خزمه‌ت به که‌سانیک ده‌که‌ن که خودا دیدټکی پټبه‌خشیون و ټیستا له دؤخ‌یک‌دادان که خزمه‌ت بکه‌ن. رهنکه وا دیاره شته‌کان به خیرایی نه‌ړون، به‌لام باوهرم وایه خودا ټهم جه‌ماعه‌ته له بیابان ټاماده ده‌کات. بناغه‌داده‌نرټ و سیفه‌تی مه‌سیح دروست ده‌بیت. ټهم کاره‌کته‌ره هه‌موو ټهو که‌سانه به‌هیز ده‌کات که له داهاتودا به سؤزه‌وه خزمه‌ت به شانشینی خودا ده‌که‌ن.

پټده‌چټ که‌سانی دیکه که له بیابانه‌کاندا ده‌ژین، هیواش هیواش به‌ره‌وه سه‌ره‌وه ده‌ړون یان به‌جوړټک خو‌یان باشرده‌که‌ن. سه‌رگه‌ردانی بیابان هه‌ست ده‌که‌ن که له شوټنی خو‌یان وه‌ستاون وله‌وانه‌یه‌وه‌سوه‌سیان بؤ دروست بیت که ریگه‌یه‌کی خیرا وټاسان بؤ ده‌ربازبوون بدوژنه‌وه. به‌لام ده‌زانن ریټازیکی له و شیوه‌یه کاراکته‌ری خوراگر بنیات نانیت و سازش له‌سهر کاراکته‌ری پټشو ده‌کات و به‌شیک له تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی ده‌پاریټ. ټه‌وان به‌و ټه‌نجامه ده‌گه‌ن که مه‌ترسییه که زوره. ټه‌گه‌ر چاوه‌رپی خودا بکه‌ن، ریگه به بینا گه‌وره‌که ده‌ده‌ن که بناغه‌یه‌کی به‌ردیان بؤ دابین بکات.

زورټک له باستوره‌کان له ټیستادا به‌دوای خودادا ده‌گه‌رټن، به‌لام پټده‌چټ هیچ شټیک له ژیان‌اندروونه‌دات. ټه‌وان به قوناغټکی بیابان‌داتیده‌په‌رن. ټه‌وان

سهيرى ئهوانى تر ده كهن كه سهركه وتوانه خوځيان و وهزاره ته كه يان به به كارهيټناني ته كنېكه مؤديرنه كاني ماركيټينگ و دروستكردنى وههميكي دلخوشي و سهركه وتن له سوشيال ميديدا. به لّام خودا رنېكه بهم سهرگه رداينييه بيابانانه نادات كه به به كارهيټناني شيوازي خوځيان بنيات بنين، چونكه خهريكي ئاماده كردنى بناغه يه كي توكمه، بناغه يه كي به رده وام بويان.

باشان، ئه و كه سانه مان هه يه كه خودا هيشتا پيڼگه و پيڼگه يه كي دياريكراوى بو نيشان نه داوه، به لّام ديدېكي پيڼه خشيون. له خوځيان ده پرسن كه چوڼ ئه مه له ژيانمدا رووده دات، له كاتيكداپيڼه چيټ ليټيان دوورېكه ومه ته وه. له م كاته بيابانه دا ، خودا گوټرايه له كاني جيا ده كاته وه، له وانه ي كه به فيل يان رهفتارى حيسابكراو كوڅكي خوځيان دروست ده كهن. وه هاتنه دهره وه له بيابان، بوئنه وانه يه كه چاوديري و چاوه رپي هاتنى خودا ده كهن بو په رستگاكه ي. ده لئيت:

«كاتيك هه ليده بژيټم، به راستگويي دادوه ري ده كه م... چونكه لووتبه رزي له روژه ه لته وه نايه ت، نه له روژئاوا و نه له بيابان! چونكه خودا دادوه ره؛ يه كنيكان دادبه زينيټ و يه كنيكي ديكه دادمه زرينيټ.»  
(مزموړ ۷: ۲ و ۷)

## بيهوده يي هه ناسه

ململاني نيوان گوشت و روچ له هه موو لايه نه كاني ژياندا دياره و ته نيا له چالاكيه كاني خزمه تدا سنووردار نيه. له بيرت بيت گوشت هه رگيز ناتوانيټ به لئنه كاني خودا جيبه جي بكات. هه رچي له گوشت و روچ بيت به ره همي نابيت چونكه گوشت ده بيت ژياني پيڼه خشيټ، به لّام ئه گهرله روچ بيت خودا ئامرازي پيويست بو پيشكه وتنې بو داين ده كات.

ئوه ي له جهسته دا يه به زوري له ژينگه يه كي فريوده ر و بالاده ستدا كوټاي ديټ. سهركرده كان له دوخيكي وادابه به كارهيټناني ده سه لات يان ده ستكاريكردنى هه سته كاني مروث به دواي ئه نجامدا ده گه رپن. ئه گه رشوينكه و تووي ئه وجوره كه سانه يت، چاوه رپي ئه وه بكه له ناكاهه ست به

## ټاموژگاری بو پزگار بوون له گهشتیکي بیابان

۸: یه شوع کارنیکي دروستی کرد.

ئه گهرمه بهستی خودا بو قوناغی بیابان باش بیت، چون ئه و چاکه یه به دهست بهتین و خومان له خراپه به دوور بگرین؟  
یه شوع، نمونه یه کی باشه بو که سیک که دلی راسته قینه ی هه بوو له بیابان. کاتیک موسا چوو ه سهر چیا ی سینا، یه شوع له دامینی شاخه که مایه وه. ئه و ده یویست تا ده توانیت له خودا نزیك بیت. کاتیک موسا له [چادره] که دا له گه ل خودا کو بو وه وه، یه شوع له وئ بوو چونکه ده یویست له خودا نزیك بیت. ته نانهت کاتیک کاره کانی موسا ته و او بوو، یه شوع له چادره که ی کو بو ونه و ه دا مایه وه (ده رجوون ۳۳: ۱۱).  
له کتیی یه شوع دا پینچ گونا ه ده بینین که به سهر دایک و باوکیان (نه وه ی پشوو) هاتوو، به لام ئه م گونا هانه له بیابان بو نه وه ی دووهم (نه وه ی یه شوع) نه گوازا ونه ته وه. ئه مه به سهر پیا ویکدا هات به ناوی ئاکان. هه رچه نده سهر کرده کان خه لک خو یان یه که سهر دا وای هاو کاریان کرد، به لام نه وه ی دووهم رینگای راستیان گرته بهر، چونکه هه له کانی نه وه ی پشوو یان بیی. ئه وان شایه تحالی مردنی دایک و باوکیان بوون له بیابان؛ ئه وانه ی که جیه جیکردنی به لئیی خودایان نه بینبوو. یه شوع وئ ه ونه وه یه سهرنجیان له سهر دروستکه ر بوو وچوونه ناو خاکی به لئیندراو. ئه وان به باشی قسه ی خودایان پاراست و خو یان به دهست نا ئومیدی نه دا. گله بییان نه ده کرد و باوه رنیکي پته و یان به خودا هه بوو.

کهسانی تربه رپرسیاریکه له سهر که و تن یان شکستیان به پشت بهستن به کار لیکه کانت له گه لیان. توله دۆخیکدایت که له ژیر فشاریکي زور، پاوانخوازی، بالادهستی یان کو نترولی زور دایت.

هه رچه نده قسه کانم زیاتر ئامانجیان خزمه تکردنی کلئسیایه، به لام ده بیت جهخت له وه بکه مه وه که ئه م بنه مایه ته نها په یوه ندی به خزمه تکردنی کلئسا وه نییه؛ مه به ستم له هه ر شتیکه که به هیزی رۆج دروست بووه. که واته ئه مه ده توانیت بازاری کار، په روه رده، ته ندروستی، حکومهت، سهریازی، وه رزشوانانی پیشه یی و بواره کانی دیکه ش بگریته وه که خودا خه لکی بانگ کردوو.

بە پىچەوانەوۋە ئەوۋى لە رۆحە تىدەگات كە ھىچ رۆلئىكى نەبوۋە لە پىكھاتنىدا بۆيە دەزانىت كە ناتوانىت بە توانا كەسىيەكانى خۆى گەشە بىكات يان بىيىتە ھۆى گەشەكردن. بەرپرسىيارىتى لە ئەستۆى خودادايە بۆ دابىنكردنى پىنداويستىيەكانى ئەو شتانەى كە دروستى كردوۋە يان دروستى كردوۋە.

كاتىك ئىسحاق لەدايك بوو، ئىسماعىل لە دۆخىكى باشدا بوو (پىدايوون ۱۲: ۱۶). مەن لە ئەزموونى خۇمدا بۆم دەر كەتتوۋە كە پىش ئەوۋى ئىسحاقى بە ئىندراۋ لەدايك بىت، ھەمىشە ئىسماعىلىك ھەيە كە ھەولەدات خۆى پىشكەش بىكات. دەبىت بەرەنگارى ئەو ۋەسۋەسەيەبىيىتەوۋەكە ھىزى خۆت بەكاربەيىت بۆ جىبەجىكردنى ئەوۋى خودا بەلئىنى پىداۋە. ئايەتە پەيۋەندىدارەكە لەبىرىكە: «ئەم كۆيلەيە و كۆرەكەى دەر بىكەن، چۈنكە كۆرى ئەم كۆيلەيە لەگەل ئىسحاقى كۆرەمدا مىرات نابىت» (پىدايوون ۲۱: ۱۰).

رۆژىك دىت خودا بەگەلە كەيدەئىت: «ھەولەكانى ئىسماعىل لە خۆتان دووربىخە نەو، چۈنكە گۆشت و خوين ناتوان بەلئىنەكە بە مىرات بگرن.» ھەرچەندە رەنگە ئەم جۆرە ھەولانە بەرھەمدار دەر كەون، بەلام خودا دەرھەرموئىت: «ئەوان دەر بىھىنە!» بۆ ئەوۋى ھىچ رۆحىك لە ئامادەبوونى ئەو شىكۆمەندى نەبىت.

كاتىك ھوكى خودا ئاشكرا دەبىت ھىچ بىرەيەك لە ژيانەكە بە تواناى خۆت دروست كىردىت لە ئاگرى پالوتنى رىگارت نابىت. ئەگەر ژيانەكە بە تەۋاۋى بۆ پاراستنى بەررەۋەندى و پىشكەۋتى خۆت بىيات بىيىت ھەموۋى لەئاگرى خودادا دەسوتىرتىت. بەلام تۆ «ۋەك كەسىك دەبىت كە لە بلىسەى ئاگرەكانەوۋە ھەلدىت» (يەكەم قىرتىيان ۳: ۱۵).

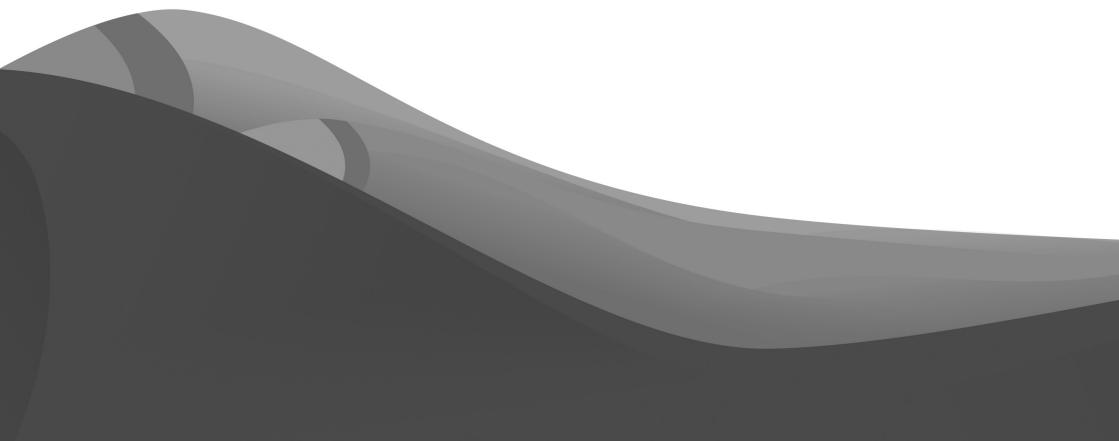
تەنھا ئەوۋى دەمىيىتەوۋە ئەو شتانەن كە بە بەلئىن ۋەرگىراۋن و پىكھاتوون و لە رۆحى خوداۋنىعمەت لەدايك بوون.



# راھینانی بەرگە گرتن

«خودا باشتەین سەربازەکانی لە ئازاریکی زۆر ڕزگار دەکات.»  
-چارلزاسپرین

«بەلام مندانەکە گەورە بوو و لە ڕۆحدا بەهێز بوو، تا ڕۆژی  
دەرکەوتنی بۆ ئیسرائیل لە بیابان بوو.»  
-لوقا ۸:۱





چهندسالیك له مه و بهر ته حه دای جیاوازم به سهر هات ئه وهش نیشانی دام كه وهك مه سیحیه كان، پټویستمان به ماوهی ئاماده کارییه بۆ به هیژکردنی باوه پمان. باوه پکهان یان نه یکه نه ئهم تاقیکردنه وه تایبه ته به بیابانه كان، له بیابانیکی بۆ ئاو و بۆ چیمه نتو كه هیچ هوټلیکی وهرزشی و بنکه یه کی ته ندروستی نییه.

ته مه نم سی و پینج سال بوو کاتیک له پشت مینبهری کلټسیاه ک له ئه تله نتا دواي وتاری پر له سۆز دارما. تیگه یستم كه باری جهسته ییم باش نییه و ئه گهر بمه ویت له داهاتوودا خزمه تیکی کاریگهر و پرئیمانم هه بیټ، پټویسته به هیژتر بم. دواي ئه وهی گهرامه وه، به لیزام وت كه له ئه تله نتا چی روویداوه. پیم گوت: «ده چمه هوټی وهرزش.»

سه ری سورما و وهلامی دایه وه: «سوپاس بۆ خوا، ماوه یه كه دوعات بۆ ده كه م بچیه ته هوټی وهرزش!» زۆر خو شه ژنیكت هه بیټ كه بزانیټ چۆن دوعا، بۆ میړده كه ی بكات!

ئهو كاته له فلۆریدا ده ژيام یه ك دوو خانوو له خواره وه كابرایه ك به ناوی «کیپ» ده ژیا كه زۆرانبا زبوو. له بهر ئه وهی مندا له كانمان نزیکه ی یه ك ته مه ن بوون و پټیکه وه یارییان ده كرد، خیزانه كانمان نزیکتر ده بوونه وه.

چه ند جارێك پيشنیا ری كرد كه بمبا ته هوټی وهرزش بۆ ئه وهی له گه ئیدا راهیټان بكه م، به لام هه میشه ده مگوت: «نا، من سه رقالم، كاتم نییه.» به راستی سه رقالم بووم، به لام له لایه کی تره وه، كه میك ترسام-ره نگه ئه گهر تو من بویتایه، بترسیت له راهیټان له گه ل زۆرانبا زتی پیشه گهر؟

کیپ كورټی گه وره بوو. بالای شهش پ و ۱۲۰ کیلو و ماسوله کی پاك بوو.

جەستەییەکی تەواو لە شێوەی گۆچکە و ھەشت ئەبسی ھەبوو. ھەندیک جار، من و مندالە کانم کیپ لە بەردەم مائە کەدا یاری باسکە یان ھۆکی سەر شەقامان دەکرد. ئەگەر لێی بدم تەنانەت نەدەجوو لایەو، بەلام ۲-۳ فری دەدرامە ھەوا!

دوای ئەووی لە ئەتلەنتا روویدا، چوو مە مائە کەوی و گوتم: «کیپ، دەبێت بچمە. ھۆلی وەرزش تۆ وت راھینانم پێ دەکەیت. ھێشتا کات ھەیە؟»

کیپ یە کسەر لەو لاما وتی: «بێگومان ئیمە پێکەو دەچینە یانە کە!» دەبوو زیاتر گرنگیم بە زەردەخەنە خراپە کەوی بدایە. ھیچ بیرۆکە یە کەم نەبوو کە ئەو چ پۆلێکم بو دەگێرێت.

بە یانیە کەوی دیکە چووینە ھۆلیکی وەرزشی کە وەک ساونا بوو. یە کسەر زانیم کە تەنھا وەرزشوانانی جدی لەوێدان. بۆنی ھۆرمۆنی تیستۆستیرۆن و ئارەقە زۆر بوو. یە کێک لەو شتانە کە لە یە کەم پۆژدا فیڕی بووم ئەو بوو کە بە کێشی سووک و سی چل دووبارە کردنەو ماسولکە دروست ناکەیت. ئەگەر دەتەوێت ماسولکە دروست بکەیت، پێویستە کێشیکی قورس بخەیتە سەر بارە کە بۆ ئەووی تەنھا سی یان چوار دووبارە کردنەو بکەیت.

ئەو سێیەم یان چوارەم جارە کە کێشیک بەرز دەکەیتەو کە ھەست بە گۆرانی ماسولکە کانت دەکەیت و ئەو ساتە کە بە دل و گیان دەلێت: «ئێتر ناتوانم ئەمە بکەم!»، بەلام ھەموو کەسێک لە ھۆلی وەرزشە کەدالە دەوری بنچ پێسە کە وەستان و ھاوار دەکەن: «بەرز بکەرەو، بەرز بکەرەو، دابەزێنە!» شتێک لە ناو ھەت وا دەکات بۆ جاری چوارەم یان پێنجەم قورسایە کە بەرز بکەیتەو. ئەمە ئەو ساتە یە کە ماسولکە کەت دروست دەکێت.

شەرم دەکەم بڵێم کە یە کەم پۆژم بینچ پێس تەنھا ۴۰ کیلو بوو. دنیام کە کاپ ئەمە ی بینو و زانیویتی کە دراوسێکە ی رێگایەکی دوور و درێژی ماو! دوای چەند ھەفتە یە ک لە راھینان، کێشم گەیشتە ۴۵ کیلو. چەند ھەفتە یە ک دواتر ۵۰ کیلو و پاشان لە ۵۵ کیلو بۆ ۶۰ کیلو لە بنچ پێسدا رۆیشتم. شانازیم دەکرد کە توانیم دوو کێشی ۳۰ کیلو لە ھەر لایەکی بارە کەدا دابنێم. چیت بە شەرمەو قورساییم بەرز نەدەکردەو.

وردە کاری زیاتر لەم چیرۆکەدا ھەیە کە دواتر لەم بابەتەدا دەچمە ناویەو، بەلام

پروښه یی ورده ورده زیادکردنی هیڅی جهسته یی لیکچوونځی گونجاوه بوځه وهی که چوڼ خودا بهر وه «پانه» مان ده بات له بیابان. څه مه ش یارمه تیمان ده دات له پرووی روځیه وه گه شه بکه یی. روځمان له بیابان به هیڅ ده بیت، چونکه بیابان ته نها شوینځی یی بهرهم نییه که هاواریکه یت وبلنیت: «خوداله کویت؟!» به لام شوینځی تاقیکردنه وه ووه سوه سه ی گه وره. هه واله خو شه که څه وه یه که هه رچه نده بیابانه که سخت و چالا که، به لام ده بیت له بیرمان بیت کی له گه ل څیمه قورساییه کان بهر زده کاته وه له کاتیکدا له پرووی روځیه وه راهینان ده که یی:

«له بهرامبر هه موځه مانده چی بلین؟ څه گهر خودا له گه ل څیمه بیت کی ده توانیت دژمان بیت؟» (رومیان ۸: ۳۱)

خودا نه که هه له گه لمانه و قورسای له گه ل څیمه هه لده گرت، به لکو به لینی گهرنتی پیداوین:

«هیچ وه سوه سه یه که به سهرتدا نه هاتووه جگه له وهی که بو مروځ هاوبه شه. وه خودا دلسوزه؛ که ریگه ت پښادات له توانایان زیاتر تاقی بکړینه وه، به لام له گه ل تاقیکردنه وه که دارپگه ی رزگارپوونت بو دروست ده کات، تا بتوان بهرگه ی بگرن. (یه که م ۳۱: ۳۱۱۰)

که واته گرنګ نییه رووبه پرووی چ تاقیکردنه وه یه که ده بیت وه، له هه شوینځی خه و یی څو و چیمه ندا بین، خودا څه به لینه ی پیداوین که هه رگیز بیر له وه نه که یینه وه که هیژمان نییه به سهر څه و کاته دا زال بین. سهر سورپه نره ته نانه ت بیر یی بکه یته وه.

هه رگیز له بیرت نه چیت که تو کیت کاتیک رووبه پرووی تاقیکردنه وه کان ده بیت وه. عیسا وه که مندا له خو شه ویسته که ی خودا ده لیت: «څه و تا من ده سه لات پښده م... به سهر هه موو هیڅی دوژمندا، هیچ شتیک به هیچ شیوه یه که څا زارت نادات» (لوقا ۱۰: ۱۹). بو یه ده بینین شه یتان هه رچییه که فریمان ده داته سهرمان هه رچییه که بیت، څیمه هیڅی زالپوونمان هه یه. څه گهرنا خودا ریگه ی نه ده دا! څه وه کی شه که یه. زوربه ی خه لک به هیژنین بو څه وه ی رووبه پرووی ته حه دای گه وره تر

بەنەوہ. بەزۆری خۆیان لە ھۆلی وەرزشی بیابان بەدوور دەگرن و کاتیک ناچار دەبن بچن، گریانە و گلەیی دەکەن. بەلام پۆلس دیدیکی تەواوجیاواز دەخاتە روو. دەنوسیت:

«چونکە لە مەسیحدا رینگەتان پەندراوہ نەک تەنھا باوہرتان پیتی ھەبیت، بەلکو لە پیناوی ئەودا ئازار بچێژن.» (فیلیپیان ۱: ۲۹)

کاتیک دەبیسستی ئازارەکانت بۆ ھاتووہ، سەرت سورنابیت؟ بەراستی ئەوہ مانای چییە؟ کاتیک کەسێک پیم دەلێت «تۆ ھاتووی بۆ لای من» یە کەم شت کە دیتە مێشکەم ئەوہیە کەخەریکە نیعمەتیک وەرەگرم. لە دلی خۆمدا بیردەکەمەوہ، چی وەرەگرم؟

چۆن «رەنج» و «وہسیەت» لە یەک رستەدا بن؟ وەک ئەوہ وایە بلێت: «رۆژی لەدایک بوونی تۆیە بچیتە نووسینگە ی پزیشکی ددان بۆ رەگ و ریشە!» بەراستی؟ سوپاس، بەلام نەخێر. مانای نییە چونکە ئەو ژیانە ی چاوہرپی دەکەین لە ولاتیکی مۆدێرن وەک ئەمریکا دا ژیانیکی ئاسوودەپی و خۆشگوزەرائی پێژەییە. کەواتە ئەگەر «رەنج» بەشی تۆ بیت، مێشکت دەفریت. زۆریە ی خەلک کاتیک رووبەرۆوی ناخۆشی دەبنەوہ، بۆ نمونە دەلێن:

«باوہر ناکەم ئەمە بەسەرمدایت!»

«بۆچی من؟»

«بۆچی دەبیت ئەمە بەسەر مندایت؟!»

«رەقم لەم شتە...»

«کەس تێناگات چیم بەسەر ھاتووہ!»

«بۆچی ناتوانم تەنھا ژیانیکی ئاساییم ھەبیت؟»

«خوایە! تکایە وازی لی بێنە!»

«بۆچی یێزار بم! ئاساترە واز لە...»

دەلێم زۆر جار کە رووبەرۆوی سەختی بووبنەوہ، بیری وامان ھەبووہ یان قسەمان پیکردووہ. بەداخەوہ زۆریەمان لە ئامانجی تاقیکردنەوہ و ئازارەکان (بیابان) تێناگەین.

به لامل وهك هه مېشه خودا پټويستيمان و نهو هيزه ده زانټ كه پټويستمانه بو  
 نهو هې له شان شينيه كه دابنيات بنرټ وكاريگه تر بين. كه واته، پوټس دهسته واژه  
 «به شي تويه» به كارده هينيت بونهو هې به لټنه كاني خودامان پي بناسټنيت سه باره  
 به نازاري ستراتيژي كه ماسولكه كاني باوه پمان به هيز ده كات.

## رؤي وهسوهسه

وهك پيشتر باسم كرد، به شپك له راهيناني بهرگه گرتي بيا بانه كان بريتيه له  
 زيادكردني تواناي نيمه بو ناسينه وه و بهرنگاريوونهو هې وهسوهسه. له سهره تاي  
 خزمه ته كهيدا، عيسا هم نه زمونه ي هه بوو كاتيك باوكي ريگه ي به شهيتان دا له  
 بيا بان تاقې بكانه وه: «عيسا كه پر بوو له روي القدس، له ئوردن گه رايه وه و روي،  
 بردييه بيا بان چل روژ لهوي بووله لايه شهيتانه وه تاقيكرايه وه. لهو روژانه دا هيچي  
 نه خوارد، دواتر برسي بوو.» (لوقا ۱: ۲-۱۰)

من به نه نقه ست وشه ي «ريگه پيدراوم» به كار هينا چونكه خودا نوسه ري  
 تاقيكردنه وه نيه: «با كه س كاتيك تاقې ده كرټه وه، نه لټ: من له لايه خوداو  
 تاقې ده كرټه وه، چونكه خودا ناتوانيت به خراپه تاقې بكرټه وه، و كه سيش تاقې  
 ناكاته وه.» (ياقوب ۱: ۱۳).

كاتيك تاقيكردنه وه مان بو، ده كرټ چيمان به سهر دټ؟ نيمه ده زانين كه  
 ئامانجي شهيتان له وهسوهسه كردنمان نهو هيه كه ببټه هو ي گونا همان و به م  
 شيويه له گوټ رايه لي و په يوه ندي خو ش له گه ل خودا دوور بكه وينه وه. نه گهر  
 شهيتان بيه وټ له ريگه ي تاقيكردنه وه وه نهو بكت، نهوا ئامانجي خودا چييه كه  
 ريگه مان پيده دات، تاقيكردنه وه مان له سهر بټ؟  
 په تروسي نېردراوي خودا ديدگايه ك له م باره يوه ده خاته روو:

«بويه له بهر نهو هې مه سيح له جهسته دا نازاري چه شت، خو تان به هه مان  
 ئيراده چه كدار بكن، چونكه نهو هې له جهسته دا نازاري چه شتووه، له  
 گونا وه ستاو.» (يه كه م پطرس ۱: ۴)

به واتايه كي تر، تاقيكردنه وه به تاقيكردنه وه و زالبوون به سهر گونا وشته كاني

تر لە بیابانەکاندا یارمەتیدەرمان دەبن بۆ بەھێزکردنی ماسولکە ی رۆحیمان و پێگە یشتووترین. دەستەواژە ی سەرەکی لەم ئایەتەدا بریتیە لەخۆتان «چە کدار بکەن.»

بەپێنە بەرچاوت یە کە یەکی سەربازی بە ئێ چە ک دەچێتە شەرەو. نە چە ک و نە تانک و نە تەفەنگ و نە تەقەمەنی و نە چە ک بە هیچ جۆرێک کارەساتە. شوێنکەوتوانی مەسیح رۆوبەرۆوی هەمان دۆخ دەبنەو، کاتێک ئێ چە ک دەچنە ناو دۆلی ئازار و تاقیکردنەو.

فرۆکەوانانی هێلی ئاسمانی نموونە یەکی باشن بۆ ئەو کەسانە ی کە ئامادەن بۆ تاقیکردنەو ی مەترسیدار. هەر شەش مانگ، جارێک هێلی ئاسمانی دەیاننێرێت بۆ مەشقی نوێکردنەو. ئەم فرۆکەوانانە دەبێت لەناو ئامێری هاوشتیوەکردنی فرین دا بنیشن و رۆوبەرۆوی خراپترین دۆخی فرین ببنەو. ئامانج ئێ زیادکردنی توانای هەر فرۆکەوانیکە بۆ مامەلەکردن لە گەل بارودۆخی نائاسایی. بەزۆری لە رۆوداوە ئاسمانییەکاندا، سەرنشینەکان کە بە دنیایەو ئێ چە ک، کاردانەو یان دەبێت، لە کاتێکدا فرۆکەوانە کە مامەلە دەکات. بۆچی؟ چونکە فرۆکەوانە کە چە کدارە.

بیابان ئەو بۆ ئیماندار، گۆپرایەل دەکات. رۆوبەرۆوی کێشەمان دەبێتەو بۆ ئەو ی چە کدار بین بۆ ئەو تەحەددایانە ی کە لە پێشمانە. دەبێت بزاین کە رۆوبەرۆوی گۆشەگیری دەبینەو، یان بیابان. عیسا وتی لەم جیھانەدا رۆوبەرۆوی کێشەوناخۆشی دەبینەو، یارمەتیمان دەدات بەسەریاندا زāl بین ولە پرۆسەکەدا بەھێزمان دەکات.

## دەرفەتیی گەورە

پێویستە بیابان وە ک دەرفەتیی گەورە ببینن بۆ بەھێزکردنی ماسولکە رۆحییە کانمان بۆ ئەو ی بتوانین بەھێزتر بین بۆ ئەو ی خودا دەیەو ئێ پیمان بدات. یاقوبی نێردراوی خودا لەم بارە یەو دەلێت:

«براکنم، هەندیک جار رۆوبەرۆوی تاقیکردنەو ی جۆراو جۆر دەبنەو، بەلام بە خۆشییەکی تەواو بزائن!» (یعقوب ۲:۱)

رەنگە هەموومان ئێ مریکی لەم دۆخە تێبگەین، چونکە ئێمە بەهای کارگیریمان

## ناموژگاری بۆ مان هوه له بیابان

### ۹. ئیسماعیلی دروست مه کهن.

کاتیک کاره کانمان له بیابان کوټای دیت و پیمان وایه زۆر له بیابان بووین، وه سهوه سه مان بۆ دروست ده بێت که «شتیک بکهین» بۆ ئه وهی خه و نیکمان هه بێت. من ئه مه به «له دایک بوونی ئیسماعیلیکی تر» ناوده بهم. ئه مه یه به سه رمندا دیت کاتیک هه ولده دهین له ڕینگه ی هه وله کانی خۆمانه وه به ئێنی خودای به ده ست به یتین. ئیسماعیلییه کان به زۆری له پێویستی راسته قینه وه سه رچاوه ده گرن، به لام له گوشته وه له دایک ده بن. بێگومان ئه م چیرۆکه ره گ و ریشه ی له چیرۆکی ئیبراهیم و سارادا هه یه که له لایه ن خودا وه به ئێنی کورنیکان پێدراوه. یانزه سال چاوه ڕیان کرد، به لام وا دیار بوو ئیبراهیم ته مه نی ۸۶ سال بووه و ساره ته مه نی زۆر بووه بۆ ئه وهی مندا ئێکی هه بێت. بۆیه رۆی تریان بینی. ساره پێشنیاری کرد که ئیبراهیم هاجه ر بکاته هاوسه ری و مندا له به ئێندرا وه که ی له ڕینگه ی ئه وه وه هه بێت. به هه یچ شێوه یه ک پلانێکی باش نه بوو. هه ر شێواژێکی هاوشێوه ی ئیسماعیل، ئه گه ر باشیش ده رکه وت، ییرۆکه یه کی خراپه. هه میشه له بیرت بێت که هه رچییه ک به هێزی جهسته یی دروست ده که یه ت، ده بێت به هێزی جهسته ییش زیندوو بمێنێته وه.

من خۆم له ماوه ی بیابانه که مدا پلانێکی جیاوازم تاقیکرده وه. ده مزانی خودا به ئێنی خزمه تێکی جیهانی پێداوم. به لام هه یچ نیشانه یه کم نه بینی که ڕووبدات و له کلێسای ناوچه که دا گیر بووم. بۆیه هه ولما دا پال به خۆمه وه بنیم تا له بیابانه که ده رچم. هه وله کانم به ره ه می پێچه وانه بوو و هه یچ ڕووی نه دا. که تیکچووم، خودا ها ته نا وه وه و هه موو شتیکی گۆری.

هانتان ده ده م که کێشه بۆ خۆتان دروست نه که ن و نه بن به ئیسماعیلیکی تر. با خوداته وه ی به ئێنی پێداویت بیکات.

هه یه. ده رفه ت له بازرگانی و بازرگانیدا، ده رفه تیکه بۆ گه شه کردن و، سه رکه وتن و سه رکه وتن؛ ده رفه تیکه بۆ فراوانکردنی ئاسۆکانمان. ئێمه ش به هه مان شێوه ناخۆشی و سه ختی ببینین، چونکه هه موو کێشه کان ده رفه تن بۆ گه شه کردنمان. یاقوب له درێژهی قسه کانیدا ده ئیت: «چونکه ده زانن که تاقیکردنه وه ی، با وه ڕتان کۆلنه دان

بەرھەم دەھینیت. بەلام با کۆلنەدان کارئێکی تەواو و تەواو و ئێ کەموکۆری خۆی ھەبێتئۆ ئەوێ پێگە یشتوو و تەواو بن ھێچیان کەم نەبێت.» (یاقوب ۱: ۳-۴) لە بیاباندا، دەرڤەتمان پێدەدرێت کە خۆراگر بین. چۆن وشە «خۆراگری» لە گفتوگۆی پۆزانەدا بەکار دەھینن؟ زۆرجار لە راھینانی وەرزشیدا دەبیستین وەک رینگە یەک بۆ زیادکردنی بەرگە گرتنمان. بە سادەیی، راھینانی بەرگە گرتن، توانای ئێمە زیاد دەکات بۆ رووبەروو بوونەوێ ئاستەنگەکانی داھاتوو.

ئێمە رووبەرووی دۆخێکی وەھا دەبینەو: لە ھەموو تاقیکردنەوێ کەدا، خودا رینگەمان پێدەدات بەسەختیدا تێپەڕین بۆ مەبەستێک و مەبەستی ئێو لەم کارەدا، ئەوێ کەتوانا لە ئێمەدا دروست بکات. خودا رینگەمان پێدەدات، بەسەختییە کەدا تێپەڕین کە بۆ ئێمە پلە یەک لە سەختی داھاتوو و ھەمی دەکات (ھەر وەک چۆن ھاوشیوێ کاری فرین). ھەر لە بەرئەوێ کە ئەو تاقیکردنەوانە ئێستارووبەروومان دەبنەو، لە ئاستی ئامادەکاری یان بەرپرسیاریتی ئێستامان دەر دەکەون. کەواتە پەیا مە کە ئەوێ کە خودا تەحەددیاتی ئەمڕۆ بەکار دەھینیت بۆ ئەوێ ئامادەمان بکات بۆ تەحەددای گەورەتری داھاتوو.

ئێستادە گە پێنەو بۆ ئازارەکانی بەرزکردنەوێ قورساییم لە ھۆلی وەرزش. وەک پێشتر باسمان کرد، کێپ تا ئەو رادە یە راھینانی پێکردم کە بتوانم ۶۰ پێرس سینگ بدم. ھەرچەندە ئەمە دەستکەوتێکی گەورە بوو بۆ من، بەلام ھیشتا پرسیارم دەکرد ئایا دەتوانم کیشی قورستر بەرز بکەمەو؟ ئەو راھینانانە ی کە پێویستن بۆ بەرزکردنەوێ قورسایییەکان بەراورد بکەن لە گەڵ ئامادەکاری و ھێزی پۆچی پێویست، چیم دەکرد ئەگەر خودا شتێکی لە مێشکەدا ھەبێت کە یە کسان بیت بە ۶۰ کیلو، دەبوو چیم بکەدایە؟

بۆیە بەردەوام بووم لە چوون بۆ ھۆلی وەرزش و راھینانم دەکرد تا توانیم ۹۰ پێرس سینگ بکەم، بەلام چەند سالتیک لەو کیشەدا مامەو. لە کۆنفرانسیکدا لە کالیفۆرنیا قسەم دەکرد و چەند کەسێک لێیان پرسیم: «جۆن، ئایا تا ئێستا ۱۰۰ پێرس پەستان خستوو؟» منیش بە ئائۆمێدیەو و ئەلامم دایەو: «لە ماوێ پێنج سالدای ھیچ شتێکی قورسترم تاقی نەکردۆتەو.»

لە وەلامدا وتیان ئێمە یارمەتیت دەدەین بۆ ئەنجامدانی! وە منیش پەستانی بنج



پړنسی ۱۰۰ کیلوپییم بهرز کردهوه. زور پهروش بووم!  
 دواى ئهم پرووداوه کهسیک پهیوهندی به تیمی خزمه تگوزارییه کهمانهوه کرد و  
 دواى ناسینی په کتر بوم ده رکهوت که پیشر له پیشبرکیکانی بهرز کردهوی قورساییدا  
 به شداری ده کرد و لهو کاتهوه پیکهوه راهینانمان ده کرد. به هاوکاری ئهم ئه ندامه  
 نوټیهی تیمه که توانیم ۱۰۵ کیلو و دواتر ۱۱۰ کیلو بهرزیکه مه وه، به لام هر له دلی  
 خومدا بیرم له وه ده کردهوه که رهنگه بتوانم قورسای قورستر بهرز بکه مه وه؟  
 دواى سائیک له کلنسیاه ک له دیترویت بانگه شه م ده کرد. دواى دوعایه ک شه ممه،  
 پاستوره که وتی: «له گهل راهینه رنکی ناسراوی نیشتمانی وهرزش ده که م. ئه و ئه ندای  
 کلنسیاه مانه، سبهی چاوی پی ده که ویت، ده ته ویت له گه لم بیت؟»  
 منیش به پهروشه وه و له لام دایه وه: «دلنیا به!»  
 ئه وروره پیکه وه چوینه هوئی وهرزش. راهینه ره که سهیری کردم و پرسیم: «یم  
 وایه ۱۱۰ پړنسی سینگ ده که یت؟»  
 وتم: «به لی، به لام ته نها جاریک.»  
 راهینه ره که وتی: «ئه مړو قورستر له کورسی یه ده گدا داده نیت.»  
 چی؟! نه مده ویست بلیم بیرم له وه ده کردهوه «شیت! ئه وه مومکین نییه!» به لام  
 دواى هه ندیک راهینه رایه تی و مه شق کردن، توانیم ۱۲۰ کیلو بهرز بکه مه وه.  
 زور پهروش بووم. چوینه وه کولورادو، هه موو هه فته یه ک ئهم راهینه ره  
 به ناوبانگه له رینگه ی ئیمه یله وه راهینه ری من و ئه ندامه نوټیه که ی تیپه که ی بوو.  
 به پیی ئه و پلانانه ی که پی دابوین وهرز شمان ده کرد. سالی دواتر گه پامه وه بو کلنسیا  
 له دیترویت ته مه نم ۴۲ سال بوو.  
 ئه ویه ک شه ممه به بانگه شه م له سهر سیفه ته ناوازه کانی روحي القدس کرد.  
 دوو شه ممه هات وهه موومان پیکه وه چوینه هوئی وهرزش. راهینه ره که وتی:  
 «جون، دونی شه و خه ونیکم بینی که تو ۱۳۵ کیلو بهرز بکه یته وه!»  
 گوتم: «ئه وه شیتیه!» به لام رهنگه له دلی خومدا بیرم له وه ده کردهوه: «به ختیکی  
 باش، به لام من هه رگیز خه ونیکی وام نه بینیه!»  
 وتی: «جون، تو دونی بانگه شه ی هیزی روحي پیروزت کرد. دونی شه و خودا ئهم  
 خه ونه ی پیدام! له سهر میزه که بخه و پړنسی ده بیت لیبه دیت!»

دوای گەرمبوونەوه، قورساییه کان لەسەر بارە که دانران و بە هاوارێک، ۱۳۵ کیلۆم بەرزکردهوه!

ئەواندە پەرۆش بووم لە فرۆکه خانەوه تەلەفۆنم بۆ لیزا کرد و گوتم: «هیندە وزەم هەیه دەتوانم لەوێ بفرم! پێویست ناکات سواری فرۆکه بم!» کاتێک ۱۳۵ کیلۆم بەرزکردهوه، بەزۆری پەستانی بنجە که ۱۰۰ کیلۆ بوو. لە راستیدا دەمتوانی بەو کێشەیه کۆمە ئە دە کەسی بکەم. بەلام ئەگەر کیپ لەکاتی تەمەنی ۳۵ الیدا لەبری کێشی ۱۰۰ پاوند کێشی ۴۰ پاوند بەکارهێنا، چیم بەسەر دەهات؟ دەکرا بمرم! بارێکی ئەواندە قورس دەکرالە دەستم بکەوت و بمچە قینیت! هەوڵە بەردەوامە کانم بەدریژایی سالان، منی گەیانددوو تە ئەو هیژە ئەرۆ هەم. کەواتە ئەوێ بۆ من بە کێشی ئاسایی دادەنرا، حەوت سال لەمەوبەر دەیکوشتم.

هەربۆیه تاقیکردنەوه کانی ژیان، بەزۆری ئەوانە بۆ ماوهیه ک بەردەوام دەبن، لە راستیدا راھبێانی بەرگە گرتن که ئامادەمان دەکەن بۆ تاقیکردنەوه کانی داھاتوو. لەگەڵ بەھێزبوونمان لە پەرورەدگارد، هیژ دەدۆزینەوه بۆ ئەوێ زیاتر بکەین لە بنیاتانی شانیشینی خودادا.

بەداخەوه کەسانیک هەن کە لەبەردەم تەختی خودادا دەوستن کە عیسا بە چاوی پر لە فرمیسکەوه پێیان دەلێت: «شتێکی زیاترم لە میشکدا بوو بۆ تۆ، بەلام تۆ نەتوانی بەرەوپرۆوی تەحەددیاتە کان ببیتەوه!» ئەمەش جیگە داخە، چونکە وەک دەزانن خودا لەوێ زیاتر تاقیمان ناکاتەوه کە بەرگە بگرین. بەلێنی ئەمە پێداوین! من دەمەوێت بەرزکردنەوه قورسای خۆم بەراورد بکەم بەم شتە. ئەگەر هیژت هەبێت بۆ بەرزکردنەوه تەحەدای پۆچی ۶۰ پاوند و خودا پلانیکی یان دۆخیکی لە میشکدا هەبێت کە دەبێت کێشێکی ۸۰ پاوند لە دژایەتی و گوێشەگیری و وەسوسە و تاقیکردنەوه بەرز بکەیتەوه، بە دڵنیاپیەوه کورت دێیتە پێشەوه. ڕێگە پێنادات، چونکە تۆ بەھێز نیت. بەلکو خودا ڕێگە بە راھبێانە کانت دەدات بەردەوام بێت. ئەو ڕێگە پێدەدات (نابێتە ھۆی) کە بە تاقیکردنەوهی ۷۰ پاوندا تێپەریت، تاقیکردنەوهیە ک کە تەحەدات دەکات بەلام لەناوت نابات.

بۆ نمونە لەوانەیه کە سێک لە پشستەوه قسە و قسەلۆک بکات. لەبری

ټهوهی بهرپرچی بدهیتهوه و بهرگری له خوټ بکهیت و قسه لهسهر ټه و کهسه بلاو بکهیتهوه، ټوهیچ نالیت وهک گوټرایهلی قسهی خوداوتنهابهره کهتیا نپنده دهیت. مهن! ۷۰- کیلوټ بهرزکردوه تهوه! ټیستاکاتی ههنگوی داهاتوه، بهرزکردنه وهی ۷۵ کیلو! ټه گهر له رینگهی تهحه ددیاته کاندای شوټن قسه کهی بکهویت، راهیټانه کانت بهرهو بهرزکردنه وهی ۱۰۰ کیلو دهرون. ټیستا ټامادهی پلانټکی نوی و گهره تریان پیگهیهک له شانشیني خودادا که خودا بوټیانت ههیه تی.

ټه گهر به قسه کردن و سووکایه تیکردن و کاردانه وه بهو کهسه مامه له بکهیت، وهک ده زانیت فرمیستک به چاوی خودا هیټاوه و ټه ویش ده ټیت «بوره ده بیت بکه ریټه وه و کیشیکی ۶۵ کیلو بهرز بکهیته وه.» ټو هیشتا له «یانه» دایت، به لام سوودی لی وهرناگریت.

راهیټانه کان بهرده وامن، به لام هیچ پیټشکه و تنیک به ده دهست ناهینیت. پاشان ریگهت پیده دات رووبه پرووی کیشهی دارایی بیته وه که وهک کیشیکی ۹۰ پاوند وایه. به لام ټو ده ټیټ: «کیشه نییه، هیشتا یه کسهر کارتی بانکیت هه به له بری ټه وهی بهدوای رزق و روژی خودا پیدا بکه ریټ!» پاشان خودا کیشی زیاده ده بات و ټو ده گهریټه وه بو ۷۰ کیلو.

کاتیک دیت که خودا بانگت ده کات بوټه وهی شتیک بکهیت له شانشیني خویدا که وهک بهرزکردنه وهی کیشی ۹۰ پاوند وایه. ټه گهرله تا قیکردنه وه کانی بیابانه کاندای چهن دین جار شکست هیټاوه- بهرزکردنه وهی قورسای- چونکه ماسولکه روټیت نییه بو بهرزکردنه وهی قورساییه کان، ټه واه خودا ده بیت که سیکی تر بدوژیته وه که بتوانیت کاره که ټه نجام بدات.

## دهسه لات و هیژی زیاتر

بیابان به هیژمان ده کات وټه ویش وایکردوه، زور گرنګ بیت.

له بیابانه کاندای، روټی یوټه نای ته عمید کهر به هیژتر بوو.

له بیاباندا فروټی عیسا به هیژ بوو.

ماسولکه ی روټی ټه وان له ټاسووده پیدا گه شه نه کرد، به ټکو له تا قیکردنه وه و تا قیکردنه وهی ټیمان که یاندا گه شه ی کرد.

لەم دۆخەدا، ھەوالىكى خۆش لە جەيمسەو دەبىستىن، كە دەلئىت كاتىك بە تاقىكردنەو ھەكاندا تىدەپەپىن ۋەك ئەو ھى خودا دەيەوئىت، ئامادە و بەھىز دەبىن بۆ ئەو ھى لە داھاتوودا، بۆمان كۆكردۆتەو:

«چونكە دەزانن كە تاقىكردنەو ھى باو ھەرتان، كۆلنەدان بەرھەم دەھىئىت. بەلام با كۆلنەدان كارى تەواو و تەواو و بى كەموكورى خۆى ھەبىت تاكو بېگە يىشتوو و تەواو بن و ھىچيان كەم نەبىت.» (ياقوب ۱: ۳-۴)

كاتىك جەيمس دەلئىت: «با كارەكانى تەواوبكات» ئامازەيەبۆ تواناوبەرگە گرتىنمان. ھەروەھا پىمان دەلئىت كە دەتوانىن چى بكەين بۆئەو ھى بىابان لە باو ھى بگرىن: «خۆشەختە ئەو مەروڧەى لە ژىر تاقىكردنەو ھەدا خۆراگر دەبىت، چونكە كاتىك لە تاقىكردنەو ھەكەدا ۋەستا، تاجى ژيان ۋەردە گرىت كە خودا بەلئىنى بەو كەسانە داو ھە كە خوشيان دەوئىت.» (ياقوب ۱: ۱۲)

ۋشەى (تاج) ئامازەيە بۆ ئەو دەسەلات و دەسەلاتەى كە لەگەلئىدا دىت. ۋەك چۆن عيسا چوو ھە بىابان بۆ ئەو ھى لەلەيەن شەيتانەو ھە تاقى بگرئىتەو ھە و بەھۆى گۆپرايەنى و بەرگە گرتنى خۆيەو ھە بە دەسەلات و ھىزەو ھە لە بىابان ھاتە دەرەو ھە، ئىمەش دەتوانىن بە دوو ھىندە دەسەلات و ھىز لە ۋەرزەكانى بىابان دەرېچىن (لووقا ۱: ۴، ۱۴).

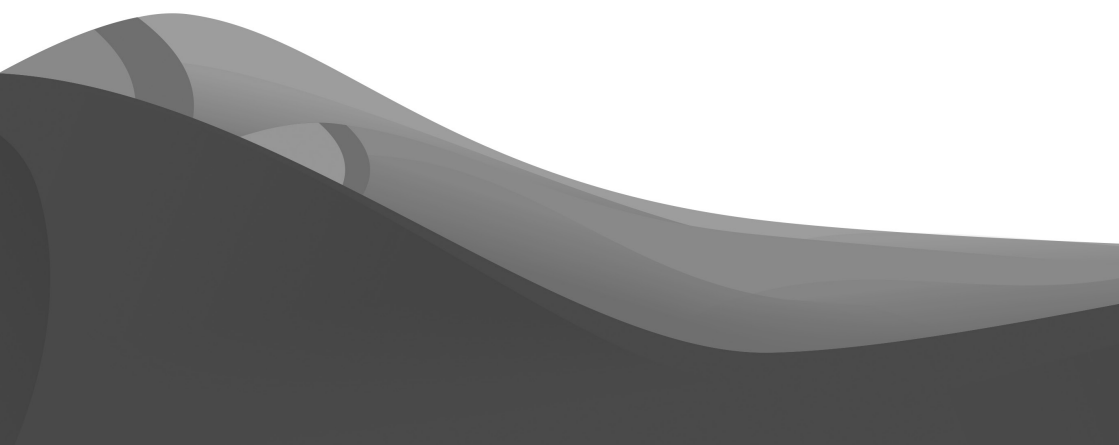
من تۆ نانا سم، دەمەوئىت ماسولكەى رۆحىم بەھىز بكەم تا بتوانم ئەو كارە بكەم كە خودا دەيەوئىت بىكەم. ئامادەى بۆ ھۆلى ۋەرزىش؟



## ئاو له بيا بان

«ئەگەر نەتوانین باوەڕمان بە خودا هەبێت کاتێک شتەکان  
سەختن، ڕەنگە باوەڕمان پێ نەبێت.»  
-چارلزاسپرین

«هەرکەسێک لەم ئاوە بخواتەو، جارێکی تر تینویتی دەبێت. بەلام  
هەرکەسێک لەو ئاوە بخواتەو کەمن پێ دەدەم، هەرگیز تینوو  
نابێت ئەو ئاوەی کە دەیدەم لە ناویدا دەبێتە بیرێکی ئاو کە  
هەندە قوڵیت بۆ ژیاڵی هەتا هەتایی.»  
-یوحنا ۴: ۱۳-۱۴



باران بارین له بیابانه کاندې رووداویځي ده گمې نه. ټاوی بیابان که م یان بوونی نییه و ده بیت له بیر یان کانیاه و هریگریټ. بیابان خاکيځي وشک وتینووه (مزمور ۶۳: ۱)، بویه عیسا به م وشانه بانگه‌یشتمان ده کات:

«هه رکه سټک تینووی بیت، با بیت ه لام و بخواته وه. هه رکه سټک باوه ږم پې بکات، وه ک کتیی مقدس فهرموویه تی، له دلپه وه رووباره کانی ټاوی زیندوو ده ږتینه دهره وه.» عیسا ټه مه ی له باره ی روه وه وت. (یوحنا ۷: ۳۷-۳۹)

له وه رزه کانی بیابانه کاندې، ټه و کاتانه م له بیر ه که هه و ټم ده دادو عابکه م، به ټام دوزینه وه ی ټاوی شیرین و ژیان به خش سه خت بوو. له دؤخیځي وادا بوو که چادره که مم برد و چوومه یه کیځک له پارکه گه وره کانی ناوچه که تا نیوه ږو و به یانیه که ی دیکه به سهر به رم، به دوا ی خودادا بگه ږیم. ټه و شه وه نوټیم کرد و چند سرو دیکم وت. سی کاترمیږی خایاند، به ټام پیده چوو بگه مه هیچ شوټنیک. هیچ شتیځي نوټیم نه دوزیه وه که بیکه م و کانیاه که م خه ریک بوو وشک بیت ه وه. له ناو میدیدا خوم خزانده ناو کیسه خه وتنه که مه وه و هه و ټمدا سهر م بخره مه سهر بالیفه که.

هه ستم ده کرده موو روه خراپه کان له پیم ده دن چونکه ناتوانم باش بخره م، هه نگو وه کان ټه وان ده یکه ن. ټه و شه وه باش نه خه وتم. منیش وه رگه پامه وه و وه رگه پامه وه، پیم سهر بوو بوچی خودا خوی بو من نیشان نه داوه. به یانیه که ی دیکه چوومه دهره وه و به ریگا کانی ناو پارکه که دا ریشتم و به رچی خوم نوټیم کرد، به ټام زهوییه که هیشتا وشک بوو. ټه مه بو ماوه ی کاترمیږ و نیونک به رده وام بوو. له کوټاییدا سهر م به رز کرده وه و گوتم: «په روه ردار پیم وایه له بیابانیکدام.» له

دلى خۆمدا گوتىم باشتىرە بچمە مائەۋە و واز لە گەران بە دواى خودا بەيىنىم؛ ئەو مى  
هينايە ناۋئەم بىبابانىيە و هيچ شتىك ناگۆرئيت، تا ئەو دەمىنئيتە دەرەۋە.

بەلام ئەۋە ھەلە بوو! خودا نامانەيىنئيتە بىبابان تا ماندوو بىن و تەسلىم بىن ئەو  
دەسەلاقى رەھاي خۆى بە كاردەھيىنئيت بۆ گۆرئىنى بارودۆخە كانمان. مەبەستى ئەو  
ئەۋە نىيە كە ئىمە ماندوو بىن و دواجار شكست بەيىن، بەلكو ئەۋەيە ئىمە لەم  
كاتەداسەر كەوتو و بىن! لە ناكاو گوئىم لە دەنگىك بوو لە ناۋمدا دەيگوت: «شەر  
بكه!» وە ئەو يەك وشەيە ئەو ئاگر و ژيانە بوو كە پئويىستم بوو. يەكسەر گوتىم:  
«بەخششەكەى خودالە مندا وروژئە! ۋەرە ئاۋەكانى ژيان! بكوئىنە ئەى كانياۋى  
رۆحم!» لەو ساتەدا بىرم ھاتەۋە كە چى بەسەر ئيسرائىلييەكان ھات لە بىبابان:

«لە ئەنجهباۋە كۆچيان كىردوو بە بئرهەمان بىرە كە خودا بۆ موسا وت:  
خەلكەكە كۆبكەرەۋە تا ئاۋيان پى بدەم. پاشان ئەم گۆرانىيە بۆ ئيسرائىل  
بلى: «باشە ۋەرە وبشكىنە، تا دەكوئىت! گۆرانىيەكى بۆ بلى!» (ژمارەكان  
١٢: ١٦-١٧)

لەگەل دووبارە كىردنەۋەى ئەم قسانەى لە كىتئى پىرۆزەۋە، دوعاكەم بەھىزىر  
و بەھىزىر بوو، خۆمم بىنى كە بە خىراپى بەو رىنگايەدا دەرۆيىستم، بە ھىز و گەرمى  
دوعادەكرد و قسەى خودام راگەياندا. ھەموو شتىك بوو بە نوئ و من بووم بە  
كەسكى جياۋاز! ھەستم بە بوۋنى ئەوم دەكرد لەگەلمدا. تەنھا چەند خولەكىك  
پىشتەر ھەستم بە قورسايى و لاۋازى دەكرد، بەلام ئىستا ئامادە بووم بە چەكى وشەى  
خودا شەر بكم و رووبەروۋى دوژمن بىمەۋە!

ئەمە بۆ ماۋەى بىست وپىنچ خولەك بەردەوام بوو، بەلام پىدەچوو پىنچ خولەك  
بىت. ئىستا تازە بوومەۋە و ئامادە بووم جىھان بگۆرم!

عيسادەئىت كانياۋىك ئاۋى زىندوو لە دلى ئەو كەسە دەرئىت كە دىتە لای خودا  
و لىي دەخواتەۋە. كاتىك لە بىبابانداين، رژانى رۆحى خودا نابىن. لەم وشكىيەدا،  
ئاۋى ژيانەخش دەبىت لە قوۋلايى دلمان، كانياۋى يان كانياۋى خوداۋە ۋەرىگىرئيت.  
سەرنج بدەن كە عيساۋشەى فرەي رووبارەكان بە كاردەھيىنئيت كاتىك باس لە  
سەرچاۋەى ئاۋى زىندوو رۆحى خودا دەكات نەك رووبارەكان؛ ئەو رووبارانەى لە دلى



باوه‌پدارانه‌وه ده‌رژن.

چون پوځي خدا وهك رووباره‌كان به دلماندا ده‌رژت؟ پيغه‌مبه‌ر ئيشايا س‌روشتي كاري پوځي خدا پوون ده‌كاته‌وه: «پوځي يه‌زدان له‌س‌ري داده‌نيشيت، پوځي دانايي و‌تيگه‌يشتن، پوځي ئاموزگاري و‌هيژ، پوځي زانين و‌ترس له‌يه‌زدان» (ئيشايا ۱۱: ۲). پوځي مقدس، به پوځي حيكمه‌ت، و‌پوځي تيگه‌يشتن، و‌پوځي ئاموزگاري، و‌پوځي هيژ، و‌پوځي زانين و‌پوځي ترس له‌يه‌زدان ناوره‌د كراوه. به‌و پييه‌ي عيسا ده‌لټ پوځي خدا وهك رووباره‌كان ده‌بټ، ده‌توانريت به رووباري حيكمه‌ت، رووباري تيگه‌يشتن، رووباري ئاموزگاري، رووباري هيژ، رووباري زانين و‌رووباري ترسي په‌روه‌ردگار ناوي لي ب‌رټ. سه‌ير نيه‌ي دلم سو‌وتاوه كاتيک به‌ناو پارکه‌كه‌دا ده‌رؤيشتم!

ليړه‌دا چه‌ند راستييه‌ك ده‌خه‌ينه‌روو كه پش‌تگيري له‌م، بابه‌ته ده‌كه‌ن:

- په‌نده‌كاني ۱۸: ۴ ده‌لټ: «قسه‌ي ده‌مي مروف‌ ئاوځي قووله، چه‌ميكي بلاقو‌يش وه‌ك چه‌ميكي رزاو وايه.»
- په‌نده‌كاني ۱۶: ۲۲ ده‌لټ: «حيكمه‌ت كانياوي ژيانه‌بوئه‌وانه‌ي كه هه‌يانه.»
- په‌نده‌كاني ۲۰: ۵ ده‌لټ: «ئاموزگاري وه‌ك ئاوي قوول وايه له‌ دلي مروف‌دا، به‌لام مروفي تيگه‌يشتوو ده‌يكش‌يته ده‌ره‌وه.»

ئهم كانiane له‌ دلي باوه‌پداراندان، چونكه له‌ دلدايه‌ كه پوځ گونپرايه‌لي ده‌كات. به‌لام ته‌نهما ئه‌و كه‌سه‌ي له‌ پيگاكاني خودا، تيده‌گات له‌و به‌هاره‌ سود و‌ه‌رده‌گرټ. وشه‌ي سه‌ره‌كي بريتيه‌ له‌ «كيشانه‌وه». ديسانه‌وه ده‌بټ له‌بيران بټ: ئاوه تازه‌گه‌ريه‌ه‌كاني بيابان له‌بارانباري پوځه‌وه نيه‌ي، به‌لكوده‌بټ له‌دله‌ كانه‌وه ده‌ره‌پيترټ.

- په‌نده‌كاني ۱۰: ۱۱ ده‌لټ: «ده‌مي راستودروسته‌كان كانياوي ژيانه‌...»
- په‌نده‌كاني ۱۵: ۲۳ ده‌لټ: «خوشي مروف‌ له‌ وه‌لامي ده‌ميه‌وه ديټ! [وه‌رگي‌راني كو‌ن]

ئه‌گه‌ر به‌پي بجمابايه‌وه بوچارده‌كه‌م له‌پارکه‌كه‌دا و‌گوتم: «ده‌چمه‌وه ماله‌وه و‌واز له‌گه‌ران به‌دوايدا ده‌هينم؟ ئه‌و مني كيشايه‌ ناو ئهم بيابانه‌وه و‌شته‌كان ناگورپن تا ئه‌و

كاتەى لېي دەرمىنىت» ، بارگرانىيە كەم لە گەل خۇم دەبردەو مەلەو. بەلام ئەو ەى  
خودا خستۇتە دلمەو رامگەياند و بەم كارەش ئەو ەيزەم دۈزيەو كە پئويستەم بوو  
بۇ وەرگرتى ئاو لە بيرە كە. كنياوى ژيرزەمىنى ئەزجامت دۈزيووەو و ئاوى تازە گەريم  
لەو بيرە قوولە ەلکيشابوو. بەپاستى وەك ئەو و ابوو ئاوى فېنك لە كنياو كانى  
ناوہپاستى بىابان بخۆيتەو!

زۆرئىك لەم كاتە وشك و ماندووانەدا وازدەھيئن، بەلام خودا دەفەر مۆيت: «برۆ  
پيشەو: لە شوئى خۆى مەوہستە!» دەبېت پالنەزئىكى جىگير و چەسپاومان لەناو  
خۆماندا ەبېت بۇ ئەو ەى لەسەر رېگى راست بمانھيلىتەو تا ويستى خودا بەدى  
دېت.

زۆرئىك لە ئيمانداران، واز لەدوعا كەردن لە بىابانەكان دېئن، چونكە ئاو كە لە  
بيرەكانيان دەرناچيەت و پندەچيەت قورس بېت بەردەوام بن. لاوازن خوداش دەيەويەت  
بەھيژيان بكات بۇ ئەو ەى ئامادەبن بۇ ئەو شەرەى كە لە داھاتودا رووبەروويان  
دەبېتەو.

لەكوئ ەيژئىك دەدۈزىنەو كە ئاو لە بيرى بوونمان وەرېگرين؟ لە خۆشى! ئيشايا  
۱۲:۳ دەلېت: «بە خۆشپەيوە ئاو لەبيرەكانى رزگارى دەكيشيت.» ەەر بۆيە «خۆشى  
يەزدان ەيژى ئيمەيە» (نحميا ۸: ۱۰). شادى ەيژئىكى رۆحىيە و بەھيژمان دەكات.  
شادى خودا چيە؟ سالانئىك پئىم و ابوو كە خۆشى خودا ئەو خۆشپەيوە كە  
لە خۆيدا ەيەتى. من لە چەمكە كە تېنەگەيشتم و ئەو ەش ئەو نەبوو كە خودا  
دەيگوت. تا ئىستا بېستوتە كەسئىك دەستەواژەى «خۆشى چيشت لېئان»  
بەكارپھيئيت كاتئىك باسى چيشت لېئان دەكات؟ چيشت لېئان بۇ خۆى خۆشى  
نيە. مەبەستى قسە كەر ئەو ەيە كە چيشت لېئان خۆشيمان بۇ دەھيئيت. «خۆشى  
خودا» ئەو خۆشپەيوە كە لە رېگەى پەيوەنديمان لەگەلدا ئەزموونى دەكەين. ئەو  
ھۆكارى خۆشى ئيمەيە!

ەست نەكەردن بە بوونى ئەو لە كاتى نوئىژى تايبەتى ئيمەدا ماناى ئەو نيە  
كە ئەو ئيمەى رەتكردۆتەو. نابېت لەسەر بنەماى ەستەكانمان بېيار بەدين كە  
دلخۆشين يان نا. ەستى بەختەو ەيمان زياتر بەو شپو ەيە لە قالب دەدرئىت كە ئەو  
كئىيە و ئەو سوودانەى لە پەيوەنديمان لەگەلدا بەدەستى دەھيئين. كەواتە، ئيمە

دهبینین دروکانی رابردوو ټینکاری ده کرټن و له بری ټه وه هه ولده دهین ټینگهین که ټه و  
ټیمه بۆ لای-خوی راده کیشتیت-به ره و بیره قووله که ی ژیان!

## کانیاوی رڅاو

ټیسحاق کوری ټیبراهیم، که ده رڼه نجامی موعیزه یه ک بووله وهرزی وشکه سالی  
و چیمه نیش رڅگاری بوو:

باری، ټیستا برسیتیه ک له خاکه که دا هه بوو، جگه له و برسیتیه ی که له سه رده ی  
ټیبراهیم دا هه بوو... یه زدان بۆ ټیسحاق ده رکه وټ وگوټی: «برو بۆ میسر به لام له و  
خاکه دا نیشته جی به که باسی ده که م له و خاکه دا نیشته جی. به منیش له گه لت ده بم  
و به ره که ت پیده ده م.» (پیدابوون ۲۶: ۱-۳)

خودابه تایبه تی به ټیسحاق ده لت نه چته میسر له وی ټاسووده ی ده دوزیته وه،  
به لکو له و شوټنه بمټیته وه که خودا بانگی ده کات. زور جار که خودا له بیاباندا  
دامانده نټین، یه که م شت که له دلی خو ماندا بیر لیده کهینه وه ټه وه یه: «ده بت لیره  
ده رچم!» کاتیک له کاتی نوټزی به یانیا ندا هه ست به بوونی خودا ناکهین، میشکمان  
سه رگه ردان ده بت بۆ ټه و شتانه ی که ده بت ټه و روره بیکهین، و په له ده کهین بۆ  
ته واکردنی دوعا کانمان و لیستی ټه و شتانه ی که ده بت بیکهین.

ټه گهر ټه و کلټسایه ی که به شداری ده کهین وشک ده رکه وټ، به ټی ټه وه ی داوای  
له خودا بکهین، بریار ده دهین: «ده چمه شوټنیک که له پرووی رۆحیه وه زیندوو بیت  
و وتاریش زور نایاب و سه رنجر اکیشن!» یان ټه گه ربارودوخی کو مه لایه تی یان تابووری  
ژیانمان پ ټی به ره هم ده رکه وین، بیر له وه ده کهینه وه که ټه و شاره چه قبه ستوو ه  
به جټیبه ټلین. بیرده کهینه وه: «ټه گهر لیره بمټنمه وه وشک ده بمه وه و هه رگیز ټه و  
پلانا نه نابینم که خودا بۆ ژیانم داناوه!»

زورټیک له باوه ردارانی ټه مریکی ټه م بیرکرنه وانه له میشکیاندا یه. له سو شیا ل  
میدیا یه که وه بۆ ده رگایه کی تر، له کاریکه وه بۆ کاریکی تر، له کلټسایه که وه بۆ کلټسایه کی  
تر له شاریکه وه بۆ شاریکی تر هه ولده دن له شوټنی پ ټی ټاو و ټی ټاوی ټیستایان رڅگاریان  
بت. له بری ټه وه ی بیریک هه لکه نن و رڼگه بدن خودا به کاریان به ټنټیت بۆده ره ټنټانی  
ټاوی تازه گهری، ده گه رڼه وه بۆ میسر بۆ ټاسووده ی و دلنه وای. به لام ټه وان درک  
به وه ناکه ن که له زور حاله تدا خودا ده یه وټ ټه و خه ونه به دی به ټنټیت که پی

بەخشیون. دەزانم کە شتەکان هەمیشە بەو شتێوەیە دەرنانچن، چونکە هەندێک جار خودا بۆ شوێنێکی نوێ ئامادەمان دەکات و ئاسەواری شوێنی کۆن لە ئێمەدا و شک دەبێتەو. شتە سەرەکییە کە ئەوێە کە پۆچی خودا رێبەراییەت بکات! ئەگەر خودا بێدەنگ بوو، هەستە و شەر بکە!

سەیری ئیسحاق بکەن لە ئەنجامی گۆڕاڵیە ئی خودا ومانەو لە خاکیکی برسیتیدا، چی بەسەر هاتوو:

«باری، ئیسحاق لەو خاکەدا چاند، لە هەمان سالد سەد هیندە دروینە ی کرد، چونکە یەزدان بەرە کەتی پێبەخشی. کابرا دەولەمەند بوو و سەرفراز بوو تا زۆر دەولەمەند بوو. مەر و مەر و خزمەتکاری هەبووبەجۆریک فەلەستینیەکان ئیرەییان پێدەبرد. بۆیە هەموو ئەو بیرانە ی هەلکەند کە خزمەتکارەکانی ئیراهیمی باوکی هەلئانکەندبوو... ئیسحاق جاریکی دیکە ئەو بیرانە ی هەلکەندەو کە ئیراهیمی باوکی لە سەردەمی ئیراهیمی باوکیدا هەلئانکەندبوو، کە فەلەستینیەکان دوا ی مردنی ئیراهیم رایانگرتبوو، ئەویش هەمان ئەو ناوانە ی لێنا کە باوکی پێی دابوون.» (پیدابوون ۶۲: ۲۱، ۵۱، ۸۱)

ئەو ئاوەی کە ئیسحاق پێویستی بوو بۆ گەشەکردنی، بەرەمە کە ی لە بیرە کە ی باوکیەو بوو-بیرێک کە فەلەستینیەکان پریان کردبوو. هەر وەک ئیسحاق، ئەو ئاوەی کە پێویستمانە بۆ گەشەکردنی تۆوی نەفەوتا و کەمەل لە دلماندا دەبێت، لەبەرە داخراوە کەنەو. بێت. فەلەستینیەکان لە جیهان و لە هەمان سیستەم بوون. هەندێک جار کە زۆر لە سیستەمە دونیاکان نزیک دەبینەو، نافورە کە ی خۆمان بە ئێوە ی بزانی ئێمە دادەخەرت. پێویستە ئاوی ژیا نمان هەبێت کە بەردەوام لە کانیای بوونمانەو بەرژێت بۆ ئەو ی پۆحمان وەک پێویست ئا و بدەرت. پێماوایە هاتی بە ها کولتوریەکان بۆ ئا و جەستە ی مەسیح، بۆ زۆریک لە ئێمە نافورە کانی بوونمان گرتوو. ئایا ئەو کە نێسە یە کە بپاریبوو سەرچاوە ی ئاوی ژیا ن بێت، بە رێگە دان بە دوژمنی ئیغراکردن کانیایە کە ی خۆی نە گرتوو؟

ئەو پرسیاری کە دەبێت بیکەن ئەو یە: ئایا خودا دەتوانێت کێساکە ی بە ئاوی ژیا نەخش بگەرنیتتەو؟ وەلام: بە دنیاییەو ئیشا یا وینە یە کە وە ها جوان دە کێشێت:

## نامۆزگاری بۆ پزگار بوون له گهشتیکی بیابان

۱۰: دهرمانی نهیانی بۆ بهختهوهری

کاتیک له بیاباندایت، ئاسانه ته نهاسهیری بارودۆخه کهت بکهیت. به لām ده مه ویت نهینیه کتان له گه لدا باس بکه م که له بیابان پزگاری کردم. من پپی ده لیم «دهرمانی نهیانی بهختهوهری.»

کاتیک شته وروژینه ره کان له دهره وهی من رووده ده ن، کاتیک وا دیاره هه موو شتیک به هتواشی دهروات، و وا دیاره دو عاکنم بی وه لām ده پۆن ده گه پیمه وه دواوه و بیر له کاره کانی عیسا ده که مه وه. له بیرمه که له دۆزه خیک پزگاری کردم که هه رگیز له سووتانی ناوه ستیت و بۆنی گوگردی لیدیت. دۆزه خیک که بۆ شهیتان دروست بووه نه ک بۆمن. به لām شهیتان مروفی فریوداوله گه ل خوی برده دۆزه خ. به لām عیسا مه سیح، پهروه ردگارم، ژیا نی خوی به خشی تا من رزگارم بیت.

کاتیک ئەمه ده که م، کاتیک سهیری ئەو ده که م، کاتیک من سوپاسگوزار بم هه لده بژیم و ژیان وه ک ئە به دی ببینم، له نا کاو دۆخی ئیستام بی بایه خ دهرده که ویت. دهرمانی نهیانی من بۆ بهخته وهری: بیره تانانه وهی هه موو ئەو شتانه ی که ده بیت سوپاسگوزار بم و چاوم له سه ر عیسا مه سیح بیت.

«پهروه ردگار به رده وام پینماییت ده کات،

و روحت له بیابانی سووتینه ردا تیر ده کات؛

ئیسکه کانت به هیز ده کات،

وتوش وه ک باخچه یه کی ئاودار

و وه ک کانیایک ده بیت که ئاوه که ی هه رگیز له ده ست نادات.

گه له که ت وێرانه کۆنه کان ئاوه دان ده که نه وه،

و بناغه کانی پیشینه کان دادمه زرین.

و وه پیت ده لێن دروستکه ری دیواره شکاوه کان.

نوژنه که ره وهی کۆلانه کان بۆ مه بهستی نیشته جیپوون.»

(ئیشایا ۵۸: ۱۱-۱۲)

و ەك چۆن ئىسحاق بە چوون بۆ خاكىكى ئاسوودەيى رېڭكانى خۆى نەدۈزىيەۋە  
 و نە ئاسوودەيى خۆى نەدۈزىيەۋە، بەھەمان شىۋە ئىمەش(بە نە كىردى شتەكان بە  
 شىۋازى خۇمان، بە دۋاى چىژە كەسىيەكان، يان ژيان بە يىتىۋىستى خۇمان و لە  
 جىياتى رېزگرتن لە خودا)دەپ ۋەك باخچەيەكى ئاۋدار و كانىۋاى ژيان بىن كە ئاۋ  
 لىيەۋە بى ۋەستان بىرژىت! ئەگەر ئىمەشتەكان بەۋشىۋەيەبىكەين كەخودادەيەۋىت ،  
 خودا ئاۋى زىندۋەكەي لە رېڭكەي ئىمەۋە ئاراستەي بىبابانە وشك و تىنۋەكانى  
 گەلەكەي دەكات.

خودا رېبەرايەتىمان دەكات بۆ كىردنەۋەي ھەموو بەھارىك كە دونىا، پرى كىردۋە.  
 دىسانەۋە دەپ بلىم ئەمە پىۋىستى بەخۇراگرى ھەيە و رەنگە چەند كاتىمىزىك،  
 رۇژىك، ھەفتەيەك، چەند مانگىك و تەننەت سالانىش بخايەنىت.

### لەدەستدانى ھەماسەت

پىم وايەتا ئەم خالەي كىتتەكە روونم كىردۋتەۋە كە بىبابان مېتافورىكە وئامازەيە  
 بۆبارودۇخى جۇراۋجۇر. ئەۋەي لە ھەموو ئەم بارودۇخاندا ھاۋبەش ئەزمۈنى  
 دۇخىكە كەتتىدارۋوبەروۋى بېيەشى يان وشكېۋنەۋەدەبىنەۋە. زۇرجار نىشانەي  
 بىبابان، ۋەستان يان نەمانى تەۋاۋەتى ئارەزوو ۋەھەماسەت بۆبانگەۋاز يان تەننەت  
 پەيۋەندى لەگەل خودا.

بە مۇلەتى ئىۋە ھەز دەكەم لەگەل ئىۋەدا دوۋەم قۇناغى بىبابانەكانم بگەپىم. لەۋ  
 كاتەدا مەن پاستورىكى گەنجان بووم لە كلىسايەك لە ۋىلايەتى فلورىدا.  
 ۹مانگى يەكەم لە كلىساي فلورىدا زۇرباش بوو، خىزمەت وگروپى گەنجان گەشەيان  
 دەكرد و مېنىش بەرۇش بووم و پىر بووم لە وزە. بەلام لەناكاۋ، ۋەك ئەۋە ۋابوۋ  
 كەسىك كانىۋاى ئاۋى لەژيانمدا گىرتىت ۋەھەموۋ ھەماسەت ۋاپانەرەكانم رىۋان.  
 لە پېشۋو، كاتىكى زىاتىر لە نوڭدا بەسەر دەبىر، بەلام پىدەچۈۋ ھىچ پېشكەۋتنىك  
 بەدەست نەھىنابىت. نەك ھەر ئەۋە، بەلكو ئەۋ خەۋنەي كە بۆ گروپى گەنجان  
 ھەمبۈۋ ۋادىاربۈۋەكە كال بوۋەۋە(شەرابى كۇن دەپزا) تازىاتىردۋەدەكرد، خەۋنەكەم  
 دوورتىردەركەۋت. لەرۈكەشدا ھىچ شىتەك نەدەگۇرا، بەلام لەناۋەۋەشتىك دەگۇرا.  
 جگەلە ھەموۋ ئەمانە و لە نىۋان ھەموۋ ئەمانەدا، مەن و لىزا بەرگەي تاقىكىردنەۋە

دهره کييه کان ده گرت که پښتر هه رگيز نه زموونمان نه کردبوو. گه وره ترين دادگاييکردن چی بوو؟ سهرپه رشتياري راسته وخوځم خه ريکي دروستکردن کييسک بوو له دژي من و هه ولى دده له کاره کهم دهرېکات. کښه که کاتيک ده سټي پټکرد که کورې سهرپه رشتياريه کهم له گروپي گهنجاني کلټيساکه مان بوو و شه ونيک دواي گروپي گهنجان هاته لای ليزاو وټي: «خوشکه ليزا، چوځن ده توانم به بانگه شه ي چوځن بژيم له کاتيکدا خيزانه کهم له ماله وهيه... ؟» (پټويسټ ناکات باسې رهفتاري تايبه تيان بکه م تنه ناهه وه بزانه که به هيچ شپوهيه ک باش نه بووه)

ليزا توووشې شوک بوو وبه ژيرانه ئاموژگاري کردو وټي: «پابه ند به قسه ي خوداوه و دايک و باوکت بؤ خودا جيپه ټيله!» به لام چيرؤکه که ههر به وه وه کوټايي نه هات. له وړوړه وه سهرپه رشتياريه کهم ده سټي کرد به زه ليلکردنم بؤ ئه وه ي پرگارم بټ. ئه و پلاني هيرشيکي ته واوبه لام نه ټي داناوسه رکه وتوو بووله دروستکردنې مه وداي نيوان من و پاستوره کهم و بؤ زياتر له شانزه هه فته ش من و پاستوره کهم هيچ په يوه ندي و کوښوونه وه يه کمان نه بوو.

سهرپه رشتياري راسته وخوځم بؤچه ندمانگيک پيلاني داناو دواجا رپاستوره بالاکه ي وای ليکرم له کاره کهم دووربخاته وه. پاستوره که له کوښوونه وه ي به ياني په کسه ممه دا راگه ياندينکي بؤخه لک کردوله گورانکاريه گه وره کاني گروپي گهنجان ئاگاداريان کرده وه. دوو له ئه ندما ني کلټيساکه که براکاني پاستوره که ش بوون، پټيان وتم که رؤژي دووشه ممه له کاره کهم دوور ده خرټنه وه. خودا به شپوهيه کي موعجيزه يي کاري کرد و پاستوره بالاکه ش بيرؤکه که ي گوړي.

خودا له نيوان راگه ياندينې به ياني په کسه ممه وکوښوونه وه ي دووشه ممه ماندا قسه ي له گه ل کرد. کاتيک په کترمان ناسي، وټي: «جوځن، خودا تو ي ناردووه بؤلای ئيمه وتا ههر شتيک نه ټيت، تو لټره يت!»

دواي شه ش مانگ رهفتاري سهرپه رشتياريه کهم دهرکه وت و په کسه ر له تيمي کلټيساکه دوورخرايه وه. ئه وه ي ئه وده يکرد، ئه ونده خراب بوو که هيچ کام له ئيمه نه مانده تواني بيخه ينه به رچاومان.

من ته نها له م ماوه يه دا رووبه رووي ئه م کښه يه نه بووم و شه ري دهره کي تريشم هه بوو، به لکو ئه و شه ره ناوخويانه ي له گه ل خوځدا هه مبوو، پښتر هيچ شتيکي

هاوشيوه‌ی ئه‌وانم ئه‌زموون نه‌کردبوو. وله‌خۆم پرسی ئايا خه‌تای منه، بۆيه دانم به هه‌موو گوناھێکدا ناوه که کردوومه. ده‌متوانی جارێکی تر ییری به‌پێنمه‌وه و دان به‌وه‌دا بنێم، به‌لام نه‌متوانی دڵنه‌وایی له‌م هێرشانه و نه له وشکیدا بدۆزمه‌وه.

رۆژیک که هه‌ولم ده‌دا بزانم چ گوناھێکم کردووه، یه‌زدان پێی وتم: «تۆ به‌هۆی گوناھه‌که‌ته‌وه نه‌هێنراویته بيايان، به‌لام من ئاماده‌ت ده‌که‌م بۆته‌و گۆرانکارییه‌ی که دیت!» ئه‌مه ئه‌و شه‌رابه نوێیه بوو که له به‌شی پێنجه‌مدا باسم کرد.

دوای سائیک له سه‌رگه‌ردانی له بيايان، یه‌زدان خسته‌ی سه‌ر دلم بۆ ئه‌وه‌ی خۆم له خواردن و پۆزوو بپارێزم. دوای چه‌ند رۆژیک به‌رۆزووبوون، دوعایه‌ک هاته سه‌ر لێوه‌کانم که هه‌ر که قسه‌م کرد گوێم بپست. هاواری دلم مێشکی بیده‌نگ کردبوو. به‌ سۆزه‌وه هاوارم کرد: «په‌روه‌ردگار، گرنگ نییه له ناوه‌راستی بيايانیکدا بم، بيايانیک له‌هه‌رشوئینیک که‌سی تیدانه‌بێت یان ملیۆنان که‌س چاوه‌ڕێی وتاری من بن، منیش هه‌مان کار ده‌که‌م. به‌دوای دلی تۆدا ده‌گه‌ڕێم!»

له پڕ گوێم له ده‌نگیک بوو له‌ناو خۆمدا و تیگه‌یشتم خودا چی ده‌کات! گوتم: «خوايه گيان ئه‌وه رێک ئه‌وه‌یه که‌تۆتا ئیستاله‌مندا کردووته، تۆم‌نت گه‌يان‌دوو‌ه‌ته شوئینیک که‌بزانم تۆمیراتی منیت خۆشه‌ویستی یه‌که‌می منیت، نه‌ک خزمه‌ت‌کردن یان هه‌ر شتیکی تر. بۆیه کاتیک شته‌کان گۆرانکاریان به‌سه‌ردا دیت، من بتیان لی دروست ناکه‌م. من تۆ، خۆشه‌ویستی یه‌که‌مم، له پێناو خزمه‌ت-دۆستایه‌تیدا به‌جیناھێلم. دلم له‌گه‌ڵ تۆدا پاک ده‌مینیته‌وه.»

پاشان بیرم هاته‌وه که خودا چی ده‌لێت ده‌ریاره‌ی داود:

«دوای لابردنی شاول، داودی هه‌لگرت تا بپیته، پاشایان و ئه‌م به‌لێنه‌ی پێدا: داوادم دۆزیه‌وه‌کوړیک به دلی خۆم؛ هه‌موو ویستی من جیبه‌جی ده‌کات.» (اعمال ١٣: ٢٢)

من ئه‌و راستییه دووباره ده‌که‌مه‌وه: شاول شا هه‌رگیز ئه‌زموونی بيايانی نه‌کردووه. سه‌ره‌تا خۆبه‌زلزان ده‌رکه‌وت، چونکه له نیو دارستانه‌کاندا خۆی شارده‌وه له‌و پیغه‌مبه‌ره‌ی که مه‌سحی، کردبه‌پاشا. به‌لام دوای چه‌ند سه‌رکه‌وتنیک پیسیه‌کانی ده‌رکه‌وت. به‌ شیوازی خۆی شه‌رێکی گه‌وره‌ی برده‌وه و فه‌رمانه‌کانی خودا سه‌رپێچی



کړد و په یکه‌ری خوی دروست کړد. ئەمه تهنه‌ها سهره‌تای سهره‌لدانی بوو بۆ نوابانگ، یه‌ک له دوا‌ی یه‌ک. پیسی ناوه‌وه‌ی که هه‌رگیز رووبه‌رووی نه‌بووه‌ته‌وه، بووه‌ه‌وی له‌ناو‌چوونی.

خودی ناوه‌وه‌مان له دوو بارود‌و‌خی جیا‌وا‌زدا ئاشکرا ده‌بی‌ت. یه‌که‌میان کاتی‌که که به‌ر ئاگر‌ی‌کی پاک‌که‌ره‌وه ده‌بین دووه‌میان کاتی‌که که سه‌رکه‌وتوو ده‌بین. به‌لام سه‌رکه‌وتن، پیسی‌یه‌کانمان بۆ ده‌ورو‌به‌رمان ئاشکرا ده‌کات؛ ئەو پیسی‌انه‌ی که ره‌نگه ه‌یشتا ئەوه‌نده گرن‌گی‌مان پ‌ینه‌دا‌بی‌ت. زو‌ر‌ی‌ک له وه‌زیره‌کان له رو‌ژانی سه‌ره‌تای خزمه‌ت‌کردنیاندا پ‌ی‌گه ناده‌ن ئەم ئاگره‌ پ‌الوتنه‌ پاک‌یان ب‌کاته‌وه، به‌لام وه‌ک شا شاول بانگ ده‌ک‌ر‌ن، کاتی‌ک‌یش دوا‌جار پ‌وستی خزمه‌ت‌کردنیان ده‌ست‌ده‌که‌و‌یت، به‌دا‌خه‌وه ئاماده‌کاریان نییه. که‌واته سه‌رکه‌وتن ده‌بی‌ته ه‌وی ئەوه‌ی پیسی‌یه‌کانیان ده‌ری‌که‌ون و هه‌مان ئەم سه‌رکه‌وتنه له کو‌تاییدا ده‌بی‌ته ه‌وی دا‌به‌زی‌نی بانگه‌وا‌زه‌که‌یان.

شاول ئەوه‌نده «خزمه‌ت‌گوزاری» خوی خو‌ش‌ده‌ویست ئاماده‌ بوو بۆ ئەو پ‌یا‌وه بمر‌یت. داود له دوا‌ی ته‌خته‌وه نه‌بوو، به‌ل‌کو به‌دوا‌ی د‌لی خدا خو‌یدا بوو. کاتی‌ک له بی‌ابان بوو، داود سه‌ر‌چا‌وه‌ی خو‌شی راسته‌ق‌ینه‌ی د‌و‌زیه‌وه؛ سه‌ر‌چا‌وه‌ی خو‌ش‌یه‌که‌ی ج‌گه له خدا که‌سه‌ی‌کی تر نه‌بوو. داود دوو ده‌رفه‌تی بۆ ره‌خ‌سا تا شاول ب‌کو‌ژ‌یت بۆ ئەوه‌ی ته‌ختی پ‌اشایه‌تی بۆ خوی ب‌گر‌یت‌ه ده‌ست و هاو‌ر‌ی‌ک‌انی ها‌نیان دا بۆ ئەوه‌ی ئەو کاره‌ ب‌کات. ئە‌گه‌ر پ‌النه‌ره‌کانی داود هی شاول بو‌وا‌یه، ئە‌وا شاول ده‌کو‌ژ‌را به‌ه‌وی ئەوه‌ی خودا له پ‌ی‌گه‌ی ساموئیل پ‌ی‌غه‌م‌به‌ره‌وه به‌ل‌ی‌نی به‌ داود دا‌بوو.

ئهم‌پ‌و‌ژن و پ‌یا‌وه‌ن که بوختان قسه و قسه‌ل‌وک، یان در‌و ده‌که‌ن بۆ ئەوه‌ی ئەو شته به‌ده‌ست به‌ی‌ن که خودا به‌ل‌ی‌نی پ‌یدا‌ون-گالته‌جا‌رانه! ئە‌وان‌یش وه‌ک شا شاول ئاماده‌ن هه‌رش‌تی‌ک ب‌که‌ن بۆ‌پ‌اراستنی میرا‌ته‌که‌یان. خودا به‌دوا‌ی «داوود‌ها» ده‌گه‌ر‌یت، ئە‌وانه‌ی د‌لیان ب‌وی هه‌یه و به‌دوا‌ی پ‌ی‌گه و کار‌ی‌گه‌ری و پا‌ره و نوابانگ‌دا ناگه‌ر‌ن. زیندوو‌بو‌ونه‌وه‌ی پ‌ی‌ستی شه‌رابی کو‌ن قوول‌بو‌ونه‌وه‌ی سیفه‌تی خودایه له‌ناو من و ت‌ودا. ئە‌وه سیفه‌تی خودایه که ده‌توان‌یت به‌ر‌گه‌ی فشاری شه‌رابی نو‌ی‌ی رو‌ج (مه‌س‌ح‌کردن و ئاماده‌بو‌ون) ب‌گر‌یت. ئە‌م کاره‌کته‌ره‌ گه‌شه ده‌کات کاتی‌ک به‌دوا‌ی خودایه ک‌دا ده‌گه‌ر‌پ‌ن که تامه‌زر‌وی، شو‌ی‌ن‌مان ب‌که‌و‌یت.

له‌وانه‌یه له خ‌وت پ‌رس‌یت: «که‌واته، چه‌ند کات ده‌خایه‌ن‌یت؟»

وہلامى من بۆنەم پرسیارە ئەوہیە: «کات نابیت پرسیک بیت بۆتۆتەنہا بەردەوام بە لە ھەلکەندن و ئاوەکە دەرتیت.» زۆرجار لە یەک دانیشتی دوعا وەلامى ئەم پرسیارە نادۆزیتەوہ. لەوانە یە ناچار بیت بەردەوام بیت لە دوعاکردن لەسەری دووبارە و سێبارە.

کاتیک لە دالاس دەژیام و ھەک یاریدەدەری پاستورە بالاکە و ھاوسەرەکەى خەمەم دەکرد، ھەموو بەیانیک لەگەڵ ھاوڕێیەکی ئازیزمان دوعا مان دەکرد کە ئەوکاتە یاریدەدەری پاستور بوو لە تیمی کلێساکەدا. کاتژمێر ٧ بەیانی دەچووینە یەکیک لە ژوورەکان و دوعا مان دەکرد و زۆرجار ھەستمان بە بوونی خودا و کارەکانی دەکرد. بەلام ھەندیک رۆژ کاتژمێر ھەشت و نیوبەیانى دەگەشتین کە بریار بوو دەوام دەست پێبکات و دەبوو بچینە ئۆفیس و دەست بە کار بکەین. لەو بارودۆخانەدا، ھەندیک جار ھەستمان دەکرد کە ناتوانین بچوئێین چونکە کارەکە بە باشی بەرپۆنەناچیت... ھیچ ئاویکی تازەگەریمان نەدەدۆزیوہ. ھیشتا کانییەکان نەکرابوونەوہ!

بەیانیکەى دیکە دەستمان بەدوعا کردەوہ. ئەمە بۆ ماوہى دوو، سێ رۆژ بەردەوام بوو جارێکیش بیرم دیتەوہ ھەفتە یەکی پێچوو تا ئاۋ و تازەگەری بدۆزمەوہ! بەلام لەگەڵ پێشکەوتنماندا، ئاۋى شیرین و ھیزمان دەستدەکەوت! لەکاتی گەشتکردنم بۆ کلێساکان لە سەرانسەری ئەمریکا، تووشى مەسیحییەکان دەبم کە رینگەیان داوہ بیرەکانیان وشک ببنەوہ و رازین بە مانەوہ لەو حالەتەدا. واقعی مەترسیدار ئەوہیە کە ھەست دەکەم زۆرینە لەم بارودۆخەدادان. چی روودەدات ئەگەر ئەم جۆرە باوەردارانە بەخششی بەھەشت لەناو خۆیاندا بەئاگا بەپێنەوہ و رینگەیان پێدەن، ئازاد بکەیت؟ ژیان، خیزان و کلێساکان دەگۆردرێن- ئەمریکا دەگۆرێت!

دیاری خودا لە زۆریک لە ئێمەدا ھەک خۆی دەمێنیتەوہ. بەلام تەنانتە کاتیک بیرەکان و دیارە داخراون، رۆچی چاوەروانی ھەر دەمێنیتەوہ.

بەردەوام بە لە ھەلکەندن! لە بیابان ئاۋى شیرین دەبینیتەوہ!



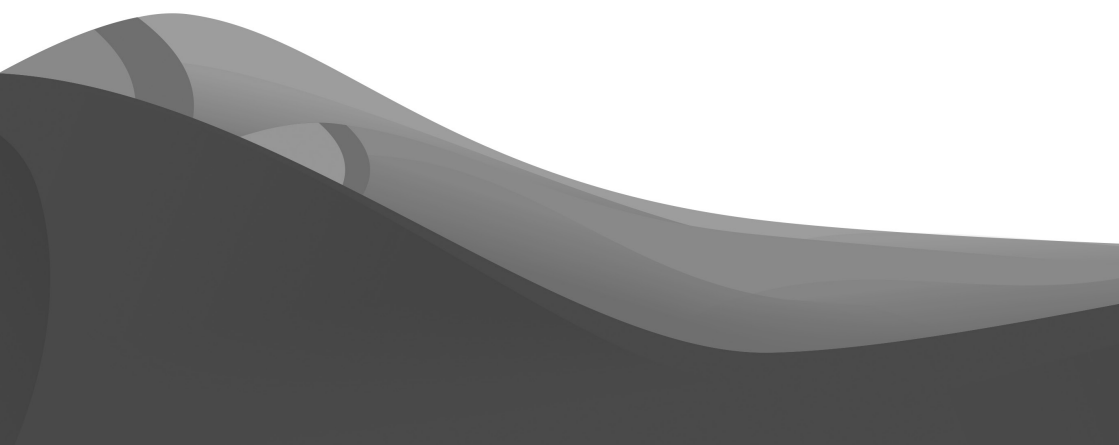
# رېڼا بۇ خۇدا ئامادە بکە

«سەختى وسەختى ھەمىشە چاۋەرۋاننە كراوناخۆشن.  
تېكىدەرن و دەرفەتەكانمان لى دەدزېن. بەلّام لەدەستى خودادا،  
ھېشتادەبنەئامرازيك كەھيىزى سەروسروشتى ئەو لە رېڭەيەو  
ئاشكرا دەبېت.»

-چارلزاستنلى

«كۆر ناتوانىت ھىچ لە خۆيەو بکات، بەلکۆ ئەو ھى دەبىنىت  
باۋكى دەبکات؛ چونكە باۋك ھەرچى بکات، كۆریش دەبکات.

-يوحنا ۱۹:۵



بیابان ته و شوټنه یه که ریځگانی خودا ئاماده ده کړن، هه موو شاخیک، نرم ده کړته وه و هه موو گردیک به رزده کړته وه. ئیشایا پیغه مبه رله م ئایه ته ئاشنایانه دا به باشرین شیوه باسی ته م بابه ته ده کات:

«ده ننگیک هاوار ده کات ریځگی یه زدان له بیابان ئاماده بکه ن  
 وه ریځگیک بؤ خودا که مان له بیابان ئاماده بکه ن؛  
 هه موو دؤلک به رز ده کړته وه  
 هه موو شاخ و گردیک نرم ده کړنه وه.  
 زوویه نایه کسانه که نه نرم ده کړت، نایه کسانیش نه نرم ده کړت.  
 پاشان شکومه ندی یه زدان ئاشکرا ده بیت،  
 هه موو گوشته کان پیکه وه ده بیینن،  
 چونکه ده می یه زدان قسه ی کردو وه.»  
 حاتیفی ده لیت: «بانگ بکه!»  
 گوتم: «بانگی چی بکه م؟»  
 «مرؤف هه مووی چیمه نه و  
 جوانیه که ی هه مووی وه ک گولی کتلگه!  
 چیمه ن وشک ده بیت وه و گول وشک ده بیت وه،  
 چونکه هه ناسه ی یه زدان به سه ریدا ده فریت.  
 به دلناییه وه خه لک چیمه نه!  
 چیمه ن وشک ده بیت وه گول کال ده بیت وه،  
 به لام قسه ی خودا که مان بؤ هه تا هه تايه وه ستا وه.» (ئیشایا ۴۰: ۳-۸)

ئەم ئايەتەنە بۆ ئەوانەى لە بياپاندان، چى دەگەينەن؟

هەموومان بەرپرسيارتىيمان هەيەلەجەستەى مەسيحدا كەخودايىي بەخشويين.  
بەلام پيش ئەوەى خودا ئازادمان بكات بۆ جىبەجىكرنديان، دەبىت بە قۇناغىكى  
تاقىكرەنەو و راھىناندا تىپەرين لە بياپاندا-كە جەستە لەخاچ دەدرىت. لە بياپان  
فېر دەين بە هيمى چاوەري دەنگى خودا بكەين تىبگەين كە ئەو چى دەكات و بە  
گوئراپەلى وىستى ئەو ئەنجام بەدين.

دەمەويت چىروكى ژيانى تايەتەى خۆمتان بۆ بگيرمەو بە ئەوەى باشتەر پرووى  
بکەمەو كە چۆن بياپانىك برۆيت كە ريگايەكى راست و راست بدۆزيتەو كە  
پرووداوى سەرليشتىواو و وىستگەى نەناسراوى تىدايە.

لە سالى ۱۹۷۹ خوتىندكارى زانكۆى پوردۆ بووم و لە نيو كوراني، كۆلېژدا لەدايك  
بوومەو. دواى چوار مانگ، پر بووم لە رۆحى مقدس و خودا بانگەوازيكى بۆ  
خزمەتكردن پىدام. باوەرم پى بكەن، من هەرگيز بىرم لە خزمەت نەكردبوو و  
نەمدەويست لەو دۆلەدا بم. ئەو وەزيرانەى تا ئەو كاتە بينىبووم، نەمدەويست وەك  
ئەوان بم. دەزانم ئەمە حوكمدانانە، بەلام لەو كاتەدا، بىرم لە وەزيرەكان دەكرەو  
كە مروفىك عەقلىان لەدەستداو و لە مائە شكاوەكاندا دەژيا. دواتر بۆم دەرەكوت  
كە هەلۆيستەكەم هەلەيه و زۆرىك لە وەزيرە هۆشيارەكان لە مائە خۆشەويست و  
پشتىوانەكاندا دەژين و مندالى باشيان هەيە! بەلام وەك گەنجىكى، باوەردار پىم و ابو  
بۆ ئەوەى وەزير بم دەبىت ژيانىكى پر لە ئازار و نامۆ بژيم يان بە پىي پرووت لە مائىكى  
زەليل لە ئەفريقا بژيم.

من لەشارۆچكەيه كى بچووكى سى هەزار كەسيدا گەورە بووم. تاكە وەزيرەكان كە  
دەمناسين، قەشە كاسۆليكەكان بوون و بەو پىيەى ريگەيان پىنەدرايوو هاوسەرگيرى  
بكەن، هەرگيز بىرم لەو نەدەكرەو، بىمە قەشە كاسۆليكى و وەزيرەكەى تريش  
پاستورىكى كلىسايە كى بچووك بوو. ئەم پاستورە دوو كورى هاوتەمەنى منى هەبوو كە  
بە شىوہيه كى سەير مامەلەيان دەكرەو كاتىك چوومە مائەكەيان، هەستم بە خراپى  
دەكرد. هەندىك جار كە دەچوومە لای ئەوان، شتەكان ئەوئەندە خراپ دەبوون كە  
بە هەموو بيانوويه ك هەولم دەدا هەلەم! بۆيە پىم وايە ئىستا تىگەيشتون بۆچى  
من حەزم لە وەزارەت نەبوو. من نەمدەويست قەشە بم و مندال و مائىكى نامۆم

هه بېټ. هه روه ها نه مده ویست له ټه فریقا خزمه ت بکه م و له کوخیکې وټرانه دا بښم. پلانم له و کاته دا ټه وه بوو که پروانامه ی ټه نذازیاری میکانیکی ته و او بکه م و بچمه زانکو ی هار قار د بؤ به ده سته ټینانی پروانامه ی ماستر له کارگریزی بازرگانی. پاشان ده چوومه ناو هیژی کاری ټه مریکی ودوای به ده سته ټینانی پروانامه یه کی باش وبه ده سته ټینانی داهاتیکی زوړ به خشی نی به رچاوم ده کرد بؤ کلنسا که م بؤ پشتگیری کردنی ټه و وه زارته. ټه وه پلانی من بوو بانگه وازی ناوه وه ی خودام بؤ خزمه تکردن پشتگوی ده خست. (هیچ شتیکی خراب نه بوو له پلانیکی له و شیوه یه دا، به لام ټه وه پلانی خودا نه بوو بؤ ټیانم).

دوای چوار مانگ به یانی یه کشه ممه، له کلنسا بووم گوټم له بانگه شه ی پاستور بووړوخی خوداپه یامیکی روونی پیدام: «بانگم کردویت بؤ بانگه شه ی! رات چییه؟» ټه مجاره یان به روونی ده نگی خودام بیست و وه لامم دایه وه: «په روه ردگار ټه گهر له ټه فریقا له کوخیکې زه لیلدا بم، ټینجیل ده ټیم و گوټرایه لی توده بم!» (خودا ریځگانی خو ی هه یه بؤ ټه وه ی سهرنجمان رابکیشیت. پټش ټه یه کشه ممه یه، په یامی ناراسته وخو ی پیده دام و هه رجاره له بری وه لامدانه وه، تیچووی خزمه ته که مم حساب ده کرد.) به لام ټه مجاره یان به ټاگداریه یه کی ته و او وه وه لامی ټه رټنیم بؤ بانگه ټیشتنامه که ی دایه وه و ټاماده بووم به ههر نرخیک بټ دلی خو ش بکه م.

خوداپروسه ی ټاماده کردنی منی ده ستپیکرد. ټاگریک له مندا هه لگیرسا؛ من باسی عیسام بؤ کوره کان، ده کرد و زور که س پرگاریان بوو. دوای سال و نیوټک، له کوټی ټه که دا خویندنه وه ی کتیی مقدس ده کرد و خه لک له هه موو کوټی ټه که وه هاتبون بؤ کوټونه وه که. هه موو هه فته یه ک که سانی نو ی ده هاتنه لای مه سیح و چاک ده بوونه وه و ټازاد ده کران.

ټه وه ویه ته کانم به ته و او ی گوټرایبون! ټیستا ټاره زووی بانگه واز و ټینجیلکردنم ټه وه نده به هیژ بوو که ویستم ده سته ردار ی پروانامه ی ټه نذازیاری میکانیکی بم و بچمه قوتا بخانه ی کتیی مقدس. ټیستدلاله که م چی بوو؟ به خو مم گوت که مرو فقه کان دهرن و ده چنه دوزه خه وه، بؤچی فیزیا و حساب بخوټنم؟ ده کریټ عیسا به م زووانه بگه رټیه وه و منیش ده بوو بچمه دروټنه.

شه وټک به ماندوو بوون له ټه رکه کانی ماله وه ی کوټی ټم، کتیه ټه نذازیاریه کانم

هه لنگرت و سهیری کتیی پیرۆزم کرد له سهەر ره فهی کتیبه کان. ده مزانی ده بیت چی بکه م! کتیبه کانی گهر میدا نیامیکم فریدا و بریارمدا-ئیت نه متوانی چاوه ری بکه م! ناچار بووم واز له کۆلیژ بهینم و بچه قوتا بخانه ی کتیی مقدس.

بۆیه ته له فۆنه که م هه لنگرت و ته له فۆنم بۆ ئه و که سه کرد که فیری ده کردم. ئه و کاته هاوڕییه کی نزیکي من بووله به شی توژی نه وه ی زانکۆدا کار ده کات. به بوڕیه وه رامگه یاند: «دان، واز له کۆلیژ دینم و ده چمه قوتا بخانه ی کتیی مقدس!»

به ژیرانه وه لامي دایه وه: «ئایا باشتر نییه ئه مشه و پیکه وه پیاسه یه ک بکه ین و له م باره یه وه دوعا بکه ین؟» ئیمه ش ئه وه مان کرد خوداش قسه ی له گه ل کردم: «له و کاته دا که من ده ستینیشانم کردووه، تۆ خزمه ت ده که یه ت... خویندنی ئه ندازیاری ته واه بکه!»

هه و ئم ده دا تیبگه م که چۆن خودا ده توانیت کورپک له شارۆچکه یه کی بچو و که وه بنیڕیته گه لانی جیهان و بیرم له وه ده کرده وه که خودا وتی: «ئایا من ته لار سازپکی ئه م وه زاره ته م که بانگت کراوه، یان تۆ؟»

منیش وه لامم دایه وه: «تۆ!»

خودا وتی: «پیت وانیه من زیاتر له تۆ خه می ئه م وه زاره ته بم؟» قسه کانی سه رنجی پاکیشام.

بۆیه جیگیر بووم و بروانه می ئه ندازیاریم ته واه کرد. کاتیک ده رچووم کۆمپانیای رۆکویل ئینته رنانشال منی به کرئ گرت بۆ ئه وه ی کار له سه ر پرۆژه کان بکه م بۆ هیزی ده ریای ئه مریکا. له کاره نوپیه که م دا جیگیر بووم و کلێسایه کی گه وره م دۆزیه وه. دوا ی سالتیک من و لیزا هاوسه رگیرمان کرد.

من کاتیک سینگل بووم په یوه ندیم به و کلێسایه وه کرد و به یی پنیویست خزمه ته م ده کرد. ئه مه ش دوا ی ئه وه ی هاوسه رگیرمان کرد به رده وام بوو. به شیک له خزمه تکردنی زیندانه کانی کلێسا که م به رپوه ده برد، مندا له کانی پاستوره که م فیری تینس ده کرد و له هه ر شوئینیک پنیویست بوو یارمه تیم ده دا. هه روه ها کلێسا که قوتا بخانه ی کتیی پیرۆزی هه بوو و منیش به شداریم له کۆبوونه وه کانی ئیواران ده کرد.

دوا ی دوو سال کلێسا که منی به کرئ گرت بۆ ئه وه ی یارمه تی پاستوره بالاکه و خێزانه که ی بده م. به پاستور و سه رکرده کانی ترم وت که ته نها ده توانم پابه ند بم



به کارېکې سالتیکه وه، چونکه بانگه وازه کهم بانگه واز وئینجیلکردنه. نه رکه کانم بریتی بوون له شوردن و غازکردنې ئوتومبیل، درهوشاندنه وهی پېلاوی پاستور، پارکردنې نه رکه کان، بردنې مندالان بوقوتا بخانه و گهړانه وه، فیرکردنې مندالانې پېش قوتا بخانه ی وه زیره کان بومه له کردن گرنګیدان به وتارده رانی میوان و زور شتی تر. بویه چوار سال و نیو له وی مامه وه، نه ک سالتیک.

تاته وکاته حهوت سال بوو بانگه وازی خودام قبول کړدبوو. له کولېژدا، شایه تحالی پرزگاریوون، چاکبونه وه، و پرزگارکردنې زورنیک له خویندکاران بووم و له دلې خومدا گوتم که خزمه ته ته و او کاتیبه کانم ته نها له گوشه یه کدایه. هه رګیز بیرم له وه نه ده کړده وه که خدا بهم رنګیده ده مبات.

له ماوه ی چوار ساله ی خزمه ته که مدا سی جار هه ولما دبمه بانگخوازی ته و او کات وئینجیلخوین، به لام شکستم هینا. کاتیک له ناسیا ده گه پامه وه (دوای سییه م هه ولما بؤ دوزینه وهی ئه و شوینه ی که خدا ده یه ویت بم) ئینجیلی یوحنا م ده خوینده وه و نایه تیک سهرنجی راکیشام: «پیاوئیک هات له خدا وه نیرد رابوو؛ ناوی یوحنا بوو» (یوحنا ۱: ۶). گوتم له خدا بوو یی وتم: «ده ته ویت جؤن بیور تۆ بنیریت یان من؟»

له وه لامدا گوتم: «ده مه ویت تۆ بمنیری.»

خودا فهرمووی: «باشه، چونکه ئه گه رجؤن بیور بنیریت، ده چیته ژیر ده سه لاتی ئه و، به لام ئه گه ر من بتنیرم، ده چیته ژیر ده سه لاتی منه وه!»

دوای ئه مه ئارام بوومه وه و سهرنجم له سهر ئه وه بوو که خدا منی له کوئ داناوه. به لام، دوای ماوه یه ک جارېکې تر هه ستم به نا ئارامی کړده وه. خولی راهینانی بیابانه کان هیشتا کوتای نه هاتبوو؛ به قوناغه جیا وازه کانیدا تیده په ری.

نایا خدا بؤ ئه م حهوت ساله منی تهرخان کړدبوو بؤ ئه وهی ئاماده م بکات بؤ دؤخیکی تایبته؟ نه خیر! ده بې هه زار جار بلیم نه خیر! من هیترابووم بؤ بیابان تا کاره کته ری خودای له مندا دروست بوو بیت... تا ریگاکانی ئاماده بکریت. کاره کته ری من ده بوو پېبگات تا بتوانم به باشی له و وه زاره ته دا کار، بکه م که بانگم کرابوو. له کوتا ییدا فیربووم که پېش ئه وهی هه رکه شه یه کی پوچی، روو بدات سهره تا ده بې بؤ ئه و قوناغه ئاماده بم.

## خزমে تکردن به هیزى خۆت له بیر بکه

گرنگ نیه مه به ستمان چه نده باش بێت یان خراب، به بې ده ستیوه ردانى خودا، ناتوانین هیچ شتیکی به نرخى هه می شه یی بکه یین؛ ته نانه ت ته گهر به ناو عیسا شه وه بیکه یین. به زدان خۆى ده لێت: «ئامین، ئامین، بێتان ده لێم کور ناتوانیت هیچ له خۆیه وه بکات؛ به لکو ئه وه ی ده بینیت باوک ده یکتا، چونکه باوک هه رچی بکات، کوریش ته مانه ده کات» (یوحنا ۵: ۱۹). چ لیدوانیکه! عیسا کورى خودای جه سته یی ومه سحر او وتی که ناتوانیت هیچ شتیکی به نرخ به ته نیا بکات. با چه ند نموونه یه کتان بۆ به یئمه وه بۆ ئه وه ی یارمه تیدر بم له وه سفکردنی ئه وه ی که هه ول ده دم، بیلیم:

عیسا لازارۆس و دوو خوشکه که ی، مارتا و مریه یی، خۆشده ویست. ته وان له بێتانی ده ژیا. لازارۆس زۆر نه خۆش بوو چیرۆکه که به م شیوه یه بوو:

«بۆیه خوشکه کانی لازارۆس په یامێکیان بۆ عیسا نارد، وگوتیان: «پهروه رداگر، هاوړی ئازیزه که ت نه خۆشه.» کاتیک عیسا ته مه ی بیست، وتی: «ئه م نه خۆشیه بۆ مردن نییه، به لکو بۆ شکۆمه ندی خودایه، بۆ ئه وه ی کورى خودا له رېځه یه وه شکۆمه ند بێت.» ئیستا عیسا مارتا و خوشکه که ی و لازارۆسی خۆشده ویست. بۆیه کاتیک بیستی لازارۆس نه خۆشه، دوو رۆژی تر له وشوینه مایه وه.» (یوحنا ۱۱: ۳-۶)

عیسا مه سیحی به لێندراو بوو، به لām هاوړی نزیکی هه بوو. ته و لازارۆسی خۆشده ویست و چیژی له به سه ربردنی کات له گه ل ته م خێزانه ده بیی. به لām کاتیک هه وانه که ی بیست که هاوړیکه ی نه خۆشه، دوو رۆژ هېچی نه کرد. بۆچی به کسه ر نه چوو له بێتانی؟ چونکه فه رمانی له خوداو وه رنه گرتبوو. عیسا به گوێرایه ئیه وه چاوه رپێ رۆحی خودا بوو که فه رمانیکی پێدات، پاشان رۆشیت. پهروه رداگر بۆی ئاشکرا کردم که ته گهر لازارۆس یه کتیک بووایه له هاوړی نزیکه کانم، ده چوومه ماله که ی تا ده ستی له سه ر دابنیم و دوعای چاکبوونه وه ی ده که م. ته نانه ت بیر له وه ناکه مه وه که رۆح ده یه وی ت چی بکه م له دۆخیکى وه ک ته مدا. به داخه وه زۆرێک له ئیمه بیرکردنه وه یه کی هاوشیوه مان هه یه. ئیمه له دلی خۆماندا

بیر له وه ده کهینه وه که خودا هه میسه له گه لمانه، بویه پټویست ناکات له دؤخیکی ئاوادا به دواى رټنمایي ئه ودا بگه رټین. به لام پټویسته وه ستان و به دواى دهنگی رۆحی مقدس بگه رټین. خودا ده زانیت چی ده ویت وئه گهر چاوه ری رټنمایي ئه و یان دلئى ئه و بین تا له باره ی بابه تیکه وه قسه مان له گه ل بکات پیمان ده لئیت چی بکهین.

له وانه یه وا بیر بکهینه وه که به ی رټنمایي رۆح ده توانین ده ست بکهینه سهر نه خۆشه کان و دوعایان بۆ بکهین و خودا شیفایان ده دات. ئه گهر وابیت، ئه و ده توانین بچینه نه خۆشخانه کان و هه موو نه خۆشه کان ده ربکهین. له هه ندیک حاله تدا کتییی مقدس ده لئیت عیسا هه موو که سټیکی چاک کردووه ته وه، به لام ئه مه هه میسه رووی نه داوه. بۆ نمونه بۆچی عیسا پیاوئیکی چاک کرده وه که ۳۸ سال ئیفلیج بوو، ئایا ئه و هه موو نه خۆش، کوټر، چه قۆکیش و چه قۆکیشه کانی ده وروبه ری حه وزی به یتسدا چاک نه کرده وه (یۆحه نا ۵)؟ ئایا رۆحی خودا نه ییردووو بۆ ئه وه ی ئه وانی تر چاک بکاته وه؟

له دؤخیکی تر دا ئه و ئیفلیجه یه مان هه یه که هه موو رۆژیک ده برایه ده روازه ی په رستگه که. ههر جاریک عیسا به ده روازه ی په رستگه که دا تیده په ری، ده بیبی. بۆچی عیسا شیفای نه دا؟ چونکه باوکی فرمانی پټ نه کردبوو.

کاتیک عیسا به ره و ئاسمان به رزبووه وه په ترۆس و یۆحه نا له لایه ن رۆحه وه به ره و په رستگه بردران بۆ ئه وه ی ئه م پیاوه چاک بکه نه وه، ئه مه ش هیزیکي نوټی پټبه خشیون (اعمال ۳).

عیسا له خزمه ته که یدا، فۆرموله یه کی دیاریکراوی په یره و نه کرد: هه ندیکي مه سح کرد، ده ستی خسته سهر هه ندیکي تر و ته نها قسه ی بۆ هه ندیکي تر ده کرد. بۆ هه ندیکي تر دواى چاک کردنه وه یان ده یاننارده لای قه شه وچه ندین رینگه ی دیکه ی به کاره یتنا. جۆراو جۆرییه کی سه رنجراکیش له کاره کانی عیسا دا هه یه، چونکه عیسا ته نها ئه وشتانه ی بیبی که باوکی ده یکرد! خودا باشتین کات و رینگای بۆ چاک بوونه وه ههر مروفتیک ده زانی.

خودا داوا له هه موو به نده کانی ده کات، که ئیمه به ره وشوئینیک ببهین که ئیمه ته نها ئه و کاره بکهین که عیسا ده یکات و له لایه ن ئه وه وه سه رکردایه تی ده کرټین نه ک به و شته ی که ییری لیده کهینه وه یان ده مانه ویت. عیسا له یۆحه نا ۲۰: ۲۱

دهلټت: «وهک چوڼ باوک منی ناردوه، منیش به هه مان شټوه ټیوه دنټرم.» عیسا به بې پښمایی باوکی هیچی نه کرد. ټیمهش به هه مان شټوه ده بې شوټن نمونه ی عیسا بکهوین. ده بیت وهک ټهو بڼن و پوچ پښه رایه تیمان بکات و به پټی پښه رایه تی ټهو برؤن. ټهمهش پټویستی به ته سلیمبونی جهسته مانه به پوچی خودا-پوچی مه سیح. خوازوترین شوټن ټهوهیه بیابان ټهو شوټنهیه که ده توانین خو مان بڼو ټیانیک ټاماده بکهین که پوچ به پټوهی ده بات. ټهمه ټهو ټینگه ته حه دایه که رټگاکانی خودا ټتیدا ټاماده ده کرتین.

دوای چل سال مه شق و راهټینان له بیابان خودا به موسا فهرموو:

«ټیستا وهره تا بتنټرم بڼو لای فیرعهون بڼو ټهوهی گه له کهم نهوهی ټیسرائیل له میسر دهره پټنیت. به لآم موسا به خودای گوت: من کټیم تا بچمه لای فیرعهون و نهوهی ټیسرائیل له میسر دهره پټنیم؟ خوداش فهرمووی: به دلنیا ییه وه من له گه لټان ده بم، ټهمهش ده بیتنه نیشانهی ټهوهی که من تو م ناردوه: کاتیک گه له کهت له میسر دهره پټنا، له سهر ټهم شاخه خزمهت به خودا ده که یت.» (دهرچوون ۳: ۱۰-۱۲)

ټیستا ټهم ټایه تانه به راورد بکه له گه ل ټهوهی خودا ده لټت دهر بارهی ټهوانهی ده پټنټرن:

«من ټهم پټیغه مبه رانه م نه نارد، به لآم رایانکرد؛ من قسه م له گه ل نه کردن، له گه ل ټهوه شدا پټشبینیان ده کرد! ... سهیرکه من دڙی ټهوانهم که پټشبینی خهونی درؤ ده کهن و پټیان ده لټن و گه له کهم به درؤ و وه همه کانیاں گومرا ده کهن، ههرچه ننده من نه مناردوون و نه فهرمانم پټکردن. بڼیه به هیچ شټوهیه ک سوود له م گه له ناگه یه نن؛ یه زدان ده فهرمویت.» (یه رمیا ۲۳: ۲۱، ۳۲)

چهند دلته نگه! هیچ کام له ټیمه نامانه وټت گوټمان له خودا بیت که وا بلټت. موسا له ته مهنی چل سالیډا له یه کهم هه ولیدا بڼو ټازا کردنی نهوهی ټیسرائیل شکستی هټنا و نه یتوانی یارمه تیان بدات، چونکه هټشتا خودا نه یناردبوو. ته نانهت به و به روه رده ولیټهاتووی سه رکردایه تی و حیکمه ته ی که له میسر به دهستی هټنابوو،

به بې پشتیوانی و کاتي خدا، نهیده توانی ټو کاره بکات که خدا بانگی کردبوو. تاکه ده رڼه نجامی هه وټه بپه وده که ی، مردنی سته مکاری میسری بوو. مه به سستی باش بوو، به لّام هه وټی سهره تايي بؤ چې به جیکردنی ټم ټه رکه زیانی زیاتری هه بوو نه ک سوود. دواي چل سال له مه شق و راهیتان له بیابان، موسایه کی زیندوو بوو هه له بیابانه که ده رچوو و هیچی نه کرد جگه له وهی خدا یی گوتبوو بیکات و له کاتي دیاریکراودا، له ژیر سهرکردایه تی موسا، سوپایه ک فریدرایه ناو ده ریای سوور. ټوه جیاوازی هیزی ټیمه و هیزی خودایه؛ سهر یازیک به سهر ټو هه موو سوپایه دا زال بوو.

یوچه نا ته عمید که ر بؤ ماوهی سی سال راهیتانی کرد بؤ خزمه تیک که شهش مانگی خایاند، له گه ل ټیستا عیسا له باره یه وه ده لیت گه وره ترین پیغه مبه ره که له ژنیکه وه له دایک بووه.

که واته خدا ده توانیت له شهش مانگدا کاریک زیاتر بکات له ریگه ی پیاوړیک یان ژنیکه وه که له لایه ن خو یه وه نیردراوه، له وهی پیاوړیک که شهست سال به هیزی خو ی، کاری کردووه بیکات.

عیسا روونی ده کاته وه: «ټامین، ټامین، بیتان ده لیم کور ناتوانیت هیچ له خو یه وه بکات به لکو ټه وهی ده بیت باوک ده یکات؛ چونکه هه رچی بکات، کوریش ټه مانه ده کات. (یوچه نا ۵: ۱۹).

ټیشایا ده فرموت:

«ده نگیک هاوار ده کات: ریگی یه زدان له بیابان ټاماده بکه ن و له بیاباندا ریگیه کی گه وره بؤ خدا که مان راست بکه نه وه؛ هه موو دوتیک به رز ده کرتیه وه و هه موو شاخ و گردنیک نزم ده کرتیه وه. شویتنه زبره کان ساده ده کرتین و شویتنه زبره کان دهشت. پاشان شکومه ندی یه زدان ټاشکرا ده بیت، و هه موو گوشته کان پیکه وه ده بیتین، چونکه ده می یه زدان قسه ی کردووه. ده نگی هاوار که ره که ده لیت: به ده نگی به رزهاوار بکه! گوتم: چی هاوار بکه؟ هه موو گوشت چیمه نه و هه موو جوانیه کانی وه ک گوئی کیلکه! چیمه ن وشک ده بیتیه وه و گول کال ده بیتیه وه، چونکه هه ناسه ی یه زدان به سهریدا ده فریت. به دلنیا ییه وه خه لک چیمه نه! چیمه ن وشک ده بیتیه وه و گوته که کال ده بیتیه وه، به لّام قسه ی خدا که مان بؤ هه میسه ده میتیه وه. (ټیشایا ۴: ۳-۸)

خودا ده لېت رېڼا کانی له بیابان ئاماده ده کړن. رېڼا یه زدان له هیزی مړوفا نییه. ده لېت غروری گوشت نرم ده کړتته وه (و نه وانه ی چاوه رپې یه زدان ده کهن) به رزده کړنه وه، رېڼا زبره کان (فیل بازان، دروژنه کان، دووړووه کان) راست ده کړنه وه وزه وییه زبره کان (له بې خو شه ویستان، بې نه ده به کان، دوژمنکاران) یه کسان ده کړن. من خوتندکاری کولېژ بووم و شوینکه وتوویه کی نوې عیسا بووم که هه ندیک سه رکه وتتم هه بوو له خزمه تکردنی نه وانی تردا، به لام له ژيانمدا شاخه کانم هه بوو که پټویستان به سه رکه وتن بوو نه وزه وییه زبره ی که پټویست بوو نه رم بکړتته وه، نه رم و بې به ربه ست بوو.

خودا ده یزانی پټویستم به ماوه ی بیابانییه بونه وه ی ناته واوییه کانم چاره سه ربه کم. له هه موو قوناغیک بیابانیدا پټویسته رېڼه بده ین خودا به و شیوه یی که خوی ده یه ویت له ناوماندا کار بکات. له کاتیکدا له دالاس خزمه تم به پاستوره که م ده کرد، رږژیک په روه ردگار قسه ی له گهل کردم و وتی: «جۆن، له ده ست مه ده که نه مړو ده مه ویت چی له تودا بکه م به سه یرکردنی پیشه وه بۆ خزمه تکردنی داهاتووتان!» راستگو یانه من نه و نه ده بانگه وازوئینجیلیم خوشده ویست قوناغه کانی تری ژيانم به کات به فیرودان ده زانی.

پټویست ناکات بکه ویت ته له یه کی له و شیوه یه.

درک به وه بکه که خودا کات به فیرو نادات! نه و زه مانه ده گه رینیتته وه! درک به وه بکه که له کویدایت به شیک گرنگی شوینی مه به سته. نه م خاله، که مپی مه شق و راهینانه کانه. شوینیکه که به لینه کان تیدا جیبه جی ده کړن. ده رنه نجامه که ی به ده ستی نه و جیبه یله و به ته نیا له گهلیدا برؤ! خودا، نووسه و ته واوکه ره. ته نها پټویسته متمانه مان پی هه بیت، وگو تپرایه لی نه و شتانه بین که نه مړو نیشانمان ده دات!

هه ر جاریک پیم وابوو تیده گم که خودا ده یه ویت چ رینگیه ک بگره بهر له خزمه ته که مدا، به میهره بانییه وه پی ده گوتم: «جۆن، دیسانه وه راست کردو ته وه تو وه زاره ته که به شیوه یه ک ده گریته بهرکه کارناکات!» وه به دلنیاییه وه رینگیه کی پیدام که هه رگیز چاوه رپې نه وه م نه ده کرد. خودا ده مانباته شوینیک رازیوون (نه ک رازیوون) بۆ نه وه ی بتوانین له ئیستادا بژین.

## ناموژگاری بو پزگار بوون له گهشتیکي بیابان

۱۱: جانتاکانتان مه که نه وه

من پېشنیاراکه م که شته کانت کۆبکه یته وه و له بیابانه که دا جیگیر ببیت، که پیده چیت بو هه میسه بهرده وام بیت. باوه بکه کاتیک خودا بریاریدا شتیک بکات، ئهوا به خیرای روهناکی ئه نجام ده دریت. له بیرت بیت یوسف، وا دیار بوو قهدهر بوو تا کوټای ته مه نی له زیندانا بمینیتته وه، به لām بهی ئاگادار کردنه وه، روژیک ئه و خه ونه ی به دیه ینا که خودا یی به خشیبوو! بهی، به ته وای له یه ک روژدا.

ههروه ها بریار بوو ماوه ی بیابانیشم چل سال بخایه نیت، به لām له ناکو خودا یی وتم که ده بیت دۆخی ئیستم به جیبه یلم و ده ست به سه فه ر و قسه کردن بکه م. گوژانکاری له ناکو روونادات، به لām کاتیک رووده دات، وه ک گیزه لۆکه به ک دیت، هه موو شتیک پیچه وانه ده کاته وه و منیش ئاماده بووم بچه قوڤاغی داهاتووی بانگه وازه که م کاتیک گوژانکارییه کان هاتن. جانتاکنم نه کردبوو وه.

## مامه له کردن به ریگای خودا

کاتیک خودا ده سه لاتی خو ی ده داته مرو فیک، تا ده سه لاته که گه وهر تر بیت، ده سه لاتی پیدراو گه وهر تر ده بیت، حوکه که توند تر ده بیت له سه ر ئه و که سه ی که به گوژایه ئیه وه مامه له ناکات. خودا له ته مه نی چل سالی دا حوکه ی موسا نه دا له سه ر ئه وه ی کاره کانی به شیوازی خو ی ئه نجام نه دا، چونکه هیشتا ده سه لات و ده سه لاتی خو ی نه دا بوو به موسا. له کوټاییدا شته کان به و شیوه یه دهر نه چوون. خه لکی بیابانی سین دژایه تی موسایان ده کرد و دلخۆش نه بوون، به و شوینه ی که بردیان بووی. تینو بوون و ئاویان ده ویست. بۆیه خودا به موسا وت چی بکات:

«یه زدان به موسا، گوت: «چه قۆکه وه ریگره و جه ماعه ته که کۆبکه ره وه، تو و هارونی، براکه ت و له م بهرده دا قسه بکه له بهرده م چاویان تا ئاوه که ی بدات ئاویان بو دهر به ی نیت. له بهرده که وه تاکو، جه ماعه ت و ئاژه له کانیا ن

بخونه وه.» (ژماره کان ۲۰: ۷-۸)

خودابه موسا گوت له گهل بهرده که قسه بکه ټاوی لی دهرده چیت. به لام موسا شتیکی تری کرد:

«پاشان موسا دهستی بهر زکرده وه، وبه داره که ی دووچار له بهرده که ی دئاوی زور دهرچووجه ماعت و ټاژه له کانین خوارده وه. به لام یه زدان به موسا و هارونی گوت: له بهر ټه وه ی باوه پتان به من نه کردله بهرچاوی ئیسراییلیه کان ټهم جه ماعت ته مه هیننه، ټهو خاکه ی که، پټیم به خشیون.» (ژماره کان ۲۰: ۱۱-۱۲)

سهرنج بدهن خودا ټاوی بهو ملیونه ها که سه به خشی که ته ماشایان ده کرد. وای! ټاو له بهردیکه وه! ټایا بیستووته له سده ی بیسته مدا ټهم جور موعجیزه پرویاند او؟ که واته، هرچه نده موسا سهرپیچی فه رمانی خودای کرد سه باره ت به چونه تی هینانی ټاو له بهردیکه وه، به لام هیشتا موعجیزه گه وره کان پرویان دا. ټاوه که بڅه لک دایینکردنی پټداویستییه کانین بوو. خودا ټاوی له خه لک نه گرت بڼه وه ی سزای موسا بدات. به لام ټهم نافه رمانییه لیکه وته ی بڼه موسا هه بوو: له ټه نجامی نافه رمانییه که یداموسا چیرنه یتوانی خه لکه که به ره و خاکی به لټندر او ببات. ټهمه نمونه یه کی گه وره یه که مه سحکردنی خودایی خودا بڼه پټداویستییه کانی خه لکه، نه ک بڼه شکومه ندکردنی به خشر! ره نکه موسا له خه لک بیزار بوو بیت و که میک له خودا بیزار، بوو بیت که ناچاری کردووه سهرکردایه تی گه لیکي سهرپیچی بکات. موسا وه ک چون له بیاباندا لټیدا (دهرچوون ۱۷: ۱-۷). یان ره نکه متمانه ی زوری له سهرکردایه تیکردنی خه لکدا هه بوو بیت؛ ره نکه ههستی بهوه کرد بیت که خودا رټز له ههر شتیکی ده گرت که به گونجاوی بزانتیت. جارټکی تر شته کانی به شټوازی خوی کرده وه، به لام ټهمجاره یان دهر ټه نجامی گه وره تری به دوا ی خویدا هینا. موسا به هیزی ره های خودا رټویشتبوو؛ هه موو هیزی له پشت به ستنی به خوداوه سهرچاوه ی گرتبوو. به لام ئیستا سهر به خوی موسا له خودا بووه هو ی حوکمدانی بیباکانه له لایه ن خه لکه وه.



هر بویه یاقوب ۳: ۱ ده لیت: «براکنم، با زوریک له ئیوه نه بنه ماموستا، چونکه ده زانن که دادگي توندتر وهرده گرن.» تا بهرپرسيارتي يان شکومه ندى گه وره تر بټ، حوکمه که گه وره تر ده بټ.

بيابان ناماده مان ده کات بو ټه وهی به هیژ و شکومه ندى خودادا برؤن، به ټ ټه و حوکمه تونده ی که به هو ی سهرپچييه وه، به سه رماندا دټ. له ټه زموونى بياباندا، شانازيمان که م ده بټه وه وخوبه زلزانين سه ره له نده دات. مروفکي خونه ويستی به راستی وهک عيسا دهروات و هاوار ده کات و ده لیت: «تا نه بينم رو ی يه زدان ټه و کاره ناکات، من هيچ نيم به هيژ و هيژى خو م!»

ټاياده کرټ خودا دهرکه وټنى راسته قينه ی شکومه ندى وهیژى خو ی له زوریک له زوریک له کلنيساکانى ټه مړو دا راگرتبټ بو ټه وهی له حوکمىکي توندتر بمانپاريژيت؟ پټم وايه خودايه له بياباندا رو ی له رو ی جيا ده کاته وه و ټه مه ش ده بټه هو ی ټه وهی هاوار بکه ين بو ی و گو ی له قسه کانى بگرين. پاشان کاتيک شکومه ندييه که ی ټاشکرا ده بټ، ئيمه به رهفتارکردن به ريگانيدا شکومه ندى ده که ين!

گو ی له رو ی بگرن. با نيشانت بدات که چو ن ده يه وټ ټه و کاره ټه نجام بدات که له مټشکيدا بو ت داناوه. بزانه و بيبيستن خودا چي ده کات و چي ده لیت.

«له به رده م کاترميره که مدا ده وه ستم و خو م له سه ر ديواره که داده نيم؛ چاو ديري ده که م تا بزائم چيم پټ ده لیت، و چ وه لامټک بو گله ييه که م ده دوزمه وه. ئينجا يه زدان وه لامى دامه وه و گوټى بينينه که بنو سه وه له سه رميره کان روونى بکه ره وه، تا له گه ليدا راباکت. چونکه هيشتا کاتي ديارىکراو بو بينين نه هاتو وه به لام، په له ده کات تا کو تاييه که ی و دريغى ناکات. هه رچه نده ده ميټته وه، به لام چاو ه رپټ بکه، چونکه به دنن ياييه وه دټ دريغى ناکات. سه يره که ټه وهی شانازى به خو يه وه ده کات ره چاو کردن! رو ی له دنيدا راستو دروست نييه؛ به لام راستو دروست به باو ه ره که ی ده زى.» (حبه قوق ۲: ۱-۴)

حبه قوق پټغه مبه ر فه رموويه ټى من چاو ديري ده بم تابزانم خودا ده يه وټ چيم پټ بټټ. يه کيک له ريگانى قسه کردنى رو ی خودا له ريگه ی بينينه کانه وه يه. عيساو ټى که ته نه اټه و کاره ده کات که باوک ده يبينټ. هه روه ها حبه قوق فه رموويه ټى ټه وهی

ده بېښنيت، دهنووسيت وله سهرده می خویدا کارله سهرده کات. له درنځه دا ده لیت  
 پوچی سهر بهرز (نه و که سه ی شانازی به خوځه وه ده کات) راستودروست نییه (نه و  
 که سه ی چاوه پړی قسه ی خودا ناکات وبه وشتانه ی خودا توو په تی کارناکات). به لام  
 راستودروسته کان به ئیمانی خوین ده ژین، نه ک به ئیمانی که سیکی ترا!

ئیمان له بیستن وگوږایه لی نه وه ی خودا ده لیت سهرچاوه ده گړیت. هر له بهر  
 نه مه شه خودا نه وه ی ئیسرائیل برده ناو بیابان: «... تا بزانت مروږ ته نها به نان  
 ناژی، به لکو به هم موو قسه به ک که له ده می یه زدانده وه سهرچاوه ده گړیت» (تثنیه  
 ۸: ۳). سهرنج بدن که ده لیت: «ده هینرته دهره وه» نه ک «ده هینرته دهره وه».

هاند درنځ بڼه وه ی: «ژیربه و رتی مه که ره وه گوی له نه و که سه بگړیت که قسه  
 ده کات. نه گهر نه وانه ی که ئاگدارکراونه ته وه له لایه نه و که سه ی که پنین به خشی  
 له سهر زه ی گوږیان نه گرت، هیچ رټگه یه کی دهر بازوونیان نه دوزیه وه. که واته به  
 چ رټگه یه ک رزگارمان ده بیت نه گهرله و که سه لاده ی که له ئاسمانه وه ئاگدارمان  
 ده کاته وه؟» (عیرانییه کان ۱۲: ۲۵). به لام له بیرت نه چیت که خودا ههرچیه ک  
 بلیت هم همیشه له گهل قسه نوو سراوه که یدا ده گونجیت.

هرچه نده گه ږان له کتیی مقدس بڼه پشنگیریکردن له وه ی که پیت وایه پتویسته  
 بکړیت رټگه ی خودانییه. عیساده ی توانی له دلی خویدا بلیت: «من مه سحم ده چمه  
 لای لازاروده سته کانم له سهر داده نیم، ده ی توانی له دلی خویدا بلیت من مه سحم،  
 ده چمه لای لازار وده سته کانم له سهر داده نیم!» به لکو چاوه پړی نه وه بوو، که پوچی  
 خودا کار بکات و پوچی خوداش کاری کرد.

خوداده مانباته بیابان تافیرمان بکات که به بی رینمایي و تواناکانی نه وه و له کانمان  
 بیهودهن. کاتیک ئیمه به راستی هیچ شتیکی شایسته ناکه ی که به رده وام بیت و  
 هم همیشه بی بیت، نه و خومان ئاماده ده که ی بڼه دیه ی نانی نه و خه ون و پلانانه ی  
 که پی سپاردوین. بیابان شوینیکه بڼه نه وه ی ئیمه ئاماده کاری بکه ی- که شتیکی که  
 به لینه کان تیدا جبه جی ده کړین. ئیمه ده بی شوین نمونه ی عیسا بکه وین، پوچ  
 ربه رایه تیمان بکات و شوین رټگاکانی خودا بکه وین نه ک رټگاکانی خومان.



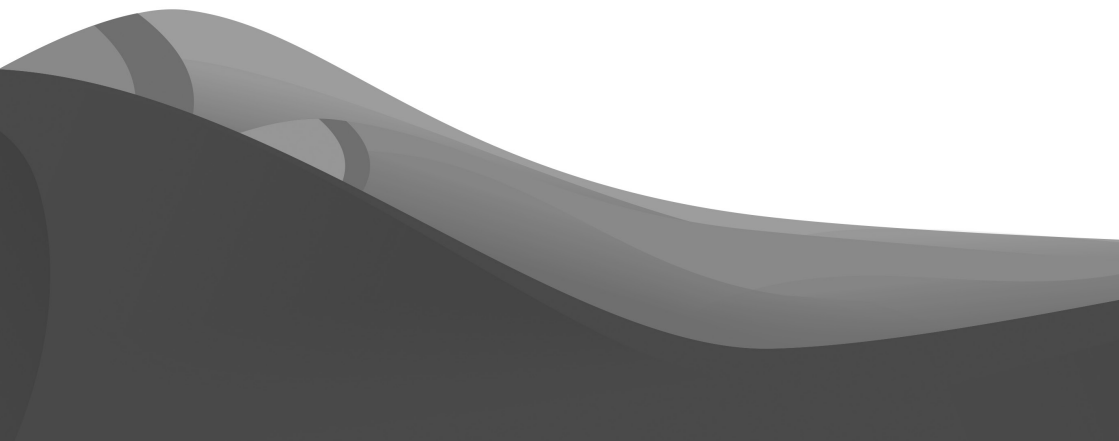
## سەرکه وتن له بیابان

«خەم و پەژارەمان وەک خۆمان فانییە. رۆحم هیچ خەمیکی  
ئەبەدی نییە. خەم دیت، بەلام سوپاس بۆ خوا بە هەمان شیوەی  
هاتنی دەروات. وەک بالەندەکانی ئاسمان لە سەرروی سەرمانەوه  
دەفریت، بەلام ناتوانیت لە رۆحماندا هیلانە بکات. ئەمڕۆ ئازار  
دەچێژین، بەلام سبەهی شاد دەبین.»

-چارلز اسپرجن

«لە کوێ دیدگا نەبیت، خەنک بێ ئیدارە؟ بەلام بەختەوەرە ئەو  
کەسە ی که یاسا دەپاریزیت.»

-امثال ۱۸:۲۹



بیابان شوینیکه نیمه بوی دهچین، به لّام دوا مه به ستمان نییه! نه گهر به دروستی مامه لهی له گه لدا بکهین، به سه رکه وتووی دهرده که وین وله سنووره کانی نهو خاکه دهرده چین!

کاتیک من پاستور بووم بؤگه نجانی کلّیسا، وادیاربوو بیابانه که نه وهنده درېزبوو و هیچ ټاره زووی بهرده وامبوونم نه بوو. هه ندیک جار پرسیارم ده کردنایاهم دؤخه ده گوریت؟ پاشان رۆژنیک، ته نه اپیش نه وهی کیشه کانم له گه ل سهرپه رشتیاری راسته وخوم- که هه ولی بئناو بانگ کردن و دهرکردنی منی ده دا- ده ست پېبکه ن، رۆخی خودانی شانیدا که گورانکارییه کان رووده ده ن. خودابوی ئاشکرا کردم که من دهنیریت «بؤ کلّیسا و شاره کان له رۆژه له اته وه تا رۆژئاوای ئه مریکا؛ له سنووری که نه دا تا مه کسیک؛ له نه لاسکا تا هاوایی...»

به لّام وهک پېشتر وتم، رۆژی دواتر و ته نانه ت هه مان هه فته ش رووی نه دا! له راستیدا دؤخه که بؤ ماوهی ۶ مانگ بهرده وام بوو به بې نه وهی هیچ پشتر استکردنه وهیه کی زیاتر بکړیت، رۆژنیک پاستوره بالاکه هاته کؤبونونه وهیه ک و وتی که خودابوی ئاشکرا کردوه که یه کیک له پاستوره کانی دهسته ی ۱۱ که سیمان بهم زووانه گه شت ده کات به ته واوی کات وچیتر نه ندای دهسته که نابیت دواتر رووی له من کرد و وتی: «جۆن بیور، نه وه تۆیت!»

هېشتاشه ش مانگی تر تېپه ری و هېشتا په نابهر بووم له بیابان، به لّام له ناکو و له ماوهی سې هه فته دا حه وت بانگه یشتنامه م له که نیسه ی جیاوازه وه وهرگرت. یه کیکیان کاتزمیرنیک له سنووری که نه دا دووره، یه کیکی دیکه یان له رۆژه له اتی فلوریدا بوو، یه کیکیان له زه ریای هیمن بوو دوا هه مینیان له نزیک سنووری

مە کسێک بوو! چوو مە نووسینگە ی پاستور و لیم پرسی ئەم بانگەێشتنامانە چی بکەم؟  
!بە پێکەنینەوه وه لامي دایه وه: «گوتم خوداشتییکی لەم شیوهیه ی پێشاندام، وه ک  
ئەوه ی ئیستا کاتی خۆیه تی!»

زۆر زوو (ژانویه ی ۱۹۹۰) له مه راسیمی ده ستنیشانکردندا، من و لیزا دوامان بو  
کرا و له و کاته وه به ته واوی کات گه شت ده که یں! بو ئەوه ی هیچ له و ئەزموون و  
شتانە نه ئێین که بینومانه، ئیمه به ره می گه وره مان له ژیانماندا هه بووه، چونکه  
چاوه ری کاتی خودا بووین و شته کانمان نه گرته ده ستی خۆمان کاتی ک پیمان وابوو  
ئاماده یں.

من تامة زرووی ئەوهم که ئەنجامیکی هاوشیوه له بانگه وازه که ته وه ببینم بۆیه  
وه ک پیاویکی شه ست سالان که سۆز و سۆزم بۆ گه لی خودا هه یه، تا ده توانم به  
پاشکاو ی و راستگۆیانە و به ئاشکرا قسه م له گه ل کردوویت. ده مه ویت بگه یته  
شوینی مه به ست! بۆیه به مۆله تی ئیوه ییرو پای کۆتایی خۆم له گه لتان باس ده که م.

## ئامانج و مه به ستی دروست

ده بێت سه رنجمان له سه ر مه به ستی خودا بێت نه ک ئەو دژایه تییه ی که  
هه ولده دات رێگری له پێشکه و تنمان بکات. ئە گه ر بمانه ویت بگه ینه شوینی گونجاو،  
ده بێت دیدگای دروستمان هه بێت له پێشمانه وه! ئە گه ر پێشبرکیکه رابکه یں و  
بگه ینه شوینی هه ل، وێران ده یں! کاره ساتیکه ده مانچه یه ک ئاراسته ی ئامانجیک  
هه ل بکه یت!

فه ریسیه کان، به په رۆش و خۆپه رست بوون به لام ئامانجیان خۆیان بوو.  
دیدگایه کی دروستیان نه بوو، بۆیه تیره که یان له ده ستیدا.

مه به ست و ئامانجی خودا بۆ گه له که ی چییه؟ له ئەفسیان ۱: ۱۱ ده ئیت: «...  
به یی مه به ستی ئەو که سه ی که هه موو شتیک به یی ئامۆزگاری ویستی، خۆی  
جێبه جێ ده کات.»

زۆربه ی خه لک کاتی ک گوێیان له وشه ی «به یی ویستی ئەو» یان «قه ده ری  
پێشوه خته» ده بێت سه ریان لی شیواوه. بۆ تیگه یشتن له چه مکێکی له و جوړه  
پێویسته وشه که شی بکه ینه وه و په گ و پێشگره که ی بپشکنین. ئەم وشه یه به زمان

ټینگلیزی «Pre-destination» له دووبه‌ش پیکدیت: به‌شی یه که‌م «per» واته به‌و مانایه «پیش» یان «پیش ده‌ستپیکردن». ره‌گی وشه «destination» به‌و مانایه «له کوټی کوټای دیت» یان «هیلې کوټای». که‌واته ټه‌فسیان ۱:۱ نیشانمان ده‌دات که خودا پیش ټه‌وه‌ی مروټ دروستی بکات مه‌به‌ستیکی بۆ مروټ هه‌بووه. خودا به‌م کاره ده‌یوه‌یت به‌مه‌به‌ستی خوټی بگات. رۆمیان ۸: ۲۸-۲۹ ده‌لټیت:

ټیمه ده‌زانین که هه‌موو شتیک پیکه‌وه بۆ چاکه کارده‌کات بۆ ټه‌وانه‌ی خودایان خو‌شده‌وټ، که به‌یټی مه‌به‌سته‌که‌ی بانگراون. بۆ ټه‌وانه‌ی پیشتر زانیویه‌تی پیشوه‌خته بریاریداوه له‌گه‌ل وټنه‌ی کوره‌که‌یدا بگونجټ، بۆ ټه‌وه‌ی ببټه‌یه‌که‌م له‌دایکبوو له‌نیوان زوړیک له‌براکندا.»

ټه‌ومه‌به‌سته‌ی خودا پیش سه‌ره‌تای زه‌مان بوټی داناوه، ټه‌وه‌یه که خو‌شمان بوټ و وه‌ک عیسا مه‌سیح بین. هه‌موو کاریک که له‌ژیان یان له‌خزمه‌تدا ټه‌نجامی ده‌دین ده‌بټ بۆ به‌دیپټانی ټهم مه‌به‌سته یان بۆ گه‌یشتن به‌م مه‌به‌سته بټ! مه‌به‌ستی ره‌سه‌نی خودا بۆ دروستکردنی ټو ته‌نھا ټه‌وه نه‌بوو که به‌شداري ټیمټکی سه‌رکه‌وتووی وه‌زاره‌ت بکه‌یت و ملیو‌نان دۆلار بده‌یت به‌شانشینی، هونه‌رمه‌ندیکی به‌ناوبانگ بیت، یان ټامانجی پیشه‌یت هه‌بټ. ته‌نانه‌ت بۆ چاککردنه‌وه‌ی نه‌خو‌شه‌کان، بۆ ټه‌نجامدانی کاری مروټی، رزگارکردنی قوربانیا‌نی بازرگانی سټیکسی، رزگارکردنی مروټه‌کان له‌ټالووده‌بوون، یان بردنی ونبووه‌کان بۆ لای عیسا نه‌بوو. هه‌موو ټه‌مانه ټامانجی پیروژ و شه‌ره‌فمه‌ندن، به‌ټام ده‌بټ ټه‌وه بزاین که زوړیک هه‌موو ته‌مه‌نیان به‌ ټه‌نجامدانی ټهم کارانه به‌سه‌ر بردووه و نه‌گه‌یشتوننه‌ته هټچ شوټنیک. هو‌کاری ټه‌وه‌ی که کوټایان به‌باشی نه‌هاتووه بۆ ټه‌وه‌یه که سه‌رنجیان له‌سه‌ر خزمه‌ت بووه نه‌ک له‌سه‌ر ټه‌ومه‌به‌ست و دل‌ه‌ی که ده‌ی له‌پشت ټه‌و جو‌ره خزمه‌ته بټ.

ټیستا ده‌ی وه‌لامی ټه‌و پرسیاره بده‌ینه‌وه: «مه‌به‌ستی خودا چی بوو که ټیمه‌ی پیشوه‌خته دیاری کرد بۆ ټه‌وه‌ی له‌گه‌ل هاو‌شټوه‌ی مه‌سیحدا بگونجټ؟» وه‌لامه‌که ساده‌یه چونکه ټه‌و ټیمه‌ی خو‌شده‌وټ و ټاره‌زووی هاو‌به‌شیکردنمان له‌گه‌ل ده‌کات «تا له‌سه‌رده‌مه‌کانی داهاتوودا، ده‌وله‌مه‌ندییه سه‌رووتره‌کانی نیعمه‌ته‌که‌ی نیشان بدات له‌میهره‌بانییه‌که‌ی به‌رامبه‌رمان له‌عیسا مه‌سیحدا.» ټه‌فسیان (۲:۷)

من ولیزا سه گیکمان ههیه به ناوی لیکسی. سه گیکی دلخۆش و یاریزانه. هه رچه نده ده توانین په یوه ندی سنووردارمان له گه لیداهه بێت، به لام هه ندیکجار هه ست ده کهین که ناتوانین ئیمه شهرمه زار ده بووین قسه ی له گه ل بکهین. به لام به پیچه وانه وه په یوه ندیمان له گه ل کوره کانمان ته وایا وازه. له گه ل پینگه یشتیان، ئیمه زیاتر چێژمان له کارلیک کردن له گه لیان وهرگرتوو. ئه و نده شتیان بۆ ژیانمان زیاد کردوو. هه ر بۆیه خودا ئیمه ی دروست کردوو. ئه و نایه ویت هاو به شی له گه ل ئیمه هه بێت له سه ر ئاستی په یوه ندیمان له گه ل لیکسی. ئه و دهیه ویت کور و کچه کانی هاو به شیه کی پر له دلان له گه لیدا هه بێت.

ئهمه له سه ره تاوه مه به ستی خودا بوو. کاتیک مرقۆی دروست کرد و له باخچه ی عه دن داینا، له گه لیدا رویشت و هاو به شی له گه لیدا هه بوو به هۆی خۆشه و یستیه که ی بۆی. یه کتیک له نه وه کانی ئاده م له مه به ستی خودا تیگه یشتوو و له سه ره تای ژیان ۵: ۲۴ دا ها تووه؟ «حه نۆخ له گه ل خودا رویشت و نه دۆزایه وه، چونکه خودا بردبووی.» نووسه ری کتبی (عیبرانییه کان ۱۱: ۵) له م باره یه وه ده نووسیت، «... چونکه پێش ئه وه ی بگهریت [حه نۆخ] ئهم شایه تحالییه ی هه بوو که خودای رازی کردوو؟ ئایا له بهر ئه وه ی ویستویه تی خزمه تیکی گه وره ی هه بێت؟ نه خیر، له بهر ئه وه ی ویستویه تی له گه ل خودادا بروات و په یوه ندیه کی نزیک له گه لدا هه بێت.

خودا هه موو ئه و کارانه ی له رابردوو دا کردوویه تی ئه نجامی ده دات هه ربۆیه ده توانین بگه ینه ئه و ئه نجامه ی که له داها تووشدا هه مان شت ده کات. بۆیه ئیمه ده خاته بیابان تا له سه ر ڕنگی وه ک، مه سیح بین.

ئه گه ر ئامانجی خودا بۆ ئیمه له بهرچاو بگهرین، ئه و سنووردار ده بین و له رووی پۆحیه یه وه دوا که وتوو ده بین. کاتیک ئه ندامانی کلێسا ئامانجی خودا له بهرچاو ده گرن، بیرى ژیانان وشک ده بێته وه کلێسا هێواش هێواش ده بێته دامه زراوه یه ک که به دواى ئامانجه دونیا ییه کانداده گه ریت. ئیمه زیاتر جه خت له سه ر ئه نجامه کان ده که ینه وه، وه ک ئه ندای زیاتر و بینای گه وره تر، نه ک له سه ر دروستکردنی شاگرد که وه ک مه سیح ده بن (مه تا ۲۸: ۱۹).

با بگه ڕێنه وه بۆ په نده کانی ۱۸: ۲۹: «له کوی بینین نه بێت، گه ل ده بریت.» ئه و



خوگرته ی که خدا باسی ده کات و امان لیده کات که له گه ل ستاندارد یکی نرمتردا جیگیر بین. و امان لیده کات هه ست به تیریوون بکهین تاوه کو له گه ل مه سیحدا ده گونجین. هه ر ئه م خوگرته ږیگریمان لیده کات له قبولکردنی هیچ شتیکی تر جگه له ویستی ئه و. و امان لیده کات که ئاسووده بین و شته کان به و شیوه یه ی جیهان ئه نجامی ده دات، به و شیوه یه ی که گوشت ئاره زووی ده کات.

سه باره ت به خه ونه کان پټویسته ئاماره به وه بکهین که عیسا فه رموویه تی: «چاو، چرای جه سته یه، ئه گه ر چاوت تا که بټ هه موو جه سته ت پرده بټ له روونکی. به لام ئه گه ر چاوت خراب بوو، هه موو جه سته ت پر ده بټ له تاریکی، بټیه ئه گه ر ئه ورووناکیه ی که له تودایه تاریکی بټ، ئه و ئه و تاریکیه چهنده گه وره ده بټ» (مه تا ۶: ۲۲-۲۳). عیسا باسی چاوه فیزیکیه کانمان نه ده کرد، به لکو باسی چاوی دلمان ده کردیان شیوازی هه ستردنمان به شته کان. ئیمه ئه و شتهین که له دلماندا بیر لیده کهینه وه: «چونکه مروف له دلی خویدا بیرده کاته وه ئه ویش هه روا.» (امثال ۷: ۲۳، وه رگیرانی کون)

چون بارودوخه کانت ده بینیت، ږیگاکه ت له ږیگه یانه وه دیاری ده کات. ئه و دوانزه سیخوړه ی که چوونه خاکی به لټندراو بو کورکرنه وه ی زانیاری هه موویان هه مان، شتیان بیی-شارتی قه لدار، زه به لاهه کان و سوبایه کی خه لکی کهنعانی. به لام دوو کهسیان، یه شوع کالټب، شته کانیان جیاوازترله وانی دیکه ده بیی. ئه و ان دوخه که یا وه ک خودا بیی، به لام ده کهسه که ی تر به ئه زموون یان خاله به هیزه کانی خوین سه یری خاکی به لټندراویان ده کرد. له به رئه وه ی چاوه کانیان خراب بوو، ره فتاره کان یان (وه ک عیسا وټ: «هه موو جه سته یان» ) خراب بوو. ئه و ان به دم قسه یان ده کرد و به پټچه وانه ی ویستی خودا مامه له یان ده کرد، خوداش ده یگوت راپورته که یان «گهنده ل» یان «خرابه» بووه:

«پټیان بلې یه زدان ئه مه ده فه رموټ: له ژیانمدابه دلنیا ییه وه له گه لټان ده که م وه ک ئه وه ی له گوټمدا قسه تان کردووه، له گه ل تودا رول ده گیرم: ته رمی مردووه کانتان له م بیابانه دا ده که ونه خواره وه، هه موو ئه وانه ی له ئیوه ژماره یان بو کراوه، له ته مه نی بیست ساله وه به ره و سه ره وه، که له درزی من مورموریان کردووه. هیچ کام له ئیوه ناچټه ئه و

خاکەى که به دەستى بەرز سوێندم خوارد تێیدا نیشتهجێ بکەم، تەنها کالێى کورێ یەفونە و یەشوع کورێ نون نەبێت.» (ژمارەکان ۱۴: ۲۸-۳۰)

چی بوو هۆى ئەوێ دە سیخوڕە که راپۆرت بکەن که هەرگیز خاکی بەلێندراو نابینن؟ بەهۆى تێگەیشتنیانەو بوو. ئەوان بینینی پێغەمبەرانیان نەبوو بەلکو تەنها چاوی خۆیان بەکارهێناو و ئەوێ بینویانە راپۆرتیان کردوو. ئەگەر بمانهویت بە سەرکەوتووی بە بیابانە کەدا تێپەڕین، دەبێت دیدگای خودامان هەبێت. ئەوێ ئیسرائیل سالتیک پێش ئەوێ سیخوڕەکان بنێردێتە خاکی بەلێندراو گلهیبیان کرد. دیدگایان خراپ بوو و بێ ئیدارە بوون. کەواتە کەى کاتیک خودارێگەى پێدان خاکیک ببینن کە شیر و هەنگوین لێ دەرێژێت، هەموو شتێکی باشیان رەتکردهو و لەبرى ئەو سەرنجیان لەسەر زەبەلاحەکانى خاکە که بوو.

ئەوانەى تەنها بیابان (وسەختییەکانى) دەبینن، لەبیاباندا دەمرن. ئەوانەى سەرنجیان لەسەر بەلێندەر و ئەو بینینەى که پێی بەخشیو، وەک جەنگاوهرى پیروزدەبن که لە بیابانەکاندا دەپەرنەو ئەمامدن بۆ شکۆى خودا لەو خاکە بەلێندراویدا بژین که لەبەردەمیاندا یە.

بۆیە دلمان لە دەست نادەین [لاواز یان بێ ئیدارە]... چونکە ئازارە ساتەکانمان قورسایى ئەبەدى شکۆمەندیمان بۆ دروست دەکەن کە زۆر لەبەر اوێردکردن دوورە. کەواتە ئێمە سەیری ئەو شتە ناکەین کە دەبێژێت، بەلکو سەیری ئەو شتە نەکەین کە نەبێژاون، چونکە ئەوێ دەبێژێت کاتییە، بەلام ئەوێ نەبێژاو هەتاهە تاییە.» (دووم قەرتیان ۴: ۱۶-۱۸)

ئەوکات و ئازارەى که لە بیابانەکاندا ئەزموون دەکړن، بە بەراورد بەو شتە نەکە لە بیابانەکاندا بە دەست دەهێنن، ئاسان و بۆ ساتیک بێ بایه خ دەردەکەون. بەلام بێگومان زەحمەتە، سەختیەکان بە سوکی وەرگیریت، مەگەر خەون بەوێهه ببینیت که دواى دەرچوونت لە بیابان چى بە دەست دەهێنیت.

کاتیک پێشتر لە بیابان بووم، بە دڵنایییەو هەندیک جار لە دلى خۆمدا بیرم دەکردهو ئایا ئەمە کۆتایى دیت؟ ئایا ئەوێ خودا بەلێنى پێداو، دیتە دى؟ ئەمە سەردەمیک بوو که دەبوو واز لەو بیرکردنەوانە بهێنم و خۆم لە خودادا بەهێز بکەم. پێشبینییە کۆنەکانم بیرکەوتەو و لە رێگەى ئەوانەو شەپێکی تەواو روویدا (بروانە

یه که می تیموټیؤس (۱: ۱۸). ئەم پیشبینیانه دیدگای خودا بوون بۆ ژیانم؛ وهک چۆن له رینگه‌ی رۆجی خۆیه‌وه له قسه‌که‌یدا بۆی ئاشکرا کردم.

رۆحمان سه‌نگه‌ریکه‌ له بیاباندا. رۆج عه‌قل وهه‌ست و ئیراده‌له‌خۆده‌گریټ. ئیراده‌ ئەو به‌شه‌یه‌ له رۆحت که له نیوان رینگای خودا و خوددا هه‌لده‌بژێریټ، هه‌لده‌بژێریټ ژيان وهک خودا ببینیټ یان ته‌نها سه‌رنجت له‌سه‌ر سه‌ختیه‌کانی بیابان بیټ. به‌ترۆس دهنووسیت: «خۆشه‌ویستان، من وهک نامۆ و بیگانه له جیهاندا داواتان لێده‌که‌م، خۆتان به‌دوور بگرن له شه‌هوه‌تی جه‌سته‌یی، که دژی رۆج شه‌ر ده‌که‌ن.» (یه‌که‌م په‌ترۆس ۲: ۱۱)

هه‌موو روونکردنه‌وه‌کان به‌م شیوه‌یه‌ ده‌کوڵین کتیه‌ فۆکه‌س، خود یان خودا؟ ئەو ئاره‌زووانه‌ی که له گوشتن، ناکوکی له بیرکردنه‌وه و هه‌سته‌کانندا دروست ده‌که‌ن و سه‌رنجیان له‌سه‌ر به‌رژه‌هه‌ندییه‌ خۆپه‌رسته‌کانه. ئەمه‌ش له‌و خه‌ونه‌ دوورت ده‌خاته‌وه که خودا پێی به‌خشیویت، چونکه‌ رینگای خودا ئینکاری خۆت نییه، به‌لکو ئینکاری خۆته. ئەو ئینجیل‌ه‌ی ئەم‌ڕۆ له‌لایه‌ن زۆر که‌سه‌وه‌ بانگه‌شه‌ی بۆ ده‌کریټ و قبول ده‌کریټ، ئینجیلی خۆشگوزه‌رانییه. زۆریک له په‌یامه‌کانی کلێسا گه‌وره‌کان، هانی جه‌ماعه‌ت ناده‌ن خۆیان له‌ خاچ بده‌ن به‌ تێکردنی ئاره‌زووه‌کانیان، به‌لکو زیاتر به‌ ئاسووده‌یی بمێننه‌وه و هه‌ول نه‌ده‌ن بۆ ئامانجی کوټایی که وهک عیسا مه‌سیح بوون. زۆرجار سه‌رنجیان له‌سه‌ر «خوداده‌توانیټ چیم بۆ بکات؟» و نه‌ک له‌سه‌ر «ئهو چی له‌ من ده‌ویټ؟» ئینجیلی خۆشگوزه‌رانی جه‌خت له‌سه‌ر ئەو ئازارانه‌ ناکاته‌وه که له‌گه‌ڵ شوټینه‌کوټی عیسا دا دیټ. ئەم بیرکردنه‌وه‌ بووه‌ته‌ هۆی ئەوه‌ی زۆر که‌س به‌ شیوازی ژیا‌نی ئاسووده‌ی خۆیان رازی بن. ئینجیل‌بێکی له‌و جو‌ره‌ ئیمانداران ئاماده‌ ناکات بۆ ئەوه‌ی سه‌ربازی خودا بن.

پۆلۆسی نێردراوی خودا له‌ نامه‌که‌یدا بۆ تیموټیټس دهنووسیت:

«وهک سه‌ربازیکی شایسته‌ی مه‌سیح عیسا، به‌رگه‌ی سه‌ختی بگه‌ره. که‌س له‌کاتی‌که‌دا وهک سه‌ربازیک خزمه‌ت ده‌کات، خۆی به‌ کاروباری ژیا‌نه‌وه تیکه‌ڵ ناکات، وهک چۆن به‌دوا‌ی دل‌خۆشکردنی ئەو که‌سه‌دا ده‌گه‌ریټ که فه‌رمانی پیکردووه.» (دووم تیموټیؤس ۲: ۳-۴)

هه‌رله‌به‌ر ئەم «ئینجیلی خۆشگوزه‌رانی» یه که کاتیک پرووبه‌رووی دژایه‌تی

دەبنەوێان ئازار، ئێمە بەدوای ڕێگای هەلھاتن دەگەڕێن و پیمان باشە ڕووبەرۆوی  
سەختییە کە نەبینەوێو هەولی زالبوون بەسەریدا نەدەن. ئەو خەونە ی کە ئینجیلی  
خۆشگوزەرائی فێری دەکات ئەوێ: نەک «خەونێکی ئاسمانی یان پتەمبەرانه»،  
بەلکۆ «خەونێکی خۆپەرستانە».

هەر وەها پۆلس دەنووسیت:

«پاشان، ئەگرێا پاشا، من سەرپێچی لە بینینی ئاسمانی نەبووم. بەلکۆ  
سەرەتا بۆ ئەوانە ی لە دیمەشق بوون، دواتر ئەوانە ی لە ئۆرشەلیم و لە

## ئامۆژگاری بۆ مانەو لە بیابان

۱۲: خالە گرنگە کان لەبیرت بێت.

ئێستا تەمەنم ۵۹ ساڵە لە کاتێکدا ئەم کتێبە دەنووسم—چۆن بوو؟ کاتیک  
ئاوڕپک لەدواوە دەدەمەو، تێدەگەم کە باشترین کاتە کانی ژیانم لە بیابان  
بوو، هەرچەندە هەندیک جار هەستم دەکرد لەبری ئەوێ پێشبەگوم  
پاشەکشە دەکەم. هەریۆبە هاوڕێی کۆنمان ئەیوب وتی: «چونکە ئەو  
رێگایە دەزانیت کە من دەیگرەم بەر کاتیک تاقیکردمەو، وەک زێر دیمە  
دەرەو». (ئەیوب ۲۳: ۱۰).

ئەگەر راستگۆ بۆم لەسەدا ۹۰ ی ئەو بیست کتێبە ی تا ئێستا بلام  
کردۆتەو نووسیوم، شتیک نەبوو کە لە سەردەمی زۆربووندا فێری  
بووم بەلکۆ شتیک بوو کە لە بیابان فێربووم. بۆیە پێشنیار دەکەم خالە  
گرنگە کانی بیابانیش، لەبیرتان بێت! ئەوێ لە بیابان فێری دەبیت، لە  
داهاتوودا دەبێتە هێژیک بۆ کەسانی تر بە خۆتەو و رەنگە رۆژیک بێت  
بتوانیت کتێبیک لەسەر ئەزموونە کانت بنووسیت. هاوڕێکەم، دەمەوێت  
پێشبینی لەسەر ژيانت بکەم. بە وردی گوی بگرە: خودا لە کاتی خۆیدا  
کاریکی گەورە لە ژياندا دەکات کە کاریگەری لەسەر ژيانی زۆر کەس دەبێت.  
ئەمەش ڕوودەدات ئەگەر رێگە ی پێدەهیت ئەوێ دەیهوێت لە ژياندا لە  
کاتی بیابانە کاندایکات. زۆر کەس کاریگەرییان لەسەر دەبیت، وە بەرھەمی  
گوێزایە لی خۆت دەبینیت تا بۆ هەمیشە دلخۆش دەبیت. هاوڕێکەم، لە  
کۆتاییدا وەک زێر، تاقیکراوی، بەهێز و راست دەرەجیت.

هممو ناوچه‌ی یه‌هودا بوون پاشان بۆ نه‌ته‌وه‌کان رامگه‌یاند که ته‌وبه بکه‌ن و روو له‌خودا بکه‌ن کارټیک بکه‌ن که شایه‌نی ته‌وبه‌کردنه. ههر له‌بهر ئه‌مه‌ش جوله‌که‌کان له‌په‌رستگاه‌که‌دا ده‌ستیان گرتم و هه‌ولیان دا بمکوژن.» (اعمال ۲۶: ۱۹-۲۱)

ئیمه له‌م دونیایه‌دا زۆر خه‌ونمان هه‌یه، به‌لام ته‌ن‌ها یه‌کیکیان خه‌ونی «خه‌ونی ئاسمانه» که ویستی باوکه‌! سه‌رنج بده‌ن پۆلس چی ده‌لټیت: «له‌بهر ئه‌م هۆکاره [به‌هۆی بانگه‌شه‌یه‌وه] جوله‌که‌کان له‌په‌رستگاه‌که‌دا ده‌ستیان گرتم و چوونه‌ده‌ره‌وه‌ بۆ ئه‌وه‌ی بمکوژن.» ئه‌وبه‌دوای خه‌ونیکی ئاسمانیدا ده‌گه‌را و رووبه‌رووی دژایه‌تییه‌کی زۆربووه‌وه. ئه‌گه‌ر باوه‌ر به‌م ئینجیله‌ بکرده‌یه، وه‌ک زۆرینه‌ی باوه‌ریان به‌ ئینجیلی خۆشگوزهرانی، هه‌رگیز نه‌یده‌بینی خه‌ونه‌که‌ی بټته‌ دی. ته‌نانه‌ت نه‌یده‌توانی بچټته‌ به‌رده‌م پاشا ئه‌گرپا، چونکه‌ زۆر پټش ئه‌وه‌ به‌دوای ڕینگیه‌کدا، ده‌گه‌را بۆ ئه‌وه‌ی له‌ هه‌ممو ئه‌و دژایه‌تییه‌ ڕزگاری بټت که رووبه‌رووی بووه‌وه.

یه‌رمیا که‌سیکی تره‌ له‌ کتیی مقدس که شوټن بینینیکی ئاسمانی که‌وتوو و له‌ ئه‌نجامی ئه‌م گوټ‌پرايه‌لییه، تووشی گوشه‌گیریه‌کی زۆری زاره‌کی و ده‌روونی بووه. ڕوژیک له‌م دۆخه‌ بیزار بوو و وتی: «بۆ ڕینگای خراپه‌کاران سه‌رفراز ده‌بټت؟ بۆچی هه‌ممو سه‌ره‌پ‌چیکاران سه‌رفراز ده‌بن؟» (یه‌رمیا ۱۲: ۱).

خودامه‌به‌ستی نه‌بوو دټنه‌واپی بدات وه‌لامی دایه‌وه: «ئه‌گه‌ر له‌ سه‌ربازه‌ پیاپییه‌کان بیزاربوویت، چۆن کی‌پرک له‌گه‌ل ئه‌سه‌په‌کان ده‌که‌یت؟ ئه‌گه‌ر متمانه‌ت به‌ خاکیکی ئارام دابټت، له‌ دارستانه‌کانی ئوردن چی ده‌که‌یت؟» (یه‌رمیا ۱۲: ۵). به‌ واتایه‌کی تر یی ده‌لټیت: «یه‌رمیا، ئه‌گه‌ر ئیستا له‌ سه‌ربازه‌ پییه‌کانی شه‌یتان بیزار بوویت، کاتیک رووبه‌رووی سواره‌کانی ده‌بیته‌وه، چی ده‌که‌یت؟»

## شه‌ر له‌گه‌ل خه‌باتدایه

ده‌بټت ئه‌وه‌مان له‌ییربټت که‌به‌بټ شه‌ر سه‌رکه‌وتن نییه، شته‌کان بۆیه‌رمیا سه‌خت‌تر بوون. سووکایه‌تی پیکرا، به‌لام دواتر زیندانی کرا. کاره‌کانی هه‌ریه‌وه‌وه‌ کوټا‌پی نه‌هات. دواتر فټ‌درا یه‌ناو‌زیندانی که‌وه‌ تاله‌وی بم‌رټ. هه‌رچه‌نده‌له‌سه‌ختی و گوشه‌گیریه‌کان

پرگاری کرد، بەلّام لە کۆتاییدا خودا تێگەشیست کە ئەو شەڕی ئەمڕۆ لە جەستەى مەسیحدا رووبەر و رووى دەبینەووە زیاتر هێرشێکی دەروونیە نەک ئەو گۆشەگیرییە جەستەییەى کە پۆنس باسى کرد. ئەگەر ئەم ئۆپوزیسیۆنە بگۆڕێت، چۆن مامە ئەى لەگەڵدا بکەین؟ ئەو سەختییانەى ئەمڕۆ تووشى دەبین، پێویستە بەهێزمان بکات بۆ رووبەر و رووبوونەوێ ئەو خەباتە گەورەترانەى کە لە پێشە.

بيابان كه مېنېكى مه شق وړاھيتانه بۆشه رېكاني داهاتوو. وهك چۆن ئيمه سهرېازه كانمان دهنيرين بۆ ئوردوگى مه شق وړاھيتان بۆ ئاماده كارى بۆشه رېكاني داهاتوو، خودا سهرېازه كاني دهنيرته بيبابان تا ئاماده يان بكات بۆ بانگه وازه كى. گه وړه ترين ئاستهنگ كه سهرېازه كان ده بېت له مه شق وړاھيتاندا تيپه رين، ترس و لاوازى و بېھيوابوونه. به هه مان شيوه گه وړه ترين ململانې كه له بيبابانه كاندا رووبه روومان ده بېته وه له كايه رۆحدايه. يه كيك له گه وړه ترينيان بېھيوابوونه. رۆژيك له كاتى نو ئېكردندا خودا پېچه وانه و شى ئازايه تي ليرسيم. وه لامه كه م به سروشتى «ترس» بوو.

وه به چرپه وه لامي دايه وه و وتي: «پيچه وانه ي ئه وه نائوميدديه.» پيستره هرگيز له م گوشه نه يده دا سه يري جوشوام نه كردبو! ئه مه يه كسه ر نيشانيدام كه «بوچي» خودا به يه شوعي 8 بارله عتيق گوت كه «به هيز و زور بوئر به»

(ژماره کان ۱۳: ۲۰؛ تننیه ۳۱: ۶، ۷، ۲۳؛ یه شوع ۱: ۶، ۷، ۹، ۱۸). خودا ده یزانی ئه مه یه کیک ده بێت له گه وره ترين تهحه ددیا ته کان. نائومی دی له بیابان یان له بهر هه کانی شهردا، دیته سه ره مان کاتیک زیاتر سه رنج مان له سه ر خو مان بێت نه ک له سه ر، خودا و ئه رکه که ی.

ئامانجى دوژمن ئەوھىيە كە تۆ سەرنجەت لەسەر خۆى بێت، ئەویش ھەولێدا ھەمان شت لەگەڵ عيسا بکات لە بيابان. عيسا چل پوژ بوو خواردنى نەخوارد بوو و ژۆر برسى بوو. شەيتان ھاتە لاى و وتى: «ئەگەر تۆ کۆپى خودايت بەم بەردانە بلى ببنە نان» (مەتا ٤: ١-١١). دەکرا وەسەوسەى بۆ دروست بکرايە كە ھىزى خودا لە دەرەھەى رینگانى بە کاربھێنيت بۆ داينکردنى پىداويستىيەکانى جەستەى خۆى. دەبێت ئەوھەمان لەبىربىت كە کاتىک خودا ديارىيەك دەدات ئىمە بەرپرسىارين كە خراپ بە کارى نەھينين و بەو شىوھىيەى كە خۆى ئارەزووى دەکات بە کارى بھينين. خودا دۇنيا بوو لەوھى كە بۆوستى عيسا داين دەکرت، بەلام بۆوستىيەكەى بەو

شپوهیه دابین ده کرټ که خودا ویستویه تی دابین بکړت. کاتیک شهیتان روښت، ریشته کان هاتن و خزمه تیان به عیسا کرد.

دیسانه وه سهرنج بدهن عیسا چی ده لټت، سه بارهت به خزمه ته که ی:

«عیسا وه لامي دایه وه: ئەمین، ئەمین، به راستی پټان ده لټم کور ناتوانیت هیچ له خویه وه بکات به لکو ټه وه ی ده بینت باوک ده یکت؛ چونکه باوک هه چی بکات، کوریش ټه مانه ده کات.» (یوحنا ۵: ۱۹)

سهرنج بدهنه وشه ی «ده بینت.» عیسا جگه له ویستی باوک هیچی نه کرد. کاتیک له بیابان دین، یه کیک له تاقیکردنه وه کان ټه وه یه که شته کان به شپواری خو مان بکه ین نه ک به شپواری خودا. له وانه یه ټه وړنگایه ټه وه بیت که هیزی خودا به کار به یزیت بو به دیه پنیانی شتیک پیش کاتی دیار یکردنی. ثایا ده توانی سهر بازیک له شه ردا به خه یالندا به پنیته وه که فهرمانی سهر ووی خو ی جیبه جی نه کات؟ ټه نجامه که ی ده توانی زیانی گه وره به سهر بازه کانی و هه قاله کان یان بگه یه نیت. له که مپی مه شق و راهیان و له هه موو خولیکدا ټه و سهر بازه فیزی پابه ندبوون به فهرمانه کان ده بیت، به گه مژپه ی خو ی و ټه وانی دیکه ده خاته مه ترسییه وه.

نابیت له لیبرمان بچیت به هه شت چیمان بو دابه زاندووه. هه ندیک جار له دلی خو ماندا بیر له وه ده که ینه وه: «ده بیت وه لامم هه بیت! ده بیت شتیک بکه م؛ ټه گه ر ټیستا شتیک نه که م، هه موو شتیک له یه ک ده روخت!» ټه گه ر وا ده رکوت که خودا له ټیستادا قسه ت له گه ل ناکات، مانای ټه وه نییه که قسه ت له گه ل ناکات! ټه وه ی مه به ستمه ټه وه یه که خودا له زور رووه وه په یوه ندیمان له گه ل ده کات. له م حاله ته دا ټه و په یامه ی که هه و لده دات پیمان بگه یه نیت ټه وه یه، «پیویست ناکات هیچ بکه یت!» له دوخیکی وادا پیویسته چاوه ری خودا بین و هیچ شتیک به زور نه که ین:

«چاوه ری یه زدان بن، به هیز و بویر بن؛ به سه بره وه چاوه ری یه زدان بن.»  
(مزمو ر ۲۷: ۱۴)

ټه گه ر له بری ټه وه ی سهرنجمان له سهر پیداو یستییه کانی خو مان بیت، هه ست به بیه یوایی و قورسای ده که ین. نابیت به «شته بچو وکه کان» سهر قال بین. به لکو

پتویسته چاومان له قورسای شۆمهندی هه‌میشه زیادبوو و هه‌میشه‌ی بێت که زیاد ده‌کرت بۆ ئازاره‌کانمان (دووم قرتیان ۴: ۱۷).  
ئهم خۆشیه له‌به‌رده‌مماندايه که ده‌بێت نیگمان به‌دیل بکات.

### ئهو خۆشیه‌ی که له‌ پێشمانه

«چونکه ده‌زانن که تاقیکردنه‌وه‌ی، باوه‌رتان به‌رگه‌گرتن به‌رهه‌م ده‌هێنێت. براكه‌م، هه‌مووی به‌ خۆشی بزانی کاتیک ده‌که‌ونه به‌ر تاقیکردنه‌وه‌ی جۆراوجۆر، به‌لام با به‌رگه‌گرتن کاریک ته‌واو و ته‌واو و بێ که‌موکوری خۆی هه‌بێت، بۆته‌وه‌ی پیکه‌یشتوو و ته‌واو بن و هه‌یچیان که‌م نه‌بێت.» (یاقوب ۱: ۲-۴)

شادی هێزیکي رۆحیه و هێزمان پێده‌به‌خشیت بۆ به‌ره‌نگاریبونه‌وه‌ی ئازار و تاقیکردنه‌وه‌کان. ده‌سته‌واژه‌ی «به‌ خۆشی یێزمیره» له‌بیرت بێت. نالیت هه‌ندیکي به‌ شادی و هه‌ندیکيشی به‌ خه‌م و په‌ژاره‌ بژمێرن. بریار نییه‌ خۆشی و ناخۆشی له‌ دل‌ماندا تیکه‌ل بکه‌ین. به‌م شیوه‌یه‌ بیري لێ بکه‌ره‌وه: ده‌توانیت زنجیریکه‌ هه‌بێت که نه‌وه‌دونۆته‌لقه‌ی شادی تیدا بێت و ته‌نها یه‌کیکیان خه‌مه. ئهو یه‌ک به‌سته‌ره ده‌بێته‌وه‌ی لاوازی له‌و زنجیره‌یه‌دا. ئهو سه‌د به‌سته‌ره‌ی که ئهو زنجیره‌یه پیکه‌هه‌ین ده‌بێت هه‌موویان خۆشیه‌کی پاک بن بۆ ته‌وه‌ی ئهو هێزه‌ت پێدات که پتویسته له‌و دۆخه‌دا. من و تۆ ده‌زانین که زه‌حمه‌ت نییه‌ «په‌پوون له‌ خۆشی» بژمێرن له‌ کاتیکدا هه‌مووشتیک له‌ ریکوپیکیدا یه‌. کاتیک هه‌ولده‌ده‌ین تاقیکردنه‌وه‌ و بیابان و گۆشه‌گیری و زه‌حمه‌ت و ئازار و دژایه‌تی وه‌ک پڕ له‌ خۆشی بژمێرن. خودائه‌مه ده‌لێت چونکه ده‌زانیت که «خۆشی یه‌زدان هێزی ئیمه‌یه» (نه‌حه‌می ۸: ۱۰). ئه‌مه ئهو خۆشیه‌یه که به‌هێزمان ده‌کات کاتیک په‌یوه‌ندییه‌کی نزیکمان له‌گه‌ڵ خودادا هه‌بێت.  
ژنه‌که‌م وه‌هه‌موو خێزانه‌که‌م- کور و بووک و نه‌وه‌- دل‌خۆشم ده‌که‌ن. هه‌ندیک جار له‌ ماله‌وه‌ نیم و سه‌یری وینه‌کانیان ده‌که‌م. ئه‌مه‌ش هه‌میشه‌ دلی منی دل‌خۆش و به‌هێز کردوو.



نه هامیش هاما تهقه ی له دلی سهربازیک کرد. سهخته، نه هامی وتی: «توله مه ککه دلخو شیت! تو له یه زدان نزیکیټ. تو له مه ناوا نزیکیټ، دلټ پر له خو شی و زه به لاهه کټ پر له خو شی.» (بیرکوردناوه نازاد).

په رستن و ستایشکردن سهرنجت له خو ته وه ده گوړیت بو خدا. له ناوه راستی تاقیکردنه وه کاند، ده کړیت ئاسان بیت چاوپو شی له توانای خدا بکه یت بو بهرگه گرتی ټهو فشاره ی که رووبه پرووت ده بیت هوه. داود زوریه ی زیوره کانی له م تاقیکردنه وه دا نووسیوه. توانی له بارودوخه خراپه کاند به هیژ بمینیت هوه به ستایشکردنی خدا. خدا به لیتنمان پیده دات له ئیشایا ۶۱:۳: «... زه یتی خو شی بو ماته مینی، جل و بهرگی ستایش بورچی قورسای. پټیان ده وتریت دار بلوطی راستودروستی، که له لایه ن یه زدان هوه چټراون، تا شکومه ندیه که ی ده ریکه ویت.»

سهرده می بیابانیم له بیره که ټم ئایه ته قسه ی له گهل دلمدا ده کرد. له ماله وه به ته نیا بووم، ههستم به قورسای قورس ده کرد له سهر دلم. ئینجیله که م هه لگرت، به لام به زحمهت ده متوانی هیچ بخوینمه وه. بویه نویژم کرد، به لام خراپتر بوو. له ناوه وه ههستم کرد رچی خوداپټیم ده لیت: «یه کټیک له گورانیه کانی په رستنه کان لیتده!» بویه چوومه ټهو ژورره ی که ټه وکاته شریته که لټی بوو، گورانیه کی په رستم دانا و له گهلیدا گورانیم وت. کارنکی زیاترم هه بوو، بویه له بهرده م خودادا سه مام ده کرد. دلم ټه وهنده قورس بوو وه ک ټه وه ی به زحمهت له ئاودا هه لده فریم سه ما ده که م. پټویست ناکات بلیم شته کان به باشی نه ریشتن.

کاتیک گورانیه که کوټای هات، ههستم به ناچاری کرد که جارنکی دیکه هه مان گورانی بلیمه وه. بو جاری دووم گوټم له گورانی وتن بوو. له ناکاو، وټیه که دلی عیسا م بټی له سهر تهخت وخو شه ویستی هه گوره که ی. دلم له خو شیدا بازیک دا و بټی هیچ شهرمیک سه مام کرد. تیگه ی شتم که نیگا کنم له خو مه وه گواستراوه ته وه بو گوره ی عیسا. نیو سه عات گورانیم وت و سه مام ده کرد، و وه ک شیتیک بازم ده دا. قورساییه ک له دلمدا هه لگیرایه وه و ژیان و هیژ به ناومدا ده رزا! له کاتیکدا نیو کاتریم له مه وه بر، هیچ نیشانه یه کی ژیان و هیژ نه بوو.

له کاتیکدا ستایشم ده کرد، سهرنجم رووی له ټه و بوو و ټه زمونم کرد، که ئیشایا نووسیویه تی: «به خو شی ئاو له کانیه کانی رزگاری ده کیشیت!» (ئیشایا ۱۲: ۳) وه

منیش لەرێگەى خۆشى پەروەردگارەو، ھێزم لە کانێهەکانى ڕزگارى، ھەموو ھێزەکەم دەرهێنا.

پەرسەن یارمەتیدەرمانە بۆ ئەوێ سەرنجمان لەسەر ئەو خۆشییە بێت کە لە پێشمانە، نەک لەسەر بارودۆخى دەورووبەرمان.

«بۆیە مادام بە ھەورێكى وەھا گەورە لە شاھتەکان دەورە دراوین، با ھەموو قورساپی و ھەر گوناھێک کە وا بە ئاسانى تێکەڵمان دەکات، بخەینە. لایەک و با بە خۆراگرییەو ئەو پێشبرکێتییە ڕابکەین کە لەبەردەممان دانراوە چاومان لە عیسا پالەوان و کامڵکەرى ئیمانمان، کە بۆ ئەو خۆشییەى کە لەبەردەممان دانرابوو بەرگەى خاچەکەى گرت بە سووکایەتیکردن بە شەرمەزارییەکەى و لە دەستى راستى تەختى خودا دانیشتوو. ئەو کەسە لەبەرچاو بگرن کە بەرگەى ئەو جۆرە دژایەتییەى گوناھباران گرتوو، بۆ ئەوێ ماندوو نەبن و بێھىوا نەبن. ھێشتا خەباتە لە گەل گوناھداران ئاستى مردن تەواونە کردوو.» (عیبرانىیەکان ۱:۱۲-۴)

عیسا کە چاوەکانى لەسەر ئەو خۆشییە بوو کە لەبەردەممان بوو، بەرگەى سەختترین تاقیکردنەوێهەکانى گرت کە تا ئێستا ھەر کەسێک بەرگەى گرتبێت یان بەرگەى بگرێت. ئەو خۆشییە، زیندوو بوونەوێهەى دواى لەخاچدان بوو. بەگوێپایەى و ئازارەکانى، شکۆمەندى و دواجار ھاتنە ناوێهەى کۆر و کچەکانى بۆ ناو شانیشى خودا ھێنا. من و تۆ یەکیکین لەوانە!

ئەمە ڕێگای ئەوانەى وەک ئێمە یە کە شوێن یێ، ئەو دەگرن. دواى ئینکاری خود و لەخاچدانى ڕۆح، زیندوو بوونەوێهەى ژيان چاوەڕێمان دەکات. لەدەرەوێ ئازارەکانى گۆشت، پێگە یشتنێکى پێویست ھەبێت بۆ دروستکردنى پەيوەندییەکی نزیکتەر لە گەل عیسا! لەودیسەختیەکانى بیابان شکۆمەندییەکی گەورە ھەبێت! پۆلس دەنووسێت: «من پێم وایە، ئازارەکانى ئەم سەردەمە شاھتەى ئەو نین کە بەراورد بکری ئەو گەل ئەو شکۆمەندییەى کە لە ئێمەدا، دەرە کەوێت» (رۆمیان ۸: ۱۸).

شکۆمەندى خودالە کلێسادا ئاشکرا دەبێت پێش گەڕانەوێهەى و فراوانتر دەبێت ڕزگارى بۆ شار و گەلان دەھێنێت. زەوى ھەرگیز دەرکەوتنى ھێزى وای نەبینو، شتێکى لەو شێوێهە لە شوێنکەوتوانى عیسا دا دەرکەوتوو کە ڕێگەیان داوێ خودا

پاکيان، بکاته وه. ئەم رژانه روچی ئەوکە له ئەنجامدا بهرهمی گهورهی لیدەکه ویتەوه ، پتوویست ناکات له لایەن مروڤه وه بهرەو پېش بچیت. هیژ و شکۆمەندی خودا ئەوانەن که بهرەو پېش دەبن!

«خۆشه ویستان، سەرت سورمێ لهو تاقیکردنەوه ئاگرینهی که بریاره، تاقیتان بکاته وه، وهک ئەوهی شتیکی سەیرتان به سەر هاتبیت. به لām تا ئەو رادهیهی که به شداری له ئازاره کانی مه سیحدا ده کهن، دلخۆش بن بۆ ئەوهی کاتیک شکۆمه ندییه کهی ئاشکراده بیت به خۆشییه کی زۆره وه دلخۆش بن.» (یه کهم پطرس ۴: ۱۲-۱۳)

ئەو خۆشییه چییه که له بهرده ممان دانراوه؟ ئەوه شکۆمەندی ئەوه که له رعهیه ته کانیدا ده رده که ویت له ئەنجامی ئەو ئازارانهی که بهرگهی گرتووه. سەرنج بده پتوهری ئازاره کانت پتوانهی شادیت ده بیت، تادرایه تی گه وره تربیت، شکۆمەندی گه وره تر ده بیت.

## له ده ستدانی ژیا نی مروڤ

هاوړیکه م، کاتیک رووبه رووی دزایه تی ده بیته وه، وازله شوینکه وتی خودا مه هینه! ده زانم خودا توی هینا وه ته دؤخیکی سه ختی ژیا نه وه؛ چونکه تاخه با ته که چتر بیت، سه رکه وتن بۆتو وپاشا گه وره تر ده بیت. به لām له م ململانیانه دا هه می شه گه رهن تی له بهرده م خۆتدا بهیله ره وه.

«هیچ تاقیکردنەوه یه ک به سەرتاندا نه هاتو وه جگه له وهی که بۆمروڤ هاو به شه. وه خودا دلسۆزه؛ که ریگه ت پینادات له وه زیاتر تاقیبکرتیه وه که له توانادایه، به لām له گه ل تاقیکردنەوه که دا ریگهی رژگاریبونت بۆدروست ده کات، بۆ ئەوهی بتوانیت بهرگهی بگرت.» (یه کهم قرنتیان ۱۰: ۱۳)

هه رچه نده تاقیکردنەوه کان یه ک به یه ک بۆت بیت، ده بیت بزانی ت که هیزت هه یه به سه رکه وتن و شکۆمەندی به سه ریاندا زāl بیت. ئەگه رنا، رووبه روویان نه ده بوو یته وه؛ خودا ریگهی پینه ده دا ی ت! ئەگه رژیانت خۆش بو یستایه له

هەلومەرجی سەختداوازی لێدەهێنا. وازت لە گەڕانە کەت هێناوبەدواى شێوازێکی ژیاى بێ ئەنجامدا دەگەرێت.

مکاشفە ۱۱:۱۲ دەلێت: «بە خوێنى بەرخە کە و بە قسەى شایەتخالی خوێن بەسەریدا زāl بوون، چونکە تا مردنیش ژیاى خوێن خۆش نەویست.»  
ئەوانەى زۆرتەین خەمى خوێنان گرنگی بە ویستی خودا نادەن ئەوانەن کە ژیاىیان خۆش دەوێت، عیساى دەلێت: «چونکە هەركەسێک بیهوێت ژیاى خۆى ڕزگار بکات، لە دەستى دەدات؛ بەلام ئەوێ لە پێناو مندا ژیاى لە دەست بدات، دەیدۆزێتەو.» (مەتا ۱۶: ۲۵).

تاکەریگەیهک کەبتوانین بەرگەى ئەوشتانە بگرین کە لە داها توودا ڕووبەر وومان دەبێتەو، ئەوێهە کە ژیاىمان لە دەست بدەین. هانتان دەدەم کە فشاربەخەنە پێشەو «تارۆح لە بەرزەو بەسەرماندا دەرژێت، و بیابان دەبێتە لەوەرگە و لەوەرگە وەک، دارستانێک دەچێت.» (ئیشایا ۳۲: ۱۵).

بیابان شوێنێک نییه چە کە کانمان تێدا دابنێین و تەسلیم بین! شوێنێکە کە دەبێت بەهێز، بوێر و بوێر بین بۆ ئەوێ ویستی خودا جێبەجێ بکەین. شوێنێکە کە دەبێت خۆمان تەسلیمی خودا بکەین و بە چەقبەستووێ بەرەنگاری شەیتان ببینەو. ئەگەر ئێستا لە بیاباندا، ئەو بەزانە کە خودا تۆى هێناوێتە ئەوێ تا بزانیت چی لە دڵتدا. زۆر جار ئەوێ پێم وابوو وەسوەسەیهک لە لایەن شەیتانەو لە راستیدا لایەنێکی ژیاىم بوو کە پێویست بوو تەسلیمی عیسا بم. لە گەڵ بەردەوامبوونت لە بەدواداچوونی پاداشتی ئاسمانی خۆت، قسەى خودا لە بیر بکە:

«بەلام سوپاس بۆ خودا کە هەمیشە لە مەسیحدا، ڕێبەرایەتیمان دەکات  
بۆ ناو کاروانی سەرکەوتنی خۆى...» (دووم قەرتیان ۲: ۴۱)

کێ لە خۆشەویستی مەسیح جیا مان دەکاتەو؟ ئایا تەنگانەیان نارهەتی یان گۆشەگیری یان برسێتی یان رووتی یان مەترسی یان شمشێر؟ نەخێر لە هەموو ئەمانەدائیمە لەفەتەتە زیاترین لە ڕێگەى ئەو کەسەو کە خۆشی ویستووین.» (ڕۆمیان ۸: ۳۵، ۳۷)

«بهلام سوپاس بۆ خودا که له ړنگه‌ی یه‌زدانی مه‌سیحی په‌روه‌ردگارمانه‌وه  
سه‌رکه‌وتمان پیده‌به‌خشیت.» (یه‌که‌م قرن‌تیا ۱۵: ۵۷)

واز له‌ راوه‌دوونانی‌ئو مه‌هینه. واز مه‌هینه. هر بارودوخیک بیت،‌ ئه‌و خه‌ونه‌ی  
که‌ پیتی به‌خشیویت، به‌ نرخ‌ی بزانه‌.

دوخی یوسف له‌ چاله‌که‌دا و پاشان له‌ زیندانه‌که‌ی له‌ خاک‌یکې نامۆدا بی‌ه‌یوا  
بوو. وا دیار بوو ژیاڼی له‌ کو‌تاییدا بوو. چو‌ن ده‌توانیت داهاتوویه‌کی هه‌بیت؟ له‌ییرت  
بیت: «له‌لای مرو‌ف مه‌حاله‌، به‌لام لای خودا نا؛ چونکه‌ لای خودا هه‌موو شتیک  
مومکینه‌» (مرقس ۱۰: ۲۷).

به‌لام هه‌رچه‌نده‌بارودوخه‌که‌ت سه‌خت بیت،‌ ئه‌وه‌ت له‌ییربیت: «هه‌موو  
شتیک بۆ‌ئو، که‌سه‌ی باوه‌رداره‌» (مرقس ۹: ۲۳).

چاوه‌کانتان له‌سه‌ر ئه‌و خو‌شیه‌ی دابن‌ن که‌ له‌به‌رده‌متان دانراوه‌، خو‌شی  
ئا‌شک‌رابوونی شکۆمهن‌دی ئه‌و له‌ ئیوه‌دا. ئه‌م راستیه‌ی ه‌یزت پیده‌به‌خشیت بۆ‌زال‌بوون  
به‌سه‌ر تاقیک‌ردنه‌وه‌کاندا. به‌ هه‌موو دلته‌وه‌ به‌دوايدا بگه‌ړئ و باوه‌ر به‌و شتانه‌ بکه‌  
که‌ له‌ ړنگه‌ی رو‌جی خوداوه‌ له‌ ړنگه‌ی قسه‌که‌یه‌وه‌ ده‌یلت. ئه‌گه‌ر ئه‌مه‌ بکه‌یت، به‌  
شانازییه‌وه‌ له‌ بیابان د‌یته‌ ده‌ره‌وه‌.

«ئ‌یستا بۆ‌ئو که‌سه‌ی که‌ توانای ئه‌وه‌ی هه‌یه‌ له‌ کو‌سپ‌کردنتان بپاړ‌زیت  
و به‌ خو‌شیه‌ی زو‌ره‌وه‌ ب‌ که‌موکوریتان بخاته‌ به‌رده‌م ئاماده‌بوونی  
شکو‌مهن‌دی خو‌ی، بۆ‌تاکه‌ خودای ړ‌زگارکه‌رمان، له‌ ړنگه‌ی عیسا مه‌سیحی  
په‌روه‌ردگارمانه‌وه‌، شکۆمهن‌دی و شکۆمهن‌دی و ه‌یز و ده‌سه‌لات بیت،  
پ‌یش هه‌موو کات و ئ‌یستا و بۆ‌هه‌میشه‌! ئامین.» (یه‌هوذا ۱: ۲۴-۲۵)

## پرسیاره کانی گفتوگۆ

ئه گهر ئهم کتێبه ده خوینیته وه وهک به شیک له خولیکی خویندنی بیابان (که شتیکی زۆر باشه بۆ ئه نجامدانی!)، پێشنیار ده که م که هه موو هه فته یه ک، سه یری فیدیۆی ئه وه هه فته یه بکه یت و وهک گروپیک پێداچوونه وه به پرسیاره گفتوگۆیه هاوبه شه کاندایه بکه یت. ئهم وانه فیدیۆیانه به شیوه یه کی هاوته ریب تیشک ده خه نه سه ر ته وه ره سه ره کییه کان. که واته به له به رچا و گرتنی ئه وانه ی سه ره وه، زۆر باش ده بێت ئه گهر ئاماده بووان سه یری فیدیۆکان بکه ن هه رو هه کتێبه که ش بخویننه وه. هیوادارم ئه وه کاته تان به دڵ بێت که بۆ پێداچوونه وه به کتێبه که دا، به سه ری ده بن!

### وانه ی ١

به شی ١ بخویننه ره وه

١. جیاوازی نیوان بوونی ره ها و بوونی ئاشکرای خودا چییه؟ بۆچی گرنگه له جیاوازی نیوان ئه وه دووانه تێبگه ین؟

٢. بۆچی گرنگه ئه وه سه رده مه بناسین که تێداین، و ئایا بیابانی که یان نا؟

٣. ئایا پێت سه یره بۆچی شه یتان قو ناعی بیابان به کار ده هیئت بۆ ئه وه ی هه ولی ئه وه مان بدات که به ئه نه قه ست گونا ه بکه ین یان واز له ئیمان به ینین؟

٤. بۆچی خودا رێگه ده دات ماوه ی بیابان به رده وام بێت؟

## وانه ۲

### بابه‌ته که ۲ و ۳ بخویند ره‌وه

۱. بیابانه که خزمه‌ت به چه‌ند مه‌به‌ستیک ده‌کات. له کۆی ئه‌و حه‌وت مه‌به‌سته‌ی له‌م وانه‌یه‌دا باس‌مان کرد‌کامیان به‌ باش‌ترین شی‌وه‌ په‌یوه‌ندیت له‌ گه‌‌لدا کرد‌وه‌ه؟ بو‌چی؟
۲. پیت وایه‌ بو‌چی گو‌پرایه‌‌لی خودا له‌ بیابانه‌کاندا ده‌بیته‌ هو‌ی گه‌شه‌کردنی ر‌و‌چی؟
۳. بیابان ق‌وناغ‌یکه‌ که‌ خ‌وت ت‌یداده‌بینیت‌ه‌وه‌. چیت ف‌یربو‌وه‌ ده‌رباره‌ی خ‌وت و پیاسه‌کردنت له‌ گه‌‌ل خودا له‌ بیابان؟
۴. چ‌ون ف‌یربو‌ویت له‌م کاته‌ی خ‌وبه‌زلزانی‌ندا هی‌زی خ‌وت له‌ خودادا بد‌وزیت‌ه‌وه‌؟

## وانه ۳

### بابه‌ته که ۴ بخویند ره‌وه

۱. هه‌میشه‌ پر‌ۆسه‌یه‌ک، له‌ پ‌لاندانان و به‌دی‌ه‌پ‌نانیدا به‌شارده‌بو‌چی ئه‌م پر‌ۆسه‌یه‌ گر‌نگه‌؟
۲. چ‌ون بین‌یوته‌ به‌‌ئینه‌ که‌ له‌ ژیان‌ندا کار‌ده‌کات؟
۳. پیت وایه‌ بو‌چی خودا به‌‌ئینت پ‌یده‌دات پ‌یش ئه‌وه‌ی پر‌ۆسه‌یه‌کی، له‌و شی‌وه‌یه‌ ئه‌زم‌ون ب‌که‌یت؟
۴. بو‌چی هه‌بو‌ونی به‌‌ئینتیک له‌لایه‌ن خوداوه‌ بو‌ ژیان‌ت گر‌نگ‌تره‌ له‌ هه‌بو‌ونی پ‌لانی پ‌ینج سا‌له‌؟

## وانه ۴

بابه‌ته که ۵و ۶بخوینره‌وه

۱. چیرۆکی شاول و داود چۆن یارمه‌تیمان ده‌دات له گرنگی پاک‌کردنه‌وه له‌لایه‌ن خوداوه له ماوه‌ی بیابانه‌کاندا تیبگه‌ین؟
۲. زیر دوا‌ی پالوتنی ده‌بیته شتیکی شل و کاتیک خودا پاک‌مان ده‌کاته‌وه، ئیمه زیاتر هه‌ستیار ده‌بین به‌رامبه‌ری. هه‌ستیار ی بۆ خودا پروون بکه‌ره‌وه.
۳. کاتیک خودا له ڕینگه‌ی پرۆسه‌ی پاک‌کردنه‌وه گونا‌هیک یان لاوازیه‌کمان بۆ ئاشکرا ده‌کات، ده‌بیته وه‌لامان چی بیته؟
۴. پرۆسه‌ی پاک‌کردنه‌وه چۆن ئیمه جیگیر ده‌کات بۆ ئه‌وه‌ی عیسا زیاتر بۆمان ئاشکرا بکه‌ین؟

## وانه ۵

بابه‌ته که ۷بخوینره‌وه.

۱. بۆچی خودا ڕقی له گله‌ی وگازنده‌یه؟ ئایا له ئیستادا له ژیا‌نتدا گله‌ی ده‌که‌یت؟
۲. سکا‌لکارانی مه‌لاکی چۆن جیا‌وازن له‌وانه‌ی له سکا‌لاکه‌ی یه‌رمیادا؟ بۆچی خودا له گروپی یه‌که‌م تو‌ره‌ بوو، به‌لام وه‌لامی سکا‌لای یه‌رمیا دایه‌وه؟
۳. حوکمدان واته‌ بریاردان نه‌ک ئیدانه‌کردن. کاتیک حوکم دیته‌ مالی خودا، ئه‌و بریار ده‌دات ک‌ی شایه‌نی خزمه‌ت‌کردنیه‌تی. پیت وایه‌ خودا له‌ کاتی بریاردان به‌دوا‌ی چیدا ده‌گه‌ریت؟



۴. خودا به‌دوای قاپی‌کی گونجاودا ده‌گه‌ریت بۆ خزمه‌تکردن. چۆن جیاوازی نیوان بانگکردن و هه‌ل‌ئاریدن روون ده‌که‌یته‌وه؟

## وانه ۶

بابه‌ته که ۸ بخوینده‌وه

۱. چۆن کاردانه‌وه‌ت هه‌بوو کاتیک بیست ئازاره‌کان دیارییه؟ تا کۆتایی وانه‌که دیدگا‌که‌ت چۆن گۆرا؟

۲. خودا رینگه‌ت پینادات له‌ توانای خۆت زیاتر تاقی بکریته‌وه. ئه‌وه چۆن هانتان ده‌دات؟

۳. خودا ناهیل‌یت هی‌زت وه‌ک خۆی بمینیتته‌وه. ئه‌م راستیه‌ چی فیرت ده‌کات ده‌ریاره‌ی پلانی خودا بۆ‌ژیانت؟

۴. خودا رینگه‌مان پیده‌دات ئه‌م‌رۆ، به‌ تاقیکردنه‌وه‌یه‌ کدا تیپه‌رین که‌ ئه‌و، فشارانه‌ هاوشیوه‌ ده‌کات که‌ له‌ داهاتوودا رووبه‌روومان، ده‌بیته‌وه. چیت پێ و‌تووه‌ ده‌ریاره‌ی داهاتوو که‌ یارمه‌تیت ده‌دات له‌ فشاره‌کافی ئیستا تیبگه‌یت؟

## وانه ۷

بابه‌ته که ۹ بخوینده‌وه

۱. شوینکه‌وتنی خودا هه‌میشه‌ مانای نییه. بۆچی [متمانە‌کردن] به‌ خودا قورسه‌ له‌ کاتیکدا هه‌میشه‌ به‌ هه‌مان، رینگدا ناروات؟

۲. هه‌ستت چۆنه کاتیک خودا به‌پێی خشته‌ی خشته‌که‌ت کار ناکات؟ کاتیک وا دیاره به‌ئینه‌کانی خودا دواکه‌وتوون، هه‌ست به‌چ جوهره فشاریک یان وه‌سه‌سه‌یه‌ک ده‌که‌یت؟
۳. ئایا به‌روونی به‌لگه‌ی ئه‌و راستیه‌ت له‌ ژبانی خۆتدا بینوه‌که‌ «ئه‌وه‌ی له‌ گوشت له‌دایک ده‌بێت له‌ گوشتدا به‌رده‌وام ده‌بێت؟ ئه‌مه‌ چۆن جیاوازه‌ له‌وه‌ی خودا له‌ پێگه‌ی تۆوه‌ دروستی ده‌کات؟
۴. ح‌ی واده‌کات د‌ل‌ن‌یا ب‌ی‌ت له‌وه‌ی که‌ له‌ژبانتدا ر‌ی‌ب‌ازی خودا به‌یره‌و ده‌که‌یت؟

## وانه‌ ۸

### بابه‌ته‌ که‌ ۱۰\بخوینه‌ره‌وه‌

۱. بیابان ئه‌وشوینه‌یه‌ که‌ خوداخۆی ئاشکرا ده‌کات. که‌واته‌بۆچی له‌م ماوه‌یه‌دا، له‌ هه‌موو کاتیک دوورتر ده‌رده‌که‌ویت؟
۲. ئه‌گه‌رسه‌ره‌تا به‌دوای خودادابگه‌رپین ونیعمه‌ته‌کانی نه‌بین، ئه‌وا ده‌گاته‌چی؟
۳. بۆچی مه‌ترسیداره به‌ئینه‌که‌ت یان بانگه‌وازه‌که‌ت له‌ خودی خودا گرنگتر بکه‌یت؟
۴. کاتیک ئه‌و نه‌خشه‌ ده‌بینیت که‌ خودا له‌ کتییی مقدس بۆ پ‌ا‌له‌وانه‌کان ئاشکرای کردووه‌، چۆن ئه‌و شته‌ ده‌گۆریت که‌ چاوه‌رپێ ئه‌وه‌ ده‌که‌یت له‌ بیابانه‌کاندا وه‌ریبگیریت؟

## وانه ۹

### بابه‌ته که ۱۱ بخوینره‌وه

۱. بۆچی ده‌بیت ئاگادار بین له کوی ده‌رۆین بۆ ئاسووده‌یی، به تایبەت له کاتی وشکه‌سالی رۆحیدا؟
۲. چون تیرامان له‌دوعاو وشه، به تایبەت کاتیک هه‌ست به ئاره‌زووی ناکه‌ین، ره‌گ و[ریشه‌ی] رۆحیمان به‌هیز ده‌کات؟
۳. چون خۆت به‌هیز ده‌که‌یت کاتیک تیده‌گه‌یت که گه‌وره‌ترین هیزش بۆ سه‌ر به‌ره‌مه‌که‌ت ته‌نھا، پێش ئه‌وه‌ی به‌ره‌م بێت دیت؟
۴. بۆچی تیرامان له‌ دلسۆزی خودا، قوناغی بیابان ده‌گۆریت؟

## وانه ۱۰

### بابه‌ته که ۱۲ بخوینره‌وه

۱. چون بیابان، تۆی بۆ قوناغیکی گۆرانکاری ئاماده‌کرد؟
۲. بۆچی گۆرانکاری قورسه؟ گه‌وره‌ترین به‌ربه‌ست له‌به‌رده‌م توانای گونجاندنت له‌گه‌ل، گۆرانکاریه‌کان چیه؟
۳. چی زۆرتین سه‌رنجی ئیوه‌ی راکیشاله‌ پرۆسه‌ی نوێکردنه‌وه‌ی ماسک؟ بۆچی؟
۴. بۆ ئه‌وه‌ی شتی نوێ به‌ده‌ست به‌ئینین پێویسته‌ واز له‌ شته‌ کۆنه‌کان به‌ئینین. بۆ به‌ده‌سته‌ئینانی شتی نوێ ده‌بیت واز له‌ چ شتیک به‌ئینیت؟

# پاشکۆ

## رږگاری، بۆ هه مووان بهردهسته

«ئه گهر به دهی خۆت دان به وه دا بنییت که» عیسا پهروهردگاره»  
و له دلتدا باوه پت به وه هه بییت که خودا له مردن زیندوو کرده وه،  
ئهو رږگارت ده بییت. چونکه مروف به دل باوه ده کات و پهوا  
ده بییت، به دهم دانپیدانان ده کریت و رږگاری ده بییت.»

– رۆمیان ۱: ۹-۱۰

خودا دهیه ویت ژیان به فراوانیه که ی ئه زمون بکهیت. ئه وه به تامه زرۆیه وه بۆ  
تویه، زۆر به سۆز و پهروشه بۆ ئه و رۆله ی که بۆ ژیانته هیه تی. به لام ته نه ایه ک  
رینگه هیه بۆ ده ستپیکردنی گه شته که بۆ چاره نووست، ئه ویش وه رگرتنی رږگاری له  
رینگه ی کوره که یه وه، عیسا مه سیح.

خودا له رینگه ی مردن و زیندوو بوونه وه ی عیسا، رینگه ی کی بۆ دابین کردو وه  
که وه ک کور و کچه خۆشه و بیسته کانی بچینه ناو شانیشینی خۆیه وه. قوربانیدانی  
عیسا له سه ر خاچ، ژیا نی هه تا هه تا یی و زۆری به ئازادی له به رده ستتدا. رږگار بوون،  
دیارییه که له لایه ن خودا وه بۆ ئیوه که ئیمه شایه نی ئه وه نین و ناتوانین هیه بکهین  
بۆ به ده سه ته پتانی.

بۆ وه رگرتنی ئه م دیارییه به نرخی، پتویسته سه ره تا دان به گونا هه که تدا بنییت،  
که ژیا نی جیا له دروستکه ره که ته، چونکه ئه م گونا هه ره گی هه موو ئه و گونا هه نه یه  
که ئه نه جانی ده ده ییت. ئه م ته وه به یه، به شیک گرنکه بۆ وه رگرتنی رږگاری. په ترۆس  
ئه م راستیه یی له کتیی کرده وه کانی پیغه مبه راندا روون کردۆته وه، له و رۆژه ی که  
پینج هه زار که سه که باوه ریان هینابوو: «بۆیه تۆ به بکه ن و روو له خودا بکه ن تا  
گونا هه کانتان بسپردن ته وه تا کاته کانی تازه بوونه وه له ئاماده بوونی یه زدان هه بیت»

(اعمال ۳: ۱۹). ئېنجیل ده ئیت هه‌ریه‌ک له ئیمه‌ کۆیله‌ی گونا‌ه له‌دایک بووین. ئەم کۆیلا‌یه‌تییه‌، ڕه‌گ و ڕیشه‌ی له‌ گونا‌هی ئاده‌مه‌وه‌ هه‌یه‌ که‌ نه‌خشی گونا‌هی به‌ ئەنقه‌ست ده‌ستی پێ‌ک‌ردووه‌. ته‌وبه‌، هه‌ل‌ب‌ژارده‌ی ئیمه‌یه‌ بۆ‌ئیمه‌ ڕیار ده‌ده‌ین واز له‌ گو‌یرایه‌نی خۆمان و شه‌یتانی باوکی درۆ، به‌ئین و هه‌نگاو بنیینه‌ سه‌ر ڕیگی گو‌یرایه‌نی و ملکه‌چبوون بۆ‌ په‌روه‌ردگاری عیسا مه‌سیح؛ که‌ ژیا‌نی خۆی له‌ پیناو ئیمه‌دا به‌خشی. ده‌بیت په‌روه‌ردگاری ژیا‌نت ده‌یت به‌ عیسا. ناوانی عیسا په‌روه‌ردگاریه‌و مانایه‌یه‌ که‌ تۆ خاوه‌نداریتی ژیا‌نی خۆت (ڕۆج و جه‌سته و ڕۆج) و هه‌موو ئەو شتانه‌ی که‌ هه‌یت وه‌ته‌، یی ده‌ده‌یت. ده‌سه‌لاتی ئەو به‌سه‌ر ژیا‌نت ده‌بیت ڕه‌ها بیت. کاتی‌ک ئەم کاره‌ ده‌که‌یت خودا له‌ تاریکی ڕزگارت ده‌کات و ده‌تخاته‌ ناو کایه‌ی ڕووناکی و شکۆمه‌ندی خۆیه‌وه‌. به‌ ساده‌ی له‌ مرده‌وه‌ بۆ‌ ژیا‌ن تیده‌په‌ریت و ده‌بیته‌ مندا‌لی خودا! ئە‌گه‌رده‌ته‌و‌یت ئەم ڕزگاریبونه‌ له‌ ڕیگه‌ی عیسا وه‌ر‌ب‌گریت، ئەم دوعایه‌ بکه‌:

«باوکمان له‌ ئاسمان، دان به‌وه‌دا ده‌نیم که‌ گونا‌ه‌بارم و هه‌ر‌گیز نه‌متوانیوه‌ پتوه‌ره‌که‌ی تۆ له‌ راست‌ودروستی و دادپه‌روه‌ری به‌دی به‌ینم. من، شایه‌نی حوکی هه‌میشه‌ییم له‌سه‌ر گونا‌هه‌کانم. سوپاس بۆ‌تۆ‌که‌له‌م کاته‌دا جیت نه‌ه‌یشتم؛ چونکه‌ باوه‌رم وایه‌ که‌ تۆ تاقانه‌ کۆره‌که‌ت ناردووه‌، عیسا مه‌سیح که‌ له‌ مه‌ریه‌می پاکیزه‌ له‌دایک بووه‌، بۆ‌ ئەوه‌ی له‌ پیناومدا به‌مریت و حوکه‌که‌م له‌سه‌رخاچ وه‌ر‌ب‌گریت. باوه‌رم وایه‌ له‌ ڕۆژی سی‌یه‌مدا له‌ مردن هه‌ستایه‌وه‌ و ئیستا له‌ ده‌ستی راست دانیش‌تووه‌ وه‌ک په‌روه‌ردگار و ڕزگاره‌رم. بۆ‌یه‌، ئەم ڕۆژه‌ په‌شیمان ده‌بمه‌وه‌ له‌ سه‌ربه‌خۆی خۆم له‌ تۆ و ژیا‌نم به‌ ته‌واوی ڕاده‌ستی یه‌زدانی په‌روه‌ردگار ده‌که‌م.

عیسا، دان به‌وه‌دا ده‌نیم که‌ تۆ په‌روه‌ردگار و ڕزگاره‌ری منیت. له‌ ڕیگه‌ی ڕۆجی خۆته‌وه‌ وه‌ره‌ ناو ژیا‌نم و من بکه‌ به‌ مندا‌لی خودا. ده‌ستبه‌رداری هه‌موو ئەو کارانه‌ی تاریکی ده‌بم، که‌ پتیه‌وه‌ چه‌سپاوم و له‌م‌ڕۆ به‌دواوه‌، چیت‌ر بۆ‌ خۆم نا‌زیم. به‌ نیعمه‌تی تۆ، بۆ‌ تۆ ده‌رئیم که‌ ژیا‌نت له‌ پیناومدا به‌خشی تا هه‌تا هه‌تایه‌ ب‌ژیم. سوپاس بۆ‌ تۆ په‌روه‌ردگار. ئیستا ژیا‌نم به‌ته‌واوی به‌ده‌ست تۆیه‌ و به‌گو‌یره‌ی قسه‌ی تۆ، هه‌ر‌گیز شه‌رم نابم. به‌ ناوی عیسا. ئامین.

به‌خپړيږن بڼه‌ماله‌ی خودا! هانتان ده‌دهم هم هه‌واله ورووژینه‌ره له‌گه‌ل  
 باوه‌ډارانی تردا بلاو‌بکه‌نه‌وه. نه‌وه‌نده‌گرنگه به‌شدارۍ کلن‌سایه‌ک بکه‌یت که به‌راستی  
 فیږی قسه‌ی خودا بکات و په‌یوه‌ندی له‌گه‌ل نه‌و که‌سانه‌دا هه‌بیټ که ده‌توانن  
 له‌م باوه‌ږه نوټیه‌دا هانتان بده‌ن. له په‌یوه‌ندیدا بمیننه‌وه له‌گه‌ل وه‌زاره‌ته‌که‌مان و  
 سایته‌که‌مان (MessengerInternational.org) سه‌ردانمان بکه‌ن بڼه‌وه‌ی  
 یارمه‌تیت بده‌ین له‌دو‌زینه‌وه‌ی کلن‌سای گونجاو. تو تازه ده‌ست ده‌که‌یت به‌گرنگ‌ترین  
 گه‌شتی ژبانت. هیوادارم ږو‌زانه‌له‌وه‌حی ونیعمه‌ت هاو‌ږټیه‌تی ئینتیمی له‌گه‌ل خودادا  
 گه‌شه‌بکه‌ن.

# تهلهی شهیتان



«تهلهی شهیتان»، یه کیک له فیلبازترین گازه کانی دوژمن ئاشکرا دهکات. ئەو فیلهی که دژی ئیمانداران به کاری دههینیت بو ئهوهی نه توانن له خودا نوێژ بکهن؛ تهله یان فریودانی نارهزایی! زور کهس گازیان لهم چه قویه گرتووه و ئاگاداری نین.

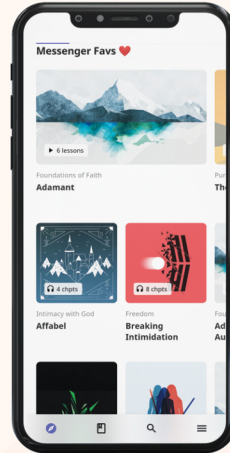
ساده مه به، عیسا فهرموویه تی «هیچ ده ریا زیوونیک نییه له خزین» (لوقا ۱: ۷۱) ناتوانیت هه لێژیریت که سووکایه تیت پێ نه کریت و هێرش نه کرایه سه ر، به لام ده توانیت وه لام و کار دانه وه ت هه لێژیریت، ئەگەر به دروستی مامه له له گه ل سووکایه تی و هێرشه کاندایه کهیت، له بری ئه وهی تال بیت، به هێژتر ده بیت، ته نه ی کاتیک ده توانیت کار دانه وهی دروست هه بیت که په یوه ندییه کی دلسوزانه له گه ل خودادا هه بیت.

جون بیقەر له رینگه ی ئەم په یامه وه هێژت پێ ده به خشیت بو ئه وهی له سه ر ڕینگه ی وستی خودا بمینیته وه و خۆت له زنجیره کانی گومان و نه بوونی متمانه ڕزگار بکهیت. کاتیک ئاستیکی به رزتر له ته سلیم بوون به خودا ده دۆزیته وه، زیانت هه میشه پر ده بیت له ئارامی و خوشی.

# X MessengerX

گهشتیکی شاگردی بۆ ههمووان له ههر شوینیک بن.

- بهخوڕایی به ۱۳۰ زمانی جیاواز
- وهک ئهپلیکەیشن و ئۆنلاین بهردهسته
- سه‌رچاوه بۆ گهشه‌کردنت
- به‌واداچوون بۆ تو‌مار و پرۆهمی شاگردی



سه‌رچاوه‌کانی کتێبخانه و شاگردی مه‌سنجهر  
له شێوهی کتێبی دیجیتالی، کتێبی وێنadar،  
فیدیوی کورت، فیرکاری فیدیوی کتێبی  
پپرۆز و سه‌رچاوهی دیکه له‌خۆده‌گریت.  
ده‌توانیت له‌سه‌ر ههمو ئامێرمان سه‌یری ئهم  
سه‌رچاوه بکه‌یت بخوێنیتوه یان گوێیان  
لێبگریت.

**MessengerX.com**



له ئه‌پ ستور و گووگل پله‌ی له ههمو جیهاندا دایه‌م‌زینریت



# نایا له کاته سهخته کانی ژيانندا، ههست به ونبوون دهکهیت وله خۆت دهپرسیت «خودایه له کوئی؟!»

رنگه خدا پښتر قسهی لهگهل کردییت، وا دیاره لهوانیه تو به ئیمانوه رۆشتییت، بهلام ئیستا ههست به بوونی نهوناکیت. بویه دهی بلیم بهخیریییت. بۆ بیابان؛ له شویینیک له نیوان و مرگرتنی بهلینهکه وجیههچیکردنی.

بهلام مزدهی خوش نهویه کهبیابان بیابانکی بیمانانیه. خودا بیابان بهکار دههینیت بۆ نامادهکردن و تهیارکردنت بۆ چارمنوست. نههمش نهگهر ریگاکست بدۆزیتوه پروودهدات. به پیچهوانهی نهوهی زور کس باوهریان وایه، تییههرین بهم قوناغدا تنها چاوهروانی خودا نییه. رۆلئیکی سهرمکیت ههیه له دۆزینوهی ریگای راست. نهگهر ناتهوویت کاتهکانت بهفیرۆدهیت له سهرگهردانی، پنیوسته له مانای بیابان تییهگهیت.

جۆن بیقهه لهم کتیهه رۆشنگهردا، دیدگا و گێرانوهیهکی پیروۆزت پێ تهیار دهکات تا بتوانیت به بیابان یان کاته سهختهکاندا برۆن و دهست بهو ریگایه بکهن که خودا بۆی داناوه.

**جۆن بیقهه**، وتاردهرونووسهریکی پرفروش، به تیروانینی بویروسازشهرکراوی خۆی بۆخودا ناسراوه. ئهو و لیزا هوسهرمهکی دامهرزینهری ریخکراوی مهسنجهرئینتهرناشنال، که ریخکراویکه تاییهته به پهرومردمکردنی شوینکهو توانی گوپرایملی عیسا بۆ گۆرینی جیهان. کاتیک له مالهوه نییه، جۆن کاته بهتالهکانی به یاریکردن و پشپهرکی لهگهل چوارکورهکی بهسهر دهبات، یان ههولدهات ههوسهرمهکی یاری گۆلف بکات.



دهتوانن ئهم کۆمهلهیه و سهرچاوهمانی تر لهم  
سایتهی خوارموه دابهزین: [MessengerX.com](https://MessengerX.com)



بۆ زانیاری زیاتر سکین بکە

ئهمه دیارییهکی بیههرامبهره لهلایهن  
نوسهرموه و بۆ فروشتن نییه.

